

DØDEN KOMMER NÅR DEN KOMMER

Kriminalroman

Bjørn Mølmen 2019

Prolog.

15. januar 1917

Båten gikk tungt i bølgene i uværet, regnet stod piskende inn over personene som satt i blanksvarte oljehyrer, duknakket mot den iskalde vinden som konstant truet med å drive dem ut av kurs. Mannen ved roret skrek et eller annet og holdt taket i rorkulten med begge hender for å sette båten bedre opp mot vinden, men uten hell. Den stødige Sleipnermotoren dunket ufortrødent i motorkassen, likegyldig til kaoset omkring, over bølgetoppene kunne de høre hvordan propellen spant i luften uten å få tak. En stiv presenning lå foran motorkassen og blafret voldsomt i vinden, et eller annet var stablet under den, det lød metallisk skramlende lyder som fra et vanviddets klokkespill. En av mennene grep bedre tak i toften han satt på, krummet ryggen og bannet over været.

Det var tre menn i båten, de hadde nettopp lastet opp varene i en bukt på en forblåst øy langt ute i havgapet utenfor Halden, lagt igjen av en svensk kutter en halvtime tidligere. Kutterens mast brøt akkurat den vage horisontlinjen på vei sørover igjen.

En lyd fikk dem alle til å rette ryggen. En annen båt var et eller annet sted i farvannet. De lette omkring seg og oppdaget den som en fortetting i mørket, en kvart nautisk mil til siden for dem, men i god fart rett imot. Var det tollerne igjen? Mannen ved roret bannet, la båten femten grader lenger mot øst og styrte rett mot de store øyene som lå som sovende hvaler foran dem. De måtte komme seg inn i en av vikene slik at de var ute av syne og i le, for å få opp farten. Men manøveren gjorde at de fikk vinden inn enda mer fra siden og båten slo voldsomt i bølgene. De kjente hvordan båten miste fremdrift.

«Vi rekker det ikke», skrek en av de andre. «Vi må droppe lasten for å få opp farten!»

«Hold kjeft», ropte mannen ved roret tilbake, «hold dere nede og ikke la dem se oss!» Han skjøv gasshåndtaket helt fram, vel vitende om at dette ville være risikabelt, motoren var ikke i sin beste forfatning. Den dunkende rytmen økte i takt, men det hjalp lite, han kunne høre over dunkingen av motoren hvordan skruen fortsatte med å bare piske i overflaten for hver rulling skroget tok, og farten økte bare minimalt.

De kjørte for full fart i flere minutter uten at noen sa noe, de to mennene framme i baugen holdt utkikk bakover mot den fremmede båten.

«De er raskere enn oss!» ropte en av dem, «vi kommer ikke unna.»

Enda noen minutter gikk uten at noe ble sagt. De tre oljehyrekledde karene satt taust framoverbøyd som om det skulle hjelpe båten gjennom uværet. Lyden fra forfølgerne ble hele tiden sterkere, mannen ved roret snudde seg og stirret bakover.

«Helvete», ropte han, «det er ikke tollerne. Det må være en av de andre.»

En av de andre som 'de andre smuglerne i området.'

Det var kamp om markedet etter at brennevinsforbudet ble innført på slutten av året før og det hadde allerede vært et par trefninger mellom dem. «Våpen!» ropte mannen ved roret. Det ble brått hektisk aktivitet, de to mennene løftet på presenningen for å hente fram det de hadde skjult under den.

Vinden fikk tak i den og med et voldsomt smell forsvant den som en enorm forhistorisk fugl utover bølgene, og dro nesten med seg en av karene i samme slengen. De bannet voldsomt. «Satan, jeg tror jeg brakk hånden», ropte mannen som nesten hadde blitt med over bord.

Den forfølgende båten var nå bare et par hundre meter unna.

Mannen som stod med hånden inn mot brystet etter å ha fått vridt den til det knaket i händleddet hadde reist seg opp for å se bedre bakover. Han holdt pistolen i den andre hånden. Han skulle til å si noe da tredjemann avfyrt to skudd bakover. «Nei! Ikke skyt først!» ropte mannen ved roret.

«Det er Simonsons folk! Vi er nødt til å gjøre noe ellers tar de oss!»

Han fyrte av to skudd mens mannen ved roret skrek at han skulle la være. «Den forbannede engelskmannen», ropte skytteren ut mot de frådende bølgene. Det lød to smell fra den andre båten, som piskeslag eller kanten på en flagrende presenning. Mannen med det brukne händledd ble truffet med et skudd i tinningen og falt sammen i en haug foran smuglervarene.

«Hva i helvete driver de med?!» skrek den andre panisk.

«Hva tror du?!» skrek rormannen, «nå er helvete løs!»

Skytteren fyrte av tre nye skudd mot forfølgerne. De kunne se at en av dem ble truffet.

«Se deg for, for helvete!» ropte mannen ved roret, «du treffer meg om du holder på slik! Fort, gi meg Birgers jern!»

Mannen la fra seg sin egen pistol og grep den dødes svarte revolver, våpenet lå og plasket i vannet i bunnen av båten. Han lempet den bakover til mannen ved roret, som slapp kulen og grep revolveren med begge hender. Båten svingte seg langsomt på tvers i de krappe bølgene og han så rett på forfølgeren. Tre menn kunne sees som svarte silhuetter, en av dem skjøt enda flere skudd, uten at de traff noe, det var umulig å skyte skikkelig i uværet. Begge karene fyrte av mot forfølgeren nå, og de kunne se at de tok dekning, men enda en av dem ble truffet, falt over bord og forsvant. De hørte fjerne rop.

Øyene der inne var bare to hundre meter unna nå og de kunne høre hvordan brenningene brøt mot steinene. Han grep roret igjen for å svinge båten i retning stranden da det lød to skudd, og hankjente det brått som om noe gikk i stykker inne i brystet sitt, det var ikke som smerter, men snarere systemet hans som forstod at noe var galt. Det var som om han mistet all kraft. Han så ned over seg selv og så hvordan blodet blandet seg med det piskende vannet der det sivet ut av et kulehull i skulderen og et annet sted lenger nede. Han kom med en halvkvalt lyd og hørte den andre rope «Lauritz!»

Han kjente hvordan det ene benet sviktet under ham og han falt sideveis, vekk fra roret. Ripa traff ham hardt i siden og et par ribbein knakk rett av, en stikkende smerte jog gjennom kroppen hans.

Så vippt han over og veltet langsomt ut av båten. Det siste han hørte var et desperat rop fra kameraten. To sekunder senere var han under vann, og alt var stille omkring ham, bare et vagt sus av vann som slo mot båtskroget to meter unna.

Det siste han tenkte var at han måtte komme seg til land.

September 1924

Noel Simonson satt ved skrivebordet sitt og røykte en sigarett mens han leste på et papir foran seg. Han hadde et langt, smalt ansikt og en busket mustasje, antydning til fregner over nesen og en tykk rød manke på toppen. Han var kledd i en svært britisk tweeddress, brun med små ruter i blått og mørkebrunt. Under vesten hadde han en kritthvit skjorte med gammeldags høy snipp. Han så opp da en mann, mye mindre elegant i klesveien, steg inn uten å banke på. Han hadde en svart, loslitt dress og en bredbremmet Fedora-hatt med svetterenner i hattebåndet og sko som ikke hadde vært pusset dette året. Han begynte å snakke uten å hilse.

«Det har skjedd ting, sjef.» Stemmen hans var ru som sandpapir.

«*What's wrong*, Sven?»

«Noen går deg i næringen.»

Simonson myste. «Hva mener du?»

Sven akslet seg urolig, det var aldri hyggelig å være den som brakte dårlige nyheter. «Du vil ikke like dette.»

«Spytt ut, Sven, hva foregår?»

«En ny mann på banen, sjef.»

«Hva mener du? Nå?» Det var et betimelig spørsmål. Hvorfor prøve seg inn på et marked som når som helst kunne bryte sammen. «Vet du hvem dette er?»

«Vel, de sier at en mann ved navn Lauritz Wiesenstein aksler seg innpå oss», sa Sven langsomt.

Simonson stirret på ham med et sjokkert uttrykk i ansiktet. «Hva sa du?! Wiesenstein?»

«Ja?»

Sven studerte sjefen sin, som plutselig var hvit som et laken og stirret i skrivebordsplaten som om han hadde fått beskjed om sin egen dødsdag.

Han spurte: «Hvordan vet du at navnet er Wiesenstein?» Stemmen hans var brått stram som en renneløkke, og Sven lurte på hva som foregikk.

«Jeg veit ikke anna enn det rykta sier», sa han defensivt og kjente at han lød lys og forsert i stemmen, han bannet innvendig. Slik var det alltid når nervene tok ham. «Rykta går bare om at det er navnet», fortsatte han og konsentrerte seg om å være saklig og selvsikker. «Jeg har aldri hørt om 'n før. Men de sier at han har vært her før og nå er 'n mer ondsinna enn noen gang. De tror det er han eller hans folk som banka livskiten ut av Torger rottetryne.»

Simonson dro en hånd over munnen og stirret sjokkert ut vinduet. «*Shit. I don't fucking believe it.* Når skjedde det?»

«En uke siden.»

«*Curses.*»

«Hvem er detta, sjef?» Sven var ung, tjuefire år gammel var han bare en unggutt sist Simonson hadde

hatt nærkontakt med navnet Wiesenstein.

«Et nemesis fra fortiden, Sven, et nemesis fra fortiden», sa Simonson mørkt.

Lauritz Wiesenstein hadde vært en av Simonsons største konkurrenter på svartebørsen mange år tidligere, midt under verdenskrigen. Første gang de barket sammen var da en av Simonsons menn endt opp i knivkamp med en av Wiesensteins kumpaner i Drøbak på sommeren i 1915, og Wiesensteins mann ble påført et drabelig knivsår på den ene håndbaken. Etter det var de to gjengene erkefiender. Det kulminerte ikke før det kom til en trefning mellom to smuglerbåter utenfor Hvaler et par år etter, like etter at brennevinsforbudet var opprettet. Simonson mistet to av sine beste menn der, begge truffet av flere skudd. I den andre båten var Wiesenstein og to hjelpere, bare en av dem overlevde og det var ikke Wiesenstein, som forsvant over ripa etter å ha blitt truffet av to skudd. Det hadde Simonson selv sett. Han husket synet av hvordan dusjen stod ut av oljehyren hans etter treffene. At en av karene overlevde visste de fordi han ga blaffen i smuglervarene, kjørte båten på land og forsvant. Etter det forsvant også konkurransen om det svarte Kristiania-markedet og Simonson kunne høste fruktene av det alene. At Wiesenstein nå tilsynelatende var tilbake var nærmest ikke til å tro. Skuddvekslingen hadde vært en mørk flekk på Simonsons samvittighet i sju år.

«Vet dere hvor han holder til?»

Sven ristet på hodet. «Noen nevnte et lite hotell øst for elva, men vi veit ikke enda.»

«Hvis dette stemmer kan han bare prøve å blande seg inn.»

«Det er kanskje bare sabelrasling, sjef.»

«Antakelig. Men vi må være forsiktige, vi kan aldri vite. Vi må passe på ham, se hva han driver med.»

«Greit, men ryktet sier at han har kontakt med gutta fra Hvaler.»

«Gutta fra Hvaler? Hvem er det?»

«Antonisens gjeng. De har også med seg en anna kar jeg ikke har hørt om tidligere. Kaller seg bare for Skyggen.»

«Skyggen? Det var vel ganske pretensjøst, var det ikke?»

«Det errycker om en ondsinnet faen. Og de har fått seg en rask båt, spanserne har ingen sjanse til å henge på. De sier det var han Wiesenstein brukte til å ta Torger.»

«Og de smugler sprit på egen hånd ...» sa Simonson langsomt. «han mener faktisk alvor, altså.»

«Akkurat, sjef. Femti dunker bare forrige uke.»

«*Curses!* Det gjør ting mer alvorlig. Det kan virke som om han er etter meg.»

«Etter deg, sjef? Hvorfor?»

«Det skal du skite i. Uansett, vi må stoppe dem.»

«Som jeg skulle sagt det sjøl, sjef.»

Noel Simonson hadde bodd i byen siden 1912. Han var født i 1879 og var en kraftig kar på nesten en meter og nitti. Ryktet gikk i miljøet omkring ham om at han hadde stukket av til Kristiania fordi han drepte en mann i Liverpool, men det var ingen som visste sikkert. Det som var sikkert, var at alle gikk forsiktig omkring ham, de ville ikke risikere noe. De visste at han hadde et temperament som var som en usikret granat.

Han røykte vanligvis sigarer og hadde hatt en forkjærlighet for sine egne smuglervarer, noe som betydde at han var godt på vei til å bli alkoholiker helt til han tok seg sammen og fikk kontroll på inntaket.

Han var enda ikke tatt for dette; han var så forutseende at han hadde tatt i bruk moderne teknologi og plasserte ut skjulte fotografiapparater bak store speil som fotograferte gjestene på de tre populære og hemmelige skjenkestuene han eide, og fikk der både politikere og lovens menn på platene med glass i hendene. Og som oftest i hyggelig passiar med den kjente smugleren Noel Simonson. Dermed hadde han et balletak på alle som kunne være troende til å ville ødelegge geskjeften hans. Simonson lot ikke være å dementere dette, snarere tvert imot, han nøret opp under det slik at det hele tiden var en vag usikkerhet omkring det å møte opp hos ham. De trodde han satt på inkriminerende bilder av dem selv, drikkende av Simonsons velholdige repertoar av smuglerbrennevin. Likevel møtte folk opp, fordi Noel Simonson hadde de beste varene.

Alt dette var vel og bra, men Simonson likte dårlig å høre at Wiesenstein var tilbake. At han hadde alliert seg med de hardbarkede karene fra Østfold var heller ikke beroligende. Det kunne bety at det ville bli en ny kamp om markedene i området og det kunne bli stygt. Dessuten begynte muligens tiden å bli knapp. Man visste ikke når forbudet kunne bli opphevet. Det kunne gå måneder. Men det kunne også gå år, det visste de ikke sikkert. Det alle var sikre på var at det ikke kom til å var evig. Simonson var såpass smart at han så hvordan forbudet genererte kriminalitet, folk ville tjene mest mulig på det svarte markedet. Dermed ville det komme et tidspunkt der politikerne ville si 'dette går ikke lenger' og da ville det bli et vakuum i smuglermarkedet. Folk ville tape penger. For det hadde i sannhet vært mye penger i smuglingen.

Han hadde i alle fall tjent godt på det.

De kunne bare prøve seg på hans enemerker, så skulle de få se hvordan det gikk. Nå sa ryktene at den gamle rivalen var tilbake og det gjorde ham svært urolig. Han hadde selv sett hvordan mannen forsvant i de kalde bølgene utenfor Hvaler. Hvordan kan noen overleve noe slikt? Han kastet urolig på skuldrene. Det var som om Wiesenstein var tilbake fra de døde. Han ristet uroen av seg. De hadde i alle fall et spor på hvor han holdt til, dette hotellet. De fikk holde det under oppsikt og ta det derfra.

*

Noen dager senere, da Sven og et par karer til var fullt i gang med å holde et øye med det lille hotellet på østkanten de mente Wiesenstein holdt til, ringte han Simonson og lød uvanlig oppjaget til og med til ham å være. «Altså, sjef, du vil ikke tru dette, men det ligger en død mann i et inngangsparti her borte!»

«*What?*!»

«Urmakeren. Tre hus oppe i gata.»

«Hva har skjedd?»

«Vi veit ikke, vi har sitti her, tåka har vært som ertesuppe i en halvtime og vi har ikke sett en forbanna dritt, men noen skjedde, vi hørte det som vi trudde var ettertenning på en passerende bil. Og da tåka letta lå karen død ved døra til forretningen sin.»

«Kom dere unna til politiet blir ferdige, vi må ikke bli blandet inn i noe!»

«Vi er på vei vekk nå, sjef.»

«Og dere vet ikke hva som har foregått? Hvorfor karen har blitt myrdet?»

«Nei. Kanskje det er en av butikkranene igjen, sjef.»

«Raneren har aldri drept noen tidligere.»

«Nei ...» sa Sven usikkert. «Men en gang må være den første for alle.»

Simonson skar en grimase. «Ja ... en gang må være den første. Har noen oppdaget det enda?»

Sven svarte benektende igjen.

«Forresten, ring dem og meld fra!»

«Sjef?»

«Meld inn drapet.»

«Jeg, sjef ...?» Sven lød himmelfallen.

«Ja, du står vel i en talestasjon, gjør du ikke?»

«Jo ...»

«Bare sørg for at dere ikke blir sett.»

En kort pause.

«*Got it?*»

«Jepp, sjef. Men hvorfor?»

«Jo fortere de blir ferdige jo bedre, ikke sant?»

«Aaa ... veldig godt tenkt!» sa Sven som om han forstod hvorfor det var Simonson var sjef og ikke han selv. «Oi, her kommer naboen også, fyren som lager pelser.»

«*Splendid*. Han oppdager antakelig liket. Da slipper du.»

«Heldigvis, sjef.»

«Og hold dere unna for en stund.»

«Enig, sjef, man vil aldri være for nær spanserne.»

«Helt riktig, Sven, *you're damn right, you are!*»

Kapittel 1

Konrad Freiberg strakte på sitt lange Fridtjof Nansen-aktige legeme og så seg omkring i restauranten som hans gode venn Ole Svane hadde startet året før i en sidegate ikke langt fra domkirken – han kalte den selvsagt Svanen. Det var en tirsdag ettermiddag tidlig i oktober og høsten var i ferd med å vise seg i form av tette tåkebanker som drev inn fra sør og gjemte hele byen under sitt tykke grå klede. De siste dagene hadde det vært så tett tåke i byen at det ikke var mulig å se en hånd foran seg. Han rettet blafrende ut aftenutgaven av Aftenposten og leste siste nytt om det ryktene hadde fortalt om siden dagen før.

En mann var regelrett henrettet utenfor sin egen butikk ikke langt fra Freibergs kontor, uten at noen kunne forstå hvorfor. Han var ikke ranet, selv om noen trodde det var en del av en ransbølge som hadde herjet byen denne sommeren. Han leste interessert de siste nyhetene om saken slik Aftenpostens journalist Torstein Krone, for øvrig en bekjent av Freiberg, hadde beskrevet den.

«Aftenposten, lørdag 13. desember 1924.

Intet nytt i urmakerdrapet.

Urmaker Emanuel Trapp ble drept foran sin klokkebutikk tidlig på morgenen den trettende Oktober. Drapet ble meldt inn av en anonym telefonoppringning fra en talestasjon like ved klokken seks i morges, samtidig som en av butikkeierne i nabolaget, Valdemar Adolphi, også meldte fra om mordet. Da konstablene rykket ut fant de Trapp klemt opp mot inngangen til sin egen butikk, skutt til døde med to kuler i ryggen. Det viste seg at ingen hadde forsøkt å åpne døren. Hans lommebok var ikke forsvunnet, det var heller ikke hans nøkkelknippe. Den kjente politietterforsker, inspektør Adrian Fibe, som løste saken med de forsvunne dokumentene fra fabrikkdisponent Steine for et år siden og dernest den berømte falskmyntersaken i vår, var den første politimann på stedet. Fibe sier til vår utsendte medarbeider at det var eiendommelig at en raner skulle drepe mannen uten å ta med verdisakene, men gikk ut i fra at morderen ble forstyrret av et eller annet. Han sa videre at det hele mest sannsynlig var enda et ran i rekken av lovbrudd som har foregått i hovedstaden denne sommeren. Det var enda et bakholdsangrep for å tilegne seg en butikkeiers penger, om enn mislykket denne gangen. Fibe sa til vår journalist i formiddag at han ikke hadde noen store forhåpninger om å finne den som gjorde det; dette har skjedd fire ganger i løpet av de siste fire måneder, brutale angrep der butikkeiere har blitt slått ned og frastjålet pengene idet de var på vei inn i sine butikker. Undersøkelsene vil fortsette etter dette og liket av Trapp ble etter undersøkelsene på åstedet brakt til rettsmedisinsk institutt der professor Overstad vil gjennomføre en obduksjon i ettermiddag.»

Freiberg leste saken enda en gang med interesse før han bladde videre gjennom avisen. Han oppdaget en notis på personlig-sidene, hvor det kom fram at den selvsamme Fibe, som også var Freibergs nå-og-da-nemesis, nettopp hadde fylt år. Det fikk Freiberg til å tenke at han aldri hadde sett for seg inspektøren som en som noen gang lot andre så nær inn på seg at han lot seg feire:

50 år.

Politiinspektør Adrian Fibe, Majorstua, fyller femti år i dag, 14. oktober. Han har en lang karriere bak seg i politiet og har vært en svært synlig politiinspektør ved Victoria Terrasse. Han begynte sin karriere som konstabel i Moss i 1905, og ble der i ti år før han i 1915 ble ansatt i det som har blitt hans karriere, etterforskningsavsnittet i Kristiania hvor han har arbeidet seg opp til sin nåværende tittel. Utallige er de saker han har løst, den siste var avsløringen av de fem falskmynterne på Dønski, en sak som har gjort ham kjent

langt utover landets grenser. Dagen feires privat. Kollegene ved avsnittet benytter anledningen til å gratulere sin sjef med dagen. For avd.: Redv. Grange.

Freiberg ante ikke hvem denne Grange var, men at noen ved Fibes avdeling skulle være så glade i ham at de gratulerte sjefen offentlig stod for Freiberg som komplett uforståelig. Det fantes knapt en mer ufordragelig person å forholde seg til enn Adrian Fibe. Det kunne Freiberg underskrive på etter å ha kommet i klammeri med ham flere ganger helt siden han startet opp sin egen geskjeft som privat etterforsker i Kristiania i 1917 etter at Fibe hadde nektet ham en stilling i politiet året før.

Freiberg mente det måtte være en god ide å ha en av sitt kaliber i politiets rekker, men Fibe var av en helt annen oppfatning og Freiberg ble nødt til å tenke nytt for å skaffe seg et levebrød. Og det hadde vært en god idé, nå hadde han holdt på i sju år og levde godt av det. Ole Svane kom bort til bordet hans, og Freiberg roste maten han hadde fått. «Takk for det», sa Ole, «men det er ikke derfor jeg forstyrrer. Det er telefon til deg på mitt kontor.»

«Til meg? Hvem er det som ringer?»

«En dame, antakelig Deres husholderske.»

Freiberg rynket pannen og undret seg over hva dette kunne handle om, men brettet sammen avisen og ble med Ole inn på et lite kontor som lå i bakkant av restaurantens kjøkken. Telefonrøret lå ved siden av gaffelen på telefonen og han grep den. «Ja, det er Konrad Freiberg?»

«Å, herr Freiberg, dette er Elise, beklager at jeg ringer Dem på denne måten, men det har, vel oppstått en situasjon.» Elise var hans trofaste hushjelp, nå i sin siste uke etter å ha arbeidet hos ham i sju år. Hun snakket dempet, som om hun var redd for at noen skulle høre.

«Hva mener du, Elise, en situasjon? Er det noe galt?»

«Nei, nei, på sett og vis ikke, men, altså, det har kommet en dame hit og hun nekter å gå sin vei.»

Freiberg holdt pusten et øyeblikk. «En dame? Hva ... handler dette om?»

«Jeg vet ikke, hun sier hun har lett etter telefonnummeret Deres og har ikke funnet det, men hun insisterer på å treffe Dem.»

«Ja ha», sa Freiberg. Det lød urovekkende. «Greit, Elise, jeg kommer så raskt jeg kan.» At en dame hun ikke visste hvem var kom til hjemmeadressen hans var i sannhet foruroligende. Han forsøkte å regne etter om det var noen han hadde latt i stikken i løpet av den siste tiden uten å huske det. Han takket henne og la på, deretter vinket han på den omfangsrike Ole Svane som stod smilende i bakgrunnen med sin enorme hvite skjorte med strikk om overarmene og en vid sort bukse med bukseseler. «Noe galt, Freiberg?» spurte han da han så Freibergs ansiktsuttrykk.

«Nei, da, bare et uventet besøk», sa han. Han betalte for middagen sin og ba ham samtidig Ole telefonere til drosjesentralen og skaffe en automobil.

«Det står allerede en vogn utenfor, Freiberg», sa han.

«Takk, det er glimrende.»

Freiberg gikk til garderoben der en ung pike tok imot lappen han rakte frem, fant frakken og skjerfet hans

og la det på disken, deretter la hun hatten hans pent på toppen av det hele.

Freiberg smilte til henne. «Takk skal De ha Bitten, jeg kommer tilbake en annen gang.»

«Det er jeg sikker på herr Freiberg», sa hun, knikset feminint med knærne og smilte. Han syntes hun rødmet, men det kunne være det dårlige lyset i garderoben som spilte ham et puss.

Det var absolutt med en stigende følelse av bekymring at han hoppet inn i drosjen og ble kjørt hjem. De siste par årene hadde vært en endeløs rekke av flørter og tilfeldige forbindelser, og om det var en av disse som hjemsøkte ham nå var han i sannhet i en knipe. Turen tok et kvarter og han betalte, for deretter å bli stående et øyeblikk utenfor døren til gården der han bodde. Han ante ikke hva han var i ferd med å vandre inn i. Så tok han seg sammen, låste seg inn og skrittet rolig opp de to trappene til leiligheten sin.

Elise møtte ham i entreen. «Jeg plasserte henne i stuen, herr Freiberg, jeg håper det var greit. Og jeg ga henne et lite glass sherry, for hun virker oppjaget og nervøs.»

«Det var lurt av deg, Elise, du gjør kloke valg.»

«Å, takk for det, herr Freiberg.»

Han nikket en gang og åpnet døren til stuen. En dame satt midt i sofaen med ytterklærne på og krystet en vevet veske som om hun var i ferd med å kvele en katt. Ansiktet hennes var smalt og markert, håret mørkt og så vidt han kunne se klipt i en moderne frisyre og framhevet de velformete trekken hennes perfekt. Han hadde dog aldri sett henne før og det gjorde ham lettet.

Freiberg antok at hun var i tredveårene et sted, og hadde på en moderne, lys rundpullet hatt med svakt hengende brem og et svart hattebånd omkring, en lang kåpe med skinnkrage, og et par svarte skinnhansker lå på bordet foran sherryglasset Elise hadde gitt henne. Hun ga et første inntrykk av en svært elegant og selvsikker dame, men noe med bildet skurret. Ansiktet var dratt og hun så forgrått ut. Dette ga til sammen et forvirrende inntrykk og Freiberg var ikke sikker på hva han skulle mene om henne.

«God dag», sa han, «jeg er Konrad Freiberg. Jeg forstår at det var viktig for Dem å treffe meg?»

«Ja ... jeg har lett etter Dem, De står ikke i katalogen. Noen tipset meg om denne adressen.» Stemmen hennes var nervøs og svak, og hun snakket fort som om hun ønsket å overbevise ham om at hun hadde noe der å gjøre før han kastet henne ut.

«Det er greit. Så det gjelder altså en sak?»

«Det er min mann», sa hun, Freiberg hørte at stemmen hennes var lav og sliten. «Han ble drept foran sin forretning i forgårs.»

Freiberg så lenge tankefullt på henne, og deretter husket han reportasjen han hadde lest i avisen da han satt på restaurant Svanen en halv time tidligere. Den tykke svarte overskriften som hadde fortalt om «*Ingen arresteret i urmakerdrapet.*»

Han så på henne med smale øyne. «Var det denne – urmakeren?»

Hun møtte blikket hans. «Akkurat. Det var ham. Emanuel Trapp. Jeg trenger hjelp til å finne ut hva som har hendt.»

«Hva sier politiet?»

Hun gjorde et oppgitt kast med hodet og ga vesken sin enda en omgang. «Jeg var hos dem i dag tidlig. De kommer ingen vei, sier de, de tror at det handler om det samme som det har gjort hele sommeren, denne overfallsmannen som har herjet i byen, De vet. De har lett i flere måneder etter ham, men jeg sier Dem, dette er noe annet.»

Freiberg ville spørre henne om hvorfor, men han ventet med det. «Har De sagt hva De mener om dette til dem?» spurte han i stedet.

Hun snøftet nesten. «Ja, selvfølgelig, men de bare skyssset meg ut og ba meg la dem i fred!»

Freiberg løftet et øyenbryn. «Hvem var det som oppførte seg på denne måten mot en dame?» Han så ikke sitt eget noe sjåvinistiske forhold til damer som likeverdig med det politiet holdt på med.

«Det var Adrian Fibe.» Hun sa det som om hun nevnte navnet på en femtekolonist. «Han er en ...» Hun gjorde et kast med skulderen som for å riste av seg fysisk ubehag. Det var noe med henne som var tiltrek-kende, hun hadde en eiendommelig mørktonet aura ved seg som ga henne en tilbakeholden sensuell utstrå-ling. Men han kjente at det lå en vag følelse av noe annet, noe mørkere, som lå dypere gjemt. Det gjorde at Freiberg ble litt på vakt. Han hadde møtt slike kvinner tidligere og det hadde aldri fungert særlig bra. «Fibe. Akkurat. Nei, det er en figur som har sine sider.» Freiberg med sine sammenstøt med mannen forstod akkurat hva hun snakket om.

«Ja, det kan De sannelig si!»

«Så, De mener altså at dette ikke handler om overfallsmannen?»

«Korrekt.»

Freiberg som hadde stått midt på gulvet siden han kom inn, satte seg på en av stolene vis-a-vis henne. «La meg nå høre», sa han og foldet hendene over det ene kneet. «Først, Hva er Deres navn?»

«Mitt navn er Nelly Trapp, født Schechter.»

Etternavnet fikk en klokke til å ringe hos Freiberg, uten at han greide å plassere den med det samme.

«Fortell meg om Deres mann», sa han og så vennlig på henne.

Kapittel 2

«Min mann, Emanuel Trapp ble 34 år gammel», sa hun lavmælt uten se på Freiberg. «Han vokste opp i Bergen», fortsatte hun, «jeg er også derfra, som De forstår. Emanuel har fortalt at hans far var urmaker med egen forretning ikke langt fra Torgalmenningen, men den gikk med i bybrannen i 1916. Han døde av brannskader noen måneder senere. Emanuel skulle følge i farens fotspor og gikk i lære i Tyskland i tre år fra han var 23 år gammel. han begynte i 1912. Han mistet sin første kone i spanskesyken noen år etter.»

«Au da. Jeg har også hatt bekjente som mistet noen i epidemien», sa Freiberg. «Så dere har altså ikke vært gift så lenge?»

Hun ristet på hodet. «Jeg møtte Trapp for tre år siden», sa hun, «da han var ulykkelig og alene etter å ha

mistet sin kone.»

Freiberg tenkte at det var ikke mange år å treffes og gifte seg på. «I hvilken sammenheng møttes dere?»

«Hvorfor vil De vite det?»

Han trakk på skuldrene. «Ingen spesiell grunn, men jeg synes alltid det er interessant å vite bakgrunnen til menneskene jeg eventuelt skal arbeide med og for.»

Hun nikket at hun forstod. «Det var hos en jeg kjente perifert, en dame som var kunde i forretningen jeg arbeider i. De arrangerte et juleselskap og noen hadde fortalt henne at jeg kom til å sitte alene. Både Emanuel og jeg var der uten følge, de plasserte oss ved bord sammen, det er mulig de hadde en baktanke med dette, men det vet jeg ikke noe om.» Hun smilte flyktig.

«Og dere giftet dere ganske kort etter det?»

«Ja, bare et halvt år etter, midtsommer 1922 giftet vi oss. Han insisterte. Det var bare oss og noen venner. De vet, det er ikke så viktig med stor feiring når ... jeg mener, han hadde mistet sin første kone og allting ...»

«Jeg forstår», sa Freiberg uinteressert, ivrig etter å høre fortsettelsen.

«Vi kom hit til byen året etter», sa hun, tilbake på sporet. «Han hadde nettopp fått utbetalt assurance fra farens forretning og brukte pengene til å kjøpe en urmakerforretning som var i ferd med å gå konkurs, med innbo og varer og alt.»

«Akkurat. Hvordan gikk forretningen?»

Hun så på ham en stund uten å si noe. «Ikke så veldig godt», sa hun, «det er harde tider. Han sa aldri noe, men jeg tror det var dårlig omsetning i noen perioder.»

«Bor dere i nærheten av forretningen?»

«Nei, vi ... jeg ... Huset vårt ligger her på St. Hanshaugen.» Hun nevnte en gate.

«Du verden, det er jo ikke så langt herifra», sa Freiberg og smilte til henne, bygården de nå satt i lå rett nedenfor parken.

«Vi har en leilighet, den er ikke så stor, men, De vet, det passer for – oss to ...» Hun smilte trist og det virket som om hun kjempet for å holde tilbake gråten.

Freiberg forstod reaksjonen hennes. Å bli igjen alene var ikke enkelt for en dame og hun var fremdeles i en fase av numment sjokk. «Hva gjør de selv for arbeid?»

«Jeg ekspederer i en manufakturforretning i sentrum.»

«Akkurat. De sa altså at De ikke tror at dette handler om denne overfallsmannen som har herjet i byen?»

Hun gjorde en grimase. «Nei, jeg tror ikke det, fordi dette er første gang noen blir myrdet foran forretningen sin. Jeg tror ikke raneren gjør slik. Dessuten tok han ikke lommeboken eller noe av det han hadde i lommene, ikke en gang det dyre sølvuret han gikk med.»

Freiberg nikket og noterte et par stikkord i en notisbok han hadde funnet fram fra innerlommen. «Jeg tror De kanskje har rett», sa han.

«Jeg vet jo ikke om det har noen betydning», fortsatte hun, «men han har oppført seg mer og mer forunderlig i den siste tiden. Helt siden i mai, faktisk. Han har vært borte på de underligste tidspunkter og vil aldri

fortelle om hva han har vært ute på.»

Freiberg myste interessert. «På nattestid, mener De?»

Hun nølte. «Nei, egentlig sene kvelder, han har bare sagt at det er noe han har måttet gjøre ferdig i verkstedet, men jeg har et par ganger gått forbi der og det har vært lukket og låst.»

«Og De spurte ham hva han holdt på med?»

«Nei ...» sa hun, «jeg våget ikke.»

«De mener altså at han kanskje kan ha blitt myrdet på grunn av noe han har vært med på, noe han ikke har fortalt Dem om i og med at han var ikke der han sa at han skulle være?»

«Akkurat.» Hun så bekymret på ham og hun dyttet et lite lommeterkle mot øynene. Han var imponert over henne, at hun hadde gått til dette skrittet å oppsøke ham etter å ha blitt avvist så ettertrykkelig av Fibe og hans kumpaner. En dame skulle virkelig ha bein i nesa for å sette i gang med noe slikt.

«Vet De», sa han, «jeg tror vi drar ned til mitt kontor, dette er ikke noe vi skal sitte og snakke om her. Vi får gjøre det litt mer formelt, tror jeg. Denne stuen, De vet, det er mine private gemakker, og å blande det private og arbeidet, De forstår?» Han smilte svakt til henne uten at hun gjengjeldte det.

«Ja, jeg forstår, men ikke hvorfor De har hemmelig nummer. Hvordan får De egentlig kunder?»

«Det var noe jeg valgte etter en sak for et par år siden. Noen ble vel nærgående.»

Hun nikket en gang. «Jeg kan forstå at det kan være et problem. Jeg er glad for at jeg fant Dem til slutt, og at De vil høre på meg», sa hun.

«Selvfølgelig, det skulle bare mangle», sa han. Han gikk til telefonen og bestilte en drosje til tross for at han kunne ha brukt sin egen bil, men han valgte å la være.

Ti minutter senere satte de seg inn i den rommelige automobilen og Freiberg ga sjåføren adressen. Han nikket, satte bilen i gir og de kjørte avgårde ned gjennom bygatene mot sentrum.

«Jeg har hørt et rykte om at de unge damene liker Dem», sa hun med et skrått smil da de var på vei mot kontoret hans som lå ved gassverket.

«Sier De det», sa han henslengt, «jeg vet ikke om jeg har lagt merke til det.» Han stirret stivt ut sidevinduet. Hun lo oppgitt. «For noe tøv, min venninne fortalte at jeg måtte passe på, fordi pikene spiller opp til dem hele tiden og De liker det. Om De skal arbeide for meg går jeg ut ifra at De vil si ting slik de er og ikke pynte på sannheten slik jeg tror De gjør nå.» Hun sa det med et smil, men det lå et alvor under.

Freiberg lot fremdeles være å se rett på henne, men kjente til sin egen irritasjon at han ble rød. Han var ikke klar over at han hadde et rykte på byen som en pikenes jens. Han registrerte sjåførens øyne i bakspeilet og så vekk. Dette var en uventet salve fra en dame som i utgangspunktet hadde virket sky og sårbar.

Han trakk pusten og nikket en gang. «Jeg har forstått hva De mener», sa han sammenbitt, fremdeles uten å se på henne.

«Godt. Da har vi det på det rene», sa hun bestemt og samlet kåpeskjøtene bestemt over lårene sine. Han hadde sjeldent blitt satt på plass på denne måten av en dame, og var redd for at han var i ferd med å påta seg et oppdrag for et snerpete hespetre. Det ville i så fall bli en prøvelse. På den annen side hadde

hun denne fulgte sensualiteten ved seg, og viste i tillegg at hun var en dame med bein i nesa, en som visste hva hun ville og ikke lot seg trække på. Og slike damer likte han, det var bare at det var så få av dem i de kretser han frekventerte. Men irettesettelsen gjorde at han ikke var sikker på hva han skulle si, og de ble sittende i taushet resten av turen. De satt begge og betraktet den rastløse ettermiddagstrafikken der de rullet langsomt gjennom gatene for ikke å overkjøre fotgjengere som virret omkring foran bilen. Gatene var tettepakket med mennesker; på fortauene gikk piker på vei fra torgboder og forretninger med kurver fulle av grønnsaker og bakervarer, elegante damer promenerte med elegante hatter og moderne kjoler, og i gatene gikk hjulbente hestekarere med tomme kjerrer og vogner på vei hjem etter å ha solgt ut varene sine på morgenen. De passerte gråskitne koks-vogner som trillet i veien for de ringende trikkene og biler der sjåførene tutet ilt med horn som lød som metalliske geiter mellom husveggene. Et par karer gikk og trillet sykler med nisteskrepper på bagasjebrettet og var svettegrimete etter et skift på fabrikkene. Alt foregikk i et salig virvar, og alle så ut til å gå i sine egne tanker der de skrådde vilkårlig over gaten foran kjøretøyene. Freiberg så ståheien og tenkte at det kunne aldri bli verre enn dette, byen måtte ha nådd et metningspunkt. Drosjesjåføren brukte hornet flittig, og på et tidspunkt stakk han hodet ut og skrek noen forbannelser til en sixpencekledd avisgutt som bare flirte tilbake. Til tross for kaoset brukte de ikke mer enn et kvarter før de var fremme. Han betalte og de steg ut.

Bygården der Freiberg hadde hatt kontor helt siden han startet sin gjestgiveri lå like ved Akerselva og gassverket, den var i fire etasjer og var bygd på omtrent den tiden da han ble født. Et flerfarget blyglassvindu ga lys til trappeoppgangen. Han holdt til i andre etasje og han låste dem inn i det lille rommet som fungerte som venterom og entré der en flat lampe i taket ga et gulaktig lys til det enkle interiøret som kun bestod av et par stoler og et eikebord. Freiberg hadde fått hengt opp en prisliste på veggen der de vanligste av oppdragene han tok på seg stod. Nelly Trapp leste raskt nedover listen; det var *'eftersøgning av personer'*, *'hemmelig forfølgning'* og *'avdekking av suspekt opptreden'*, det var i det hele tatt ting som hun ikke kunne forholde seg til, denne mannen holdt på med saker som ikke var stuerene i hennes kretser. Hun syntes det virket selvhøytidelig og pretensiøs, men slik var det kanskje i en slik stilling, tenkte hun. Men hun trengte hjelpen hans nå og hun lot Freiberg ta kåpen.

«Ikke bry Dem om den plakaten», sa han smilende, «det er den første jeg laget da jeg begynte for mange år siden, den får henge av sentimentale årsaker.»

Han hengte kåpen opp på en stumtjener og ba henne stige inn.

Kontoret var helt annerledes enn det trange venterommet. Det var høyt under det hvitmaltet taket, nærmere tre meter, og en lysekrone hang i en gipsrosett midt i rommet. Freiberg hadde nettopp fått tapetsert opp igjen veggene i en lys farge, den mørke gule tapeten som opprinnelig hang der tidligere hadde gått ham nesten på nervene. Han trakk fram en stol til henne og hun satte seg ytterst på kanten med vesken i fanget. Selv satte han seg bak det store skrivebordet der det var plassert til høyre mot vinduene som ledet ut mot bakgården. Foran veggen på den andre siden av rommet stod et lavt bord og tre lenestoler i skinn, naglet med stifter med store hoder i sømmene. Det hang fire lampetter mellom seksjonene i en stor bok-

hulle som var plassert på den tredje av veggene. Ved døren stod et paraplystativ med en ødelagt paraply. Kontoret hadde opprinnelig vært en leilighet, og en dør ledet videre inn i et rom som nå var lukket. Freiberg hadde et lite soverom der som han brukte om han ikke kom seg hjem på kvelder med mye arbeid. Det var i alle fall tanken, det hadde ikke blitt så mange av dem de siste par årene.

«Ja vel», sa han og foldet hendene foran seg på skrivebordet. «Dette er et bedre sted å snakke om slike ting, er De ikke enig, fru Trapp?»

«Jo, herr Freiberg, dette er mye bedre.» Hun satt rakrygget og så seg omkring i det lyse kontoret. Hun forsøkte fremdeles å klemme livet ut av vesken sin. Freiberg tok seg i å undres på hva det var som var så viktig med den at hun ikke kunne løsne grepet om den et sekund.

«Altså», sa han, «De fortalte meg at han hadde oppførte seg annerledes den siste tiden og ikke hadde vært på verkstedet sitt slik han sa at han skulle?»

«Det stemmer.» Hun så urolig på ham. «I hele sommer.»

Han nikket tankefullt. «Hva tror De det er som har foregått?»

Det var som om noe ga slipp i henne da han spurte om det, som om hun endelig greide å slappe av. Det gjorde at hun mistet noe av kontrollen over seg selv og en tåre begynte å trille ned kinnet hennes. Hun tørket den raskt vekk med lommestørkleet som hun tryllet frem fra kjoleermet. «En kvinne kan merke slikt», sa hun verdig.

«Det vet jeg ingenting om», sa han og så opp på lysekronen i taket mens han formulerte det neste spørsmålet. Det var et han var nødt til å stille. «Tror De ... jeg beklager at jeg må spørre om dette, men jeg ønsker at alle eventualiteter er tatt i betraktning; tror De at det er, vel ... en annen kvinne inne i bildet?» Han sa det forsiktig som om det skulle gjøre spørsmålet mindre ømtålelig.

Hun ristet energisk på hodet. «Nei, aldeles ikke!»

«Nei vel.» Freiberg var litt overrasket. Han hadde trodd at det var det som drev henne, troen på at ekte mannen hadde en affære. Men det virket ikke som om hun hadde noen som helst mistanke om at det kunne være noe slikt. «Men De må vel mene noe om dette? De sa noe om at De trodde han kanskje var involvert i noe ulovlig?»

Flere tårer rant nå og hun brydde seg ikke lenger om å tørke dem vekk. «Ja, dessverre.»

«Hvorfor tror De det?»

«Han ... som jeg sa har butikken gått litt opp og ned, og han har hatt økonomiske problemer i det siste», sa hun, «salget gikk ikke så godt som han hadde håpet og han skyldte banken for lån han har tatt opp. Etter sommeren har han vært urolig.» Hun slo ut med hendene. «Den siste tiden har vært hard, med arbeidsløsheten og alt, De vet, bankkrisene, og folk kjøper ikke klokker når de ikke har penger.»

Freiberg nikket. «Dermed mener De at han har vært i gang med noe ulovlig for å forsøke å tjene penger?»

«Akkurat.»

«Tror De han holder på med smugling, slik som så mange andre?»

Det omstridte brennevinsforbudet som nå foregikk på åttende året hadde fått en skare av profesjonelle og

mer amatørmessige smuglere ut på et enormt svart marked der kanner med smuglersprit ble omsatt og solgt i illegale drikkesteder overalt i byen. Freiberg var selv stamgjest på et par av dem.

Hun ristet energisk på hodet. «Nei, nei, han var totalavholdsmann og foraktet denne desperate jakten på spriten som foregår ustanselig.»

Hun så strengt på Freiberg som ble sittende en stund uten å si noe. Dette handlet tydeligvis ikke om det innlysende. Han hadde ikke vært sikker på om dette var en sak han ville ta på seg, men i og med at hun insisterte på at mannen ikke var utro mot henne, men snarere var involvert i tvilsomme affærer, hadde han i samtalen løp ombestemt seg. Dessuten hadde han sans for damen. «Dette ser ut til å være en interessant sak, fru Trapp», sa han til slutt. «Jeg vil med glede ta den på meg, jeg kan være enig i at det ser ut som noe annet enn bare et overfall, det er noe med dette bildet De tegner som gjør at jeg blir interessert.»

«Å, det er jeg glad for å høre», hun smilte lettet og tørket vekk enda en tåre som hadde sneket seg ned kinnet hennes. «Jeg betaler Dem gjerne med det samme.» Hun var i ferd med å åpne vesken sin. Kanskje det var derfor hun holdt den så hardt, tenkte han, fordi den var full av kontanter.

«Nei, nei», avbrøt han og holdt opp en hånd, «det haster ikke. Jeg vet ikke hvor lang tid det tar eller hva jeg kommer til å finne», sa han, «men er De forberedt om jeg skulle finne noe som ikke er fordelaktig?» Hun tenkte seg om i to sekunder. «Ja, jeg må vite hva som har foregått», sa hun bestemt.

«Ja vel, desto bedre», sa Freiberg. «De vil kanskje la meg undersøke hans forretning for å se om jeg kan finne noen ledetråder der?»

«Ja, selvfølgelig», sa hun og lot et vagt smil gli over ansiktet, som et solgløtt bak en regnsky. «Forretningen er stengt til jeg finner ut hva jeg skal gjøre med den.»

«Selvsagt. Vil De fortsatt eie den, nå som De – arver den?»

Øynene hennes ble enda en gang fylt med vann. «Det vet jeg ikke enda, det er for tidlig å ...» hun sa ikke mer og hun dro vekk en tåre med håndbaken, hun hadde tydeligvis glemt i farten lommestørkleet i ermet. Freiberg holdt hendene opp i en avvergende gest. «Nei, tilgi meg spørsmålet, dette var utidig av meg å ta opp på et slikt tidspunkt.»

«Uff», sa hun beskjemet, «jeg skulle ikke gråte slik foran andre mennesker. Vil De ha meg unnskyldt et øyeblikk? Er det et baderom her?»

«Ja, det er et toalett ute i gangen og til venstre», sa han og pekte.

«Har De toalett inne? Det var da moderne?»

Han bare nikket fornøyd til henne og hun forsvant. Helt til året før hadde de hatt et privet i bakgården, og han hadde hatt et vaskestell på et kammers i entreen, men for sine egne penger hadde han fått installert et moderne toalett i det som tidligere var et lite pikerom; kontoret lå i det som en gang hadde vært en leilighet for en bankkasserer og hans frue, de hadde en pike til å passe de tre barna og hun hadde holdt til på det lille rommet. Badet rommet var hypermoderne og det gikk gjetord i nabolaget om porselenet som fantes der inne. Hun forsvant og kom tilbake etter et par minutter. Hun hadde frisket opp igjen fasaden, og det var ikke lenger noe spor av verken gråt eller fortvilelse å se i ansiktet hennes. «For et fantastisk badeværelse!» sa hun

og smilte.

«Takk», sa han og bukket lett selv om han satt i stolen sin. «Hvordan var han, Deres mann?» spurte han da hun hadde satt seg igjen. «Kan De si noe om det?»

Hun akslet seg. «Som De kanskje har forstått på det jeg allerede har fortalt; han var tilbaketrukket på et vis, og likte å holde seg for seg selv. Jeg har ikke ønsket å tro at han holdt på med noe som ikke tålte dagens lys, men nå, etter alt som har skjedd den siste tiden, og når noen går så langt som til å skyte ham ned på åpen gate, da vet jeg sannelig ikke lenger hva jeg skal tro», sa hun og stemmen ble igjen tykk av bevegelse. Freiberg lot være å si noe, og hun så litt hjelpeløst på ham. «Det må selvsagt ha vært et fryktelig slag for ham å miste sin kone den gangen», fortsatte hun og han følte at dette lød løsrevet fra det de snakket om. Han gikk ut ifra at hun hadde tenkt mye på dette tapet til ektemannen og følte seg som et andrevalg i livet hans. Og hun mente antakelig at dette tapet hadde preget mannen hennes i negativ retning på et eller annet vis. Freiberg kunne ane en underliggende sorg hos henne, som en skygge over ansiktet hennes. Det var kanskje et tegn på at Trapp faktisk hadde vært mer opptatt av kvinnen han hadde mistet enn av sin nye, langt mer levende kone? Det stod for ham som underlig at han var likegyldig overfor sin kone når de kun hadde vært gift et par år. Det var i alle fall noe han noterte seg. «Det er kanskje på sett og vis forståelig», sa han, «men det er aldri sunt å leve i fortiden, er det vel?» Han forsøkte å smile til henne, men det kjentes feil så han ga det opp.

Hun nikket. «Nei ...» Hun ble sittende en lang stund uten å vite hva hun skulle si. «De ville se forretningen?» sa hun plutselig og malapropos, tydelig interessert i å skifte samtaleemne til tross for at det var hun som hadde brakt det på bane.

«Ja, om De tillater det?»

«Selvfølgelig. Når vil De komme?»

«Når som helst, eller aller helst i morgen om det passer Dem?»

«Det er i orden, skal vi si klokken elleve i morgen formiddag? Jeg har fri fra forretningen.»

Han nikket. «Det passer utmerket, fru Trapp.»

«De kan kalle meg Nelly om De vil.»

Han nikket uten å si noe mer, ringte etter en drosje for henne, og tjue minutter senere satt han alene tilbake og noterte flere punkter fra samtalen i den lille notisboken sin før han til slutt så over det han hadde skrevet. En lidende urmaker som muligens drev med et eller annet som ikke tålte dagens lys. Det var like deler interessant og uforståelig.

Kapittel 3

Nelly Trapp stod innenfor inngangsdøren i huset sitt og skulle til å rope på ektemannen da hun husket at det var tomt. At hun var alene. At han ikke lenger kom til å være der. Hun kom til å bo i en tom leilighet fra nå av. Det var som om det gikk noe i stykker inne i henne da hun innså det. De siste to dagene hadde

alt omkring henne vært som i et kaos, siden en bredpannet politimann hadde banket på døren hennes idet hun skulle gå på arbeid og fortalte at hennes mann var blitt skutt. Hun hadde bare sett på ham og ikke forstått hva det var han fortalte henne. Det passet ikke, det var som om politimannen snakket et fremmed språk. «Skutt? Hva mener De?»

«Jeg beklager å måtte si det som det er, frue, men noen har overfalt Deres mann i morges.» Han snakket med en stemme som lå langt nede i brystkassen og han lød som en parodi på en politimann i en farse, derfor tok hun ikke alvor i det han sa med det samme.

«Men – hvordan gikk det med ham?»

«Jeg er redd for at det ikke gikk så bra, frue.»

«Sier De at han er død?»

«Ja, frue, dessverre, frue.» Politimannen så ut til at han ønsket å være alle andre steder enn på trammen til fru Nelly Trapp. «Han ble skutt i ryggen, frue, to skudd. Vi vet ikke hvem som gjorde det. Vi trenger å stille dem noen spørsmål i den sammenheng, er De hjemme i formiddag?»

«Nei.. jeg er jo på arbeid», sa hun forvirret og entret den tåkeheimen hun kom til å være i det neste dagene.

«Nå vel, politiinspektør Fibe vil nok ha et par ord med Dem om dette i løpet av dagen, jeg foreslår at De telefonerer til Deres arbeid og forteller hvordan ting ligger an, De bør nok bli hjemme i dag. En avdød ektemann må være en god grunn til å la være å gå på jobb», sa han og trodde kanskje at han trøstet henne, men ordene lød helt absurde for henne.

«Ja ...» sa hun langsomt. «Antakelig.»

Hun hadde ringt til butikkeieren der hun ekspederte og hadde fått et kort 'ja vel' til svar når hun fortalte hvorfor hun ikke kunne komme på jobb. Ingen medfølelse fra den kanten, bare en mild irritasjon over å være underbemannet på en mandag i oktober. I løpet av dagen hadde den nevnte Fibe kommet til henne sammen med to andre bebrastede og stilt spørsmål hun ikke greide å forstå.

«Har Deres mann noen fiender?» hadde han spurt etter å ha snakket et kvarters tid om hvordan de hadde funnet ham samme morgen.

«Hva?»

«Fiender? Har Deres mann noen fiender?»

«Nei ... hvem skulle det være?»

«Vel det er vel De som burde vite om det», sa Fibe syrlig. «Har han lånt penger av noen?»

«Nei, kjære, vene, hva er det De snakker om? Han har da ikke lånt penger. Vi har virkelig det vi trenger selv!» Hun hadde aldri møtt en mann som var mer påtrengende og invaderende enn denne politimannen.

«Ja, ja ... har De opplevd at deres mann har oppført seg uvanlig den siste tiden?»

«Nei, det har jeg ikke», sa hun, til tross for at han faktisk hadde det. Noe med Fibes oppførsel gjorde at hun ikke ønsket å rope det for ham.

Fibe gjorde et kast med hodet til de to andre som stod som tause steinstøtter ved siden av ham. De forsvant ut og hun ble sittende urolig tilbake og se på inspektøren som nå så ut til å ruge på en gryende irritasjon, som

om det var hennes fortjeneste at mannen hennes var skutt denne morgenen.

«Vet De om deres mann har en elskerinne?»

Hun stirret på ham som om han var gal. «Elskerinne? jeg tror De er vanvittig!» Hun kneiste med nakken.

«Hvorfor skal han innrette seg med en elskerinne når han har meg?»

Fibe greide ikke å unngå å rødme idet blikket hans uvilkårlig gled over kroppen hennes før han tok seg inn igjen. «Nei, akkurat», sa han og festet blikket på et maleri på veggen bak henne.

«Hva med ... Dem?» spurte han til slutt. Ansiktet hans røpet ikke annet enn kald interesse.

Hun stirret sjokkert på ham. «Mener De å sitte her i min stue og insinuere at jeg skulle gå bak ryggen på min ektemann, med noe så simpelt som en elsker? Dette er virkelig det frekkeste jeg har opplevd! Min mann er nettopp skutt og De ser ut til å boltre Dem i intimiteter! Jeg vil ha meg frabedt slike insinuasjoner! Om De ikke har noe å komme med foreslår jeg at De går ut herfra og faktisk leter etter den som myrdet ham!» Hun stirret på ham med et blick som kunne skjære glass.

Han reiste seg og nikket en gang til henne. «God dag, frue», sa han og gikk derfra uten å si et ord mer.

Dagen etter, da hun hadde etterspurt Fibe og om han hadde kommet noen vei i etterforskningen hadde hun på ydmykende vis blitt vist ut fra politistasjonen som om hun var en irritasjon for dem. Det var da hun kom på ideen om å finne denne etterforskeren en bekjent av henne hadde snakket om. Hun ringte vennen og fikk navnet hans, men hadde ikke funnet noe nummer i katalogen. Hun måtte spørre flere før hun endelig fant ut i alle fall hvor han bodde, om ikke hvor kontoret hans lå. Samtalen hun hadde hatt med ham var svært så oppløftende, og hun hadde troen på at han skulle greie å finne en løsning på det politiet så ut til å være bare halvveis interesserte i. Denne usympatiske Fibe! For en forbannet undermåler, hun hadde aldri opplevd noe lignende. Antyde utroskap og alskens hint om usedeligheter, og kaste henne ut av kontoret sitt da hun ville spørre ham om hva han hadde funnet ut. Han kalte henne et forbannet fruentimmer! Hun var ikke lett å sjokkere, men dette hadde rystet henne i grunnvollene. I de to årene de hadde vært gift hadde hun aldri engang tenkt tanken på at mannen var utro.

Men det var altså alt dette andre.

Nelly Trapp hengte fra seg kåpen i entreen og gikk inn i stuen som nå føltes nesten overnaturlig stille, som om alt det sjelelige var dratt ut av det og det kun var skallet igjen. Hun hadde nevnt dette med mannens tilsynelatende distraksjon for Freiberg, men ikke for Fibe. Det hadde vært et eller annet med ektemannen den siste tiden, han var blitt uvanlig innadvendt etter at de var hos hennes far tidligere på sommeren. Hun forstod ikke hvorfor. Han hadde vagt sagt noe om et prosjekt han var i gang med siden våren, bygging av et urverk, uten at han forklarte nærmere og siden ble borte langt utover kveldene. Og det hadde foregått et annet sted enn i butikken hans. Hun ville finne ut hva han hadde holdt på med fordi hun ville ha en trygghet for at han ikke holdt på med noe som kunne slå tilbake på henne også. Hun var disponert for å tenke det verste, og når mannen ble drept var det som om hun hadde fått sine mest katastrofale tanker bekreftet. Hun ville at Freiberg skulle si at det ikke var slik, at det var en tilfældighet, at det var raneren alle snakket om og ikke noe ondt som hun ikke fikk taket på.

Både Fibe og Freiberg hadde spurt om dette med en annen kvinne. Var det så vanlig? Hun var helt sikker i sin sak – dette handlet om noe helt annet, Nelly var sikker på at ha ville ha røpet seg om det hadde vært en annen kvinne. Hun ville ha sett gjennom hvite løgner. Men han var selvsikker og trygg, det var ingenting i det han gjorde og sa som indikerte annet enn at han var opptatt med noe faglig, så hun hadde skjøvet det til side som en unødvendig bekymring og latt det være med det. Det var derfor hun ikke hadde sagt noe om det til Fibe. Men det lå et sted i underbevisstheten likevel. Hun dumpet ned i en lenestol og ble sittende med hendene i fanget. Å, Emanuel. Hva var det du rotet deg bort i, tenkte hun og begynte å gråte ordentlig for første gang siden politimannen stod på trammen hennes to dager tidligere.

Kapittel 4

Noel Simonson så på den sørgelige figuren som stod foran seg. Han hadde en dress som var flere nummer for stor, en hatt som var som en pøs på hodet hans og et par sko som gapte som gjedder på bena.

Ansiktet var usedvanlig merkelig: spisst og museaktig med et par skjeve tenner foran som skjøv opp overleppen og ga ham en umiskjennelig likhet med en gnager. Torger rottetryne var en av de minste småfiskene på smuglermarkedet i hovedstaden. Han hadde blitt grundig banket opp, han haltet og stønnet hver gang han tok et steg framover, og ansiktet hadde fått enda en særegenhet i tillegg til det vanlige – et nese slått helt ut av fasjon og en drabelig blåveis som gikk langt ned på kinnet hans.

«Torger», sa Simonson. «Du ser for jævlig ut.»

«Takk skal du faen meg ha, Simonson», sa Torger med den nasale stemmen sin, nå enda mer utpreget på grunn av den ødelagte nesen. «Jeg liker dårlig at du hanker meg inn slik, Simonson. Jeg har andre ting å gjøre enn å bli avhørt av deg.»

«Man sier at det er Wiesensteins folk som banket deg?» sa Simonson som om han ikke hadde hørt Torgers innvending i det hele tatt.

«Nei, ikke Wiesenstein. Skyggen, Simonson, det var han! Helt sikkert!» Torger møtte ikke Simonsons blikk.

«Pah, Skyggen, hva er det for *bollock*? Det lyder som noe hentet ut fra Sherlock Holmes!»

«Jeg veit ikke hva du sa akkurat nå», sa Torger som aldri hadde tatt i sin bok i sitt liv, «men jeg sverger ved min mors brede bak, det var han!»

Simonson ristet langsomt på hodet og glodde tvilende på ham. «Hvor skjedde dette?»

«Han tok meg da jeg kom ut fra Ronalds sted nede i Vika, jeg solgte ham et par kanner lørdag, faen, folk vil nesten ikke handle noe ...»

«Hvem, Torger? Hvem er han?»

«Jeg så' n bare såvidt, en svær faen, han bare var der plutselig, ut fra mørket som en ånd, og ga meg en breddside så jeg så stjerner og måner, faen jeg så hele solsystemet på en gang der, Simonson.»

«Han ga deg en skikkelig omgang?»

«Jeg hadde ikke sjangs. To minutter og jeg lå kald igjen på fortauet.»

«Du så ingen?»

«Bare en automobil, den forsvant ned gaten i en helvetes fart.»

«Hvordan vet du at det var Skyggen?»

«Fordi fyren hviska i øret at jeg fra nå var ute av buss-i-ness ...» Han sa det siste ordet som det lå klossete til i munnen hans. «Med hilsen Skyggen.»

Simonson lente seg framover og stirret på ham. «Sa han det?»

«Ja.»

«Det lyder som en tøresroman, Torger.»

Figuren foran ham bare glodde.

Simonson klødde seg i kinnskjeggene med begge hender. «Noe mer?»

«Ja ...» Torger så mer rotteaktig ut enn noen gang der han vred ansiktet i en skjev grimase.

«Kom med det.»

«Han kasta detta på meg.»

Torger plukket fram et lite kort fra en lomme. Det var preget av å ha ligget der noen dager, men skriften utenpå var tydelig nok, og den ga Simonson frysninger.

På kortet stod det: «Lauritz Wiesenstein.» Ikke noe mer.

Simonson lukket kortet inn i hånden og krøllet det til en ball. «Er denne ‘Skyggen’ muskelmann for Wiesenstein?»

«Jeg veitfaen, Simonson, han virka på alle måter sjælgående for meg! Og han sa at om jeg ikke holdt meg unna ville han komme tilbake og ta meg.»

«Skyggen? Wiesenstein?»

«Jeg veit da faen hva han mente, men jeg ble dugelig støkt av det, sier jeg deg!»

«Er du ute av markedet?»

«Ja, helsike, jeg vil ikke daue heller.»

Simonson så på Torger. «Greit» sa han. «Hvis du vet noe mer så kom med det.»

«Nei, Simonson, jeg veit ikke mer!»

«Jeg betaler deg om du finner ut mer om denne karen.»

Torger nikket. «Greit, Simonson. Jeg kommer tilbake om jeg finner ut noe. Jeg spør litt rundt.»

«Det er bra. Her, ta noen daler på forhånd.» Simonson smilte syrlig til ham og ga ham noen sedler.

«Faen, takk skal du ha, Simonson!»

«Ja, ja, stikk avgårde nå.»

Torger rottetryne sjokket skjevt ut av Simonsons kontor og lukket døren stille bak seg.

Simonson ble sittende og se irritert på den.

«Skyggen», sa han til seg selv. «*what bollocks*.»

Kapittel 5

Freiberg innså at han ble nødt til å snakke med den notorisk gretne inspektør Fibe om saken, samme hvor ubehagelig det måtte være. Han lette fram et telefonnummer og ringte opp sentralen som satte ham videre. Han fikk kontakt med et sentralbord på Victoria terrasse og en ung mannsstemme svarte.

«Pol'tivakta?»

«God ettermiddag, dette er Konrad Freiberg som ringer, jeg ønsker å snakke med Avdelingssjef Fibe.»

«Herr Fibe er ikke inne nå, herr Fryberg. Kan jeg ta beskjed?»

«Ja, det kan De, vil De vennligst informere herr Fibe om at Konrad Freiberg ønsker en samtale med ham snarest?»

«Det er notert, herr – Freiberg», mannen sa navnet langsomt som om han skrev det ned mens han snakket. «Fibes sekretær vil gi dem beskjed med bud når det er klart.»

«Takk.» Freiberg la på og lente seg tilbake i stolen. Adrian Fibe. Han hadde sagt til Nelly Trapp at han var 'en figur', og det stemte. Han hadde vært på kant med Fibe flere ganger tidlig i sin karriere som etterforsker og visste at han kunne være en prøvelse å forholde seg til.

Litt senere banket det på døren hans og en fregnete unggutt med eplenikkers, en skinnveske over skulderen og en svær sixpence på snei på hodet steg inn. «Jeg har en beskjed til Dere fra pol'ti.» Han dukket ned i vesken sin og fisket opp en grågul beskjedlapp som han overrakte og deretter bukket keitet, som en gutt på første besøk på danseskolen.

«Takk», sa Freiberg. «Bare vent et øyeblikk, du skal få med en beskjed tilbake.»

Han leste beskjeden fra Fibe:

«De er invitert til et møte med politiinspektør Fibe i morgen onsdag formiddag kl. 1130 på hans kontor i Victoria terrasse.»

Beskjeden var undertegnet av hans sekretær, Freiberg greide ikke å lese navnet. Han nikket til budet, fant fram en blokk og skrev en beskjed tilbake om at han godtok invitasjonen og ga den til gutten sammen med en femtiøring. «Takk skal du ha.»

Gutten smilte da han fikk mynten. «Takk, herr», sa han og bukket en gang til før han forsvant uten å si noe mer. Freiberg hørte ham gå plystrende ned trappen igjen. Da han var forsvunnet ringte Freiberg til Nelly Trapp og fortalte at han var nødt til å flytte avtalen deres til lenger ut på ettermiddagen på grunn av møtet med politiførstebetjenten. Det passet helt fint for henne og de avtalte et tidspunkt et par timer senere. Han fant fram notatene sine og så på hva han hadde så langt. Trapp var blitt skutt på åpen gate, foran sin egen butikk. Det minnet om ranene som hadde skjedd før på sommeren, tre andre butikkeiere var ranet tidlig på morgenen på vei inn, men ingen av dem var skutt. To var truet på livet, den tredje var knivstukket i en arm. Men Trapp hadde blitt skutt med kaldt blod, og intet var fjernet, det var noe helt annet. Hans kone mente han kanskje var involvert i noe som ikke tålte dagens lys og var redd for at det var grunnen til at han var myrdet. Han noterte seg at han måtte finne ut om hva slags sirkler Trapp frekventerte, og om det var noen tegn til mørke affærer å finne på hans kontor når han skulle ta en kikk neste dag. Det ville også bli interessant å høre hvorfor Fibe var så avvisende. Men det var ikke før neste formiddag. Kunne han gjøre noe i

mellomtiden? Finne ut noe om det som hendte? Avisene skrev melodramatisk og overflatisk, det var ikke mye å hente der. Så husket han at det var mannen med butikk på den andre siden av gaten som hadde funnet ham, kanskje det var noe å få ut av ham?

Freiberg reiste seg og grep frakken sin, låste seg ut og gikk til fots mot gaten der Emanuel Trapp var blitt skutt. Gaten lå ti minutters gange fra kontoret hans, og det viste seg å være en kort gatestump på østkanten med en blanding av halvgamle og noe nyere bygninger, de nyeste var kanskje femten-tjue år gamle. Gaten endte i en sving der det lå et eller annet slags verksted bak et høyt plankegjerd. Han visste at den munnet ut i en annen gate femti meter bakenfor svingen. Freiberg gikk inn døren til Adolphis buntmakerforretning som lå så å si rett over gaten for Trapps. En bjelle ringte over hodet hans da han åpnet døren og han kom inn i et lite halvmørkt lokale med et smalt vindu ut mot gaten. Langs veggen til venstre hang tre ferdige pelskåper, og pelsmuffer i mange forskjellige slags dyrepelser lå i hyller på veggen ved disken. I vinduet stod en stor solbleket trykt plakat, den hadde tydelig stått der lenge, rettskrivningen viste at den hadde stått mange år lenger enn den Freiberg hadde hengende på venterommet. Den var plassert på et lite staffeli og forkynte:

«Bundtmager Adolphi, utmerkede pølser og frakker til fordelaktige priser. Åpent til kl 18 aften alle dage, lørdage til kl 13 middag.»

Mens han stod slik og ventet på at buntmakeren skulle vise seg la han merket til stadig nye ting med det vesle butikklokalet. En dør bak disken som antakelig ledet inn til et bakrom stod halvveis på klem og Freiberg kunne skimte et arbeidsbord med et eller annet skinn liggende klart til å skjæres på toppen. Han oppdaget også at Adolphi hadde gjort det hjemmekoselig for seg selv ved å henge ting på veggene. Han studerte tingene nærmere. Det var et mesterbrev i snirklete skrift der Freiberg kunne skimte årstallet 1908, og det hang et par fotografier tatt i et fotoatelier, det ene viste det som måtte være Adolphis velkjemmede ontrafei i en ung utgave av mannen. På det andre fotografiet stod han antakelig sammen med sin kone, en vakker kvinne som så ut til å være noe yngre enn ham, begge stivpyntede som om det var et bryllupsbilde, med smykker og det hele. Ved siden av hang det som så ut til å være en kalender fra et tysk togselskap. «Deutschen reichsbahn 1923». Det viste en tegning av et stilisert togsett som reiste gjennom alpelandskap.

Døren bak disken gled opp og en mann dukket opp og så overrasket på Freiberg. Han hadde tydeligvis ikke hørt at han kom. Buntmaker Valdemar Adolphi var blitt mye eldre siden fotografiet ble tatt. Han var en liten mann i sekstiårene. Han hadde en litt loslitt dress på seg, og et par gebrekkelige halvbriller langt nede på nesen. Utenpå dressen hadde han et arbeidsforkle av lær, med flere lommer foran hvor det stakk opp verktøy og ting han brukte i arbeidet sitt. Nå når døren stod åpen så Freiberg at det på arbeidsbordet på bakrommet også stod en kraftig symaskin som ble drevet av et fotbrett. Skinnet han hadde skimtet var festet inn i den ene maskinen. Adolphi så vaksomt på Freiberg.

«Hva kan jeg hjelpe Dem med?» sa han med en stemme som lød mistenksom. Freiberg syntes det var en merkelig måte å adressere kunder på.

«Mitt navn er Konrad Freiberg, jeg gjør private undersøkelser i sammenheng med mordet på Emanuel Trapp forleden. Det er hans kone som har bedt meg gjøre dette.»

Adolphi nikket en gang og sa: «Ja det var en trist affære, han var død da jeg fant ham.»

«Akkurat. De fant ham tidlig om morgenen mandag?»

«Ja. Jeg måtte tidlig i gang med arbeidet, nå når høsten er her er etterspørselen ...»

«La De merke til noe spesielt med avdøde?» avbrøt Freiberg som ikke var interessert i buntmakerens kun-
detilfang.

Adolphi så forurettet på ham. «Hva mener De?»

«Vel, som De kanskje forstår er jeg ikke politimann, og har derved ikke tilgang til patologisk institutt, og
tenkte at De kanskje så noe spesielt, hvordan han døde, om han hadde vært i noe slags håndgemeng eller
lignende?»

Han tenkte seg om. «Nei, ikke noe sånt ... det var en tåkete morgen, det var nesten ikke mulig å se noe i
den ertesuppen. Men jeg så ham da jeg kom, politiet kom etter bare noen minutter da jeg ringte, det var nes-
ten som noen andre hadde ringt også, så raskt var de på pletten. Han så ut som om han hadde falt i søvn der,
eller svimmet av. Men jeg så jo blodet, selvsagt, etterpå ...» Han grøsset synlig.

«Jeg forstår. Var det noe tegn til kamp?»

«Nei, nei», sa Adolphi og ristet bestemt på hodet. «Jeg tror han ble overfalt ut av det blå. Han ante ikke at
han ble angrepet før det hendte.»

Freiberg nikket langsomt. «Jeg har fundert på hva dette kan bety. Hva grunnen kan være til at han ble
myrdet. Så De noe i dagene før mordet som var uvanlig?»

Buntmakeren tenkte seg om og nikket langsomt, han virket utilpass. «Det var en automobil», sa han. «En
stor automobil. Den stod parkert der borte, hvor jeg har inngangen til et portrom som leder inn i bakgården.
Jeg må komme inn der med varene mine», forklarte han og nikket bestemt. «Men de ville ikke flytte på seg.»

«De', sier De, var det flere av dem?»

«Ja, det var tre menn i kjøretøyet. Og kan De tro, de nektet altså å flytte seg.» Adolphi ristet på hodet av
denne uhyrligheten. «Da jeg insisterte kom en av mennene ut og ba meg dra dit pepper'n gror ellers ville
det gå meg ille.»

Freiberg hevet et øyenbryn. «Hvordan så denne mannen ut?»

«Hva mener De?»

«Hvor gammel var han, hvordan var han kledd, jeg antar De la merke til noe slikt?»

Adolphi tenkte seg om. «Han hadde frakk», sa han og trakk nærmest unnskyldende på skuldrene.

Freiberg sukket hørlig. «Ja, det har de jo alle. Men noe som kan være et kjennetegn, så De noe slikt?»

«Det var en billig frakk», sa den lille mannen fornærmet. «Hatten også. Mannen holdt ikke klærne sine i
stand, det så jeg med det samme!» Han viftet med en pekefinger for å understreke poenget. «Og til tross
for det oppførte han seg som en flottenfeier slik han gikk og spansket seg på fortauet!»

«Ja vel, ja vel ...» sa Freiberg og dro en hånd gjennom mustasjen. han ble stående et øyeblikk og tenkte seg
om.

«Hva tyder dette på, tror De?» sa Adolphi engstelig og lente seg litt frem.

«Det vet jeg ikke enda. Jeg må tenke litt på det. Hva med automobilen? Husker De hva slags merke det var?»

Mannen gjorde en grimase. «Nei ... jeg er av dem som intet vet om automobiler, og de er jo så like alle sammen ...» Han avbrøt seg selv og ansiktet hans lyste opp som om han fikk en åpenbaring. «Jo! Jeg husker nå, den hadde en liten, eh ... statue der fremme», sa han.

Freiberg myste. «Statue?»

«Ja, på, hva heter det nå da, kjøleren?»

«Radiatorlokket?»

«Akkurat. De forstod det job» sa han fornøyd. «Det var som en ... statue, om De forstår?»

«Nei, jeg forstår ikke, herr Adolphi, fortell meg nå hva De mener.»

Den lille mannen sukket og fant fram et papirark og en blyant. Han tegnet langsomt og nøye en enkel skisse og snudde arket mot Freiberg. Det var en klosset tegning av en figur med vinger på ryggen og med begge hendene gripende om akslingen på et hjul. Han tenkte seg om. Dette måtte være Packards radiatorpynt. Det betydde at det antakelig var en dyr bil. Dårlige dresser, men dyr bil. Dette var nødt til å bety noe.

«Nåvel, herr Adolphi, dette var god informasjon. Jeg kommer tilbake til Dem om det er noe mer jeg lurer på.»

«Det må De bare gjøre herr Freiberg. Jeg er her, og går ingen steder», sa han og sukket.

Freiberg syntes det var en pussig ting å si, men kommenterte det ikke noe mer. Han var fornøyd da han gikk ned gaten fra Adolphis butikk, han hadde fått vite at noe annet foregikk i gaten, noe som virket vanskelig å forklare. Hva gjorde de tre mennene i bilen? Og hvorfor hadde de vært så aggressive?

Han kjente at han var sulten og så på lommeuret sitt, det var langt nok på ettermiddagen til at han styrte skrittene sine mot Ole Svanes etablissement. Ti minutter senere steg han inn, hilste vennlig på den nette Bitten og gikk inn i lokalet der han ble tatt hjertelig imot av Svane som med sin vanlige pondus og stemme som en megafon tok ham imot og ledet ham til stambordet i hjørnet. Svane vartet opp med skinkestek og et stort glass gyllent øl. Ole satte seg ned ved bordet hans med en øl til seg selv, det var tidlig kveld og liten trafikk i restauranten hans denne dagen.

«Nå, Freiberg, hvordan går butikken? Jeg registrerte at du fikk en jobb forleden?»

«Ja, jeg er i startgropen enda, men etterforsker en ny sak for damen det ble ringt om da jeg var her sist.»

«Er det noe du kan fortelle om?»

«Ikke annet enn at du har lest om saken i avisene.»

Svane myste og drakk en drabelig slurk av ølet sitt. «Det handler om urmakerdrapet, ikke sant?»

Freiberg nikket. «Jeg kan ikke si mer om det, for jeg vet for lite enda. Jeg skal snakke med Fibe i morgen.»

«Fibe, den forbannede idioten, han var her forleden og laget et helvetes spektakkel fordi biffen hans ikke var blodig nok.»

Freiberg trakk på smilebåndet. «Hva gjorde du med det?»

«Jeg ba ham holde kjeft og spise maten sin om han ønsket å komme tilbake.»

«De er virkelig en mann for Deres gjester!»

Svane lo støyende. «Haha! Han tok det ikke pent.»

«Spiste han opp maten sin?»

«Selvfølgelig.» Han smilte megetsigende. «Vi kan alltid håpe at han ikke kommer tilbake. Han truet i alle fall med det.»

Nå lo Freiberg også. «Skål for det», sa han og de klinket glassene sammen. Rett etter dukket det opp nye gjester og Svane måtte ta seg av dem. Freiberg spiste resten av maten sin alene. Da han hadde drukket opp ølet betalte han og gikk uten at Svane la merke til det, han var altfor opptatt med å servere.

Siden gikk han hjemover. Han kunne tatt en drosje, men høstkvelen var kjølig og klar i motsetning til hvordan det hadde vært de siste dagene og han nøt den korte turen gatelangs. Det var mørkt i leiligheten hans da han kom hjem, hushjelpen hans, Elise, hadde avsluttet tidlig etter at han hadde ringt henne før på dagen og sagt at han ikke var hjemme før utpå kvelden og ikke trengte henne til å lage mat for ham denne dagen. Det var en av de siste dagene hennes i jobben og han hadde litt dårlig samvittighet for at han sendte henne hjem på den måten, men når han arbeidet med en sak var han sjeldent hjemme til et avtalt tidspunkt og han hadde mange ganger fått henne til å gremme seg når han hadde ringt og sagt at han likevel ikke rakk hjem til middag. Han tente lyset i stuen og satte seg med en konjakk han hadde kjøpt av smugleren Simonson uken før, og tente en pipe.

Kapittel 6

Fem minutter før avtalen med Fibe dagen etter steg Freiberg inn på politistasjonen og meldte seg i vakten. En liten stund etter ble han hentet av Fibes sekretær, som viste seg å være en kvinne sent i tjuårene. «Stig på, herr Freiberg, Fibe venter Dem!» sa hun med vennlig stemme og et vinnende smil.

Freiberg takket og fulgte etter henne. De gikk gjennom lokalet der fire etterforskere, alle i førtiårene, alle med solide mustasjer under nesen, satt bøyd over hvert sitt skrivebord. Ingen av dem så opp da de kom inn. De hadde hengt jakkene over stolryggene og de hvite skjortene lyste mot ham. De så ut til å være opptatt med en røykekonkurranse der inne, tobakksrøyken lå så tykk i rommet at Freiberg ikke så veggen på den andre siden. Han kvalte et host. Han hadde aldri helt falt for denne tobakksrøykingen. Han tok en pipe i ny og ne, og til og med en sigar i lystig lag, men det ble liksom aldri til at han kom i gang. I lange perioder rørte han ikke tobakk i det hele tatt. Han hadde også flyktig tenkt at det å dra røyk ned i lungene måtte være en dårlig idé, men når de fleste av legene han kjente også holdt på kunne det vel ikke være så farlig. Sekretæren foran ham virket ikke å være påvirket av røykskyene i det hele tatt. De virvlet omkring henne som tåke på havna. Et minutt senere slapp hun ham inn på Fibes kontor med et vennlig smil.

Fibe satt perfekt plassert midt mellom to vinduer med ryggen mot den eventuelle utsikten, som ikke kunne sees på grunn av tåken som fremdeles lå over byen. Han satt bak et svært skrivebord i lakkert eik der to telefoner stod til venstre, et skrivestell midt foran, og en høy stabel papirer lå på høyresiden av bordplaten. En

høy skrivemaskin av gammel modell stod på et bord til venstre med et trekk over. Fibe hadde også gitt sitt til tåkeleggingen av lokalene, en tynn stripe røyk hang som et dårlig minne midt i rommet.

Adrian Fibe var en mann som ikke holdt alderen sin særlig godt; han var en stor mann med et firkantet hundeaktig hode, og så eldre ut enn alderen skulle tilsi. Øynene var grå og intense, håret var spettet i en usunn grågul farge og en stri bart hang som en børste under nesen hans. Han hadde noen kilo for mye på kroppen, og kinnene hadde begynt å henge på ham, noe som sammen med barten framhevet ytterligere likheten med gammel bisk hund. Fibe nikket kort og takket sekretæren som forsvant uten et ord. Freiberg satte seg i en stol som var plassert foran skrivebordet.

«Jeg må gratulere Dem med dagen, Fibe, jeg ser i avisen at De har fylt år!»

«Hva pokker er det å feire?» sa Fibe i sin karakteristiske gretne brumming, han satt og skrev et eller annet med penn på et papir. Han hadde en gråmønstret tredelt tweeddress og en hvit skjorte høyt kneppet i halsen. Slipset matchet dressen perfekt. Han klødde seg på håndbaken. «Femti år? Faen til greier», sa han, «Vet De hva gjennomsnittlig levealder er for menn i dag?»

«Hvordan i helvete skulle jeg vite det?»

«63 år! Jeg er for pokker snart død, Freiberg! Faen!» Han stirret ned på papiret foran seg. Fyllepennen hans hadde sluppet en svær svart flekk midt i det han nettopp hadde skrevet. «Helsike, se på dette!» Han viste med hendene som om han presenterte en nyhet for en kjøper.

Freiberg smilte, han hadde sjelden sett politiinspektøren så gretten, og det til tross for at 'gretten' var den normale innstillingen hans. «Vel, med det temperamentet Deres tror jeg ikke De rekker gjennomsnittet en gang», sa Freiberg og smilte til ham.

«Å, hold kjeft. Det er ikke morsomt! Jeg trenger en annen karriere, jeg er fanget her, forbannede greier.» Freiberg betraktet Fibe overrasket, han pleide ikke å avsløre rent personlige tanker i samtale med kolleger, eller, for den saks skyld – for Freiberg. «De vil slutte i jobben?»

«Nei, nei», sa Fibe som om Freiberg ikke forstod noen ting, «en gang imellom blir det bare for mye, forstår De?» Han krøllet sammen papirarket aggressivt og kastet det mot papirkurven, der det spratt på kanten og deretter trillet bortover gulvet. Fibe blåste som om det var enda et tegn på hvor ille situasjonen hans var.

Freiberg nikket, selv om han ikke helt forstod. Han tok det for å være frustrasjon over å komme på etter-skudd med etterforskningen. Eller kanskje over å ha rundet en så anselig alder som femti. Freiberg ante ikke om Fibe hadde noe familie, det hadde aldri vært snakket om. Det stod heller ingenting om det i notisen i Aftenposten. Kontoret hans var rensket for fotografier eller personlige ting, så det var ingenting der heller som sa noe om familieforholdet hans. Freiberg var ikke spesielt interessert, det var bare en tanke som slo ham, han hadde aldri hørt noe om det. Fibe satt og klødde seg irritert på haken foran ham, tilsynelatende fremdeles oppgitt over arbeidets begrensende klør.

«De vet, Freiberg», sa han og fant fram et annet papir fra en skuff i skrivebordet sitt og viftet med det som om han bare hadde sittet og ventet på å få triumfere, «De er sett på et etablissement der sprit sel-

ges ulovlig! Jeg må si at en mann i Deres posisjon burde vite bedre!» Han ble sittende og stirre hardt på ham.

Freiberg smilte til ham som om han hadde blitt fortalt at han var sett med en dame på Champs d'Elysees. «Men da er vi to, Fibe, jeg har også sett Dem, jeg tror sannelig det var hos Simonson der på Grønland, var det ikke?»

Politimannens kjeve strammet seg og han fikk en illevarslende lillarød farge i ansiktet. Barten stod rett ut i luften som en piassavakost under nesen hans. Det var tydelig at han ble tatt på sengen av Freibergs svar. Det største av Noel Simonsons illegale skjenkesteder lå i en bygård på østkanten, og var et sted frekventert av både menigmann og politikere, skurker og politimenn.

«De vet at det ryktes at Noel S. tar fotografier av gjestene sine, gjør De ikke?»

Fibe ble sittende en stund som en tett trykkoker før han slapp ut overtrykket med et irritert hves. «For helvete, blås i dette.» Han dyttet papiret ned i skuffen og slamret den igjen. «Hva er det De gjør her?»

Freiberg lo kort. «Jeg kom i alle fall ikke for å snakke om spritsmuglere.»

Fibe så uttrykksløst på ham en liten stund før han sa bistert: «nåvel, la oss høre. Hva er det De vil denne gangen?» Han foldet armene over brystet.

Freiberg lente seg tilbake i stolen. «Emanuel Trapp», sa han.

Politimannen glodde irritert på ham. «Hva med ham?»

«Det virker ikke som dere er spesielt interesserte.»

«Og hva i all verden vet De om det?»

Freiberg vagget med hodet og smilte skrått. «Man hører ting», sa han tvetydig.

Kjeven til Fibe strammet seg igjen. «Hva snakker De om? Vi er midt oppe i saken og kan ikke ...»

«Hans kone føler seg direkte avfeid.»

Fibe så noen sekunder på Freiberg, så ristet han oppgitt på hodet. «Ikke si at du har begynt å arbeide for henne!»

«Jo da, slik er det», sa Freiberg og smilte.

«Hun ble bedt om å holde seg unna», sa Fibe, «vi har annet å gjøre enn å forholde oss til hysteriske fruentimmer!» Han lød spottende og usympatisk.

«Vel, Fibe», sa Freiberg, og nå smilte han ikke lenger. «Jeg visste De var en kald fisk, men dette overgår alt jeg har visst om Dem.»

«Hva mener De med det?» Ordene kom i et kort bjeff fra Fibe.

Freiberg slo ut med armene. «Jeg mener, hun har akkurat mistet sin mann, han ble brutalt tatt av dage, så feier De henne bare bryskt unna uten å fortelle henne noe om hva som foregår?»

«Vi har ingen hjemmel til å informere Gud og hvermann!»

«Trenger De virkelig hjemmel for å si at dere holder på og er i gang?»

«Skal De belære meg om politimetoder igjen?»

«Hun er alene, Fibe, hva galt kan det gjøre å informere henne?»

«Det er vel derfor De har tatt dette oppdraget, kan jeg tenke meg», sa Fibe dryppende syrlig. Freiberg trakk pusten og slapp den langsomt ut igjen. «Det», sa han iskaldt, «verdiger jeg ikke engang et svar.» Han stirret hardt på inspektøren. Det ble stille mellom dem og Fibe så et øyeblikk ut som om han skulle til å unnskyld seg. Noe Freiberg trodde han aldri kom til å gjøre. Han hadde aldri forstått denne overdrevent arrogante holdningen fra Fibes side. Det var den som hadde gjort at Freiberg aldri fikk arbeid i Kristianiapolitiet tilbake i 1916. Nå var de igjen på et punkt hvor samtalen stod i fare for å eskalere til en full krangel, det var i helt feil retning, og han holdt hendene avvergende opp. «Jeg skal ikke si noe mer om dette», sa han. «Det jeg ville vite var om dere vet noe om Trapp, om han har vært involvert i noe den siste tiden.» Fibe så uforstående på ham. «Nei ... skulle han det? Han er urmaker. En skikkelig mann, en byborger. Og hvorfor spør De?»

«Som De allerede har forstått, hans kone har bedt meg se på saken fordi hun mener at dere av en eller annen grunn ikke er interesserte. Og hun tror ikke på det De sa i avisen, om at det handler om enda et ran.»

«De har ingenting med å blande Dem i våre saker!»

«Så holder jeg meg unna dere. Jeg går mine egne veier.»

«Det vet jeg dessverre altfor mye om». Fibe likte dårlig å ha det han høylytt kalte en selvlært amatør løpende omkring i byen og etterforske saker på egen hånd. Saken var at Freiberg hadde mer utdanning i politimetoder enn noen i byens politietat, noe Fibe visste svært godt, men beleilig nok skjov langt inn under det slitte teppet han hadde liggende foran skrivebordet sitt.

Det oppstod en liten pause før Fibe sa: «hvorfor spør De om Trapp har vært involvert i noe?», noe av irritasjonen var i ferd med å gli av ham og det virket på Freiberg som han bare lot som han var halvt interessert da han spurte.

«Det var bare et spørsmål. Jeg vet ikke. Jeg prøver bare å finne en årsak til at han ble myrdet.»

«Det var bare et mislykket ran!»

«Jeg tror ikke det er så enkelt.»

«De kan tro det De vil. Men De tar feil!»

«Og De har bestemt Dem for svaret allerede før spørsmålet ble stilt.»

«Og hva er så dette spørsmålet Deres?»

Freiberg trakk på skuldrene. «Jeg er ikke sikker. Men det er noen rykter som går.»

«Satt ut av hans kone igjen?»

Freiberg ristet oppgitt på hodet. «De er virkelig ubetalelig. Jeg har ikke mer å snakke med Dem om, forstår jeg. De er bare en bister grinebiter.» Han reiste seg og gikk uten å si farvel.

Adrian Fibe satt igjen og lurte på hva som akkurat skjedde.

Kapittel 7

«Vi har røska litt opp i resepsjonisten der inne.» Sven var på telefonen igjen til Noel Simonson.

«På hotellet?»

«Ja, Frøken Franks hotell. Han heter Svendsen. Vi grep ham da han var på vei hjem i går kveld, rista'n litt og han ramla sammen som en lekk luftballong. Han vil heretter gi oss litt opplysninger. Han sier at en fyr ved navn Jakob Stein har leid tre rom i øverste etasje.»

«Jakob Stein?»

«Ja som om i Wiesenstein», forklarte Sven.

«Jeg forstod det, *stupid sod!*», bjeffet Simonson.

«Beklager, sjef, jeg ...»

«Ja, ja», sa Simonson grettent. «Har dere sett ham enda?»

«Nei, bare noen sluggere av noen karer som går ut og inn.»

«Fortsett å holde øye med stedet, han dukker sikkert opp etter hvert», sa Simonson og la på.

Han forstod ikke dette. Alle sa at Wiesenstein var tilbake, men ingen hadde sett ham, og så var det denne 'Skyggen'. Ingen hadde sett ham heller, kunne det være en av de muskelmennene Sven hadde sett? I løpet av de siste dagene var enda en av spritleverandørene ute av bildet, banket helseløs av denne figuren. Simonson reiste seg og gikk en rastløs runde i kontoret sitt. Han likte dette dårlig, det brygget opp til oppgjør mellom bandene igjen, det førte til razziaer og arrestasjoner, og det var slett ikke bra for forretningene.

Kapittel 8

Freiberg gikk tilbake til kontoret sitt og noterte punkter fra møtet med Fibe. Førstebetjenten var virkelig gretten denne gangen, og det irriterte ham. Det var som han ikke ville høre på det øret at Trapp var myrdet av noen andre enn den omtalte raneren. Freiberg håpet det bare var fordi Fibe ikke hadde kommet skikkelig i gang med etterforskningen og enda ikke så at dette var den logiske slutningen å trekke. På den annen side kunne det bare være at han ikke ville si noe til Freiberg om fremdriften deres, noe som var vel så trolig, så gretten som Fibe var denne dagen.

Når han tenkte seg om trodde Freiberg at det var dette siste Fibes oppførsel handlet om. Han skjøy det fra seg en liten stund fordi han måtte huske å gjøre noe annet. Han ringte sentralen og fikk sentralborddamen til å sette videre til sitt eget hjemmenummer. Elise tok telefonen etter at den hadde ringt tre ganger.

«Vær så god, det er hos Freiberg?» Hun lød forsiktig og dannet.

«God formiddag, Elise, det er Konrad Freiberg. Jeg kommer dessverre ikke til middag i dag heller – jeg har noen avtaler i ettermiddag.

«Er De sikker på det, Freiberg, jeg vet at det alltid er noe om jeg ikke er til stede.»

«Nei, det er greit i dag. Dessuten har jeg jo lagt opp telefon til Dem så jeg kan telefonere om det skulle være noe.» Han smilte for seg selv. Han hadde hatt hushjelpen i mange år, og hun var i hans øyne uerstattelig. Men hun var nå såpass gammel at hun hadde sagt opp, og det var bare et par dager igjen til hun

skulle slutte. Elise som hun het var nå over seksti og sliten, hun hadde fått en ny jobb på et lite pensjonat på Bolteløkka, noe som var en roligere jobb enn å ha eneansvar for en husholdning hos en enslig ungkar som Freiberg med alt det hun hadde utstått av utskielser. Hun hadde møtt alle hans påfunn uten å fortrekke en mine eller å snøfte av det som til enhver tid måtte foregå omkring henne. Og det, måtte Freiberg innrømme, hadde vært så ymse. Han smilte av tanken. Hun serverte nydelig mat og vasket med en mild vennlighet og tålmodighet som gjorde at hun ganske enkelt hadde vært den perfekte hushjelp. Hun bodde i en liten leilighet som lå et par etasjer over ham i den samme gården og som han betalte for av ren og skjær godhjertethet og for å være sikker på å beholde henne. Hun hadde vært hos ham helt siden han kjøpte leiligheten sommeren 1918.

«La oss nå snakke om det vi begynte med. De kan gå opp til Dem selv når De er ferdig med Deres oppgaver for dagen.»

«Takk, Konrad.»

«Vi snakkes i morgen.»

«Det er min siste dag hos Dem», minnet hun ham om og stemmen hennes skalv plutselig.

«Ja, Elise, beklagelig nok. Ha en god ettermiddag.»

«Takk i like måte, herr Freiberg», sa hun og la på.

Freiberg smilte etter samtalen, hun hadde tiltalt ham med fornavn, noe hun nesten aldri gjorde. Det var greit for ham, han var ikke så nøye på formaliteter.

Klokken var blitt mer enn tre på ettermiddagen før Freiberg kom seg avgårde for å se på Trapps forretning.

Tåken hadde på ny senket seg over byen slik den hadde gjort gang på gang den siste ti-

den, Den blandet seg med røyk fra alle piper og båter i havnen og avgasser fra enhver som hadde en spade koks å kaste i en ovn, og det gjorde at den var tett som ertesuppe. Det var det alle kalte den; ertesuppetåke. Freiberg gikk inntil husveggen for ikke å kollidere med andre gående som plutselig dukket opp ut av det grå foran ham. Han så seg omkring i det svinnende dagslyset, det var som å vandre omkring i et skyggespill, menneskene var silhuetter i alt det grå, kjøretøy og hester viste seg som uformelige vesener og alle lyder ble på forunderlig måte forsterket.

Freiberg likte dette. Han likte denne halvmørke, lett truende følelsen det ga å gå slik når tåken gjorde alle kjente strukturer til noe fremmed. Han fant til slutt gaten der Trapps forretning lå. Husene var for det meste i fire og fem etasjer med forretninger på gateplan. Han leste på skiltene som dukket fram av tåken mens han gikk langs husene. En dame solgte brød på hjørnet like ved hotellet, rett ved siden av en klesforretning som het Steens manufacturmagasin. Frøken Franks hotell lå klemte mellom to større bygninger som om de truet med å fortære den gamle bygningen og til slutt, buntmaker Adolphis forretning rett overfor Trapp. Videre lenger opp lå det bygårder uten forretninger på gateplan før gaten endte i plankegjerdet som skjulte et verksted og hvor gaten svingte til venstre ut av syne.

Freiberg så bare litt av dette i den tette tåken, men han fant til slutt urmaker Trapps forretning der den lå nesten rett over gaten for Bundtmager Adolphi. Han stanset og banket på døren, og Nelly Trapp åpnet

etter noen sekunder og slapp ham inn, deretter låste hun døren bak ham.

«Jeg beklager at jeg ble så sen», sa Freiberg, «det var noen andre ting jeg måtte ta tak i først.»

«Det er helt i orden», sa hun og et flyktig smil gled over leppene hennes.

«Jeg tenker altså å gå gjennom butikken for å se som det er noe her som kan sette meg på sporet av hva som kan ha foregått.»

«De var hos politiet?» sa hun ivrig, som om hun ikke hadde hørt hva han sa.

«Ja ... jeg snakket med Adrian Fibe i formiddag.»

«Hva sa han om saken?»

«De etterforsker fremdeles selvfølgelig, men det virker altså ikke som de er veldig ivrige på det, jeg tror de mener at dette også handler om denne overfallsmannen som har gått omkring i byen i sommer.»

«Ikke noe nytt, altså?»

«Nei, ikke foreløpig.»

Hun så motløst på ham et øyeblikk.

«Vi skal nok greie dette», trøstet han klosset.

Hun ga ham igjen dette vage smilet sitt og så vekk. Det var ikke et tidspunkt for trøst.

«Kan jeg kikke meg omkring?» sa han bare for å si noe.

«Ja ... ja da», sa hun og slo slapt ut med en hånd. «Bare sett i gang.»

Lokalet var ikke stort, mellom fire og fem meter bredt og kanskje seks meter dypt, med en dør inn til et bakrom innerst, innenfor en grønnmalt disk.

Han begynte med utsiden. Fasaden mot gaten var bred nok til to vinduer med en dør trukket inn en halv meter, noe som ga ly for nedbør hele året. Det var i denne åpningen Trapp ble funnet død. Freiberg så opp og ned gaten og skjønte at skytteren antakelig måtte ha kommet fra et av portrommene lenger nede, kanskje det som Adolphi hadde snakket om, eller det neste som lå åtte ni meter nedenfor der igjen, ved hotellet. Freiberg forstod ikke hvordan han kunne komme overraskende på Trapp når det var så langt unna, Trapp måtte ha gått i sine egne tanker og hadde ikke hørt at noen nærmet seg bakfra med et våpen. Han noterte tankene i boken sin og gikk inn igjen. Veggene var dekket av klokker av ymse slag, fra gulfur via sveitsiske gjøkur til snirklete franske klokker for peishyller passende på snirklete franske ildsteder. En glassdisk til høyre inneholdt lommeur. Det var også noen av de moderne armbåndsurene som hadde kommet de siste årene, men Freiberg syntes de var for små og unnselige, han trengte den robuste urskiven til lommeuret sitt for å se tiden. Han ønsket ikke å måtte ta på seg brillene sine for å se hva klokken var. Etter å ha brukt en god halvtime på butikklokalet innså han at det ikke var noen ting å finne der av interesse. Nelly Trapp satt hele tiden på en stol og betraktet ham uten å si noe. Hun svarte med enstavelsesord eller nikk til ting han spurte om, ellers lot hun ham holde på.

Freiberg var glad til.

Han åpnet døren til bakrommet og slo på lyset.

Han så inn på et trangt kontor med et lite skrivebord, oversådd med papirer, en hylle med litteratur om

urmakeryrket, et svart pengeskap og en gammel spyttebakke i et hjørne. På veggen hang et maleri med kraftig gullramme og var fullstendig malplassert i det lille rommet. Han kunne se bakgården gjennom et lite vindu rett bak Trapps kontorstol, men det var ingen dør som ledet ut dit. Stolen foran skrivebordet var i grønt lær, slitt over armlenene. Over skrivebordet hang en lampe i en ledning. Det luktet vagt av mugg der inne. På den ene sideveggen var en smal arbeidsbenk plassert. En hel rekke forskjellige instrumenter hang på veggen over benken og enda flere finurlige innretninger stod i en smal hylle på kanten av arbeidsbordet. Freiberg satte seg ved skrivebordet og ga seg til å kikke gjennom papirene som lå spredt utover. Det var tydelig bestillinger på utstyr Trapp trengte for å lage og reparere klokker, og kvitteringer for solgte ur av forskjellige slag. Han ordnet papirene i flere bunker sortert etter hva de så ut til å være, og endte opp med kvitteringer, bestillinger og avtaler. Han leste raskt gjennom noen av dem. Han forstod ikke hva han så, det var antakelig bestilling på smådeler til urverk med betegnelser han ikke forbandt noe med. På en annen stod det bare 'utstyr kamera' og hadde et brevhode som så ut til å tilhøre et tysk firma. Han undret seg et øyeblikk hva slags kamera det kunne være snakk om før han la den til side i kvitteringsbunken og sukket. Det var ingen ting å finne.

Han snudde seg mot hyllen og gikk gjennom den også. Ingenting der heller. Det virket som om Trapp bare var den lovlydige urmaker alle andre enn hans kone trodde han var. Til slutt ble Freiberg stående midt på gulvet og lure på hva han hadde oversett. Han kastet et blick til på skrivebordet og fikk en idé. Han satte seg i kontorstolen og løftet på skriveunderlaget. Det lå noe der. Et sirlig sammenbrettet papirark. Han åpnet det forsiktig. Det var tynt og kjentes sprøtt ut, som om det hadde ligget der en god stund. Han stirret. Det var en nøye og profesjonelt utført tegning av et apparat som så ut til å være på størrelse med en klump smør; en ramme av metall, tannhjul, en opptrekkbar fjær og en mekanisme hvor et eller annet skulle kobles til.

Han reiste seg og gikk ut i butikklokalet der Nelly Trapp ventet tålmodig. «Kan De si hva dette er?» Hun så på tegningen Freiberg holdt opp og ristet langsomt på hodet. «Nei ... jeg har aldri sett dette.»

«Er det et urverk for en klokke?»

«Nei, det er det ikke, for det er ingen steder viserne kan festes. Det må være noe annet.»

«Hva tror De det kan være?»

Hun ristet på hodet. «Det ser ut som noe slags ... instrument, eller maskin?» Som om det forklarte noe som helst.

«Kan det være noe han skulle bruke i sitt fag, som et redskap for å lage noe annet?» Det var et betimelig spørsmål, i og med de utallige finurlige spesialinstrumentene urmakeren trengte for å gjøre arbeidet sitt. «Det ser ut til å være en slags remskive her, som om dette apparatet skal drive noe annet.» Han pekte på en detalj på tegningen.

«Nei ... nei, det kan jeg ikke tenkte meg, det må være ... noe annet.» Hun så ubekvem ut, som om hun var urolig over hva dette kunne være.

Freiberg stusset over funnet. En tegning av en liten maskin. Hva gjorde den? Det var ingen forklaring,

ingen tekst på papiret som kunne forklare det. Det var likevel en svært nøye og profesjonelt utført arbeidstegning, og flere piler antydte viktige deler av instrumentet uten at det var skrevet hvorfor de var viktige. Han brettet den sammen igjen og så bort på henne. «Har De tilgang til Deres manns pengeskap?»

«Ja selvfølgelig. Jeg har nøklene her.» Hun grep ned i vesken sin og fant fram en knippe med flere nøkler.

«Kan jeg åpne det?»

«Vær så god, om det kan hjelpe.»

Freiberg fikk nøkkelen og vred den om i det lille pengeskapet som var plassert i et hjørne av det lille rommet. Han åpnet døren og satte seg på huk.

Fulltreffer, tenkte han.

Det lille apparatet stod der inne og skinte. Det så fullstendig ubrukt ut. Freiberg løftet det forsiktig ut. Det var en liten messingkasse, i underkant av ti centimeter i firkant med en mekanisme inni slik tegningen hadde antydte. Det var som et urverk for en klokke, men det var ganske riktig ingen spindel eller aksling for visere. I stedet hang det en liten drivrem, en rund gummirem knapt så lang som en syltestrikk, på det lille hjulet.

Det var også en klokkefjær der inne og det var tydelig at det var en mekanisme som skulle drive noe annet, som en liten motor. På toppen var det laget et skrufeste for hva det nå var det skulle brukes til.

De ble stående der og se på hverandre, ingen av dem greide å forstå hva dette var. Hadde han laget det for en kunde? Var det noe han skulle bruke i egen sammenheng? Ingenting ved apparatet forklarte hva det skulle brukes til. Under apparatet lå et telegram. Freiberg plukket det opp og leste:

det var datert 15.juni samme år.

«Telegram nr 12065. Fra: Bergen, 15/6 kl 12 aftens. Th. har apparat klart. Gi beskjed når De kan komme. Von O.»

Det sa ham ingen ting, men av en eller annen grunn hadde Trapp oppbevart telegrammet i safen. Det gjorde at han antok at den var viktig for ham på noe vis. Han brettet det sammen, la det i lommeboken sin sammen med tegningen, satte apparatet tilbake i pengeskapet og låste det.

Kapittel 9

Utenfor hadde tåken letnet såpass at de nå kunne se hele gaten fra ende til ende. Freiberg sa farvel til fru Trapp og funderte over apparatet han hadde funnet. Av en eller annen grunn passet det ikke inn. Det virket som om det var noe, et eller annet, som lå i bakgrunnen og antydte noe mistenkelig, uten at han enda kunne si noe om hva det var – men det var som en bekreftelse på Nelly Trapps mistanke om at noe foregikk. Det var pussig at mekanismen var så kompakt, så liten. Han kom ingen vei om han tenkte lenge på det heller, så han ga opp. Han gikk langsomt fra Trapps butikk da han kom til å tenke på noe buntmakeren hadde fortalt da han snakket med ham. Var det mulig at tre menn satt fullt synlig og ventet på å ta livet av Trapp? Freiberg syntes det lød usannsynlig. Det rimte ikke, det hang ikke sammen. Han stanset og så oppover gaten bak seg. Portrommet til Valdemar Adolphi lå på den andre siden av gaten femten meter nedenfor Trapps

urmakerforretning, og var et av stedene han anså som mulig gjemmede for den som hadde drept Trapp. Portrommet lå også omtrent den samme avstanden fra hotellet litt lenger ned i gaten. En tanke slo ned i Friberg og han gikk tilbake mot Adolphis butikk.

Var det mulig at de tre mennene ikke ventet på Trapp, men kanskje holdt på med noe helt annet, noe som for eksempel foregikk på hotellet? Jo mer han tenkte på det jo mer sannsynlig var det. Han åpnet døren og gikk inn til Adolphi. Buntmakeren var i ferd med å ekspedere en velfødd mann i femtiårene med smalstripet dress, lakksko og det som måtte være en hel flaske illeluktende pomade i håret. Freiberg skjøv fra seg en plutselig trang til å vente utenfor døren og stilte seg en god meter fra mannen og så hvordan Adolphi tilsynelatende gjorde det han kunne for å unngå å se på ham. Han virket urolig uten at Freiberg forstod hvorfor.

«Jeg beklager forstyrrelsen, herr Adolphi, jeg har bare et lite spørsmål, så skal jeg forsvinne igjen.»

«Unnskyld», sa den pomadiserte, «ser De ikke at han er opptatt?» Freiberg, som hadde liten tålmodighet med selvhøytidelige mennesker, overså ham og ventet på at Adolphi skulle svare ham.

«Greit ...» sa buntmakeren endelig og la hendene flatt på disken med et lite klask. «hva gjelder det denne gangen?» Han så fremdeles ned på arbeidet sitt.

«Automobilen De fortalte om forleden, kan De huske hvilken retning Packarden med de tre mennene stod parkert?»

Adolphi så forvirret opp på ham et øyeblikk før han svarte. «... den stod med fronten pekende ned mot sentrum ...» sa han langsomt.

Freiberg nikket. Det var svar nok. Det betydde antakelig at teorien hans stemte. Han takket og beklaget at han forstyrret. Den andre mannen verdiget ham ikke et blikk men stirret istedenfor stivt på Adolphi og virket forbannet over at han hadde brukt hans dyrebare tid på Freiberg, som nå gikk ut i gaten igjen og tenkte på det Adolphi hadde fortalt. Denne opplysningen betydde antakelig at han måtte kaste litt om på de foreløpige teoriene sine. Fra nå av tok han utgangspunkt i at det var to ting som hadde foregått på samme tid. Drapet på Emanuel Trapp og dette som foregikk i sammenheng med den mystiske automobilen. Dette virket i alle fall som et skritt videre. Men hva i all verden var det de holdt på med? Overvåket de hotellet som lå nede i gaten av en eller annen grunn? Var det politiet?

Freiberg ruslet langsomt ned gaten. Han så seg omkring, tåken hadde nå helt forsvunnet og ettermiddags-solen skinte lavt inn over bygningene. Det var ingen mystiske biler i området nå, i alle fall ingen hvor det satt noen mennesker i. En svart Chevrolet lik den han selv eide stod oppe i gaten, og en liten T-Ford lastebil stod nesten oppe ved verkstedet øverst i gaten. Blikket hans gled mot hotellet fire hus nedenfor på samme side som Trapp hadde sin butikk. Det var et knøttlite hotell, i fire etasjer og ikke bredere enn seks vinduer mot gaten. Det lå klemte inn mellom to større og nyere bygninger, tilsynelatende gjenglemt der fra en annen tid.

Han tok en beslutning og gikk mot hotellet. Han måtte ta fire trinn opp en jerntrapp for å komme til inngangsdøren. Bak den minste resepsjonsdisken Freiberg i sitt liv hadde sett satt en mann som så ut

som om han hadde sittet der siden hotellet ble bygd og leste i en avis. Interiøret omkring ham bar preg av sent 1800-tall og det var halvmørkt og luktet støv og gamle tepper. Mannen var omtrent like bred som disken, og var antakelig i femtiårene eller eldre, men det var umulig å si, alle trekk som kunne fortelle noe om hvor gammel mannen var hadde forsvunnet i en pløsete deig. Han satt i hvit stivsnippet skjorte på størrelse med et pyramidetelt, snippen grov seg inn i flesket under haken hans og han satt med strikker om overarmene og en sørgelig, skjev sløyfe i halsen som nesten forsvant i dobbelthaken hans. Det vikende håret var gredd flatt inntil skallen som på en stumfilmhelt og den tynne barten understreket inntrykket. Freiberg hadde inntrykk av at han forsøkte å se ut som Rudolph Valentino, uten at han var i noen som helst klasse for å lykkes med det. På et glassaskebeger ved siden av ham stod en tynn røyksoyle opp fra en mørk sigarett og laget uforståelige signaturer en meter oppe i luften. Mannen løftet blikket over aviskanten som om det var det tyngste arbeidet han gjorde den dagen.

«Kan jeg hjelpe'rei?»

«Vel, kanskje. Jeg skulle gjerne ha snakket med frøken Frank.»

Mannen smilte skjevt og løftet sigaretten fra askebegeret. Den luktet skarpt og krydret. «De er kanskje 'spiritist'?»

«Unnskyld?»

«Ja, for om De vil snakke med frøken Frank må De til åndeverdenen. Hu daua i '19. Spanskesjuka.» Freiberg så overrasket på mannen. «Sier De det? Så, hvorfor navnet?»

Mannen trakk på skuldrene. «Vel. Skilt er dyrt. Og 'Frøken Frank' lyder penere enn noe anna. Det lyder i alle fall bedre enn mitt navn!» Han lo støyende av sin egen morsomhet. Det lød som et tett avløp og hele mannen disset.

Freiberg gjorde en vag grimase. «Så De er altså eieren av dette – etablissementet?» Han slo vagt ut med armen.

Han nikket fornøyd. «Rekti'. Jeg er dirrektør, hovmester og plattenslager! Edmund Svendsen til tjeneste!» Han reiste seg med litt strev og heiste buksene opp over den svære magen.

Freiberg trakk så vidt på smilebåndet uten at det noen gang nådde øynene. «Nåvel, Edmund Svendsen. Jeg er etterforsker Freiberg, og ser på saker som har foregått her i gaten i den siste tiden.»

Det selvtilfredse smilet til resepsjonisten gled av ham på et sekund. «... foregått?» Det kom noe vaktsomt over ham.

«Ja ... det var et mord på en forretningshaver rett her borte, en viss herr Trapp. Fredag i forrige uke.»

«Hva skulle det ha med meg å gjøre?» Han så oppriktig urolig ut. «Erru purk?»

«Ingenting, vil jeg tro, og nei, jeg er ikke fra politiet. Saken er at et eller annet foregikk her på samme tid. Tre menn ble sett i en mørk Packard, en av dem var her inne i flere minutter før de forsvant. De truet en av de andre i gaten mens de stod her. De kan ikke huske at De så dem?»

Mannen trakk overdrevent på skuldrene og var ikke lenger like samarbeidsvillig. «Nei ... jeg kan ikke si at jeg ...» Blikket hans gled av Freiberg og prøvde å finne feste på veggen ved siden av ham uten at det lyktes og

Freiberg trodde ham ikke et sekund.

«Vil De vise fram gjesteboken Deres?»

«Hva, jeg tror De er forrykt, jeg kan da ikke vise fram boka til hvem som helst bare på innfall!»

«Vil De like bedre at politiet kommer innom?»

Det fikk Edmund Svendsen til å nøle et øyeblikk før han tok seg inn igjen. «Jeg synes De nettopp sa at De ikke var pol'ti? Så, De får heller hanke inn dem, da», sa han og gamblet på at det bare var tomme trusler fra denne «etterforskeren».

«Nåvel», sa Freiberg og bannet innvendig, den hvite løgnen falt på stengrunn. Han stirret stivt på Svendsen. «Da sier vi det slik.»

Han snudde seg uten videre og gikk ut døren og ned trappen. Der ble han stående et øyeblikk uten å vite helt hva han skulle gjøre før han på en innskytelse gikk opp trappen igjen og åpnet døren forsiktig. Mannen var forsvunnet fra stolen sin. Freiberg gikk forsiktig inn i den lille gangen og hørte stemmer et eller annet sted. Han gikk nærmere en åpen dør til side for disken.

«... noen har snusen i det! Han var her nettopp. En lang faen med bart. Freiberg. Ja, akkurat. Etterforsker. Hva? Nei, ikke purk. Nei, det sa han ikke. Han visste om bilen. Hva? Det kan dere finne ... hva, ja akkurat. Han snakket om det mordet borte i gaten. Ja faen, vi kan ikke ..., vent litt.»

Freiberg hørte at mannen la ned telefonrøret, og han trakk seg inn i skyggen bak en halvdød mannshøy bregne. Han så det oljeblanke hodet til resepsjonisten stikke ut og se seg om før han dro døren inntil slik at Freiberg ikke lenge hørte hva som ble sagt. Han kom fram fra gjemmestedet og gikk bort til resepsjonsdisken. Han så seg raskt omkring, det var ingenting å høre. Han lente seg over disken, fant gjesteboken og bladde et ark tilbake og fant den riktige datoen. Uten å nøle rev han arket ut med et raskt napp og stakk det i lommen før han stille skyndte seg ut døren og lot den lukke seg forsiktig. Deretter gikk han raskt ned gaten og forsvant.

Kapittel 10

Han hørte telefonen allerede før han låste seg inn, og kom seg innenfor og fikk tatt den før han tok av seg frakken. «Konrad Freiberg, vær så god?»

«Åh, Freiberg, dette er Nelly Trapp, så godt at jeg fikk tak i Dem!» Hun høstes fortvilet ut.

«Hva har skjedd, fru Trapp?»

«Fibe. Han ringte meg og var direkte truende! Jeg har aldri i mine levedager ...»

«Har Fibe truet Dem?» spurte han og trodde han hadde hørt feil.

«Ja. Han ringte og sa at han forbød meg å snakke med Dem. At det ville gå meg ille om jeg gjorde det.»

«For noe vâs!»

«Hva?»

«Jeg skal snakke med ham», sa han, «bare ta det rolig, dette kommer til å gå bra.» Freiberg la på og strøk på dør igjen. Han brukte ti minutter på turen til Victoria Terrasse, og fem minutter til på å snakke seg inn

på Fibes kontor. Da Fibe så han ristet han på hodet med øyne som glodde sint på ham. «Jeg vil ikke ha Dem her, Freiberg! De kommer stadig tilbake og er en forbannet irritasjon!»

«Fordi De tydeligvis har lagt fru Trapp for hat.»

«Hva er det for tøv?»

«De kan ikke true hustruen til et mordoffer, Fibe, selv ikke i Deres stilling.»

«Når det kompromitterer vår etterforskning kan jeg gjøre hva som helst!»

«Ved De, Fibe, jeg kan alltså sende et telegram til politimesteren og rapportere Deres fremgangsmåter. Jeg vil tro han er interessert i å få et nærmere innblikk i ...»

«Hold opp med dette! Hva er det De er her for?» Fibe var nå rød som en nykokt hummer i ansiktet.

«Fordi jeg er Nelly Trapps stedfortreder. Et talerør.»

«Talerør, hva er dette for vår?» sa politimannen rasende.

Freiberg lente seg fram. «Du må fortelle meg noe om dette!»

«Nei, det må jeg ikke, Freiberg.»

«Kan De svare på en ting?»

«Det kommer an på spørsmålet.» Fibe hadde foldet armene over brystet og så stramt på Freiberg.

«Har De funnet ut om Trapp var innblandet i noe?»

«Hva skulle det være?»

«Det har jeg ingen formening om, det er bare et spørsmål. Det er nødt til å være en grunn for at han ble myrdet.»

«Det var et ran, sier jeg Dem!»

«Nei, Fibe, det var det ikke!»

«De er forbannet irriterende, er De klar over Det?»

«Jeg gir vel en god dag i om jeg irriterer Dem. Jeg har ikke sett noe tegn på at det arbeides med denne saken. Ingen rapporter, ingen reportasjer i avisene, ingenting!»

«Det er en vanskelig etterforskning, Freiberg.»

Freiberg nikket. Det kunne han forstå.

«Det har ikke meldt seg noen vitner», fortsatte Fibe, «det var tett tåke da det hendte, ingen har sett en døyt.»

«Nei ...» sa Freiberg, litt mindre irritert, Fibe hadde tross alt kommet med en opplysning frivillig. «Og det var grytidlig på morgenen.»

«Akkurat» sa Fibe. «Det er forresten en ting», la han til og lente seg fram over skrivebordet sitt. Det vage smilet om munnen hans tydet på at han gledet seg til å fortelle hva det nå var han hadde på hjertet. «Jeg kan jo fortelle dem ...»

Freiberg ventet mens Fibe tok en kunstpause. Til slutt slo han utålmodig ut med armene. «Hva?»

«Trapp har et rulleblad, vet De!»

Freiberg hevet øyenbrynene. Endelig sa Fibe noe virkelig interessant, akkurat som Freiberg håpet. Han

greide ikke å holde inne med det. Etter å ha mønnet ham med småkrangel greide ikke politimannen å holde tilbake noe han så på som et viktig spor i saken han holdt på med.

«Har han det?» sa Freiberg og forsøkte å lyde bare mildt interessert. Fibe nikket, og så med et nesten lystig blikk på Freiberg. «Hva går det ut på? Handler det om kriminell virksomhet?»

Fibe trakk langt på skuldrene. «Det er vel en god betegnelse for det.»

«Så, vil De fortelle meg hva det er?»

Fibe lente seg tilbake og foldet hendene over brystet. «Underslag. Økonomisk kriminalitet.»

Freiberg myste. «Når var dette?»

«Han ble siktet for å ha underslått kroner 4000 fra sin arbeidsgiver i 1917.»

«Sin arbeidsgiver? Arbeidet ikke han selvstendig?»

Fibe ristet smilende på hodet og så på Freiberg med et forundret uttrykk i ansiktet. «Selvstendig? Nei, ikke da i alle fall. Dette var før han startet for seg selv her i byen. Han prøvde seg som urmaker noen måneder i 1913, det gikk ad helvete til, siden hos en forretningsmann i samme by fra sent 1913 til vinteren 1916, som kontor-medarbeider med ansvar for en del eksportvarer de håndterte.»

Freiberg stusset. Det var knapt som han hadde vært urmaker i det hele tatt, og han hadde vitterlig fortalt Nelly at han hadde arbeidet som dette i årene før han mistet sin første kone.

«Vet De navnet på disse menneskene?»

Fibe sjekket papirene sine. «Forretningsmannen heter von Ostheim, og grossisten han underslo penger fra heter Weidege. Det står ingen ting om hva han gjorde hos førstnevnte, men hos Weidege var det import av korteverer og ting for isenkramforretningene. Men det var også en del eksport av norske produkter. Tekniske ting, jeg forstår ikke hva dette er når jeg leser det. Og det var altså i denne sammenhengen at han underslo pengene.»

Freiberg noterte. Et eller annet med det han var blitt fortalt uroet ham uten at han kunne sette fingeren på det. men han fikk en dårlig følelse når han hørte dette, det lød ikke bra i det hele tatt. «Hvordan gjorde han det?»

«Han sørget for en liten overprising av fraktrater. Det var han som inngikk disse avtalene med transport-ørene, for det meste skip som gikk på Hamburg og Rotterdam, til dels også flere engelske havner. Det overskytende havnet i hans lomme. Dobbel bokføring, Weidege oppdaget det da en av forretningsforbindelsene klaget på oppgangen i fraktprisene. Og han hadde jo ikke satt opp noen pris.»

Freiberg nikket. «Hvilken straff fikk han?»

«Han satt inne i et knapt år. Det lokale kretsfengselet i Bergen.»

Freiberg nikket tankefullt. Enda en gang var det som om det var noe han burde vite om dette, uten at han greide å forstå hva, dette var jo første gang han hørte om det. Det var interessante opplysninger, noe helt annet enn den milde omtenkssomme ektemannen Nelly fortalte om.

«Herr Fibe?» Det var hans sekretær.

Fibe så opp forbi Freiberg. «Ja, frøken Larsen?»

«Politimesteren ringer, det ser ut til å haste.»

«Det er i orden», sa han. «Freiberg skal likevel gå.» Han smilte fandenivoldsk til ham, men stanset noen sekunder og sa: «forresten, vent til jeg kommer tilbake», og forsvant sammen med sekretæren. Freiberg ble sittende og fundere over det Fibe hadde fortalt.

Trapp var altså ikke så gullende ren som man kunne få inntrykk av. Han hadde svin på skogen og han hadde ikke fortalt sin kone om det. Dette interesserte Freiberg mer enn noe han hadde funnet ut så langt tidligere i saken. Det stemte med Nelly Trapps uro. Og det var en mer sannsynlig bakgrunn for hvorfor noen ville ha ham av dage. Han stakk hånden i lommen og fisket fram notisboken sin og dro samtidig med seg arket han hadde revet ut av gjesteboken på Frøken Franks hotell. Han brettet det ut og studerte den nærmere. Det stod bare fem navn på den. To kvinner, tre menn. Og, Freiberg stusset: en av dem leide tre rom i øverste etasje av hotellet. Jakob Stein, forretningsmann. Det var et navn Freiberg aldri hadde hørt. Det stod ingen hjemby på ham. De andre navnene var uinteressante, en kvinnelig engelsk fotograf og en husmor fra Kristiansand, og til sist, to ingeniører fra Bergen. Freiberg gikk ut i fra at de to sistnevnte var sammen i byen i embets medfør. Hvorfor de andre var på hotellet var ikke like lett å lese ut av navn, kjønn og yrker. Det var usannsynlig at noen av damene eller ingeniørene ble spionert på av de tre mennene i en Packard, mest sannsynlig var det mannen i den øverste etasjen. Å leie tre rom i en periode som så ut til å være ubegrenset i tid var spesielt.

Fibe var borte i over fem minutter før han kom tilbake.

«Er De her fremdeles?» sa han irritert og hadde tydeligvis glemt at han hadde bedt Freiberg vente.

«Det er noe jeg lurar på», sa Freiberg uforstyrrelig.

«Hva?» Fibe dumpet ned på stolen sin og børstet noen imaginære støvkorn av skrivebordet sitt.

«Har dere noen overvåkning av Frøken Franks hotell?»

Fibe rynket pannen. «Nei, det har vi da ikke? Hva har det med noe å gjøre?»

Freiberg takk langt på skuldrene. «Jeg har i min første etterforskning funnet ut at det har foregått ting på det hotellet som kan, jeg understreker kan, ha forbindelse med drapet på Trapp. Jeg har i den sammenheng kommet over et navn som jeg lurte på om dere kjente til», sa Freiberg og så opp fra notatene sine.

«Ja vel, fortell», Fibe trommet med fingrene på skrivebordet foran seg.

«Jakob Stein, er det et navn dere etterforsker?»

Fibe var stille en stund mens han tenkte over det. «Nei ...», sa han langsomt, «vi har ikke sett dette navnet i noen av våre saker. Hvor har De fått tak i det?»

«Det ... har dukket opp», sa Freiberg svevende.

«Nei. Dessverre», sa Fibe kort. «Jeg kan ikke hjelpe Dem der. Og det er vel ingen overraskelse at vi knapt er interesserte i å hjelpe Dem heller, herr Freiberg, eller hva?» Freiberg så at Fibe måtte konsentrere seg om ikke å smile ondskapsfullt til ham.

«Nei, det er det ikke», sa Freiberg. Han ristet oppgitt på hodet av inspektørens barnslige glede av å rakke ned på ham.

«Jeg har sagt det før og sier det igjen», sa Fibe, «De skal blande Dem utenom våre saker! Det blir bare tøys av å ha alskens opportunistiske amatører trampende opp i våre bed!»

Freiberg reiste seg, la notisboken i frakkelommen og satte hatten på hodet. «Vel, da skal jeg ikke forstyrre Dem i Deres uslidelige strev med å finne drapsmannen», sa han sarkastisk. «Ha en god dag videre, herr Fibe.»

Han gikk ut.

Fibe ble sittende og se etter ham uten å fortrekke en mine. Han oppdaget at det lå igjen et papirark etter Freiberg på gulvet og reiste seg og plukket det opp. Det var arket fra hotellet. Jakob Stein på Frøken Franks hotell. Han kikket ut vinduet og rynket pannen. Deretter foldet han lappen langsomt sammen etter brettene og stakk den inn under skrivebordsunderlaget sitt.

Tilbake på kontoret sitt fant Freiberg fram telefonkatalogen og lette fram et kommunalt nummer og bestilte det av sentralborddamen. Han fikk gjort en avtale som bare var en halvtime unna i tid, og han reiste seg og trev frakken av stumtjeneren og strøk på dør. Litt senere steg han inn på kontoret til kommunens notarius publicus. Avtalen var med en mann ved navn Gerhard Måge som var sakfører ved kontoret. Han var en støvete og mager mann et sted i tredveårene med et par runde briller på nesen og en krans av hår omkring hodet, noe som ga ham et inntrykk av å ha svært mye panne. Freiberg konsentrerte seg om ikke å stirre.

«De er herr Freiberg?» sa Måge motvillig. Stemmen var like tørr som mannen selv. Han knirket som en gyngestol.

«Akkurat.»

«Sitt ned, hva jeg hjelpe Dem med?»

«Jeg er etterforsker for en dame ved navn fru Nelly Trapp, og dette gjelder hennes nylig avdøde ekte-mann», sa Freiberg og forsøkte å lyde formell.

Mannen så på Freiberg med en mine som om han var forstyrret i å skrive sitt siste testamente, og ingen ville få noe av formuen hans. «Etterforsker? Ja vel ..?»

«Det gjelder hans forhistorie.»

«Hva mener De?»

Freiberg greide ikke være høflig. «Forhistorie. tiden før, gamle dager, tidligere tider, hva tror De jeg mener?» Måge var ikke begeistret for Freibergs syrlige svar og bare stirret på ham.

Freiberg likte virkelig ikke denne usympatiske kontoristen. Dette var noe som ofte hadde skjedd gjennom årene. Han kom til et kontor for å få opplysninger bare for å ende opp hos en oppblåst idiot som satt på arkivene sine som om de var hans personlige gullbeholdning. «Nylig avdøde Emanuel Trapp giftet seg på dette kontor den sjette august 1922. Jeg vil gjerne vite navnet på hans avdøde kone.»

Måge stirret uforstående på ham et øyeblikk. «Hva mener De egentlig? Er begge døde?»

«Hva?» Freiberg forstod ingenting.

«Sa De ikke nettopp at de arbeidet for hans kone og at hun var død?»

Han sukket. «Ja. Jeg arbeider for hans nåværende. Gjenlevende, forstår De?»

«Akkurat, jeg forstår. Hva skulle være navnet på denne hustruen være?»

«Den avdøde?»

«Eh, ja?»

«Jeg vet ikke – det er derfor jeg er her, er det flere?»

«Herr Freiberg. Jeg sitter på flere titusener av kartotekkort her. Jeg må i alle fall ha et hint.»

«Trapp», sa Freiberg.

«Hva?» sa Måge uforstående.

«Emanuel Trapp. Det er navnet på avdøde. De finner antakelig alt under hans navn.»

Måge så mistenksomt på ham. «Snakker De om mannen som ble skutt forleden?»

«Korrekt. det er mannen. Som sagt, jeg arbeider for hans kone.»

«Hans nåværende», sa Måge unødvendig.

«Akkurat.»

«Har De noe papir på dette, en anbefaling eller noe?»

Han fant fram avtalen Nelly Trapp hadde skrevet under på den første dagen og la den foran Måge, som leste den nøye før han nikket og ga den tilbake til Freiberg.

«Et øyeblikk», sa han og forsvant ned langs en rad med skuffereoler. Øyeblikket tok nesten et kvarter, og han dukket til slutt opp med en liten bunke arkivkort i hånden.

«Emanuel Trapp», sa han.

Han nikket avventende mens Måge skumleste nedover kortene. «Nei ...» Han bladde fram og tilbake mellom kortene. «Det er ingen tidligere koner i disse papirene.»

Freiberg myste. «Hva mener De?»

«Jeg mener, han har ikke vært gift tidligere.»

«Nehei?»

«Nei.»

«... hva mener De?» gjentok Freiberg langsomt og forsøkte å forstå hva mannen sa.

«Hva tror De jeg mener? Ugift, enslig, ungkar.» Freiberg fikk tilbake med samme mynt og det gjorde av en eller annen grunn at han likte mannen bedre. «På disse papirene står han ikke som enkemann. Ingen tidligere kone. Dessverre.»

«Men ...» sa Freiberg og var ikke sikker på hva han skulle si.

«Igjen, beklager om jeg skuffer Dem, men disse kortene lyver altså ikke.»

Freiberg brukte noen sekunder på å samle seg etter denne opplysningen. «Jeg trenger å vite om hans historie, har De noe av dette her?»

«Kun det som har med dokumenter å gjøre, om han har vært på dette kontoret.»

Freiberg nikket. «Hvem vet om det?»

«Skattemyndighetene kanskje, og om han hadde en sakfører som ordnet det forretningsmessige for ham

er det en mulighet.»

En sakfører var antakelig ikke aktuelt, siden det så ut til at han hadde forfalsket sin fortid. I og med at navnet hans fantes i dette kontoret måtte han gå ut i fra at Trapp i alle fall ikke hadde benyttet falskt navn. Så det var en mulighet for at han kunne finne noe. Han ville satse på skattefogden.

Han takket Måge og gikk ut på gaten igjen.

Litt senere satt Freiberg på et kontor hos skattefogden med en mye mer forekommende person enn Måge hadde vært. Etter å ha sett det underskrevde brevet fra Nelly Trapp hadde han sporenstreks satt i gang med å lete fram Emanuel Trapps historie.

«Her er de fakta jeg har i mine papirer: han ble slått konkurs allerede i 1913, en urmakerforretning.»

Der var den, tenkte Freiberg, Fibe hadde nevnt den så vidt. Kontoristen, som het Bjarne Lydersen ifølge et skilt på døren hans, var en blek og mager mann i femtiårene med en tett hårmanke og lange gammel-dagse kinnskjegg. Stemmen hans lød litt rusten, som om han hadde røkt for mye på pipene sine. De stod i et stativ på et sidebord. Freiberg hadde umiddelbart kjent at han var en røyker, den sure lukten av røyk blandet med den fruktige lukten av fersk tobakk var allestedsnærværende i rommet. Han fortsatte: «vi har en sak på ham her; i november 1917 ble han dømt til ti måneder i Bergen fengsel på grunn av et økonomisk underslag, han satt inne nesten hele året etter. Etter det har ikke jeg noen papirer på ham før han gifter seg med Nelly Schechter, som jeg går ut i fra er damen De arbeider for, den sjettede august 1922.»

«Ingen tidligere giftermål?»

«Nei, dessverre.»

Freiberg ble sittende ubesluttet og hørte det Lydersen sa. Dette ga dype implikasjoner. Det han hadde fått vite denne dagen ga saken en helt annen retning. Et helt annet bilde av Trapp.

«Han startet en ny forretning i 1921 her i byen», opplyste Lydersen.

«Ja, det som har foregått her i byen vet jeg om», sa Freiberg distré og håpet at det var sant. Han takket for hjelpen og gikk tilbake mot kontoret sitt. Han ble mer og mer urolig etter hvert som han gravde seg dypere ned i Trapps forhistorie, og Trapp fremstod mer og mer som en mann med en skjult agenda. Freiberg var ikke sikker på om han burde fortelle Nelly om dette før han visste mer. Han måtte gå gjennom kontoret hans igjen, mye mer omhyggelig enn han hadde gjort til nå. Det var nødt til å være noe der, noe annet. Nelly hadde sagt at alle papirer til ektemannen var i butikken, han hadde ingen ting i hjemmet av slike saker. Om han ikke hadde et hemmelig kryptert sted, var Freiberg sikker på at han ville finne noe.

Og hva hadde en avansert mekanisk miniatyrmaskin med det hele å gjøre?

Kapittel 11

Han hadde ringt Nelly Trapp klokken syv kvelden før, etter at han hadde kommet hjem. Han ville ikke fortelle henne hva han hadde funnet ut om mannen hennes over telefonen, og lot være å nevne det. I stedet fortalte han at han var nødt til å gå gjennom kontoret hans enda en gang og hun virket overrasket da han fortalte det. Hun hadde ikke anledning til å bli med. De avtalte at han skulle komme innom forretningen der hun

arbeidet neste morgen og få nøkkelen av henne og deretter se gjennom det han trengte selv.

Tilbake i Trapps forretning visste han at det var noe han burde huske og han måtte tenke seg lenge om før han kom på hva det var. Han hadde glemt det etter at de fant denne underlige mekanismen. Han hadde et minne om at han hadde sett en kvittering på fotoutstyr eller lignende da han gikk gjennom papirene. Han begynte nok en gang å bla gjennom bunkene. Det første han fant, og som han ikke hadde lagt merke til første gangen han gikk gjennom papirene var en håndskrevet kvittering der listen over varer bare var utfylt med 'utstyr'. Summen var relativt stor og i tyske mark.

Først trodde Freiberg bare at det var ting til å lage ur med, men så stusset han over underskriften. Det så ut som det stod Adolphi. Han ble sittende og se på den en lang stund. Deretter gikk han på et innfall over gaten og banket på hos buntmakeren, men han var ikke til stede og døren var låst. Freiberg gikk tilbake og lette videre etter den andre kvitteringen. Han fant den etter noen minutter og leste på brevhodet navnet 'Thøgersen special-Photo'. Da han så lappen første gang trodde han i farten at det var et utenlandsk navn, dansk eller noe, men han så nå at han hadde tatt feil. Noe sa ham at dette måtte ha sammenheng med mekanismen på et eller annet vis. Fordi det virket å handle om noe annet enn klokke. Han brettet de to arkene en gang, deretter en gang til den andre veien og la det inn i lommeboken sin. Da oppdaget han lappen han allerede hadde lagt der og stirret lenge på den.

«For pokker ...» sa han langsomt. Så låste han seg ut og gikk tilbake til Nelly Trapp med nøkkelen. Nelly hadde akkurat ekspedert en elegant dame som kastet et langt blick på Freiberg der han stod og stirret alle andre steder enn på damene i forretningen. Nelly ga ingen indikasjoner på at hun hadde sett ham. Likevel følte Freiberg at han var oppdaget. Han måtte vente nærmere et kvarter før han var på tomannshånd med henne.

«Vil De spise middag med meg i dag?»

«Hva?» Hun så et øyeblikk sjokkert ut og så seg rundt om noen andre hadde hørt hva han spurte om.

«Jeg legger ikke an på Dem, fru Trapp, ta det rolig. Jeg vil fortelle Dem hva jeg har funnet ut så langt. Ting har endret seg, i alvorlig grad er jeg redd.»

Hun så bekymret på ham. «De skremmer meg, herr Freiberg.»

Han nikket. «Beklager, det var ikke meningen, ikke tenkt på det nå. Vil De spise med meg?»

«Ja ...» sa hun, fremdeles litt perpleks, «jeg vil gjerne spise middag med Dem.» Hun sa det uten å smile, men med øynene festet på hans som om hun forsøkte å forstå hva han ville med dette.

«Glimrende. Jeg foreslår at vi går til min venn Svane igjen. Han er en god vert.»

Hun nikket tenksomt. «Når møtes vi?»

«La oss si klokken halv seks.»

«Jeg kommer.»

Nelly kom litt forsinket til avtalen og så urolig ut da hun kom inn. Freiberg satt allerede ved stambordet sitt og reiste seg da han så henne. Han holdt stolen for henne, og satte seg selv overfor henne. «Hva er det?» spurte han. «De ser bekymret ut?»

«Det var en mann der ute, jeg hadde en følelse av at han stod og stirret på meg.»

«Hvor?»

«Rett på den andre siden av gaten.»

«Vent her», sa Freiberg og reiste seg. Han gikk raskt ut døren og ble stående og se opp og ned gaten uten å oppdage noe uvanlig. Han ble stående en lang stund og grunne over om det ikke var innbilning fra Nellys side. Deretter gikk han inn igjen og fant Svane ved bordet sammen med Nelly. De snakket ubesværet og avslappet sammen og så nesten overrasket ut da Freiberg var tilbake.

«Så De noe?» spurte hun.

«Nei, ingen ting.»

«Er det konspirasjoner igjen, Freiberg?» spurte Svane med et skjevt smil.

«Nei, det ser ikke slik ut», sa Freiberg uten å smile tilbake. «Vi vil gjerne bestille nå, Ole», sa han kort.

«Selvfølgelig, Freiberg, selvfølgelig!»

Etter måltidet ble de sittende og småprate mens en kelner plukket vekk tallerkenene deres. Freiberg rensket stemmen og følte et fysisk ubehag ved det han nå skulle fortelle henne. «Jeg må fortelle Dem en del ting som kommer til å sjokkere Dem», sa han alvorlig. «Om De vil kan vi gå til mitt kontor.»

Hun så seg omkring. «Ja, kanskje det», sa hun og så fryktsomt på ham.

Freiberg betalte og de gikk til fots de ti minuttene det tok å gå til kontoret. Oppe i trappen stusset han da han så døren. Den stod på gløtt. En urolig kribling krøp opp ryggraden hans. Han tenkte på det Nelly hadde sagt da hun ankom restauranten, at noen hadde betraktet henne. «Vent her», sa han og skjøv henne forsiktig inn mot veggen med blikket festet på døren.

«Hva er det?» sa hun engstelig.

«Jeg vet ikke», sa han, «men vi må være forsiktige.»

Han hadde ikke noe våpen på seg, men visste at han kunne ta en innbruddstyv om det skulle bli nødvendig, han hadde lært metoder til å uskadeliggjøre angripere hos Pinkerton mange år tidligere. Han var litt rusten, slåsskamper var ikke det han holdt på med særlig ofte, men han la hånden på døren og skjøv den forsiktig opp. Den ga ingen lyd fra seg og han så inn i den lille entreen utenfor kontoret.

«Vær forsiktig!» hvisket hun.

Freiberg holdt opp en hånd for at hun skulle være stille, deretter gikk han inn og åpnet døren til kontoret like forsiktig. Han trakk seg til side så han ikke skulle stå i silhuett mot lyset i trappegangen bakenfor. Det var mørkt der inne, gardinene var trukket for. Lyset var av. De hadde ikke vært slik tidligere på dagen.

Han forsøkte å regne ut hvem som visste om ham i denne saken. Han husket samtalen resepsjonisten på hotellet hadde hatt. Han hadde nevnt navnet hans til en eller annen i telefonen. Og mannen Nelly hadde sett. Var denne personen der inne og ventet på ham? Hadde han tråkket i et vepsebol med dette? Han stod helt stille, det var ingen lyd å høre.

Ingenting skjedde.

Freiberg tok et skritt til inn i rommet, og ble brått oppmerksom på en skygge i mørket til høyre for døren.

Men før han rakk å reagere hørte han en hvislende lyd og rakk ikke å snu seg før noe traff ham hardt i nakken. Han stupte tungt framover og hørte hvordan Nelly skrek ut. Halvt i svime hørte han løpende skritt og enda et skrik fra Nelly før personen forsvant ned trappen, tre og tre trinn av gangen. Det gjallet i smijernstrinnene. Deretter hørte han slamringen av døren mot gaten. Han stod på kne på gulvet og forsøkte å klare hjernen da noen fra nabokontoret kom løpende til for å hjelpe ham opp.

«Hva skjedde?» det var stemmen til revisoren som holdt til over gangen og som Freiberg bare kjente som 'S. Storberg' fra skiltet på døren hans.

«Innbrudd», sa Freiberg og følte at det var ekko på stemmen sin.

«Kom, la meg hjelpe Dem opp!»

«Takk», sa han og kom seg stønnende på beina. Han husket plutselig skriket fra Nelly idet han falt og et blaff av frykt skar gjennom smerten i hodet. «Nelly, hvordan gikk det med henne?» sa han hektisk. Han snudde seg og så ut i gangen.

«Det gikk fint, hun ble bare løpt over ende der ute.»

«Takk og pris, er det mulig å få på noe lys her?»

«Et øyeblikk, bare se og få satt Dem ned her.»

Freiberg dumpet ned i kontorstolen sin idet Nelly kom inn, hun utstøtte sjokkerte lyder og tørket vekk tårer fra ansiktet. Storberg trakk fra gardinene og Freiberg angret et øyeblikk på at han hadde bedt ham gjøre det; lyset skar som kniver i øynene hans. Lyset avslørte også at kontoret var i et eneste kaos. Skuffer var tomte, papirer lå slengt ut på gulvet. Han lukket øynene et øyeblikk for å lindre smerten lyset ga, og forsøkte å huske hvor han hadde papirene fra saken. Lettet husket han at de var låst inn i det store pengeskabet han hadde stående bak en dør i hjørnet av rommet. Den så urørt ut.

«Takk skal De ha, Storberg, det går bra nå.»

«Skal De ikke ringe politiet?»

«Etter hvert.»

Revisoren så på ham med hevede øyenbryn, men nikket til slutt og forsvant med et nikk til Nelly som også takket ham.

Hun snudde seg mot Freiberg, øynene var fremdeles store av sjokk. «Du all verden, Freiberg, hva skjedde?»

«Noen var her, fru Trapp, han har gått gjennom sakene mine!»

«Gud, hvem kan det ha vært?»

«Jeg vet ikke, fandens, jeg trenger en pjolter», sa han og reiste seg. Det kjentes som gulvet svingte som om han var på en båt, men han tok retning mot den lille trallen han hadde i hjørnet og traff sann noenlunde. Han helte opp et par fingerbredder brennevin og etterfylte med soda fra en sifong. «Hva med Dem, fru Trapp, skal De ha?»

Hun ristet svakt på hodet. Hun var blek av sjokket. «Nei ... nei takk, jeg drikker sjelden.»

Han nikket. «Hva med et glass vann?»

«Ja takk.»

Han fylte et glass fra springen på det lille baderommet ved siden av og rakte henne. Hun takket og drakk langsomt av det. Freiberg tok en god støyt av pjofteren og skar en grimase idet den brant seg vei ned langs hans. Det klarnet hjernen såpass at han begynte å tenke på hvem dette kunne ha vært.

«Så De ham?» spurte han.

«Nei ... det kom så brått, jeg så bare en voldsom bevegelse da han slo Dem og en skygge som skjøt ut av rommet for full fart. Han traff meg slik at jeg falt bakover på avsatsen der ute, jeg var heldig som ikke slo meg fordervet.» Hun rynket pannen mens hun tenkte. «Jeg tror han hadde et eller annet foran ansiktet.» Han nikket. Det var ikke annet å vente, det hadde skjedd i løpet av sekunder. Hvem visste om at han etterforsket dette? Politiet, selvfølgelig, men De ville ikke gjøre noe slikt. Og Adolphi. Og, tenkte han videre, som han hadde tenkte rett før det hendte, en eller annen som hotellresepsjonisten hadde snakket med i telefonen. Freiberg holdt en knapp på at det var ham. En skygge, hadde hun sagt, var det ham? 'Skyggen'? Han ristet det av seg som fantasier og satte seg igjen. Han plukket sammen papirer på gulvet omkring seg, hodepinen kom drivende da han bøyde seg for å plukke dem opp. Han skjøv igjen skuffene og la alle papirene i en rotete haug på hjørnet av skrivebordet.

«Går det bra med Dem?» spurte han.

«Det er min replikk», sa hun, «det er De som ble slått ned.»

«Det går fint», sa han og presterte et smil.

Hun nikket. «Det går fint med meg også.»

«Vær så god og sitt», sa han og gjorde en armbevegelse mot stolen foran skrivebordet. Først nå så han at den var veltet. Hun smilte, bøyde seg ned og rettet den opp. Nå satt de på hver sin side av Freibergs skrivebord igjen og det kjentes brått som en kunstig situasjon fordi det etter middagen og det som hendte etterpå kjentes som om han var kommet nærmere inn på henne. «Ja vel» sa han og nikket langsomt. «Jeg ber Dem stålsette Dem.»

«De skremmer meg, herr Freiberg.»

«Det er bedre å varsle dårlige nyheter på forhånd», sa han i et mislykket forsøk på å ta brodden av det han var i ferd med å si. Han dro en hånd over nakken i et forsøk på å lindre dunkingen etter slaget han nettopp hadde blitt påført.

«Nå må De nesten fortelle meg hva De har funnet ut». Hun så engstelig på ham.

«Jeg har nå avslørt noe om Deres mann som jeg kjenner at jeg er nødt til å fortelle Dem. Det er alvorlige ting og De kommer til å bli sjokkert.» Han så alvorlig på henne.

Hun så tilbake på ham med redde øyne. «De sier dette gang på gang, hva har De egentlig funnet?»

«Altså», begynte han langsomt. Han stanset, trakk pusten og fortsatte: «det ser ut til at Deres manns historie ikke stemmer med det han har fortalt Dem.»

Hun myste uforstående. «Hva mener De?»

«Vel, en ting er at han aldri har hatt en urmakerforretning før han kjøpte den han har her i byen.»

«Jo, han hadde en i Bergen ...» sa hun nølende og så forvirret på ham.

Freiberg ristet på hodet. «Nei, dessverre. Det er en sannhet med store modifikasjoner. Han har bare slått Dem en plate.»

Hun glippet med øynene. «Hva er det De sier?»

«Han forsøkte seg så vidt i noen uker 1913, men gikk nesten øyeblikkelig konkurs. Jeg fant ut dette i ettermiddag. Deretter arbeidet han hos en importør. Og dette vil sjokkere Dem: Deres mann var i klammeri med politiet allerede i 1917.»

Hun så uforstående på ham. «Nei ... politiet? Hva var det? Var det alvorlig?» Stemmen hennes var lys og forundret.

«Han ble arrestert for underslag og satt nesten et år i fengsel i hjembyen.»

Hun ble blek og satte seg langsomt tilbake i stolen. «Det ... visste jeg ikke ... hva, jeg mener, hvor mye ...» hun visste ikke hva hun skulle si og slo oppgitt ut med en hånd.

«Fire tusen.» Han betraktet henne. Det var tydelig at hun ikke visste noe om dette. Det var en side ved mannen hennes hun ikke hadde hatt noen anelse om. De hadde truffet hverandre for få år siden og hun hadde blitt fortalt en helt annen versjon av mannens fortid. Dette var enda en ting som gjorde Freiberg nysgjerrig. Det fikk ham til å undres på om det lå noe mer bak hemmeligholdet, om det var noe annet enn bare en måte å gjøre seg bedre i en dames øyne. Det var en mulighet for at det var en grunn for dette annet enn bare å skjule et fengselsopphold.

«Jeg er redd det er mer», sa han og så på henne. Hun skar en grimase som om hun tenkte: kan noe være verre enn dette? Men hun sa ikke noe, bare ventet på hva han hadde å si.

«Han har aldri vært gift tidligere», sa Freiberg stille.

«Hva?!»

«De er hans første og eneste hustru.»

«Nei, men, hva!?» Hun så sjokkert på ham. Hånden hennes kom om og grep omkring munnen i en sjokkert gest.

Han kunne ikke gjøre annet enn å nikke til henne.

«Er det mer også?» spurte hun forsiktig.

Han tenkte seg om. «Ja, men jeg er ikke sikker på om det er veldig viktig. Jeg fant et telegram og noen underskrevne papirer i Deres manns forretning», sa han. «De er fra Bergen, ikke sant?» Hun nikket.. «Fra 1913 arbeidet han ikke som urmaker slik han har fortalt Dem, men tvert imot hos en mann som het Gabriel von Ostheim der i byen.»

Hun lente seg overrasket frem mot ham. «Von Ostheim? Alvorlig talt?»

«Ja, kjenner De ham?» spurte Freiberg. «Jeg fant et telegram underskrevet med 'Von O.' i pengeskapet.»

«Han kjente min far. Det var ikke et hjertelig bekjentskap. De hadde noe samarbeid, men *papa* brøt med ham da han truet med at han ville røpe hemmeligheter fra bedriften.» Hun brukte et kjælenavn på faren som lød barnslig i Freibergs ører.

«Sier De det? Det er svært interessante opplysninger sett i lys av det vi har snakket om.»

De ble sittende en stund uten å si noe.

«Kan jeg låne Deres telefon?» spurte hun plutselig.

«Ja, selvfølgelig.»

Hun grep røret og sveivet på ringeapparatet. Da hun fikk sentralen sa hun: «god ettermiddag, kan De gi meg Bergen, Sandviken linje 1123? Navnet er Schechter.» Sentralen fortalte at det tok en liten stund, og etter noen minutter der de bare satt og så på hverandre, ringte det tilbake og hun grep telefonen.

«Det er Nelly Trapp? Å hallo, papa!» Ansiktet hennes lyste opp som en jentunge da hun hørte farens stemme. Hun lyttet en liten stund mens Freiberg betraktet henne. Hun var sensuell og tiltrekkende når hun satt slik og var avslappet, og hadde ristet av seg noe av sjokket fra hendelsen og i tillegg ikke var preget av alvor et omkring seg. «Ja, det går bedre med meg nå. Hva? Nei, nei, jeg greier meg vet du.» Hun smilte fremdeles vagt ut i luften. Faren pratet i vei og var tydeligvis ivrig på å hjelpe.

Ansiktet hennes ble plutselig alvorlig. «Ja.. på tirsdag. Nei, ikke kom, det blir bare ... ja, helt sikkert. Men, papa, det er en ting jeg vil spørre deg om. Husker De Gabriel von Ostheim? Ja?»

Svaret fra faren var langt og Freiberg syntes han kunne høre en metallisk, irritert stemme fra røret.

«Hvor er han nå for tiden? Er han fremdeles i Bergen?»

Ny lang setning fra faren. «Så han har vært i klammeri med ...» hun nikket. «Nei, nei, navnet hans kom bare opp her, i en annen sammenheng», skyndte hun seg å si. «Ja ... Har du snakket med ham siden den gangen? Ikke?» Hun nikket til svaret hun fikk. «Fint, Papa, takk. Nei, jeg vet ikke mer, du vet, politiet ... det er noe man har funnet ut akkurat nå. Ja. Jeg lover. Farvel, papa.»

Freiberg så på henne med hevede øyenbryn. Noe hadde langsomt gått opp for ham under samtalen. Noe han ikke hadde innsett før akkurat nå. Det var noe han absolutt burde ha sett, men av en eller annen grunn hadde ikke den koblingen slått inn hos ham.

Hun la på og snudde seg mot ham. «Min far er ikke spesielt begeistret for von Ostheim.»

«Si meg ... hvem er egentlig Deres far?» spurte han langsomt, selv om han trodde han visste svaret.

«Elmer Schechter.»

Freiberg bare stirret på henne. «Er De faktisk datter til den Elmer Schechter? Den kjente industrimannen fra Bergen?»

Hun nikket og trakk på skuldrene samtidig. «Det er ingen annen Elmer Schechter.» Hun sa det som om dette måtte være noe alle burde vite.

Freiberg var overrasket, han hadde ikke sett sammenhengen i det hele tatt før det gikk opp for ham i løpet av Nellys samtale med 'papa'. Elmer Schechter var en kjent figur i offentligheten, han var en velbeslått eier av et stort rederi pluss et par maskinfabriker, og var i tillegg medeier i et forlagshus i Bergen. «Og dette har De ikke sagt før?»

«Nei ...» sa hun uforstående. «Hvorfor skulle jeg det?»

Freiberg så på henne uten å si noe et øyeblikk før han sa: «nei, De kan så si. Jeg forstod det først nå», sa han og smilte svakt. «Hva hadde Deres far å fortelle om ham?»

«Von Ostheim, som en gang lot til å være en av de mer velstående i Bergen, har de siste ti årene vært en patetisk figur i bybildet. Han har forsøkt seg på det meste, også smuglermarkedet, men har aldri greid å gjøre seg rik på det heller. Etter at papa sendte ham på dør for så mange år siden har han ikke fått til noe som helst. Han har vært en som ingen vil ta i med ildtang i byen. Han er selvsagt bitter på min far på grunn av det og har et ondt øye til ham. Han pleier å true ham hver gang de møtes.

Freiberg nikket. «Vel. Jeg har en følelse av at vi bare ser en del av bildet, men jeg tror jeg vet hva dette kan bety», sa han og stirret på henne. «Det gir mening når De sier at Deres far kjenner von Ostheim, som også Trapp arbeidet for. Det er en forbindelse mellom de to og det gir også et svar på det som manglet. Det gir også mening til hemmelighetskremmeriet.»

«Det som manglet?»

Freiberg nikket alvorlig. «Jeg har tenkt på dette siden jeg fikk høre om Trapps fortid. Det som manglet var en oppdragsgiver i bildet. Det var ingen logikk i at Trapp skulle gjøre dette alene. Von Ostheim passer perfekt i den profilen.»

Nelly så skeptisk på ham. «Men hva har de vært ute etter?»

Freiberg klødde seg distré på haken og reiste seg. Han gikk en runde i rommet mens han snakket. Hodepinen etter slaget var påtrengende. Nelly lot være å følge ham med øynene, men lyttet til det han hadde å si.

«Mest trolig det alle er etter, nemlig pengene. Men hvis det er som De sier, at Deres far sendte denne von Ostheim ut i kulden og han har blitt der hele tiden siden, kan det ligge et annet tema til grunn her også.»

«Hva ..?»

«Gjengjeldelsen.»

«Gjengjeldelsen?» Hun så på ham med en mistroisk mine. «Så mange år etter? Jeg synes ikke det høres helt troverdig ut.»

Han møtte blikket hennes mens han tenkte seg om. Så nikket han. «De har rett. Det høres usannsynlig ut. Jeg må fundere på dette. Vet De forresten noe mer om bakgrunnen til denne von Ostheim?»

«Jeg vet da noe. Han heter Gabriel von Ostheim og er i sekstiårene nå. 'Baron Gabriel von Ostheim.' Hun hun sa det i et hånlig tonefall mens hun laget gåseøyne i luften med fingrene. «Det var det han kalte seg da han kom til byen. Han er fra Danmark opprinnelig men har bodd i Bergen siden omkring 1912.» Papa inngikk et forretningssamarbeid med ham, jeg tror det var i 1913 eller 1914. Men det viste seg jo raskt at von Ostheim var en taskenspiller, han hadde slett ikke så mye penger som han ga inntrykk av og var egentlig ute etter hemmelighetene til papa», sa hun stille.

«Visste han at din far hadde slike, altså?»

«Hvilken fabrikk har ikke hemmeligheter?» sa hun.

Freiberg smilte skrått. «Nei, akkurat, De har rett.»

Nelly smilte ikke, men fortsatte å fortelle. «Hvorom allting er, han visste antakelig om noe av det. Papa satte ham i alle fall tydelig på plass, brøt samarbeidet og snakket ikke med ham siden. Det ga ham jo en

fiende for livet.»

«Og som følge av det har von Ostheim blitt gående som en mislykket mann på alle måter ...»

«Det gir fremdeles ikke svar på hvorfor min mann ble skutt.»

«Nei, og det gjør meg usikker på om det er enda flere medspillere i bildet her. Om det kan være slik at det har vært et internt oppgjør dem imellom.»

«Tror De?»

Han slo ut med hendene. «Jeg vet ingenting enda. Jeg må gjennomgå noen flere detaljer før jeg finner ut av det.»

«De er sikker på at De finner ut av det?»

«Selvfølgelig.»

Hun nikket. «Det er jeg glad for å høre.»

«Jeg må enda en tur inn i butikken», sa han etter å ha tenkt seg om.

«Men hvorfor? Har De ikke allerede vært der to ganger?»

«Jo, men det er vanskelig å lete når man ikke vet hva man skal lete etter. Først måtte jeg danne meg et bilde av Deres mann, og da fant vi tilfeldigvis det mystiske apparatet, deretter var det leting etter noe spesielt, nemlig kvitteringene, og nå skal jeg bare se på kartoteket hans over telefonkontakter. For om dette med samarbeidet stemmer må deres mann ha von Ostheims telefonnummer der. Jeg så et arkiv på skrivebordet hans.»

Hun nikket og han kunne se at mannens tilsynelatende svik sved i henne. «De skal få nøkkelen», sa hun, «jeg setter ikke mine ben der igjen.»

Nelly Trapp gikk hjem en liten stund senere, ribbet for illusjoner om at hun hadde hatt et ideelt ekteskap.

Hun innså at hun ikke hadde kjent sin mann i det hele tatt. Hun sa ingenting til Freiberg om hva hun følte, hun ville bare hjem og trekke for alle gardiner, glemme alt. Freiberg trykket hånden hennes og hun ga ham en forsiktig klem og takket ham for det han hadde gjort, tross alt. Så lukket hun døren bak seg uten å ha sagt noe mer. Freiberg stod igjen med minnet om den vage parfymeduft og følelsen av det myke kinnet hennes mot sitt. Han var i ferd med å falle for henne, og det bekymret ham.

Kapittel 12

Da Freiberg kom hjem til huset sitt satt Elise, husholdersken hans der fullt påkledd. Han hadde helt glemt at det var den siste dagen hennes. Han slo hånden for pannen, flau over å ha glemt det. «Jeg beklager, Elise, jeg glemte det, det har skjedd så mye i dag!»

«Det er helt i orden, Freiberg, jeg er sant å si vant til det!» Hun smilte skøyeraktig, noe som hun vanligvis ikke gjorde, i alle de årene hun hadde arbeidet hos Freiberg hadde hun opprettholdt en profesjonell distanse og et alvor i utførelsen av arbeidet som til tider hadde gått Freiberg på nervene. Men nå var hun ferdig, og det virket som om hun hadde lagt av seg denne mentale arbeidsuniformen der hun satt i en stol med kåpe og hatt. Freiberg antok at bagasjen hennes fremdeles stod oppe i den lille leiligheten der hun bodde.

Han satte seg i en stol vis-a-vis henne. «Seks år, Elise, det er en lang tid!» Han snuste ut i luften. «Ikke si at du har laget middag til meg også?»

«Selvfølgelig», smilte hun. «Det skulle da bare mangle.»

«Du er fabelaktig», sa han og smilte og fortalte ikke at han allerede hadde spist sammen med Nelly Trapp.

«Tusen takk, herr Freiberg, det har vært en fin tid disse årene.» Hun smilte varmt til ham.

Han bukket lett. «Jeg er glad for at De sier det.»

«Skulle jeg ikke det?»

Han slo ut med hendene. «Vel jeg føler noen ganger at De har vært nødt til å utstå mer enn De behøver.»

«Det skal De da ikke tenke på, Freiberg, som jeg har sagt, i min forrige post, hos advokaten Drange var det et helt annet stell, det var ukoselig skal jeg si Dem.»

Freiberg nikket. Det var en historie hun yndet å fortelle. «Ja da, Elise, jeg vet at De har fortalt dette før.

Forresten», sa han og snudde seg mot skjenken som stod mot veggen bak ham. «Jeg har en konvolutt til Dem.»

«Til meg?» Hun la en hånd på den øverste knappen på kåpen og fomlet distre med den. Freiberg trakk ut en skuff og fant fram en konvolutt som han rakte henne. Hun grep den og den kjentes tykk og massiv i hendene hennes.

«Hva er dette, Konrad?»

«Kall det et tegn på takknemlighet!»

Hun åpnet den så vidt, som om hun ikke riktig våget. Den inneholdt ett tusen kroner. Hun sperret opp øynene. «Men kjære Konrad, mener De dette? De må ha gjort en feil, det er altfor mange penger her!»

Hun så storøyd opp på ham.

«Nei, nei», sa han smilende. «De har fortjent det, nå som de skal bo i egen leilighet og alt!» Det var en skikkelig sum i og med at hun de siste årene hadde fått kr. 75 pr uke i lønn. Det ble stille et øyeblikk før hun sa med lav, bristende stemme: «jeg vet ikke hvordan jeg kan få takket Dem nok, Freiberg.» Øynene hennes var blanke av bevegelse.

«For noe tøv.»

«Hva?»

«Det er jeg som skal takke. Det finnes ingen husholderske så bra som Dem!»

«De smigrer meg herr Freiberg, jeg tror jeg rødmer!» Hun la en hånd på kinnet som for å kjenne etter.

«Det trenger De ikke, for det er den skjære sannhet!»

I det samme lød et hest bilhorn utenfor og Freiberg gikk ut i fra at det var drosjen som skulle hente henne. Hun hadde anskaffet seg en ny leilighet på Sagene, det var mer kummerlig enn der hun til nå hadde bodd, men likevel et greit sted for en voksen dame.

De ble avbrutt av at telefonen hans ringte. «Ja hallo, dette er hos Konrad Freibergs, vær så god?»

Det var stille et øyeblikk. «Hallo?» sa Freiberg igjen.

Så brøt en stemme stillheten. En stemme som lød som rustent stål gjennom den elektriske støyen. Frei-

berg, som vanligvis ikke lot seg skremme så lett, kjente nakkehårene reise seg. «En gang i blant», sa stemmen, «bør man se nærmere på det man driver med og vurdere om det er på sin plass å skifte retning.» Freiberg lurte på om det var noe kjent med stemmen, men var ikke sikker. Uansett var den forvrengt av at personen i den andre enden hadde lagt noe over røret. Freiberg tok seg inn igjen og lot det være en liten stillhet før han sa med sin mest hverdagslige stemme; «hva mener De, hvem er dette?»

«Man kan risikere mer enn bare innbrudd, man kan jo falle i en – Trapp...» sa stemmen og la på. Det var som om setningen hang igjen i en megetsigende tankestrek. Som om noe var usagt.

«Hallo?! Hallo, hvem er dette?» sa Freiberg, og kakket frenetisk med fingeren på gaffelen. Det førte bare til at en sentralbord dame kom på linjen og sa: «De må legge på, de opptar linjen», med skarp, streng stemme.

«Hva?! Det var som ...» Han fikk en idé og sa: «unnskyld, hva heter De?»

«Hva?» sa kvinnen i den andre enden.

«Hva heter De?» Han lød intens og han antok at han skremte damen, men han brydde seg ikke om det.

«Vet De, jeg kan ikke ...»

«Bare gi meg fornavnet!» Han ropte det nesten.

«Men ...» det ble stille et øyeblikk. «Ja vel. Det er Aslaug», sa hun lavmælt.

«Fint», sa Freiberg som hadde fått pulsen ned igjen. «Takk skal De ha, sentralbord dame Aslaug. Hvor sitter De?»

«Hva?»

«Hvilken sentral, for svingende?»

«Fagerborg sentral, hvorfor ...»

«Jeg ber Dem huske denne samtalen!» avbrøt Freiberg, «skriv ned detaljene omkring denne samtalen, alle detaljer er viktige!»

«Hva mener De ...? Hvorfor ...»

«Hvor kom samtalen fra?»

«Hva behager, det kan jeg virkelig ikke oppgi!» sa hun bestemt og han lot være å presse henne på det, han ville ikke at hun skulle miste jobben heller.

«Det er greit», sa han, «jeg har som De vet hemmelig nummer. Det er ikke hvem som helst som kan vite det. Skriv det ned og gjem notatene!» Han sa ikke mer, bare la på og ble sittende og se på Elise. «Jeg skremte antakelig vettet av henne», sa han med et vagt smil som forsvant like fort som det kom.

Elise så forundret på ham. «Hva var det, Freiberg? De ser jo helt blek ut!»

«Nei ... det var ingen ting.» sa Freiberg.

«For noe tøys», sa hun, «de er nok en gang blitt hundset av bandittene. Og denne gangen har de Deres nummer også!»

Hun hadde rett. Som han hadde sagt til sentralbord damen var ikke nummeret hans i katalogen, bare på grunn av at han ikke ville blottstille seg for hvem det nå var han til enhver tid etterforsket. Han ble sittende og

tenke på det som nettopp skjedde. Hvorfor hadde alt dette skjedd i dag? hvem hadde han skremt opp med etterforskningen? Noen hadde holdt øye med ham, og visste hva han holdt på med, både om innbruddet og om Trapp-saken.

Og, enda en gang, hvem hadde nummeret hans? Alt dette til sammen ga en enda sterkere indikasjon på at Trapps død ikke hadde noe med sommerens ran å gjøre. Det så snarere ut til å ha direkte med Trapps skjulte agenda å gjøre. Var det en medsammensvoren som hadde ringt? Hva hadde han sagt? Noe som hintet om at det kunne gå 'som med Trapp'. Freiberg fikk det ikke til å gå opp. Han forstod ikke hvem det kunne være. Han ble avbrutt i tankene av tunge skritt og plystring. Drosjesjåføren hadde ikke hatt tålmodighet til å vente utenfor, men kom opp trappen.

«Da er tiden kommet», sa Elise, og stemmen hennes var brått skjør og beveget.

«La meg omfavne Dem», sa Freiberg og reiste seg. Han ga henne en bjørneklem og han kunne kjenne at hun gråt stille. Da han slapp henne ville hun ikke se på ham.

«Nei og nei», sa hun, «dette er rent pinlig slik jeg tuter!»

«Jeg kommer på besøk», sa han og smilte.

«Ja, det håper jeg da», sa hun og gjengjeldte smilet hans.

Han åpnet døren og så at det ganske riktig var drosjesjåføren som kom. «Er'e di som skal ha en drosjebil?» spurte han blidt.

«Det er meg», sa Elise bak Freiberg og skjøv seg forbi ham i døren. «Koffertene mine står i etasjen over, bare følg meg.» Med et nesten kokett skråblikk til Freiberg gikk hun foran ham opp trappen og sjåføren sa: «enda flere trapper, tenkte jeg det ikke», og hilste til lua idet han passerte Freiberg.

Kapittel 13

Han var tilbake i forretningen og lette gjennom et rullearkiv med kort festet på en aksling der han kunne vri seg fram til den rette bokstaven i alfabetet. Kortene viste nummer og adresser til kontakter, han hadde sett det tidligere også, men uten noe å ha noe koble navnene i arkivet til var det liten nytte i å lete gjennom en mengde kort. Som han hadde sagt til Nelly – når man ikke visste hva man skulle lete etter var det vanskelig å lete. Nå roterte han langsomt på hjulet og kom fram til bokstaven 'O'. Det var bare tre navn der.

Han smilte fornøyd. Et av dem var von Ostheim. Han nappet det ut av arkivet, deretter la han det i innerlommen. Siden gikk han raskt gjennom skrivebordet for å se om det var andre ting han hadde oversett, men fant bare mapper med gamle saker, gjennomslagspapir, skrivemaskinsbånd og trekkpapir. Ingenting mer å finne. Han smelte igjen skuffene og skulle til å gå ut igjen da han stanset i steget. Noe hadde fanget oppmerksomheten hans, men det tok tid før han registrerte det. Han dro ut igjen den øverste skuffen. Det tok nesten et minutt før han forstod hva underbevissthetsen hans hadde fortalt ham. Det var noe med skuffen. Den sluttet der rett bak papirene, men skrivebordet var mye dypere. Han trakk ut skuffen og satte den på gulvet. Den var tydelig kappet av og forkortet.

Han stakk hånden inn. Den buttet mot bakveggen på rommet skuffen fylte ut. Han følte litt frem og tilbake

og oppdaget en liten stropp festet til veggen, og han dro i den. Det viste seg å være en luke inn i et skjult rom. Freiberg følte inn i rommet bakenfor og hendene hans fikk tak i noe metallisk. Han grep det og trakk det fram. Det var en flat, rund aluminiumsboks med en lapp klistret på lokket. «*Eastman Kodak celluloid*», stod det på lokket. Eastman Kodak var et selskap som laget film, visste han. Han visste også at film måtte behandles av eksperter. Han måtte ta den med til en fotograf. Han kjente en mann som hadde en forretning ikke langt fra Stortinget, og ville gå dit med den straks.

På en innskytelse fant han fram riktig nøkkel på knippet, låste opp og la alle papirene inn i pengeskapet, deretter låste han og gikk mot forretningen der Nelly arbeidet for å henne tilbake nøkkelen.

Han viste henne hva han hadde funnet.

«Hva er dette?» hun så på den blanke metallboksen han holdt i hånden.

«Etter navnet på lokket å dømme er det film av et eller annet slag. Men jeg kjenner ikke til denne typen innpakning, denne flate boksen. Jeg vil ikke anbefale å åpne den, da kan vi ødelegge alt som er på den om den ikke er fremkalt. Jeg kjenner en fotograf som kan se på denne, om det er noe relevant å finne her.

Noe bør det være, den var gjemt i et hemmelig rom i skrivebordet hans.»

Hun så på ham med store øyne. «Hva? Et hemmelig rom? Jeg tror ikke det jeg hører, hva holdt Emanuel egentlig på med?!»

Freiberg slo beklagende ut med hendene. «Jeg vet ikke hva dette betyr», sa han. «Men tiden vil vise om dette faktisk er et spor som kan fortelle oss akkurat det.»

De ble stående i stillhet en lang stund og det virket som om begge tenkte det samme. Sammen med alt det andre han hadde funnet ut utkrystalliserte det seg et mønster. Noe som minnet om en langsiktig plan.

Kunne den faktisk stikke så dypt som det så ut til? «Ser De det jeg ser?» sa han langsomt, «dette omrisset av noe mørkt og truende?»

Hun så ut til å grøsse et øyeblikk. «Ja, jeg ser det også, og dette er dypt sjokkerende.» Hun var plutselig i ferd med å begynne å gråte, men tok seg kraftig sammen og ble stående og holde omkring seg selv. «Jeg må arbeide», sa hun og sendte et flyktig sideblikk til forretningens sjef som stod i døren til kontoret sitt og betraktet dem med en misbilligende mine.

Freiberg tok med seg filmboksen til en fotograf i Storgata. Det var en forretning av noe størrelse og Freiberg mente det måtte være mulig å få fremkalt filmen der. Han kjente innehaveren fra før, en mann i tredivårene, som stod med strikket vest utenpå en stripet skjorte og et hår som var kjemmet rett bakover på hodet. På nesen hadde han et par små runde briller. Han kjente igjen Freiberg fra tidligere besøk og hilse hjertelig. Han rakte til og med fram hånden over disken.

«Jeg har funnet en film som jeg må få fremkalt», sa Freiberg, «jeg tror i alle fall det er en film. Jeg fant denne lille boksen.»

«Ah», sa fotografen. «Det er en film for levende bilder, meget dyrt og meget vanskelig å fremkalle skikkelig.»

«Har du den ekspertisen?»

«Selvsagt», sa mannen med et selvtilfreds smil.

«Det er fabelaktig. Jeg betaler Dem klekkelig hvis resultatet blir bra.»

«Har De apparat å vise dette på da?» spurte fotografen.

Hjertet sank i brystet på Freiberg. Han hadde ikke tenkte på det, han visste ingenting om disse tingene.

«Nei», sa han beklagende.

«Vel ...» sa fotografen, «for en ekstra sum kan jeg vise den på mitt apparat.»

«Har De et slikt apparat?»

«Jeg har et som jeg kjøpte i Tyskland i fjor da jeg var der på en kongress.»

Noe sa 'klikk' i bakhodet til Freiberg, men han greide ikke fange det.

«Det har håndsveiv», fortsatte fotografen og tok Freibergs konsentrasjon vekk fra hva det nå var som hadde fanget oppmerksomheten hans, «men det er ikke noe problem for dette, som må være åtte millimeter film», sa han og holdt opp boksen.

«Det betaler jeg gladelig for», sa Freiberg med et smil. «Hvor lang tid trenger De på dette?»

«Hvis De gir meg et par timer, skal jeg få det til.»

«Greier De det på to timer?» sa Freiberg overrasket.

«Jada, jeg er allerede i gang med arbeid i mørkerommet så det skal gå bra», sa han.

«Flott.» Freiberg så på lommeuret sitt. «Om jeg er tilbake klokken fire, er De ferdig da?»

«Ja, det tror jeg, det er ikke mange kunder her i dag. Men om De kommer klokken fem har jeg stengt og vi trenger ikke bli forstyrret av kunder.»

«Da kommer jeg tilbake ved de tider», sa Freiberg.

«Og jeg setter i gang med denne.» sa fotografen og smilte.

Etter en utålmodig ettermiddag der han ikke fikk gjort noe som helst annet enn å gi beskjed til Nelly på telefon via en kraftig irritert disponent, ble de presis klokken fem sluppet inn av fotografen. Han ledet dem inn på et stort bakrom der han hadde satt opp et lite apparat med to spoler festet på smale stenger. En dør til venstre stod åpen inn i et mørkerom. Det røde lyset var som et dårlig varsel der inne. Freiberg betraktet apparatet som fotografen fomlet med. Det hadde i tillegg til de to spolene som satt på hevede armer, et lite metallhus med ribber som kunne minne om kjøleribber på en flymotor. Det hadde også en linse festet til fronten og en håndsveiv på den ene siden. Navnet til en tysk fotofabrikant kunne sees på kanten av huset.

«Det ble litt vanskeligere enn jeg så for meg», sa fotografen.

«Hva mener De, er bildene skadet», sa Freiberg nervøst. Endelig et spor som kunne bety alt, og så hadde mannen ødelagt det. Han bannet innvendig.

«Nei, nei, filmen er klar, den var faktisk allerede fremkalt, men den er enda smalere enn jeg trodde. Den er i et format som jeg aldri har sett, men bare har hørt om. 5 millimeter film.»

«Hva betyr det?» spurte Freiberg.

«At dette har sittet i et svært lite kamera, et kamera som man ønsker å holde skjult. Et spionkamera.»

«Det var som pokker!» sa Freiberg. «Finnes det?»

«Alt finnes. Vi er i en moderne tidsalder, herr Freiberg! Dette er antakelig spesiallaget et eller annet sted i utlandet. Jeg har ingen mulighet til å vise denne på vanlig måte i fremviseren, men jeg tror jeg har funnet en måte å gjøre det på. Det gjør at de første sekundene ikke vises, fordi de må sveives inn på denne mot-takerrullen.» Han la hånden på den bakre rullen. «Jeg har greid å koble fra de små tennene som skal dra fram 8 millimeter-filmen og kan dra den fritt forbi linsen.»

«Jeg er imponert» sa Freiberg og mente det, selv om han ikke forstod hva fotografen snakket om.

«Nåvel, vi må finne løsninger, der de ikke finnes», sa fotografen. «Er dere klare?»

De var klare.

«Greit, da setter vi i gang», sa han og dempet lyset i rommet, slo på fremviseren og sveivet forsiktig på det bakre hjulet slik at filmen, som ble matet fra den fremre spolen, ble trukket forbi linsen og inn på den bakre spolen. Et hakkete bilde vistes på et lite lerret fotografen hadde satt opp. Han måtte sveive filmen jevnt forbi linsen. Om han stanset for lenge ble bildet spist opp av heten fra lampen som satt inne i apparatet og han måtte skjote filmen sammen på nytt. Derfor var han svært forsiktig der han lot fingrene gli over kanten på spolen som samlet opp filmen. Sveiven på apparatet var til ingen nytte når den var for smal for teknikken.

De stirret fascinert på de hakkete, halvdunkle svart/hvitt bildene. En svart metalljør kunne sees i det flimrende lyset.

«En jør?» sa Freiberg overrasket, han hadde ventet å finne mennesker på bildene. Han snudde seg mot Nelly.

«Har De sett denne døren tidligere?»

«Nei ... jeg er ikke sikker ...» sa hun og så tilsynelatende forvirret på de flimrende bildene i blass svart/hvitt som vistes i en liten rute på lerretet foran dem.

«Det kommer straks en mann inn i bildet, kanskje De kjenner ham», sa fotografen.

Freiberg snudde seg mot ham «En mann?»

«Ja.. et øyeblikk så.. der kommer han ...»

«Men ...» Nelly stirret med store øyne på bildene, deretter på Freiberg. «Det er jo papa!»

Filmen snurret ut av apparatet en lysende firkant var alt som stod igjen på det lille lerretet. Fotografen slo av lampen i apparatet og begynte å spole filmen tilbake på den første rullen. Freiberg reiste seg og slo på lyset i taket. «Hvorfor har Deres mann en filmstubb av Deres far som åpner en safe gjemt i et hemmelig rom i en skuff?»

Hun ristet på hodet. «Jeg har ikke den fjerneste ... jeg blir helt forvirret her, jeg.»

«Når kan han ha tatt opp dette?»

«Jeg vet ikke ... vi var hos min far i sommer. Antakelig ble det tatt da.»

Freiberg noterte dette i boken sin før de takket fotografen for hjelpen, og Freiberg betalte ham en uhyre sum for det hele. Nelly lovet å refundere det så snart arven etter mannen var klar.

Før hun gikk sa han: «De skal få en oppgave av meg.»

«Ja vel, hva kan det være?» sa hun og så avventende på ham. Freiberg fortalte henne hva hun skulle gjøre og hun nikkete smilende til ham. «Jeg er glad for å kunne hjelpe», sa hun, «alt er bedre enn å sitte og brodere uten å kunne gjøre noe som helst.»

Freiberg hevet et øyenbryn. Han så henne ikke som en som satt og broderte, men han lurte på om det kanskje bare var en talemåte. Han fortalte henne hva han ville ha henne til å gjøre, siden gikk hun hjem og Freiberg ble stående og tenke på det filmen viste. Enda en brikke i puslespillet. Enda en brikke som ikke koblet seg direkte sammen med andre, det ble bare et halvferdig puslespill der de kunne ane mønsteret gjennom de enkelte brikkene de hadde funnet til nå:

Trapps falske fortid og fengsling, navnet von Ostheim, det vesle apparatet, filmen. Alt dette fortalte et eller annet om Trapps plan, men fremdeles ikke noe om hvorfor han var blitt drept. Videre tenkte han på de papirene han fant i forretningen tidligere på dagen. Notatene med det som så ut til å være Adolphis underskrift, fotografen Thøgersen, og til slutt koblingene til Von Ostheim: et telegram og et telefonnummer i et kartotek.

Han gikk mot kontoret sitt igjen. Han måtte ringe et par telefoner. For det første hadde han en ting å spørre Adolphi om, men da han forsøkte å ringe sa en dame at mannen ikke var til stede, men ville være i sin forretning etter klokken åtte på grunn av en bestilling som måtte gjøres ferdig. Han ba henne gi beskjed om at han kom innom og la på.

Deretter var det denne von Ostheim. Han ville forsøke å få mannen i tale. Om ikke annet for å skremme ham opp litt. Han så på klokken, den var nesten sju, og til og med en forretningsmann som von Ostheim var vel hjemme til middag på denne tiden. Han ringte sentralen og ba om å bli satt over til linje 798 på Nøstet i Bergen.

«Det tar litt tid», sa damen, «legg på så ringer det tilbake når linjen er klar.»

«Det er fint. Takk», sa Freiberg og la på. Han gikk til frakken sin og fant fram en liten lommelerke i sølv og tok en god slurk av smuglerbrennevinet som den inneholdt. Deretter tente han seg en av sine sjeldne piper før han satte han seg til å vente. Det tok fire minutter før telefonen ringte. Han plukket opp røret, det var sentralen. «De får Nøstet 798».

Han holdt på å takke igjen, men det lød et klikk, deretter enda et og han hadde en åpen linje. Han hørte noen puste gjennom den elektriske støyen på den lange linjen.

Ingen sa noe på et øyeblikk.

Freiberg sa: «von Ostheim?»

«Ja? Hvem er dette?» Det var en stemme fylt med selvbevisst pompøsitet. Selv i den korte setningen lå det tykt utenpå som glasur på en kake.

«Dette er privat etterforsker Freiberg i Oslo, jeg skulle gjerne hatt en liten prat med Dem om en sak jeg holder på med.»

«Hva er dette for tøys? Ringer De meg privat for å snakke om en 'sak?' Jeg er ikke innblandet i noe som helst.»

«Kjenner de en mann ved navn Trapp?»

«... nei...?» Noe av glasuren gled av ham. Et furtent tonefall. En nøling. Han røpet seg.

«Hva med Thøgersen?»

En kort pause, som om han holdt pusten. «Hva er dette egentlig, hvem er De?»

«Jeg har allerede fortalt dem det. De vet kanskje at Trapp er død, skutt på utenfor sin egen dør?»

Von Ostheim var stille et øyeblikk. «Jeg vet ikke hva De insinuerer», sa han langsomt, «men De bør være forsiktig med å true meg. De vet ikke hva De tukler med! Det kan bli farlig for Dem.»

«Jeg ...» begynte Freiberg.

«God kveld, herr Freiberg», sa von Ostheim, deretter la han på.

Freiberg ble sittende med røret i hånden. Han smilte fornøyd. Han hadde en distinkt følelse av at von Ostheim allerede visste det han ble fortalt. Og at han var nervøs. Mannen hadde kommet med en vag trussel, kanskje fordi angrep er det beste forsvar. Freiberg funderte litt over om dette var noe han skulle ta hensyn til, om han måtte være på vakt. Han slo det fra seg, mannen var i Bergen, nesten en dagsreise unna.

Han noterte et par punkter i notisboken sin og gikk inn på kjøkkenet. Maten Elise hadde laget for ham stod i en stor isboks i en bod ved siden av anretningen og han spiste kjøttretten kald og drakk et glass vin til og satte alt på benken. Han innså at han enten måtte få ansatt en ny pike snarest, eller så ble han nødt til å vaske opp dette selv. Tanken bød ham imot. Han lot alt stå, han fikk gjøre det en gang han hadde tid. De ble ikke denne kvelden. Han skulle snakke med Valdemar Adolphi om en kort stund.

Kapittel 14

Freiberg lette gjennom lommeboken sin men fant ikke siden han hadde revet ut av gjesteboken i hotellet. Han forsøkte å huske hvor han hadde hatt den sist, men greide ikke å komme på det. Han husket imidlertid navnet på den som hadde leid rommene i den øverste etasjen. Jakob Stein. Hvem var han egentlig? Det han var sikker på var at det ikke var hans rette navn. Han hadde nettopp vært på tråden til Nelly Trapp. Oppgaven han hadde gitt henne tidligere på kvelden var å forsøke å finne en person ved det navnet i telefonkatalogene, og hun hadde ringt sentralen og fått en sentralbord dame til å lete gjennom en hel stabel med telefonkataloger etter navnet uten å finne annet enn et par menn, den ene av dem en murermeister, den andre var diplomat og arbeidet for tiden i utlandet. Ingen av dem hadde noe med Frøken Franks hotell å gjøre. Freiberg mente det snart var på tide å stirre beistet i hvitøyet og banke på Steins dør.

Det fikk komme senere, nå først var det Adolphi.

Adolphi svettet. Han så på Freiberg som om han var kommet for å bringe ham til skafottet. «Jeg fant en nota hos Deres døde nabo», sa Freiberg og så hardt på ham. «Og det ser ut til at Deres navn står som signatur.»

Adolphi stirret tilbake på Freiberg, men det var som om kroppen hans ønsket å komme seg unna; det virket som om han var redd for at Freiberg skulle gi ham en kilevink, han stod halvt bortvendt. «Jeg har da

ikke skrevet under på noen nota for ham.»

«Det stod 'utstyr' og noe som så ut til å være et tysk firma. Sier det Dem noe? De har tydeligvis vært der nede», sa Freiberg og nikket mot kalenderen på veggen bak Adolphi.

«Nei, det sier meg ingen ting.» Blikket hans var plutselig alle andre steder enn på Freiberg.

Freiberg studerte mannen. Det var helt tydelig at Adolphi var utilpass. Han ville finne ut hvorfor, men ville lure seg inn på temaet som katten om den varme grøt.

«Så, har De hatt noe samarbeid med Trapp den siste tiden?»

«Samarbeid, hva skulle det være? Jeg er da ikke urmaker! Jeg syr pelsler!» Han glodde irritert på Freiberg.

«De har ikke gjort noe som helst sammen med ham?»

«Nei, sier jeg! Hvorfor skulle jeg ...»

«Og De kan ikke tenke Dem hvorfor han hadde en kvittering med Deres navn?»

«Det er ikke mitt, sier jeg!» Adolphis stemme var på grensen til å sprekke.

Freiberg så lenge på ham uten å si noe, og Adolphi trakk seg et skritt bakover som om han var redd for å bli angrepet.

«Nei vel», sa Freiberg. «Men om jeg finner ut at De lyver, vil jeg ikke være nådig!»

«Si meg er De gal?! Jeg snakker ikke mer med Dem!»

Freiberg sa ikke mer og gikk ut av butikken med den svettende Adolphi stod tafatt bak disken, tilsynelatende for skjelve til å røre seg. Utenfor stanset han og vurderte å gå inn igjen og presse ham hardere, men han antok at det ville være umulig. Det var tydelig at Adolphi var redd for et eller annet.

Det var flere ting nå, ting han koblet sammen som en hendelsesrekke, fotografen de hadde vært hos tidligere hadde satt ham på sporet av den. Han hadde funnet en nota som sa noe om fotoutstyr i Trapps butikk. Sammen med kvitteringen og kalenderen på Adolphis vegg antydte det for Freiberg at Adolphi hadde vært på en tur til Tyskland det siste året og hadde kjøpt noe for Trapp. I tillegg gjorde denne filmen han fant at han så et tydelig mønster av hva som hadde foregått. Men hva det hadde å gjøre med Trapps dødsfall greide han ikke å forstå.

Mørket var komplett nå, bare de gule gasslyktene strevde med å spre lyset sitt over gaten. En vag susing kunne høres fra dem. Han gikk langsomt langs husveggen, men stanset da han hørte rabalder fra hotellet og oppdaget at det stod en bil og putret på tomgang utenfor. En mann stod utenfor bilen og stirret opp mot inngangen. Freiberg trakk inn i skyggen mellom to lamper og ventet. Hva var det som foregikk?

Det lød flere tunge dunk og han hørte vage eder og forbannelser. Så kom det to mann ut døren på hotellet. Begge i frakk, begge med hatt og i lyset fra lampen ved døren så Freiberg at det skinte i blanke sko.

Det som gjorde det hele selsomt var at de slepte på det som så ut til å være en enorm tepperull. Den så ut til å være svært tung, de tre mennene strevde seg bannende ned trappen med den. Mannen ved bilen kjefte på dem for å få dem til å skynde seg. Freiberg kjente at han ble kald der han stod i mørket og så dem dra rullen inn i den ventende bilen. Deretter forsvant de. Døren til hotellet stod åpen etter dem. Han ble stående en lang stund før han langsomt gikk over gaten og opp trappen. Uten å ta i døren gikk han inn i

resepsjonen. Den var tom. «Hallo?» sa han uten å forvente noe svar. «Er det noen her?»

Han kikket bak disken og så at gjesteboken var forsvunnet. Deretter så han inn på det lille kontoret der han hadde hørt deler av telefonsamtalen sist han var der. Han ble stående midt på gulvet og se seg om. Det gikk en liten stund før han oppdaget blodet. Det gikk i ett med den mørke overflaten på skrivebordet, og hadde trukket seg inn i papirene som lå spredt i uorden utover flaten.

«For helvetel!» sa han og rygget ut. Han fant fram lommetørkleet sitt og gikk frem til telefonen som stod på skrivebordet. Han la lommetørkleet om røret, løftet det av og slo på gaffelen. «Sentralen», sa en trett stemme.

«Detta er Frøken Franks hotell» sa Freiberg i sitt beste forsøk på å etterligne resepsjonistens stemme.

«Kan De setta meg over til pol'ti?»

«Et øyeblikk, herr Svendsen.» Hjertet gjorde et hopp i brystet til Freiberg. Det så ut til å virke. Det virket som om damen på sentralen kjente resepsjonisten fra tidligere. Det kom en serie klikk på linjen før det ringte to ganger og en dyp brummende stemme svarte. «Møllergata 19 vær så god.»

«Det har skjedd et mord», sa Freiberg, fortsatt med den hese stemmen.

«Hva sier De?! Hvor er dette?»

«Jeg er på Frøken Franks Hotell!»

«Hvem er død?»

«Det er meg», sa Freiberg og la på.

De kom etter ti minutter. Freiberg var tilbake i Adolphis portrom der han stod dypt inne i skyggene og betraktet hendelsene. Han hørte sirenen som et ondt varsel mellom husveggene lenge før bilene kom. Oktobermørket var tung og tett, høsttåken hadde igjen lagt seg som et lokk inn over husene og gjorde alle skygger mørkere. Det hadde vært noen våte, fuktige dager, men nå krøp kulda ned over byen og det var som han kunne formelig høre knitringer av vann som frøs i sprekker og åpninger omkring seg, kulden var som et levende vesen, den krøp inn på byen og festet sitt grep. Tåken satte seg av som sukker på lykte-stolper og telefonledninger og ga dem et nesten eventyrlig preg i det gule lampelyset fra gatelyktene. Freiberg skuttet seg i frakken og trakk skjerfet tettere omkring halsen. Pusten stod som røyk ut av munnen hans og han hutret ufrivillig. Freiberg syntes han kunne kjenne den tørre lukten av snø, som om det var gass i luften. Men den hadde enda ikke kommet, og de skitne fasadene ga ikke mye lys til den halvmørke gaten. Inngangsdøren stod fremdeles åpen og når han hevet blikket så han at det var lys i alle rommene i den øverste etasjen. Det var ingen bevegelser å se innenfor vinduene.

Det var to politibiler og seks-syv konstabler som hadde rykket ut til hotellet, og siden hadde det vært full aktivitet. Freiberg så at Fibe var der, han hadde ikke sett at han ankom. Han forsvant inn og ble der en halv time, siden snakket han med flere av politimennene utenfor før han forsvant igjen. Det gikk en time til og til slutt var de fleste dratt, kun en bil stod igjen og en hutrende konstabel holdt vakt. En mann som antakelig arbeidet ved hotellet kom gående etter en time, snakket med mannen utenfor og ble sluppet inn. Noen minutter etter dro de siste politifolkene og mannen som hadde kommet lukket døren etter å han

kikket opp og ned gaten.

Freiberg stod et par minutter og så på hotellet som nå lå der som om ingen ting hadde foregått der tidligere på kvelden. Det lå fredelig og anonymt og klart til å ta imot nye gjester, som forhåpentligvis ikke ble skutt eller stukket i hjel med kniv. Han rettet på frakken og beveget seg ut av skyggen, han så at lyset fremdeles var på i Adolphis butikk uten at han kunne se mannen innenfor vinduene.

Noen rev ned et eller annet et sted i mørket, han bråstanset og lette med øynene i skyggene. Det var ingen ting å se, døren på hotellet var fremdeles lukket. Selv om han stod et øyeblikk og lyttet var det ikke en lyd å høre. Kun den vage lyden av trafikken i et sted i bakgrunnen, og klokken på domkirken som slo ni timeslag. En dampfløyte lød fjernt, en båt ved havna kom eller gikk. Et eller annet sted spilte de musikk, det lød nesten obskønt lykkelig etter det som hadde skjedd, det var trekkspill og allsang. Utenom dette var det ingen lyder høre. Freiberg gikk videre og antok at det antakelig var en katt som hadde landet på et søppelspann.

Han skulle til å krysse gaten ved hotellet da et skudd runget gjennom gaten og Freiberg kjente noe nappe i skulderen. En sky av trevler fra frakken hans stod ut i luften foran ham og uten at han en gang tenkte seg om kastet han seg flatt inn i mørket bak en parkert automobil som stod langs gaten. Han landet hardt mot stigbrettet og falt tungt ned på fortauet. Hatten hans trillet to meter bortover og en skarp smerte jog gjennom skulderen hans. Han bannet. Enda et skudd drønnet, og Freiberg hørte et tungt metallisk smell som om noen slo på metall med en kulehammer da et prosjektil slo inn i karosseriet på kjøretøyet femten centimeter fra hodet hans. Hvem faen var dette? Adolphi? Han så at butikken hans var mørk nå, det hadde nettopp vært lys der. Eller kunne det være von Ostheim som nådde så langt, så fort? Hadde han kapasitet til det? Eller hadde en av smuglerne holdt vakt et eller annet sted i gaten? Noen var i alle fall alarmert over hans tilstedeværelse og hadde sett ham der han stod og gjemte seg.

Freiberg flyttet seg raskt sideveis og fikk tak i hatten sin igjen. Han forsøkte å orientere seg, han måtte komme seg vekk. Et problem var at han ikke ante hvor skuddene kom fra og han kunne ikke bare sprette opp og løpe, da kunne han komme til å havne rett inn i armene på den som skjøt. Han husket hvordan landskapet var i gaten; hvordan en passasje ledet inn forbi hotellet. Det var en mulig fluktvei. Han løftet forsiktig på hodet og sjekket omgivelsene. Han var kanskje ti meter fra hotellpassasjen. En håndkjerre stengte deler av åpningen. Han måtte komme seg dit. Freiberg kom seg opp på huk, klar til å løpe. Så tok han hatten sin og kastet i motsatt retning. Det gikk som han hadde håpet, lampelyset laget skyggespill med hatten i tåken og pistolmannen så bevegelsen og sendte av gårde et skudd i den retningen, altså var han ikke foran ham. I samme øyeblikk kom Freiberg seg på beina og løp mot passasjen. Den som skjøt oppdaget det ikke før han var halvveis, og Freiberg hørte, halvt i panikk nå, at enda et skudd slo ned i fortauet rett bak ham og hvinte av gårde inn i tåken. Så fikk han kastet seg over håndkjerren og inn i portrommet og var borte fra gaten. En stabel trekasser som hadde ligget på kjerren falt skramlende i bakken bak ham og det trillet poteter i alle retninger omkring føttene hans. Freiberg ante fremdeles ikke hvor skuddene kom fra, og det var svært ubehagelig å tenke på. Han løp, foten rullet på en potet og han falt, han kravlet seg på beina igjen, passasjen

var ikke noe blivende sted. Han løp innover og kom ut i en bakgård. Han stirret omkring seg og så baksiden av hotellet. Det var lys i et par vinduer i etasjene over ham. Han bannet stille, det var ingen steder å gjemme seg. Det lød vage lyder fra et eller annet sted og han syntes han hørte løpende skritt. Han bannet igjen. Her ute i den tomme bakgården, kun omgitt av litt søppel og en utedo var han altfor eksponert, om skytteren fulgte etter gjennom passasjen var det prikksskyting. Han så seg omkring med økende desperasjon og oppdaget at hotellet hadde en bakdør. En tre trinns trapp ledet opp til den og gjennom et vindu av hamret glass kunne han se et vagt lys innenfor. Han løp mot døren og dro i den, til hans lettelse var den var åpen. Med et siste blikk omkring seg hoppet han inn og dro døren igjen etter seg. En eldre kone med forkle og noe som så ut til å være en sleiv i hånden så skremt på ham fra den lille trappegangen innenfor. Hun holdt instrumentet opp foran seg som for å beskytte seg.

«Kors bevars, hva er du for en?!»

«Blås i det», sa Freiberg, «jeg er i en noe klemte situasjon her.»

«Hæ?!» sa hun og glodde på ham.

Freiberg stirret andpusten på henne. «Er det et sted å komme seg vekk herfra? Jeg har noen etter meg!» pustet han. Du får en påskjønnelse om du gir meg et sted å ...»

«Åffer ska jeg gjørra det?» avbrøt hun. «Det har da faen meg skjedd nok her i kveld om ikke ...»

Han skulle til å si noe mer idet en dør gikk opp bak henne. Andre stemmer kunne høres oppe i den bratte trappen som ledet opp i mørket bak ham.

«Hva faen er det som foregår?» sa mannen som hadde dukket opp ved siden av dem. Han var opplyst bakfra, og i den mørke gangen så ikke Freiberg ansiktstrekkene hans.

En annen stemme noen trinn oppe i trappen bak ham sa: «Henda i været, vi liker dårlig skyting her.»

«Hør her ...» begynte Freiberg.

«Hold kjeft», sa den første mannen. «Gjør som han sier.» Det virket som om det var han som var lederen.

«Forsvinn», sa han til hun som antakelig var en kokke.

«I jøsse nam», sa hun med skjelvende røst og rygget inn døren sjefen hadde kommet fra. Hun smelte den igjen og et dunkelt skinn fra en enkel pære høyt oppe i trappegangen var det eneste som lyste opp de tre figurene. Det var antakelig andre der oppe også, mannen som kom ned trappen hadde snakket med en eller annen.

«Hvorfor skal jeg det?» sa Freiberg.

«Ransak ham», sa lederen og gjorde et kast med hodet. Den andre skjøv Freiberg bryskt inn mot veggen og klappet over jakken og buksene hans.

«Hvem pokker er dere?» sa Freiberg.

«Hold kjeft!» Freiberg snudde på hodet og så plutselig at en revolver pekte rett mot hodet hans. Han holdt blikket på mannen og var ikke sikker på hva som nettopp skjedde.

«Hva pokker er det som foregår?» sa han irritert.

Fyren var ferdig med kroppsvisitasjonen og sa til den andre: «Ingenting, han må ha kastet den fra seg.»

«Hva snakker dere om?» Freiberg så på dem.

«Hvor er våpenet ditt?» spurte mannen med pistolen.

«Jeg har da for helvete ingen pistol, hva er dette, noen skjøt nettopp etter meg her ute!»

Det ble stille noen sekunder. «Vent her», sa sjefen og forsvant tilbake inn døren. Etter noe som fortonte seg som en time, men som antakelig ikke var mer enn fem minutter der hverken mannen med pistolen eller Freiberg sa noe, kom han tilbake og så hardt på ham.

«Du skal bli med til bossen.»

«Det er best du adlyder, ellers ...» avbrøt mannen ved siden av.

«Hold kjeft, Anders», sa den andre.

Freiberg så på dem. «Bossen?»

«Du blir med til sjefen vår», sa den første med et skuldertrekk.

Freiberg myste. Han måtte ha vært inne og ringt til en eller annen. «Og hvem er sjefen deres?»

«Det er Lauritz Wiesenstein.»

Freiberg snudde hodet mot ham.

«Hvem?» Han rakk ikke si mer før noe hardt traff bakhodet hans og han falt ned i et bunnløst, tidløst mørke.

Kapittel 15

Freiberg kom langsomt til seg selv. Han hadde fått to smeller i hodet i løpet av kort tid og det kjentes som en sprukken melon, det dunket dumpt og glødende i bakhodet hans og han kjente seg kvalm. Da han kom lenger ut av den forvirrede tåken han følte han var i oppdaget han at han halvt lå i baksetet på en bil som beveget seg raskt gjennom gatene. Han forsøkte å huske hva som hadde skjedd. Det siste han greide å huske var at noen hadde skutt etter ham. Deretter kom han på den smale passasjen han hadde løpt gjennom og at han løp mot en dør. Noe mer greide han ikke å komme på. Men de tause og mørke mennene omkring ham ga ham en god idé om hva som foregikk. Han gløttet mysende ut vinduet og så omrisset av bygninger han kjente igjen i mørket. De var på vei vestover ut av byen i stor fart. Plutselig husket han hotellet og møtet med mennene i baktrappen. Hva var navnet på han som bodde der oppe? Stein? Han begynte å klappe seg på lommene. Han hadde hatt en lapp med hotellets beboere på.

«Han er våken», sa en stemme.

«Jeg ser det», sa en annen av mennene. «Sitt i ro, min venn, så skjer det ingen ting.»

«Hvem er dere?»

«Det skal du skite i», sa mannen i passasjeretsetet aggressivt.

Freiberg svarte ikke. Han var for tung i hodet til å tenke klart. Det var noe som ikke rimte. Politiet hadde gjennomført hotellet uten å finne noen. Likevel kom de derfra. Hadde det likevel vært folk på hotellet, til tross for at de ikke greide å finne dem? Det virket usannsynlig.

Sjåføren hadde full gass. Freiberg kjente kvalmen bølge voldsomt opp i brystet. «Stans bilen.»

Mannen i passasjeret setet snudde seg mot ham. «Hva?»

«Stans bilen. Jeg må kaste opp.»

«Faen», sa sjåføren og svingte inn til veikanten. Freiberg åpnet døren han lente seg mot og tømte mageinnholdet utover veien utenfor.

«Faen, han spyr på stigbrettet», sa mannen ved siden av ham.

«Drit i det, Anders», sa sjåføren. «Det var du som klubba'n ned. Om'n griser til bilen blir det ditt arbe' å vaske're av!» Han så på Freiberg som halvt hang ut døren med en hånd i stroppen på døren. «Erru ferdig?»

«Ja ...» sa Freiberg, trakk pusten, dro igjen døren med stroppen. Han hadde et par sekunder vurdert om han skulle kaste seg ut av bilen og forsøke å komme seg unna, men slo det fra seg. For det første var han fremdeles groggy, og tre menn med våpen var argument godt nok for å la være. Dessuten var han nysgjerrig på hva som foregikk. De ga gass ut på veien igjen og det ristet og skramlet på den ujevne veibanen så han trodde jekslene skulle falle ut. Etter en halv times kjøring stanset de utenfor en stor steinvilla som lå tilbaketrukket fra allmenheten bak høye gjerder og dertil var skjermet av tett vegetasjon. Han kikket på huset da det kom til syne etter at de hadde kjørt en stund fra porten. Den var ikke lett å se i mørket, en det så ut til å være en stor bygning i to og en halv etasje, oppført i grågul murstein med hvite detaljer noen tiår tidligere, men den var ikke eldre enn at det fremdeles virket imponerende. Foran huset var en sirkelformet rotunde dekket av fin grus som knaset under hjulene idet de stanset. To andre biler stod parkert der.

«Utl» sa mannen i forsetet.

«Ja, kom deg ut», sa den andre.

«Hold kjeft, Anders», sa den første igjen.

Freiberg kranglet ikke på det og steg ut. Han ble stående noen sekunder og se seg om, et blaff av svimmelhet kom over ham, men den friske luften utenfor hjalp godt. Han trakk den dypt inn et par ganger og kjente hvordan hodet klarnet.. Han kjente den emne smaken av oppkast i munnen, han måtte stinke som døde hester. Han ble skjøvet bryskt framover av de to muskelmennene.

«Jeg kjenner deg», sa han til den tredje mannen i bilen, mannen som ikke het Anders. «Jeg ga deg en riktig fin boksekombinasjon for noen år siden. Det var en runde jeg gikk seirende ut av! Men det var jo hos Simonson. Har du skiftet beite?»

Mannens øyne flakket et øyeblikk bort på de to andre. «Jeg har aldri jobbet for Simonson.»

«Hvis du sier så, men du husker meg nok.» Freiberg smilte til ham men mannen så bare grettent tilbake på ham. «Nå går vi inn.» Han skjøv Freiberg foran seg mot huset.

Inngangspartiet var som lillebroren til perleporten og var designet for at den som steg inn skulle føle seg underlegen. Hallen innenfor var den største Freiberg hadde sett og kunne antakelig romme det meste av hans egen leilighet. Den var belagt med sjakkrutede fliser og med det som så ut til å være store franske gobeliner på veggene. I trappen hang et imponerende anegalleri og stirret anklagende ned på ham. En dør

åpnet seg et sted til høyre for dem og en butler kom skrittende over sjakkrutene kledd i mørk dress, hvit skjorte og sløyfe og med vanter på fingrene. «Denne vei», sa han syrlig. Freiberg bare stirret på ham. Han virket altfor brunbarket til å være en butler. Alle de butlere han hadde sett hadde vært hvite som fiskepudding, denne butleren så ut som en sjømann.

«Kom igjen!» sa han og ledet an gjennom en lang gang, forbi åpne dører som viste den ene stuen flottere enn den andre, til de endte opp i et imponerende bibliotek med et stort skrivebord sentralt plassert midt i rommet. Bak skrivebordet satt en mann og betraktet dem med et blikk som i beste fall var urolig. Mannen som het Lauritz Wiesenstein viste seg å være i slutten av femtiårene. Det lå et skjær av vellevnet og for mye god mat omkring ham, han var myk i kantene – såpass at han minnet om en vaniljepudding i tredelt dress; han tøv ut av alle åpninger som om dressen stod i fare for å sprekke i sømmene. Han lignet kort sagt ikke noen gangster. Han reiste seg da de kom inn og gikk med en svak halting, og virket å være litt skjev i ryggen, som om han hadde revmatisme.

«Ah, herr Freiberg. Stig på! Velkommen hit!» Stemmen var anstrengt og han hveste svakt da han pustet. Han svettet og moppet ansiktet med et stort hvitt lommeterkle. Han rakte frem en hånd som Freiberg lot være å ta. Han så skeptisk på den fete mannen.

«Hvordan vet du mitt navn?» spurte han og så etter butleren, men han hadde forsvunnet. De to karene som hadde brakt ham dit stod på hver sin side av døren og så uinteressert på ham med hendene dypt i lommene. En av dem røykte på en tynn sigar. Røyken drev over øynene hans uten at han blunket et sekund.

«Jeg ser De er skeptisk», sa Wiesenstein og smilte merkelig, som om han var nervøs, «ingen grunn til å være det!» Han lo støyende og Freiberg syntes han lød som en jovial innkaster på en annenrangs kabaret.

«Hvorfor er jeg her?»

«Nåvel. De har tråkket i våre bed, min gode Freiberg.» Han gned hendene sammen som om han frøs.

«Jeg er ikke ‘deres gode’.» Freiberg så med mørkt blikk på mannen som nå hadde satt seg stølt bak skrivebordet igjen. «Hvem er De?» spurte han.

Etter en liten pause sa mannen, «mitt navn sier Dem antakelig ikke noget», sa han, «jeg heter Lauritz Wiesenstein» sa han.

Han hadde rett. Det sa ikke Freiberg noen ting. «Det har jeg forstått, men, hvem er De?»

«Hvem jeg er ...?» Freiberg syntes at mannen så nervøs ut et øyeblikk før han brøt ut i nok en støyende latter. «Så det finnes sgu noen her som ikke vet hvem Lauritz Wiesenstein er.» Han slo ut med armene.

«Hører dere drenge, jeg er fandenme ikke så berømt som jeg troede!»

Mennene ved døren lo høflig.

Freiberg derimot, lo ikke, han irriterte seg over mannens væremåte, han var som en selvhøytidelig drittsekk. Han hadde oppdaget mens han snakket at mannen brøt på dansk. «Kanskje fordi du har bodd utenlands? Får jeg foreslå Danmark?»

Wiesenstein nikket langsomt og sluttet aldri å smile. «Det stemmer. Det stemmer. Den femtende januar

1917 ble jeg, av grunner jeg ikke trenger å nevne her, nødt til å fortryde til Danmark. Jeg ble der i åtte år. Men nå er jeg tilbake, sterkere enn noen gang.»

Og fetere, tenkte Freiberg.

«Hva?» sa Wiesenstein og et par hektiske roser dukket opp over kinnbena hans.

«Nei, det var ingen ting», sa Freiberg som ikke kunne forstå at han hadde sagt det høyt. «Hva vil dere meg», sa han etter en lang stillhet.

«Som sagt, De har tråkket inn på våre enemerker.»

«På hvilken måte?»

«Det trenger ikke De å vite.»

Freiberg ristet oppgitt på hodet. «Hvordan kan jeg ellers vite om at jeg har vært i veien for dere?»

Wiesenstein sukket. «Hotellet. De entret hotellet på et tidspunkt De absolutt ikke burde være der.»

«Hvorfor skulle ikke jeg være der? Det er et hotell!»

«Sel'föli'.»

«De er den samme som Jakob Stein, er De ikke?»

«Se så», sa Wiesenstein, «de er da sgu en riktig etterforsker. For De holder på med en eller annen etterforskning på jer egen hånd, ikke?» sa han.

«Det stemmer. Det er det jeg gjør. Etterforsker.» Freiberg stirret tomt på ham.

«Men vi kan ikke li' at noen holder på med å etterforske slik i våres umiddelbare nærhet, det kunne komme til å bli rent ut sagt problematisk for oss.»

«Jeg har ikke sett etter Dem i det hele tatt», sa Freiberg. «Men når jeg da først var i nærheten kunne jeg ikke unngå å oppdage hva dere holdt på med.»

«Og hva er så det, nøyaktig?»

Freiberg trakk svakt på skuldrene. «Dere bar ut en død person i et teppe.»

Mannen bak skrivebordet satt lenge og så på Freiberg uten å si noe. Han gapte et par ganger som om han forsøkte å få ut en dott i ørene. «Akkurat», sa han endelig, «Akkurat. Nåvel. De oppdaget det.» Han klodde seg i pannen med en pølsefinger. «Var det osse De som ringte politiet?»

Freiberg trakk på skuldrene, overrasket over at mannen allerede visste at noen hadde ringt og anmeldt drapet, men så husket han at muskelmennene hans hadde vært i hotellet denne kvelden.

«Hvordan oppdaget De det?» spurte Wiesenstein.

«Det var vel knapt vanskelig, dere lignet lite på flyttefolk. Dress og lakksko er ikke noe slike vanligvis går omkring i.»

«Nei ... det var som fandens. Det ble vel ikke tid til ... nåvel. Men hvorfor var De der forleden?»

«De vet at jeg var der?»

«De ble observert», sa Wiesenstein med et svakt smil. Det virket som om han ble mindre anspent etter hvert som samtalen skred fram.

«Akkurat», sa Freiberg. «Vel, jeg fulgte en ledetråd i min egen etterforskning og i den sammenheng over-

hørte jeg noe resepsjonisten sa. Jeg dro tilbake senere for å se om jeg kunne finne ut mer om det som foregikk. Jeg måtte se om det hadde noe med min sak å gjøre. I kveld var jeg bare tilfeldigvis på vei forbi, oppdaget at dere bar ut noe, og ble stående for å se hva som foregikk.»

«Hvorfor hotellet, hva hadde det med Dem at gjøre?»

Freiberg slo ut med armene. «Jeg kunne ikke vite om det hadde med min sak å gjøre. Men det var helt tydelig noe som foregikk der. Noe muffens foregår i denne gaten, ting er rent ut sagt mystiske. Biler som spionerer, en mann ble funnet død foran sin butikk oppe i gaten. Denne mannen har hatt et kriminelt spill gående i flere år, hva kunne vel jeg vite om hans fiender?»

Av en eller annen grunn så det ut til at Wiesenstein reagerte på dette. Han falt litt ut av rollen som jovial smågangster. «Urmakeren? I samme gate?»

«Ja. Han er en svindler. Skurk.»

«Det må jeg si», sa Wiesenstein og virket urolig, «det må jeg si. Og denne urmakeren var grunnen til at De snek Dem omkring i hotellet?»

Freiberg trakk på skuldrene igjen. «I tillegg til det andre jeg nettopp fortalte.»

Det oppstod en liten stillhet. Det var Freiberg som brøt den. «Hvorfor resepsjonisten?»

«Resepsjonisten ...» sa Wiesenstein tankefullt med et blikk på muskelmennene ved veggen. Han skulle til å si noe mer da en av mennene ved døren sa: «han var litt for løsmunnet overfor våre motstandere. Det kunne vi ikke finne oss i.»

Wiesenstein så fra muskelmannen til Freiberg og nikket triumferende.

Freiberg sa ingen ting til det de fortalte. Han bare stirret på Wiesenstein som noe en katt hadde lagt igjen på gulvteppet.

«Har vi et problem her, Freiberg?» sa Wiesenstein og så kjølig på ham, noe av den joviale framtoningen var tilbake på plass til tross for den vagt truende undertonen som hele tiden lå i rommet som en elektrisk ladning.

«Jeg vet ikke, har vi det? Jeg har det helt fint. Bortsett fra at en eller annen skjøt etter meg for en halv time siden går det greit. Jeg tror det var en av deres karer. Hvem andre kan det ha vært? Og jeg liker ikke pistoler opp i ansiktet. Eller klubber i nakken for den saks skyld! For meg ser det ut til at det er dere som lager problemene!»

Wiesenstein rettet seg opp i stolen. «Skjøt etter Dem? Hva taler De om? Jeg har fått beskjed om at De ble tatt med til meg fordi De holdt på med skyteøvelser ved hotellet og det ble sett som en trussel. Stemmer ikke det, mine herrer?»

«Ja, vi blei allarmert med en gang det smalt», sa den ene av dem. «Vi har beskjed om ...»

«Hva skulle jeg ha fyrt av skuddene med?» avbrøt Freiberg. «Luring--Anders her fant ingenting.»

«Han må ha kasta'n fra seg der da han løp, sjef.»

«Anders, du holder kjeft», sa Wiesenstein. «Hvor gjorde du av våpenet?» spurte han Freiberg.

«Jeg hadde ikke noe våpen med meg», sa Freiberg. «Tvert imot, jeg dukket unna kuler som det skulle være

småstein fra en sprettert, det er hva jeg snakker om.»

Wiesenstein glodde på de to gorillaene ved døren. «Har noen sagt at dere skulle ta livet av ham?!»

Mannen som Freiberg engang hadde gitt en knockout ristet energisk på hodet. «Vi skøyt da ikke etter ‘n, sjef, han kom inn på hotellet bakveien og du veit hva beskjeden er! Vi kom ned fra ... vi kom ned trappa!» Han skulte merkelig på Freiberg.

«Og dermed skjøt dere etter ham?»

«Vi fyrte ikke av et eneste skudd, sjef.»

«Ja, æresord», sa den andre.

«Kan ikke du holde kjeft, Anders.» Sa den første og glodde på makkeren.

«Få se på revolveren din!» sa Wiesenstein og rakte fram hånden.

Anders nappet irritert fram en revolver fra et skulderhylster og ga den til sjefen sin, som

brakk den opp og sjekket tønna. Deretter luktet han på løpet. Han så på Freiberg. «Ingen skudd avfyrt.»

Han klappet igjen revolveren med et metallisk klikk og ga den tilbake til mannen uten å se på ham.

Freiberg stirret. Mannen hadde ikke hatt noen tid til å etterfylle magasinet, om han hadde gjort det måtte det ha blitt gjort mens Freiberg var bevisstløs. Men da var de opptatt med å bære ham inn i kjøretøyet. Det hadde ikke vært tid til å rense og olje et våpen. «Så, herr Freiberg ...» sa Wiesenstein langsomt. «Hvem fyrte så av skuddene ...?»

Freiberg slo ut med armene. Han hadde ingen formening om hvem det kunne være. Det passet ikke.

«Det er sikkert ‘Skyggen’ sjef!»

«Anders, hvor mange ganger har jeg sagt at du til helvete skal holde kjeft?! Du renner jo over som en pissepotte i en vaktarrest!»

«Skyggen?» spurte Freiberg og så fra den ene til den andre. «Alle snakker om ‘Skyggen’ for tiden. Hvem er det?»

«Det skal du gi faen il!» Det kom som et bjeff fra en vakttersjant, og det var tydelig at Wiesenstein ikke likte spørsmålet i det hele tatt. Det gjorde Freiberg ekstra nysgjerrig. «Jeg liker ikke Deres forklaring på hvorfor De var i hotellet», fortsatte Wiesenstein, «hvordan kan jeg være sikker på at det ikke var meg De lette etter?»

Nå lo endelig Freiberg. «Hva er det å forklare? Jeg har aldri hørt om Dem før i kveld, det vil si jeg har hørt om Jakob Stein, men som sagt hadde jeg en anelse som at det var et eller annet på gang i hotellet uten at jeg var svært interessert i det», løy han, «jeg så etter en forbindelse til noe annet og dumpet opp i det. Hva dere driver med er ikke av interesse. Jeg leter etter noe annet.» At det ikke var av interesse var i beste fall en overdrivelse. Han var tvert imot meget interessert, men det trengte ikke Wiesenstein å vite.

«Hvordan kan jeg stole på det», pustet den fete og tørket seg enda en gang i pannen med den overdimensjonerte lommeduken.

«Det må De nesten ta mitt ord for.»

Wiesenstein skar en grimase og tok seg sammen. «Vel, herr Freiberg, det her er sgu noget tynt.»

Freiberg hadde etter hvert fått nok og eksploderte. «Hør her!» sa han irritert, «jeg er på jakt etter en mor-der og hva dere tupper holder på med av håndarbeid på fritiden gir blanke fanden i.»

Wiesenstein så lenge på ham, så lo han. «De er veltalende, det kan jeg godt li'. Men nå skal De så høre: vi er den nye tid, herr Freiberg. Vi er tilbake fra de døde og skal overta hegemoniet før tiden ebber ut! Det er vi som skal være her, vi som ble drevet ut med smudset spill allerede i 1917.»

«De snakker hele tiden om 1917», sa Freiberg, fremdeles irritert.

Wiesenstein lente seg tilbake i stolen. «Jeg kan sgu fortelle Dem det. Den femtende januar 1917. Det var den dagen jeg døde», sa han melodramatisk. Freiberg lurte på hva pokker han snakket om. Han konsentrerte seg likevel om å huske datoen.

«De skal være svært forsiktig, Freiberg, De kan komme oss for nær, og det kan gå Dem ille!»

«Jeg er sikker på at De forstår norsk til tross for at De har vært lenge utenlands», sa Freiberg trett. Han slo ut med armen, tok inne hele rommet med interiør, muskelmenn og alt. «Jeg gir pokker i Deres melodrama, dette er jo den rene operaforestilling. Jeg sier det igjen, jeg leter etter en drapsmann. Hva dere holder på med er deres sak. Men forstå en ting», sa han og lente seg mot Wiesenstein og så ham rett i øynene, «jeg kan også stikke kjepper i hjulene til storkarene. Det har jeg gjort før også. Så ikke kom og lat som om De er farlig. Jeg er ikke redd Dem. Jeg spiser slike som Dem til frokost.» Han glodde på Wiesenstein, som så på Freiberg med et plutselig humoristisk glimt i øynene. «For fandens! Jeg kan sgu li' Dem, Freiberg, virkelig. Det er ikke alle som har sådan stor selvillit. Så jeg skal gjøre et unntak for Dem for denne gang.»

Freiberg nikket en gang. Wiesenstein ventet antakelig at han skulle takke, men Freiberg reiste seg og sa:

«Jeg gir katten i Dem, de har ingen makt over meg!» før han snudde seg og gikk mot døren.

«Jeg gir dem en frist», sa Wiesenstein til ryggen hans. «Tre dager, Freiberg. Om de ikke har fjernet Dem fra denne sak innen den tid er De ille utel!»

«La ham gå!» avsluttet han til muskelmennene som gjorde mine til å stanse ham før han gikk ut.

Freiberg stanset ikke for å kommentere det Wiesenstein sa, han bare dro opp døren og så på gorillaene hans som stod og glodde på ham med noe de antakelig mente var truende blick. De lignet idioter begge to, tenkte han. Utenfor døren husket han plutselig at han var kilometervis fra sentrum. Han ville absolutt ikke be dem om skyss, og de kom antakelig ikke til å tilby det heller, i stedet gikk han ned den mørke oppkjørselen for å finne en drosje. Det gikk en time før han fant den, og enda en halvtime før han var hjemme. Da var klokken blitt nesten ett på natten. Og han hadde hatt god tid til å fundere på dette med 'Skyggen'.

Kapittel 16

Freiberg drakk kaffen sin og leste morgenavisen. Hovedsaken på forsiden var hotelldrapet. Det var skrevet av Torstein Krone, en journalist han kjente, og hadde fått hjelp av flere ganger tidligere.

«Hotelleier på det lille etablissementet Frøken Franks hotell på Grünerløkka, Edmund Svendsen, , ble i går brutalt drept av ukjente gjerningsmenn. Han har drevet frøken Franks hotell siden Emilia Frank døde i 1919. Den myrdete Svendsen

ble funnet flytende i vannet utenfor Vippetangen av to omstreifere. Det eiendommelige er at han tilsynelatende selv ringte og meldte fra. Damen som satte over telefonen har mange ganger tatt imot og formidlet drosjebil-bestilling fra det lille hotellet og forteller at hun kjenner stemmen fra tidligere og kan sverge på at det var han selv som ringte. Forbrytelsene skjedde på hotellet, hvor det er funnet store mengder blod på hotellets kontor. Svendsens kropp bar preg av å ha blitt mishandlet før han ble drept. Det er ikke funnet noe mistenkelig på hotellet og ingen av de få gjestene er under mistanke, sier politiets etterforsker Fibe i en kort kommentar, og han sier også at han på dette tidspunktet ikke har noen formening om hvorfor Svendsen ble drept. Det er Svendsens sønn, Johannes, som overtar og driver hotellet videre.»

Freiberg la fra seg avisen. Han hadde tydeligvis en framtid på revyscenen. Hans stemmeetterligning hadde i alle fall overbevist telefondamen. Det moret ham ikke, han ble istedenfor sittende og lure på om det var hans egen inntreden på scenen som var grunnen til at denne mannen var blitt drept. Han måtte snakke med Fibe igjen. Uten forhåndsavtale denne gangen heller, han hadde ikke tid til å vente på at Fibe skulle finne ut om han hadde en ledig stund. Han drakk kaffen sin, spiste og heftet på seg frakken og en hatt.

En halv time senere ble han allernådigst innvilget audiens av Adrian Fibe.

«Hva pokker er det denne gangen?» sa han som velkomsthilsen uten å se opp, han satt og skrev på et eller annet på blokken foran seg.

Freiberg svarte ikke på spørsmålet, men stilte i stedet et spørsmål tilbake.

«Si meg, Fibe, hva skjedde egentlig på frøken Franks hotell i går kveld?» Han trakk fram en stol fra et sidebord og satte seg foran Fibe.

Fibe la ned pennen og glodde på ham. «Hvorfor spør De om det?»

«Å, De vet, jeg var i nabolaget og kunne ikke unngå å se hva som foregikk.»

«Jah, De var vel det. De har sikkert lest avisene i dag?»

«Det har jeg gjort. Hva har dette med saken å gjøre?»

«Hvilken sak?»

«Den vi i fellesskap etterforsker?»

Fibe hevet et øyenbryn. «Hva fanden mener De med fellesskap?»

Freiberg overhørte spørsmålet. «Har De snakket med han som bor i toppetasjen av hotellet enda?»

«Det var ingen i hotellet, det var helt tomt da vi undersøkte det, en person leier der oppe men alle rom var tomme da vi kom opp dit», sa Fibe med en avfeierende bevegelse. «Rommene var avlåst.»

Freiberg ristet på hodet. Det stemte ikke. Han hadde møtt dem i baktrappen bare en halvtime senere. og i mellomtiden krydde det av politi i hotellet.

Fibe fortsatte: «litt senere fikk vi tak i to ingeniører som hadde vært på et møte her i byen, de var ute på restaurant og kurtiserte noen fruentimmere og kom ikke hjem før sent på kvelden. De hadde ikke oppfattet at noe var det minste mistenkelig. En dame dro fra hotellet kvelden før og hadde ikke hørt noe som helst.»

«Så. Hva skjedde?»

«Noen banket ham opp og drepte ham. Antakelig etter å ha avhørt ham.»

«Så mye har jeg forstått. Hvorfor?»

«For helvete, Freiberg, vi er så vidt i gang med etterforskningen. Og det har ikke noe med Deres sak å gjøre.»

«Det har ikke noe med min sak å gjøre?» gjentok Freiberg.

Fibe ristet oppgitt på hodet. «Vi har ingen holdepunkter for å si det, Freiberg, forstå at vi nettopp har startet! Men vi tror altså ikke det har noe med Trapp å gjøre, snarere tvert imot. Hvorfor blande deres sak inn i dette kaoset?»

Freiberg sa: «jeg tror det er en forbindelse. På en eller annen måte.»

«Hvorfor sier De det?»

«Hvorfor skulle ellers noen skyte etter meg etter at dere forsvant fra hotellet?»

«Hva sier du?»

«Se på frakken min, den ser ut som om en rotte har gnagd på den.» Han pekte på skulderen sin. «Så nær var det.»

Fibe så på den fillete frakkeskulderen som om det bød ham imot. «Akkurat. Du verden. Vi fikk inn en melding om at noen hadde løsnet skudd i området.»

«Fra hvor?»

«En viss Adolphi, tror jeg det var.»

Freiberg sperret opp øynene. «Adolphi? Alvorlig talt?» Det overrasket ham, var det trolig at mannen hadde meldt fra om skytingen om det var ham selv som hadde skutt? Og, om han var en del av Trapps komplott? Det ville være å trekke politiets oppmerksomhet mot seg selv og virket ulogisk på Freiberg. Han visste ikke hva han skulle tro om det.

«Ja?» sa Fibe, forundret over den tilsynelatende vantro Freiberg som sa: «Har De forresten hørt om en gangster ved navn Wiesenstein?»

Noe skjedd i Fibes ansikt, uten at Freiberg kunne si hva. «Nei ... hva med ham?»

«Kjenner De til ham?»

Fibe ristet langsomt på hodet, som om tankene hans plutselig var et annet sted. Han rynket pannen. «Det er noe kjent ...» sa han, men så ikke ut til å komme på hva det var med navnet som ringte en bjelle. «Be-klager. Hva med ham?»

«Vel, rett etter skytingen i går ble jeg tatt med hjem til ham.»

Fibe myste. «Her i byen?»

«Ja, eller rett utenfor. Et eller annet sted på vestsiden. Stabekk eller der omkring.»

«Fra hvor ble De tatt med?»

«Bak hotellet, inne i baktrappen. Jeg prøvde å flykte etter at det ble skutt mot meg, men disse karene overmannet meg innenfor døren.»

«Innenfor døren?» sa Fibe.

«Innenfor døren», nikket Freiberg. «Det skal sies at det antakelig ikke var de som skjøt, de bare reagerte da

de hørte skuddene. De bør absolutt sjekke med grundigheten til betjentene Deres, Fibe, for de kom fra hotellet. Ned trappen. Bare et kvarter etter at siste politimann hadde dratt derfra.»

«Vi gikk gjennom alle etasjene, for pokker. Det var som sagt ingen der, Freiberg.»

«Vel. Samme hva De sier, de kom altså ned hotellets baktrapp. Noen av deres menn har gjort en for dårlig jobb.» Freiberg smilte til ham. Fibe så ikke ut til å like det. Han så lenge på Friberg uten å si noe. Så brøt han også ut i et lite smil, uvanlig for ham. «Nåvel, kanskje noen trenger en oppstramming. Hvordan går det med Deres undersøkelser om Trapps gjøren og laden?»

Freiberg trakk på skuldrene. «Det kan se ut som om han har vært i gang med et slags komplott, jeg har ikke helt fått taket på hva dette har handlet om enda, men jeg foreslår at De sjekker ut Trapps omgangskrets», sa han. Det var nok, han ville ikke gi Fibe mer enn det. Han fortsatte etter en kort tenkepause: «nå har jeg gitt Dem et tips, hva med å gi meg et tilbake?»

Fibe stanset i skrivingen og så opp på ham. «Det vil være brudd med politietikken», sa han.

Freiberg forsøkte å ikke le ham opp i ansiktet. Etikken var noe de trakk fram i årsmøtene og i rapportene offentligheten skulle se. At Fibe skulle følge noen slags moralsk etikklinje i politiarbeidet sitt var i beste fall drømmerier. «Etikk, Fibe? Når begynte De å befatte Dem med det?»

Fibe ga Freiberg enda et av sine sjeldne smil. Han var rent ut sagt i perlehumør sånn plutselig. «De har rett. Svendsen, vårt siste mordoffer, hadde Noel Simonsons telefonnummer på en blokk ved telefonen sin.»

Friberg nikket langsomt. «Akkurat. Så det handler altså om smugleroppgjør?»

«Antakelig.»

«De har snakket med Simonson?»

«Ja, min kollega Manger har snakket med ham og han fortalte at Simonson hadde hørt et rykte om at Wiesenstein er i ferd med å kapre tilbake markedene han aldri fikk da han ble skutt i 1917.»

1917. Det året igjen, tenkte Freiberg. Og dette Simonson så ut til å ha fortalt Manger passet godt med hva Wiesenstein hadde sagt. Høyt sa han: «nevnte han dette for dere?»

«Ja, etter en - insisterende anmodning.» Han smilte fornøyd.

Kapittel 17

Det lå et lite verksted i en gate ikke langt fra Freibergs kontor, de var opprinnelig blikkenslagere, men hadde etter hvert spesialisert seg som karosseriverksted og bygde karosserier på Ford-understell som ble levert i store kasser med båt fra fabrikken i Detroit. Freiberg hadde flere ganger brukt en av karene som jobbet der for å finne tak i folk han trengte snakke med, folk som ikke nødvendigvis hadde en adresse og dermed ikke alltid var lette å finne; denne kontakten hans var nesten genial når det gjaldt å lete opp disse menneskene. Det tok bare et øyeblikk, selv som det hver gang hørte med en obligatorisk kjøpslagning for å få jobben gjennomført.

Freiberg fant ham utenfor døren til verkstedet der han røyket på en hjemmerullet sigarett, lesende i en

brosjyre fra Fordfabrikken. Han lente seg mot en oljetønne der det stod skrevet 'NOR benzin.' Innenfor garasjedøren stod en halvferdig automobil, skjermene manglet enda, men den hadde fått et lasteplan i tre.

«Fin jobb, Magne.»

Han så på Freiberg som om han hadde stått der i en time allerede. «Ikke sant, Freiberg.»

«Hardt arbeid?»

«Neida», sa Mange slepende. «Detta går på vanan detta veit du. Men Dere er ikke her for å snakke om arbe' mitt, er Dere vel?»

Freiberg smilte til ham. «Nei. Rimeligvis ikke.»

«Så hva er'e denna gangen?»

«Kan du få tak i halte-Johnny for meg? Jeg treffes på Huldas kro en liten stund framover.»

«Men jeg veit da ikke hvor han er jeg, Freiberg, dessuten ...»

Freiberg smilte nesten til ham, han gikk aldri utenom programmet. Handelen måtte gjøres først. «Jo da, det vet du», avbrøt han, «og du får en tier for oppdraget.»

«Å, steike ... Joa, jeg ska finna'n.» Han ga Freiberg et vindskjevt, skjeggete smil.

«Tar det lang tid?»

«Nei, en times tid tenker jeg.»

«Jeg synes du sa at du ikke visste hvor han var?»

«Ja, men jeg har da ikke leita etter'n enda, da, Freiberg. Dessuten er'n akkurat ferdig på verftet. Jeg finner'n hjemme hos seg sjæl tenker jeg.»

«Se der ja», sa Freiberg anerkjennende mens han tenkte at dette måtte være tidenes mest lettjente tier.

«Vanskeligere var det ikke.»

«Nei da...» sa mannen, usikker på om Freiberg drev gjøn med ham eller ikke. Freiberg fortalte enda en gang hvor Johnny skulle møte opp og han fikk seddelen i hånden og forsvant.

Freiberg gikk for å få seg litt mat, selv om han ikke var spesielt sulten.

Hulda Torvaldsen hadde en liten kro som lå inne i et kvartal på østkanten, noen hundre meter fra Freibergs kontor. Stedet var vanligvis fylt opp med en aparte blanding av kunder fra de lavere sosiale lag i hovedstaden. Dessuten var det en kro som bøndene brukte når de var i byen med varer helt ute fra Ringerike eller Hedemarken, Freiberg hadde til og med snakket med sjømenn som sa at det var den beste sjappa de hadde spist i noen gang, og det var et kvalitetstegn for Freiberg. Det tok ti minutter å gå og han fant kroa der den befant seg i bakgård, liggende i et lavt enetasjes hus i bindingsverk oppført en gang på 1840-tallet og som virket å være gjenglemt mellom de store fire etasjes bygårdene som kneiste omkring det der det støttet seg mot en høy murvegg for ikke å falle sammen av sin egen vekt. En stakk til å binde hestene i var fremdeles plassert foran den skjeve bygningen og en stinkende utedass stod med to halvåpne dører noen meter bortenfor. En lav, knirkende dør ledet inn i et lite halvmørkt lokale. To karer i tjuetårene satt med hvert sitt krus og kastet terninger, og Hulda Torvaldsen, som var en bred matrone med et tannløst smil og et hår som en eksplosjon, stod og vasket et par glass uten at det virket som om de ble noe renere i prosessen. Hun røykte på en krittpipe.

Freiberg gikk bort til henne og hun smilte. Under den ramme tobakkslukten duftet hun som en hel blomsterkjerre på Stortorget. «Kan jeg hjelpe'rei, Freiberg?»

Freiberg hadde bare vært der et par ganger tidligere, og var overrasket over at hun faktisk husket navnet hans. Han hadde gitt det til henne første gang han skulle ha tak i Johnny et år tidligere. «Jeg trenger et måltid mat», sa han og lot blikket gli over interiøret. Etablissementet hadde åtte grovteljete bord, sagflis på gulvet og et åpent ildsted i hjørnet der det brant i et par grove kubber. Et svakt lys ble besørget av noen lampetter som hang langs veggene, men de var så svake at lyset aldri nådde midten på gulvet. En av karene ved bordet i hjørnet sa et eller annet og den andre lo skrallende.

«Lapskaus, da eller?» spurte hun gjennom blomsterduften. Stemmen hennes var dyp og hes og det virket som om hun måtte ta i for å få ut ordene.

«Har jeg noe valg?»

Hun gliste. En tann manglet i overkjeften på henne. De andre tennene så heller ikke spesielt sunne ut. Freiberg måtte ta i for ikke å skjære en grimase. «Nei. Lapskaus er det, og lapskaus blir det», sa hun som om hun var en trollkjerring fra folkeeventyrene.

Han smilte stramt tilbake. «Det får gå bra, la meg få en porsjon.»

«Noe å drekk?»

Han tenkte seg om et øyeblikk. «Gi meg en bayer.»

«Bayer skal bli. Det blir to og ei halv.»

Freiberg betalte og satte seg ved et av bordene. Han fikk flasken i hånden, men ikke noe glass. Det var like greit når han så hvordan de så ut etter at hun hadde vasket dem. Det ga ham en vag uro når det gjaldt maten, men han skjøv det til side. Om det hadde vært dårlig mat ville ikke bøndene ha kommet hit. På en andre siden hadde de vel puntlærsmager alle sammen.

Et par minutter etter kom damen med en svær porsjon dampende lapskaus på en blikktallerken og ga ham en skje til å spise med. «Væl bekomme», sa hun og forsvant tilbake til glassvaskingen sin. I løpet av årene han hadde arbeidet som etterforsker hadde han mang en gang inntatt måltider på slike steder og hadde enda til gode å bli dårlig av maten, i tillegg fikk han svære porsjoner og slapp å forholde seg til spydige kelnere som for lengst var leie av å krype for gjestene sine. Han fikk også oppleve den frodige underskogen av personligheter som man vanligvis ikke så på fortauene der de fine fruene promenerte. Her vanket de som kom inn Trondheimsveien eller Strømsveien fra bygdene lenger ut med varer til torget, og de som hadde et krypinn i en eller annen bakgård, eller de kom fra usle bosteder i arbeiderstrøkene, arbeidsfolk som ikke eide så mye mer enn det de gikk og stod i. Det var som evig dømt til å gå i tralten for de bedrestilte, de som gjorde jobbene ingen andre ville ha. Det var hestekarere med sin egen æressans som satt og kjøpslo over skarpe drammer, det var dasstømmere med hest og kjerre miskjent til og med av sine jevnbyrdige; det var sotsvarte karer som solgte kull og koks, gatefeiere og havnearbeidere og de uunngåelige løsgjengerne og fyllikene.

Jentene som vanket her arbeidet på fabrikkene; spinnerier, veverier, fyrstikkfabrikker, hadde de kommet seg litt opp i verden var de piker hos middelklassen eller arbeidet som sentralborddamer og vasket hus.

Freiberg hadde lært i de årene han hadde holdt på som etterforsker at de fleste av disse menneskene inne- hadde en fattigmanns rikdom; en selvrespekt som gjorde at det til tider var lettere for Freiberg å stole på disse menneskene enn alle de som han tiltalte i den høflige De – formen, de som bodde oppe i etasjene i de nye og fine bygårdene vest i byen med heis, portner og et nedlatende blikk til alle som ikke var som dem.

Men han møtte også andre individer på slike steder, folk som han måtte holde på armlengdes avstand.

Det var de som ville trikse ham, få av ham pengene eller frakken fordi han framstod som en pyntet riking blant dem. For det var ikke til å komme ifra at Freiberg var i øvre middelklasse, både i klesveien og i opp- førsel, og det gjorde at han stakk seg ut som et mulig offer for de kriminelle med kniver som satt løst i sliren.

Det var alle de som bare kom ut etter mørkets frembrudd; lommetyvene, smuglerne, de prostituerte jentene som alltid gjorde Freiberg trist fordi han visste at dette var jenter som hadde feilet i forsøket på å starte et liv i hovedstaden og endte opp med å selge kroppen sin i usle kammerser og hospitser, og det eneste de hadde råd til var å spise enkle måltider hos Hulda og andre som henne.

Halte-Johnny kom da Freiberg nesten var ferdig med måltidet. Han hadde en gang blitt overkjørt av en heste- kjerre som slingret avgårde bak en løpsk hest, skremt opp av en av de første automobilene, og han hadde et bein som grodde skjevt etterpå. Dette gjorde at han gikk skrått, som en krabbe. Han var i femtiårene, hadde arbeid på Nylands verksted som klinker i femten år og visste det som var å vite om byens underverden.

«Go' kveld, Freiberg, å e' re *du* vil meg?» sa han som om Freiberg var i en helt annen liga enn ham selv. «Sett deg, Johnny og ta deg en bayer. Jeg har noen spørsmål», sa Freiberg og vinket på Hulda bak disken. Hun brakte dem hver sin flaske og gliste til Johnny, som om hun visste noe hun ikke ville fortelle til Frei- berg.

«Hulda ...» sa Johnny megetsigende uten å se på henne.

«Jeg er midt opp i en sak», begynte Freiberg.

«Det er du jo hele tia», sa Johnny og tok en dyp slurk av flasken.

Freiberg nikket utålmodig. «Jeg har fått inntrykk av at det går for seg ting blant spritsmuglerne», sa han.

«Ja, det kan du faen meg ta rei i ræva på.»

Freiberg trakk på smilebåndet. «Jaha ... kan du muligens utdype det noe mer?»

«Torger rottetryne blei banka til grøt, det samme skjedde med Lange-Even og Karl ute på Nesodden. De sier det er flere som har fått det samme. Slått forderva alle sammen, av en ond jævel av en fyr som fortalte at han var 'Skyggen' og om de ikke trakk seg ut ville han komme og avslutte det han hadde begynt. Nå er'e for- resten ingen som har sett Torger på et par dager. Enten har 'n stikki av eller så har 'Skyggen' tatt'n.»

«Skyggen», sa Freiberg og forsøkte å holde ansiktet i nøytrale folder.

«Ja, hælrike, folk er jo vettskremte.»

«Har du noen idé om hvorfor?»

Johnny trakk langt på skuldrene. «Hvem veit. Folk er gjerne.»

«Hva med en kar som heter Wiesenstein? Har du hørt om ham?»

Johnny satte fra seg flasken og så lenge på Freiberg. «Det var et navn jeg ikke har hørt på mange år», sa han og lød lettere lamslått over å høre navnet. Han flyttet blikket til et nøytralt sted på veggen.

«Du vet ikke hvem det er?»

«Jeg veit ikke jeg Freiberg ...» Johnny vagget med hodet og skar en grimase.

«Johnny, du får en femmer for opplysningene.»

Han så nølende på Freiberg.

«Ja vel. Faen, Freiberg, du veit alltid åssen du skal gjørra det», sa han beklagende.

«Du er lett å lese som en åpen bok, Johnny», sa Freiberg og la seddelen på bordet mellom dem. Da Johnny skulle til å ta den nappet han den til seg igjen. «Så så, jeg betaler ikke for en vare jeg enda ikke har fått, gjør jeg vel, Johnny?»

Halte-Johnny sukket overdrevent. «Ja vel, ja vel», sa han. «Navnet begynte å dukke opp her for et par måneder sida og folk blei urolige.»

«Hvorfor?»

«Fordi han skulle værre dau, derfor!»

«Hva mener du?»

Halte-Johnny akslet seg. «Jeg sa at det var et navn jeg ikke hadde hørt på mange år, og det va'kke tull. Han var en av de første spritsmuglerne ved Hvaler, de holdt på allerede rett etter krigen, akkurat omkring tia da forbudet kom. Han forsvant på et tokt på vinteren der.»

«I januar? 1917? Den femtende januar?»

Johnny så mistenksomt på Freiberg. «Veit du detta?»

«Nei, nei, det var bare noe en kar nevnte for meg tidligere.»

Johnny sukket. «Saken var at de fant aldri liket hans, de fant kameraten hans skutt, han lå i båten og noen hadde rappa lasten deres der båten lå og skurte mot fjæresteina på en holme uti havgapet. Og de sier det var en tredje kumpan også, men at han kom seg unna.»

«Malerisk fortalt», sa Freiberg.

«Hæ?» sa Johnny.

«En annen ting», sa Freiberg, «har du hørt noe om et kupp der noen karer er i ferd med å svindle en fabrikkier ved å filme pengeskabet hans?»

Johnny hevet et skeptisk øyenbryn. «Hæ? Filme? Går det an?»

«En kar ved navn Trapp?»

Johnny løftet opp underleppen i en hva-snakker-du-om-grimase og så uforstående på ham.

«Hva med Thøgersen, er det et navn du har hørt?»

Nytt uforstående blikk.

Freiberg nikket og ga ham femmeren.

«Og du vet ikke noe mer om 'Skyggen'?»

«Nei, det er ingen som veit noe om han.»

«Ingenting? Ikke om han har noe med Wiesenstein å gjøre?»

Johnny trakk på skuldrene og tømte flasken sin. Han rapte bak håndbaken. «Ingenting.»

Freiberg bestemte seg for å tro ham på det. «Bra, Johnny. Takk skal du ha.»

«Takk for øllen, Freiberg.» Han heiste seg på beina og ble stående et øyeblikk ved bordet. «Vi sees vel en annen gang?» sa han og smilte.

«Helt sikkert», sa Freiberg.

Johnny snudde seg og blunket til Hulda, som smilte megetsigende tilbake og sa: «vi sees, Johnny!», så nikket han til Freiberg og haltet av gårde ut døren.

Kapittel 18

Freiberg fant en talestasjon og ringte journalisten Torstein Krone. I kraft av sitt gebet var han en som visste mye av det som foregikk omkring i byen, også ting som ikke nødvendigvis tålte dagens lys. Det hadde Freiberg benyttet seg av flere ganger.

«God dag, Krone, dette er Konrad Freiberg.»

«Å, god dag, Freiberg, det var en sjelden mann å høre, hvordan står det til?» Krone ropte alltid i telefonen som om han var redd for at Freiberg ikke skulle høre ham.

«Helt utmerket, som vanlig, selvsagt. Jeg ringer Dem i embets medfør denne gangen, har De tid til en liten samtale?»

«Selvfølgelig, om det blir over telefonen, jeg har ikke tid til noe annet, Freiberg!»

«Det passer bra, for det har ikke jeg heller, Krone. Jeg prøver å finne ut noe om mannen som ble skutt i hjel forleden, urmaker Trapp.»

«Akkurat. En forbannet sak.»

«Ja ... jeg så at De skrev om saken. Det dukket opp noen navn som jeg ikke helt vet hvor passer inn i dette ...» sa han, «si meg, har De hørt om en smugler ved navn Wiesenstein?»

Krone tenkte seg om noen sekunder før han snakket. «Wiesenstein? Nei.. jeg tror ikke det. Vent, forresten, det var et eller annet som ble sagt her en dag. Et rykte på byen. En som var aktiv for noen år siden?»

«Han var muligens oppe i noe omkring verdenskrigen og forsvant etter det.»

«Og da mener du at jeg skal finne ut noe ut av den skarve opplysningen? Det var før min tid, verdenskrigen begynte for ti år siden, Freiberg, jeg var i gymnasiet da.»

«Jeg har en dato.»

«Ah, det gjør ting noe lettere, selvfølgelig. Kom med den!»

«Den 15. januar 1917. En eller annen dramatisk hendelse blant smuglerne nede i Østfold. Kan De se om De finner noe slikt?»

«Jeg kan forsøke, men vil ikke love noe. Jeg telefonerer litt omkring og snakker med folk og leter i vårt arkiv her så ringer jeg tilbake.»

«Ring meg på kontoret, da. Og det var enda en ting», sa Freiberg før journalisten fikk lagt på.

«Ja?»

«Har De hørt om en figur som kaller seg 'Skyggen'?»

Det var stille en liten stund før Krone svarte. Nå var det ikke usikkerhet, men mer varsomhet, som om det å nevne dette navnet gjorde ham urolig. «Ja ... det går rykter på byen om en nådeløs gangster.»

«Jaha? Hva vet De om ham?»

«Han banker opp folk og truer dem ut av markedet sitt.»

«Har De noen idé om hva som foregår?»

«Jeg er ikke sikker, men antakelig er det posisjonering fordi de er redde for at forbudet skal oppheves.»

«Smuglerne mister markedet sitt?»

«Riktig. Det blir færre ting for dem å tjene penger på.»

«Har De noen ide om hvem han er?»

«Nei, dessverre. Ingen har sett ham. Jeg har bare hørt vage rykter.»

«Vel, jeg snakket med Wiesenstein i går.»

«De snakket med ham? Sa De ikke at han var en som var aktiv før i tiden?»

«Han har dukket opp igjen ut av intet, og det skremmer folk. Det var en av karene hans som plapret om 'Skyggen'. De virket ikke helt rolige de heller. De virker snarere redd for ham.»

«De har snakket med denne Wiesenstein, De overrasker meg, Freiberg! Hvordan greide De å komme inn på ham?»

«Det var snarere han som fant meg, Krone, jeg ble dratt med.»

«Akkurat ... jeg er ikke sikker på om jeg forstod det der, men det er det samme. Så, hvordan er han, denne Wiesenstein?»

«En selvhøytidelig gjøgris.»

Krone lo. «Vel Freiberg, jeg leter fram det jeg kan finne om det De vil ha. Jeg har noen kontakter jeg kan snakke med.»

«Flott, Krone. Jeg venter!»

«Jada ja» sa Krone leende og la på.

Kapittel 19

Freiberg inviterte Nelly Trapp til å spise lunsj sammen med ham, det var ting han trengte å snakke med henne om.

«Jeg har bare en halv time», sa hun, «jeg arbeider jo i dag.»

«Selvfølgelig», sa han, «det er vel noen spisesteder i nærheten der?»

«Ja ... det er et sted oppe i gaten her.»

«Da går vi dit. Når har De pause?»

Klokken tolv satt han på en liten kafé og ventet på henne, og hun kom fem minutter over tiden. «Beklager

forsinkelsen», sa hun, «men sjefen min ... De vet... Hadde det vært i morgen hadde det vært enklere, jeg har fri da.»

«Ja da, jeg forstår. Hva vil De ha?» Han vinket på en bebartet kelner i rutet jakke. De bestilte, og da de fikk maten spiste de noen minutter i stillhet før han spurte: «dette juleselskapet der De møtte deres mann, hvem var det som arrangerte det?»

Hun så uforstående på ham. «Hva mener De?»

«Det er noe som ikke stemmer her, og jeg forsøker å finne en forbindelse.»

Hun så helt forvirret ut. «Gjennom et juleselskap, alvorlig talt ...»

«Var Adolphi også der?»

Hun tenkte seg om. «Nei, det var han da ikke. Jeg tror ikke min mann og Adolphi vanket mye sammen i det hele tatt.»

Dette overrasket Freiberg. «Kan De ikke komme meg i møte her, hvem arrangerte selskapet?»

Hun tenkte seg om. «Det var et ektepar jeg har kjent i flere år. August og Mina Møller.»

Freiberg fant fram den lille notisboken sin og noterte.

Da de var ferdige med maten spurte han forsiktig: «når blir begravelsen?»

Hun så litt forknytt på ham et øyeblikk. «Tirsdag. Rett over helgen.»

Han nikket. «Vil De jeg skal komme?»

«Selvsagt.»

«Godt, jeg skal være der.»

Hun grep hånden hans over bordet og klemte den kort før hun slapp igjen. «Takk», sa hun.

«De sa at De hadde fri i morgen?»

«Ja?»

«La oss møtes og forsøke å finne fotografer som kan ha solgt apparatet til Deres mann. Aller helst denne Thøgersen. Ønsker De å være med på det?»

Hun nikket. «Ja, det blir jeg med på, jeg orker ikke å sitte stille, det er fint at noe skjer. Når vil De at vi møtes?»

«La oss si klokken ti, er det passe?»

Hun nikket smilende til ham. «Absolutt.»

De spiste ferdig og gikk hver til sitt, Freiberg gikk til kontoret sitt for å ringe til en mann han hadde snakket med noen dager tidligere.

«Det er Sebastian Måge, vær så god», svarte mannen da sentralen hadde satt ham over.

«Ja, god ettermiddag, Måge, jeg vet ikke om De husker meg, dette er Konrad Freiberg som var hos Dem forleden.»

En kort stillhet der Måge tilsynelatende tenkte seg om. «Jeg husker Dem.»

«Flott», sa Freiberg. «Jeg holder fremdeles på med den samme etterforskningen, og trenger et par svar til.»

«Ja ha . . .» sa Måge og lød like skeptisk som sist.

«De har alle disse kortene Deres, kan De finne ut en dames pikenavn, navnet hun hadde før hun ble gift?»

«Det tror jeg, om hun bor her i området.»

«Det gjør hun. Navnet er Mina Møller.» Han ga Måge adressen.

«Det var flere ting?»

«Hva?»

«De sa 'et par ting'.»

Det var plutselig noe støy på linjen og Friberg måtte spørre igjen hva Måge sa.

«Et par ting...?» sa Måge igjen.

«Ja, akkurat. Jeg har et familienavn. Wiesenstein. Kan De finne ut noe om det, og fortrinnsvis navnet Lauritz Wiesenstein.»

«Jeg må lete litt, det vil nok ta sin tid. Kan jeg ringe Dem tilbake?»

«Det er flott. Grønland 4128.»

«Da hører De fra meg snart.»

Freiberg hadde røkt tre sigaretter og drukket halve lerken sin før Måge ringte tilbake.

«Det er Fryberg?»

«Ja, Freiberg», sa Freiberg.

«Nå. Akkurat. Vel, herr Freiberg, jeg fant ut noe.»

«La oss høre», sa Freiberg og åpnet notisboken sin.

«Vel. Mina Møller som de etterspør er født Thøgersen.»

Freibergs blyant stanset midt i bevegelsen. «Thøgersen? Er De sikker?»

«Det verdiger jeg ikke en gang et svar, Freiberg.»

«Nei, usj, beklager», sa Freiberg og kjente seg et øyeblikk flau over å ha mistrodd fagligheten til mannen som bokstavelig talt satt med alle kortene. «Jeg noterer», sa han.

«Deretter var det et familienavn, Wiesenstein?»

«Akkurat.»

«Ikke så mye der. Jeg har funnet en familie i Østfold, Fredrikstad-området. Det er bare to gamle, begge er født på 1850- tallet. Ingen andre. Vil De ha adressen?»

«Nei, nei, det er ikke så farlig. Hva med Lauritz Wiesenstein?»

«Ingen opplysninger annet enn at han er død.»

«Akkurat. Måge, jeg vet ikke hvordan jeg skal få takket Dem, dette er svært verdifullt for meg!»

«Å, jeg ber», sa Måge beskjedent.

Freiberg takket igjen og la på.

Det gikk ikke mer enn to minutter før telefonen ringte igjen. Han grep den og så distré ut vinduet på en mann fra telegrafverket som hadde klatret opp i en stolpe nede i gaten. Han var allerede i gang der ute da Freiberg kom tilbake til kontoret sitt en stund tidligere. Han antok det var derfor det var støy på linjen. Han kikket distre på arbeideren som satt med et eller annet apparat tilkoblet der oppe. De hadde travle dager, det var

flere og flere som fikk lagt inn telefon i husene sine for tiden. Et veritabelt skjærereir av linjer gikk fra stolpe til stolpe og de kunne høre knitringen når det regnet på linjene på sommeren eller snødde om vinteren. En annen mann stod nede på bakken og stirret opp på ham som om han lurte på hva den andre gjorde der oppe.

«Jeg fant ut om Wiesenstein», sa Krone, journalisten virket opptrukket som en klokkefær, stemmen var stram som en stålvaier.

«Jeg har sendt det jeg har funnet til Dem. Det kommer nok straks med bud.»

«Men det er jo glimrende, hva var det som foregikk?»

«Det var et oppgjør mellom to smuglergjenger utenfor Hvaler den 15 januar 1917. Wiesenstein var i en av båtene, en annen gjeng, ikke identifisert, var i den andre. Det ble en skuddveksling og to mann ble skutt i Wiesensteins båt, et ukjent antall i den andre. En av de som ble truffet var Wiesenstein selv, og han falt over bord og ble aldri sett igjen. En tredje mann som var med forsvant, det lå igjen en oljehyre på en av holmene der ute.»

«Hvordan vet man om det som skjedde?»

«Det ble fanget opp rykter i ukene etter, en politisersjant etterforsket saken uten å komme noen vei, jeg tror noen i ledelsen stanset ham fordi det var umulig å fastslå om det stemte. Jeg har fått tak i rapporten og har forsøkt å få tak i han som var lederen den gangen, men han har ikke gitt noe svar.»

«Og dette sjøslaget ga plass for Simonson og hans imperium?»

Krone var stille et øyeblikk. «Det kan se slik ut», sa han til slutt.

«Da kan vi kanskje gå ut i fra at det var dem som var i den andre båten?»

«Kanskje ...» sa Krone kremtende og lød urolig. «Men det er ikke alt jeg har funnet ut.»

«Nei vel?»

«Jeg har funnet ut hvem 'Skyggen' er», sa han og snakket plutselig lavt, som om han var redd for at noen skulle høre hva han sa.

«Hva?» sa Freiberg overrasket.

«Jeg kan ikke snakke mer om dette på telefonen», hveste Krone, «jeg blir nervøs av dette, kan vi møtes ved kaien utenfor Festningen i kveld?»

«Nervøs? Hvor er du egentlig?»

«I en talestasjon på Østbanen.»

«Når kan vi møtes?» sa Freiberg og undret seg over det plutselige tonefallet i journalistens stemme. Han virket direkte vettskremt. Det klikket i røret som om han slo på det med en mynt. Eller kanskje det fremdeles hadde med arbeidet som foregikk utenfor vinduene hans.

«La oss si ved ... åttetiden», pustet Krone i røret.

Freiberg nikket ut i luften. «Åttetiden går fint», sa han.

«Godt», sa journalisten og fortsatte: «... og, Freiberg, vær forsiktig. Dette er et svært komplott!» Han la på før Freiberg fikk sagt noe mer.

Freiberg ble sittende med røret i hånden og undre seg på hva som hadde foregått til han hørte damen fra

sentralen si at han oppholdt linjen når han ikke la på, og han hengte røret på gaffelen igjen. Hva i all verden var det med Krone? Hva var det egentlig han hadde funnet ut? Hadde han kommet så nær 'Skyggen' at han var redd for å ha blitt oppdaget? Hadde han snakket med feil mann og var i fare? Han ble sittende en stund og notere punkter fra samtaleene han nettopp hadde hatt. Da han så opp fra arbeidet var arbeiderne utenfor forsvunnet fra stolpen.

Freiberg bladde fram og tilbake i notatene sine og forsøkte å oppsummere hva han hadde funnet ut.

Wiesenstein hadde tydeligvis tapt i en tidlig konflikt om smuglermarkedet, og når han sammenholdt det Wiesenstein og halte-Johnny hadde sagt så han omrisset av et scenario. Men det var et scenario som ikke innebefattet Trapp og hans venner. At Johnny ikke visste om dette viste at Trapps plan var mye mer av et gentlemanstyv-prosjekt og ikke innebefattet noen fra den lokale underverdenen. Det så derfor ut til at det kunne være en tilfeldighet at de to sakene krysset spor ved at Trapp ble myrdet i samme gate som hotellet lå, hotellet der Freiberg mistenkte at Wiesenstein hadde hovedkvarter.

Wiesenstein hadde muligens overlevd den gangen i 1917 og hadde funnet seg andre jaktmarker. Nå var han tilbake og med en stor plan om å tilrane seg større deler av det svarte markedet, kanskje ved hjelp av denne latterlige, men like fullt farlige 'Skyggen'-figuren som tydeligvis snek seg omkring i byen som et annet fantom og banket småaktører på smuglermarkedet sønder og sammen. Om da ikke Skyggen var en tredje aktør på scenen. Det kunne på sett og vis virke slik på Wiesenstein. Freiberg så scenarioet, men var likevel forvirret fordi mønsteret ikke trådte tydelig fram. Kanskje ting ville falle på plass nå som Krone hadde funnet ut hvem skyggen var.

Freiberg laget et lengre notat der han satte opp alle detaljer i saken og forsøke å se sammenhenger han enda ikke hadde oppdaget. Til slutt ga han opp og la alt vekk, fant han fram sin tykkeste frakk fra skapet i entreen og gikk ut i høstkvalden. Temperaturen hadde falt ytterligere og enkelte snøfnugg drev forbi gasslyktene der han gikk mot møtestedet Krone hadde foreslått.

Kapittel 20

Freiberg gikk langsomt langs kaien. Det var ingen å se i nærheten. Et par båter lå med nok fyr på kjelene til å drive generatorene som ga lys, glisne røyksøyler drev av i de vage vindkastene som feide langs kaien. Han stanset under en gasslykt og så etter andre mennesker, men han var helt alene. Ansiktet hans lå i skygge under hattebremsen og han hadde brettet opp frakkekragen mot den sure vinden. Han sjekket lommeuret, og klokken var blitt ti over. Freiberg lurte på om journalisten hadde blitt forhindret fra å komme og begynte å se seg om etter en talestasjon. Det var fåfengt, området inneholdt ikke annet enn halvmørke, lave og skitne pakkhus og havneskur, silhuetter av uvirksomme kraner ved verftet lenger borte og et og annet fattigslig småhus med bare gule gjenskinns av parafinlamper i vinduene. Det luktet piss og oppkast langs pakkhusveggene der han gikk, en katt beveget seg langsomt over kaien foran ham uten å se i hans retning. Et par fyltiker hoiet og sang et eller annet sted i skyggene et par hundre meter lenger bort. Det klirret i flasker.

Freiberg la plutselig merke til en bevegelse i øyekroken og snudde seg, han ventet halvt å se Krone komme

mot seg, men det eneste han så var en bylt femti meter unna, hengende på kanten av kaien. Han hadde ikke sett den tidligere fordi den var halvt skjult av en stabel trekasser som ventet på frakt. Han begynte å gå mot den, med bange anelser. Han hørte halvkvalte lyder og begynte å løpe.

Det var Krone. Han var banket opp så han knapt var til å kjenne igjen, og bare hell hadde hindret ham fra å falle på sjøen, jakken hans hadde hengt seg fast i en pullert. Pusten hans gikk i korte hves og blikket hans var fjernt. «Krone!» Freiberg grep tak i ham og fikk med store problemer dratt ham opp på kaikanten igjen og ble liggende ved siden av ham og pese av anstrengelsen. «Krone! Snakk til meg! Hvem har gjort dette?» Journalisten utstøtte et eller annet Freiberg ikke fikk tak i, så gled han inn i bevisstløsheten.

En time senere stod Freiberg utenfor sykehuset og frøs. Han hadde båret Krone et langt stykke til han kom ut i den sparsomme trafikken på bilveien som gikk innenfor kaiområdet og han hadde til slutt fått tak i en politimann som løp for å ringe etter ambulansen. Men alt var til ingen nytte. De kunne intet gjøre for Krone, hjertet hans stoppet i ambulansen på vei til sykehuset. Freiberg ble avhørt av en konstabel, men oppga falskt navn. Han ville ikke dras lenger inn i dette enn han allerede var kommet. Det han ikke forstod var hvordan 'Skyggen', om det nå var ham, hadde funnet ut at Krone var på kaien. Det måtte bety at han hadde fortalt det til noen, noen han absolutt ikke burde ha snakket med, om han da ikke hadde konfrontert skyggen med det han visste.

Freiberg tok en drosje tilbake til kontoret, og da han kom inn gikk han rett inn i det lille rommet som lå bakenfor, det var et oppholdsrom og et sted han sov når han var i arbeid med krevende saker. Han gikk bort til et skap der han fant fram en lys brun trekasse som stod bakerst på en av de øverste hyllene. Han åpnet den og tok ut en revolver pakket inn i en oljet fille. Det var en kortløpet Colt politirevolver laget i 1912. Han hadde hatt den helt siden han oppholdt seg hos Pinkerton i Chicago nesten femten år tidligere, men hadde knapt brukt den. En grå eske med patroner lå ved siden av og hadde trukket til seg noe av oljen slik at den var i ferd med å gå i oppløsning. Det skinte i messingpatroner gjennom eskens sprukne hjørner. Han la en gammel avis på skrivebordet og plukket revolveren fra hverandre i sine enkelte bestanddeler, sjekket for korrosjon og rensset og oljet alle delene med en tyntflytende våpenolje fra en blikkflaske med lang tut og klikk-klakk-pumpefunksjon i bunnplaten. Til slutt tørket han over delene med en myk fille og satte våpenet sammen igjen. Han sjekket patronene, men de så helt greie ut og han ladet alle kamrene og la resten av patronene ned i treskrinet igjen.

Så fant han fram et skulderhylster i svart lær, også det kjøpt i Chicago, og spente det på seg. Han stakk revolveren i hylsteret og kjente vekten av den mot ribbeina. Deretter tok han på seg jakken over det hele. Han ville ikke risikere noe. Dette var i ferd med å bli for farlig.

Kapittel 21

Tidlig neste morgen ringte han til Nelly. «Ønsker De fremdeles å være med?» spurte han og kjente til sin egen overraskelse at han ønsket at hun skulle si ja.

«Ja det vil jeg», sa hun uten å nøle.

Freiberg tok seg selv i å smile til speilet som hang på veggen foran ham. «I dag har jeg som sagt tenkt å forsøke å finne Thøgersen.»

«Når møtes vi?»

«Jeg har et par oppgaver på morgenen på grunn av at det skjedde ting i går kveld.»

«Hva skjedde?»

«En journalist ble drept», sa han.

«Har det noe med saken vår å gjøre? Er det farlig for oss?»

«Nei», løy Freiberg uten å nøle et sekund, han ville ikke skremme henne unødig. Han hadde på sett og vis sitt på det tørre, i og med at Krone hadde undersøkt omkring 'Skyggen', og det nå så ut til at Trapp-saken ikke var en del av dette andre. Men han hadde fremdeles revolveren i et hylster under jakken.

De avtalte et tidspunkt, og de la på. Deretter dro han for å snakke med Fibe igjen. Han hadde fortalt detaljer av det han hadde oppdaget så langt, men ga ham ikke alt som han visste. «Jeg fant ut ved et rent lykketreff at Trapps skrivebord hadde et skjult rom innenfor skuffene. Vi fant der en blikkeske merket Eastman Kodak.» Politimannen så mysende på ham. «En film?»

«Ja. En tre minutters levende film av en dør.»

Fibe så seg omkring som han trodde noen drev gjøn med ham. «Hva slags dør?»

«En pengeskapsdør.»

Fibe blunket som om ukjente scenarier utfoldet seg for hans indre øye. «Da vet De kanskje hvor denne pengeskapsdøren er plassert også?»

«Vel, ja ...»

«Hvordan greide De det?»

Freiberg ville ikke fortelle at det var fru Trapp som kjente igjen sin fars pengeskap. «Vel ...» sa han, «pengeskapets eier steg inn i bildet, bokstavelig talt.» Freiberg sa ikke mer.

«Og De kjente ham ikke?»

«Nei ...» Det var teknisk sett sant, i og med at han aldri hadde snakket med Elmer Schechter.

«Hvorfor tror jeg at De ikke sier hele sannheten?»

«Nei, hvorfor? Jeg vet ikke. Vil De fortelle meg det?»

Freiberg så på politimannen med et humoristisk glimt i øynene, men Fibe skar en irritert grimase. «Vel? Skal De fortelle hvem det er eller skal du sitter der og ruge på det som en spurv på et gjøkeegg?»

Freiberg bestemte seg plutselig for å la politimannen få vite det han hadde funnet ut. «Vel, for pokker da», sa han. «Mannen som dukket opp i bildet er ingen ringere enn industrimannen Elmer Schechter, Emanuel Trapps svigerfar.»

Fibes øyne bulte. «Hva pokker er det De sier?! Driver de gjøn med meg?»

«Schechter. Jeg tøyser ikke med slikt.»

En blodåre pulserte på Fibes tinning. «Har det vært et kupp under planlegging?»

«Det kan se slik ut.»

«Vet De hvem som er med på dette?»

«Nei ... men, i alle fall Trapp selv. Det er ser ut til at det er i siste fase av noe som har vært planlagt i mange år, til og med Trapps giftermål ser ut til å ha vært en del av planen.»

«Hva mener De? Hvordan kan et giftermål være en del av en plan?»

«Han har gitt inntrykk av å ha en helt annen forhistorie til sin kone enn hva som er sannheten. Jeg mener at grunnen til at han har giftet seg med henne var for å komme nær hennes far.»

«Du store all verden. Nå har jeg aldri ...» Fibe falt helt ut sinnemann-rolle sin og så regelrett bestyrtet ut.

«Hva?» sa Freiberg som ikke forstod den sterke reaksjonen.

«Dette er svært overraskende, må jeg si. Har De funnet ut noe mer omkring dette? Medsammensvorne?» Freiberg ville vente med å fortelle om Adolphi og von Ostheim, fordi han visste for lite om hva som faktisk var deres rolle i det hele. «Jeg vet ikke nok enda til at jeg kan si noe om det», sa han.

«Hva mener De», sa Fibe, nok en gang tilbake i sin glansrolle, «de må fortelle politiet det De vet!»

«Jada, Fibe, men jeg vet jo ikke enda! Ikke sikkert!»

«Nei, nei», sa Fibe og trodde ham tydeligvis ikke.

«Enda et navn ...» sa Freiberg langsomt.

«Ja?» Fibe lente seg fram.

«Har De hørt om en mann ved navn Thøgersen? Han er antakelig fotograf.»

«Nei, det har jeg ikke. Hvem er det?»

«Et av navnene som har dukket opp i min etterforskning.»

«Det var som pokker også, Freiberg, De og Deres etterforskning! Jeg sier det enda en gang, jeg misliker Deres private entreprise.»

«Synd for Dem, men det er da virkelig lov å starte opp et etterforskningsbyrå i dette landet, så vidt jeg vet, eller har De hørt noe annet?»

«De kan fare ad helvete til, Freiberg.»

«Takk skal De ha. Det skal jeg gjøre, og jeg kommer tilbake når jeg har funnet ut mer!»

«Og når vet De?» Det virket ikke som om Fibe forstod Freibergs forsøk på en morsomhet.

«Jeg vet det når jeg vet det», sa Freiberg kryptisk og forlot Fibe der han satt og så ut til å koke over fullstendig.

En time senere stanset han foran Nelly Trapps adresse og tutet en gang. Et par minutter senere kom hun ut. Han ble mer og mer fascinert av henne. Hun hadde kommet seg forbi den første sorgen og de påfølgende sjokkene over det Freiberg hadde avslørt, og så nå nydelig ut i en lang, gråsvart kåpe og en hatt med kort brem. Hun hadde svarte hansker og den heklede vesken han hadde sett henne med den første dagen var tilbake, hengende over armen hennes.

«God formiddag, Nelly.»

«God formiddag selv.» Han åpnet døren for henne og hun satte seg inn i bilen. «Har De sovet?» spurte han etter at de hadde kjørt noen minutter i stillhet.

«Ja ... i alle fall en stund. Det er vanskelig. Jeg tenker meget på det som har skjedd.»

«Jeg forstår at det er en tung tid for Dem», sa han og svingte inn en sidegate. Han krysset over til vestsiden av sentrum og parkerte bak en T-Ford med lasteplan lik den han hadde sett på verkstedet et par dager tidligere. Et par karer lesset kasser over på en håndkjerre. «Vi får tro at det løser seg raskt.» Han smilte oppmuntrende til henne.

Freiberg gikk ut og rundt bilen og hjalp Nelly Trapp ut, hun protesterte og sa at det var da ikke nødvendig, hun greide seg selv. Freiberg sa at det skulle bare mangle. De ble stående utenfor bilen et øyeblikk.

«Fotograf Thøgersen står ikke i noen av katalogene, enten fordi han som meg ikke ønsker å være der eller fordi han nettopp har startet opp. Vi får i alle fall lete og se om vi kan finne ham», sa han.

«Jeg har tillatt meg å lage en liste ...» sa hun og rotet fram et papir fra vesken.

Han så overrasket på henne. «Har De?»

«Ja, dette er de fotografiforretningene som står i telefonkatalogen. Vi kan snakke med dem først og se om vi kanskje finner noen som i det minste vet om Thøgersen.»

«En glimrende ide. La oss starte opp med det samme. Det kan bli en lang dag.»

De lot bilen stå der den stod og gikk ned mot sentrum.

«Jeg får begynne med enda en dårlig nyhet», sa han da de gikk mot den første adressen.

Hun så urolig på ham. «Om min mann?»

Freiberg hadde hele morgenen hadde dette øyeblikket i tankene, øyeblikket da han avslørte den vondeste av sannhetene han hadde funnet ut om hennes avdøde mann.

Freiberg nikket langsomt. «Og om juleselskapet.»

«Om juleselskapet?» sa hun overrasket.

«Vet De hva fru Mina het før hun giftet seg?»

«Nei...?»

«Hun het Thøgersen.»

«Hva...?» Øynene hennes ble store og runde.

«Ja ... jeg må dessverre fortelle at Mina Møller er søster av fotograf Thøgersen, som vi nå leter etter. Thøgersen som har konspirert med deres mann om å fravriste deres far denne forretningshemmeligheten, i ledtog med von Ostheim og sannsynligvis Adolphi.»

«Kan De fortelle meg hva De egentlig sier?» sa hun urolig.

«Dette betyr, og jeg tror kanskje De bør stålsette Dem ...» han så alvorlig på henne.

«Freiberg», sa hun trett, «De har fortalt meg den ene dårlige nyheten etter den andre de siste dagene, den ene verre enn den andre. Jeg kan ta dette. Jeg ikke dette persillebladet De tydeligvis tar meg for å være.» Han så lenge på henne. Så trakk han pusten: «ja vel, dette betyr», sa han langsomt, «at Emanuel Trapp giftet seg med Dem ene og alene fordi han ønsket å komme nær deres far. Det var et taktisk giftermål, til og med giftermålet var en del av planen, Nelly.»

Hun hadde forberedt seg på dårlig nytt, men ikke dette. Hun stirret sjokkert på Freiberg. «Mener De det?»

Freiberg nikket alvorlig, men sa ikke noe mer. Han ante ikke hva han skulle si.

«La oss finne den forretningen», sa hun kort og la i vei bort fortauet, så bestemt at folk snudde seg og så etter henne da de hadde passert.

Kapittel 22

Det ble en lang, ørkesløs formiddag, de gikk gatelangs og besøkte fotografiforretninger etter listen hun hadde laget, men ingen visste noe om noen fotograf Thøgersen. Ikke før de kom til en forretning og atelier som lå langt oppe mot Majorstua. Nelly var sliten og han hadde bestemt seg for at dette var siste forsøk, den lå ikke så langt fra der de hadde parkert, og om de ikke fant ut noe her var det slutt. Da fikk de gjøre det på andre måter. Men i denne forretningen hadde de endelig hellet med seg. Eieren var en blid mann på omkring seksti, med helt hvitt hår og et par hornbriller på en smal nese. Han nikket smilende og bekreftende på spørsmålet om han kjente til en fotograf som het Thøgersen.

«Jeg vet om en ny forretning, vel, ny og ny, den har vel vært der i et par års tid, de selger spesielt fotografiutstyr, den ligger i kvadraturen. I Tollbugata, forresten», avsluttet han.

«Sier De det, har denne forretningen noe navn?»

«Nei, ikke som jeg vet i alle fall», sa han.

«Hva med 'Thøgersens special-photo'?»

Han ristet langsomt på hodet. «Dessverre. Jeg kan ikke huske det. Det var en av mine ansatte som var der en gang for noen uker siden for å hente et linseglass. Forretningen importerer og produserer fotografiutstyr.» De takket ham overstrømmende for hjelpen. Endelig så det ut til at letingen ga resultater. Selv om de hadde fått en løselig adresse tok det lang tid før de endelig fant Thøgersens forretning. Den viste seg å ikke være mer enn et hull i veggen mellom en barbersalong og en isenkramforretning. En umerket dør ledet ned en kort trapp og inn i et halvmørkt butikklokale uten vindu mot gaten. Det var to disker i lokalet med glassplate i toppen og utstilt under glasset var flere typer fotoapparater og utstyr Freiberg ikke ante hva var. En mann materialiserte seg fra et forheng som om han var en tryllekunstner på en kabaret og betraktet dem med det som så ut til å være en skeptisk mine.

Bak disken hang et skilt der det stod skrevet «Thøgersens special-photo» med trykte svarte bokstaver. Mannen som stod bak disken var midt i tjuårene, og stod kledd i bukse og vest, med en blyant bak øret, som en gammeldags kolonialhandler. Håret var gredd bakover i en luftig sveis. Han så avventende på dem.

«Er de innehaveren ... Thøgersen?» spurte Freiberg, men forstod i samme øyeblikk som han sa det at han var altfor ung til å være det.

Mannen ristet på hodet. «Nei, Thøgersen har ikke kommet i dag, dessverre», sa han. Han snakket med en underlig klang i stemmen, som om han hadde satt noe fast i halsen.

«Vi har et problem», sa Freiberg og så på den unge mannen.

Han så usikkert tilbake på Freiberg. «Jaha ...?»

«Vi har kommet over noe vi tror er en spesialbygd mekanisme til bruk i forbindelse med fotografering.»

Han så fremdeles uforstående på dem. Freiberg løftet den lille tingesten ut av esken og satte den på disken mellom dem. Han hadde hentet den på morgenen rett før han plukket opp Nelly Trapp. «Denne. Den har antakelig blitt brukt i et forsøk på å fjernstyre et filmkamera.»

Mannen så på mekanismen, deretter på Freiberg. «Hva mener De?»

«Nei, hva kan jeg si, det er De som skal vite disse tingene. Vi tror som sagt at dette er noe som skal kobles til et filmapparat av noe slag. Har De noe idé om i hva slags apparat det kan være snakk om?»

«Kan De forklare nærmere?» sa mannen og så usikkert på mekanismen som om han var redd for at den skulle gå i luften om han rørte på den.

«Se her», sa Freiberg utålmodig. «Dette er et lite urverk. Det har en nøkkel som spenner det hele opp og setter ting i gang. Den går utrolig stille. Ingen tikking, ingen surring. Her oppe er det et feste for det jeg mener må være et kamera, fordi jeg har sett slike skruefester på fotografistativer som journalistene bruker. Det er bare at denne utgaven er så liten. Som om det er en modell.

Den unge fotografen nikket og det virket som om han plutselig ble interessert. «Jeg tror De har rett. Men i hvilken sammenheng har dette blitt brukt?» Han hadde satt seg på huk for å studere den nærmere.

«Til å sette i gang et opptak automatisk, selvfølgelig.»

Mannen kikket opp på ham og det virket som det endelig gikk opp et lys for ham. «Mener De det er til et spionkamera?»

«Det er mulig», sa Freiberg. «Mener De dette er mulig å gjennomføre?»

Fotografen smilte nesten stolt. «Ja selvfølgelig. Med dagens teknologi er alt mulig, herr Freiberg. Vi er i den moderne tidsalder.» Han nikket til sitt eget utsagn og reiste seg opp igjen. Han så Freiberg rett i øynene.

«Se hva vi har laget oss.» Han slo ut bredt med en arm som innebefattet det som antakelig var hele menneskeheten. «Vi har apparater til å snakke med hverandre over lange avstander, vi kan høre på menneskestemmer brakt gjennom verdensrommet inn i et apparat i stuen din, automobilene er snart så raske at det er helsefarlig! Hva mer kan vi finne opp?» Han så på Freiberg med store øyne, fjetret av modernismens grenseløse finurligheter.

«De kan så si», sa Freiberg konverserende. Han var utålmodig etter å høre om innretningen var det han faktisk trodde. Fotografen la ikke merke til Freibergs manglende interesse, og fortsatte: «dette må være en sinnrik innretning laget for å utløse et apparat på et gitt tidspunkt», sa han. «Det er virkelig et fabelaktig instrument. Hvem har laget det?»

«En urmaker i byen», sa Freiberg unnvikende med et kort sideblikk på Nelly Trapp.

Fotografen pekte. «Det er for øvrig ikke opptrekket som setter i gang maskinen, men denne lille fjærbelastede stangen her nede.» Han pekte på en liten tapp som Freiberg ikke hadde lagt merke til tidligere. «Når denne blir sluppet ut starter det hele opp. Meget sinnrikt utført.»

Freiberg nikket. «Men la meg presentere oss», sa han, «jeg er etterforsker Konrad Freiberg og dette er fru Nelly Trapp. Vi er på leting etter noen som har solgt et slikt apparat som vi snakker om, og som kan passe på dette instrumentet», sa han. «Eller i alle fall i det minste har montert linseutstyr på et slikt apparat.

Jeg forstår at Thøgersen også bygger apparater?»

Mannen nikket og klødde seg på kinnet. «Vet De hva slags apparat det er snakk om?»

«Vel, jeg håpet De kunne si meg noe om det», sa Freiberg.

«Ja vel ...» sa mannen. «Kan jeg løfte den opp?»

«For all del», sa Freiberg.

Mannen løftet apparatet forsiktig opp og studerte det nøye, ingen sa noe på et par minutter mens han holdt på. «Det må være noe som ikke er spesielt stort som har blitt montert her», sa han. «Det er i alle fall ikke noe som er i serieproduksjon.»

«Nei vel?»

«Se i hyllene her, herr Freiberg. Dette er hva vi vanligvis selger til vanlige mennesker.» Han viste fram noen enkle kameraer som lignet mest en kasse med et øye foran, på størrelse med en kilo smør. I tillegg var det utstilt noen moderne sammenleggbare kameraer der linsen kunne klappes sammen med en belg. «Og om vi snakker om pressefotografene er de så store som de dere kan se på øverste hylle.» På toppen stod tre svære kameraer med en reflektor for blitzpærer på størrelse med en suppetallerken. «Dette er serieprodusert. Dette er vanlige folks kameraer», sa han. «Ingen av disse er i nærheten av å passe på dette knøttlille remediet.»

«Hva er det som passer på dette knøttlille remediet?»

Han tenkte seg om et sekund. «Et miniatyrkamera. Stort som en liten sigarpakke.»

«Akkurat. Det forstår jeg, og det var også det jeg håpet De ville si», sa Freiberg. Han tenkte på kvitteringen han hadde funnet hos Trapp. «Har De sett noe slikt her i butikken i løpet av, la oss si, det siste halve året?»

Mannen tenkte seg om. «Ja ...» sa han langsomt, og Freiberg og Nelly Trapp vekslet blikk. «Det tror jeg faktisk. Men ikke det siste halve året. Thøgersen arbeidet på et miniatyr-kamerahus for levende film på forsommeren i fjor. Det var en annen mann som hadde kjøpt delene i Tyskland tidligere på våren, kanskje i april eller mai. Et fabelaktig apparat, jeg har aldri sett noe lignende», sa han smilende.

«Akkurat. Så, hva enn de nå hadde fore ble det planlagt allerede i fjor.»

«Hva?» Mannen så uforstående på ham.

«Nei, det var ingenting, jeg bare snakker med meg selv. Jeg får så gode svar da ...»

Fotografen så mistenksomt på Freiberg.

Nelly Trapp lente seg fram. «Kan De si hvem som bestilte det?»

Fotografen nølte og så fra Nelly Trapp til Freiberg og tilbake igjen.

«Det er helt greit å snakke med damen også», sa Freiberg uten å fortrekke en mine, og mannen rødmet lett.

Han så bekymret ut.

«Dette gjelder en drapssak», sa Freiberg alvorlig og så at mannen bleknet.

Så bestemte han seg tydeligvis og nikket. «Et øyeblikk.»

Han forsvant inn på et lite bakrom og de kunne høre ham romstere med et eller annet. Etter et par minutter kom han ut med et papirark. «Jeg fant denne kvitteringen», sa han. «Det står et håndskrevet firmanavn på notaen.»

Freiberg og Nelly Trapp så på hverandre. «Ja ha, og hva het så dette firmaet?»

Mannen leste i notatene sine. «Alopex.»

Freiberg hadde ventet at det var Trapp som hadde kjøpt kameraet. Firmanavnet sa ham ingen verdens ting.

«Vet De noe om dette firmaet?»

Mannen ristet på hodet. «Nei, ingen ting. Thøgersen ordnet alt, en eller annen kom, betalte og forsvant.»

«Hvordan så personen ut?»

«Jeg husker ikke, det er lenge siden. Men han så vel ut som en hvilken som helst mann antar jeg. Pomade i håret. Frakk. Hatt. Tofargede sko.»

«La De merke til det?» Freiberg var lettere forundret.

«Ja ... det er ikke så vanlig, i alle fall ikke her i butikken, så ... De vet, man legger merke til de velstående.»

«Jaha?»

«Ja», sa mannen uten å forklare noe mer.

«Hvordan betalte han?»

«Det så jeg faktisk. Han betalte kontant. Fra en stor seddelbunke, så mye husker jeg. Det var mange penger i den bunken.» Han nikket betydningsfullt.

«De husker ikke noe annet?»

«Nei, dessverre, men, hør, jeg er opptatt med noe her», sa mannen, plutselig avvisende, som om han innså at han hadde sagt altfor mye til disse to fremmede som plutselig dukket opp i forretningen.

«Nå vel, jeg takker Dem for deres opplysninger», sa Freiberg og ga mannen et visittkort. «Kan De be Deres overordnede telefonere meg når han kommer tilbake?»

Mannen nikket og holdt visittkortet mellom to fingre som om han var redd for at det var smittefarlig.

«Det skal jeg gjøre.» Han smilte et dødt smil og la kortet på kassaapparatet som stod på disken. Måten han sa det på gjorde at Freiberg tvilte på at han ville gjøre det. Mannen fortsatte: «nå må jeg dessverre tilbake til mitt arbeid.»

«Ja, selvfølgelig», sa Freiberg. «En ting, har De en adresse på Thøgersen?»

Mannen trakk pusten langsomt, som om han var i ferd med å få nok av dette. «Ja ...» sa han og så vekk.

«Det er bare en formalitet», forklarte Freiberg uten å utdype det nærmere og mannen nikket etter en kort overveielse. Han oppga en adresse som likeledes som Wiesensteins hus lå vest for sentrum og Freiberg noterte den ned i boken sin før han takket og de gikk ut av butikken igjen.

Kapittel 23

«Jeg får ikke tak på denne fotografen», sa Nelly da de satt i bilen igjen tjue minutter senere.

«Hva mener De?» Freiberg startet Chevroleten og svingte ut i trafikken.

«Han er som von Ostheim, er han ikke? Han er bortgjemt et sted. Er det med vilje? Om så er, er det fordi han har noe å skjule? Er han en bevisst medspiller i dette plottet eller har han bare blitt brukt fordi han er flink med kameraer?»

«Det», sa Freiberg imponert, «er det beste spørsmålet som er stilt i dag.»

Hun smilte til ham. «Takk», sa hun.

«Det er noe vi må finne ut av. I tillegg må jeg finne ut av dette firmaet som kjøpte kamerahuset, og se om jeg kan finne noen ledetråder der. Hva var det igjen? Alopec?» Freiberg lo hult. «Det er et navn som ikke sier meg noen ting.»

«Det kan høres ut som et latinsk navn», sa hun. «Hva om jeg oppsøker biblioteket og leter i ordbøkene? De har så mye å fare med, og jeg trenger noe å henge fingrene i for ikke å gå til hundene.» Hun så alvorlig på ham.

Han smilte. «Har De tid til det?»

«Selvfølgelig. Jeg har fått fri av min sjef et par dager fordi Emanuels begravelse er på tirsdag. Men jeg orker ikke styre noe med det.»

Freiberg visste et øyeblikk ikke hva han skulle si. Han var ikke så flink med trøst og medfølelse ord.

«Jeg drar gjerne på biblioteket for Dem», sa hun og reddet ham fra pinligheter.

«De har overgått Dem selv i dag», sa han, «selv jeg er imponert over hvordan De tenker.» Han hørte at det ble feil i det samme det kom ut og skulle til å rette på det da hun brøt ut i en trillende latter. «Takk for det, om det var en kompliment.»

Han lo beskjemet. «Det var ment som det. Uansett, dette med biblioteket var en meget god idé.»

Hun smilte fremdeles. «Takk.»

Bilen snodde seg mellom hestekjerrer og trikker på vei mot Freibergs kontor. Han så på henne. «Vil De at jeg skal kjøre Dem hjem igjen, eller blir De med på kontoret mitt og oppsummerer det vi har funnet ut?» Enda en gang kom det ut en setning som lød annerledes da den kom ut enn da han tenkte den ut. det lød mest av alt som en invitt til et eventyr.

Hun så lenge på ham. Tilsynelatende lette hun etter bevis for at det var noe annet enn et saklig forslag uten å finne det. «Jeg tror jeg takker nei denne gangen», sa hun. «Det er på tide å komme seg hjem. Jeg blir sliten av alt dette, De vet.» Hun slo ut med hendene i en trett gest.

«Jeg forstår. Nåvel. Jeg telefonerer Dem i alle fall når jeg vet mer.»

«Det er fint. Kjører De meg til min manns forretning, jeg har et ærend der. Jeg må finne noen papirer.»

«Selvfølgelig. Skal jeg kjøre Dem hjem etterpå?»

«Neida, jeg går til Deichmanske når jeg er ferdig.»

«Akkurat. Jeg hadde allerede glemt det. Det er glimrende. Jeg ringer Dem i kveld og hører hvordan det gikk.»

Han slapp henne av utenfor forretningen og kjørte til kontoret sitt. Der så han enda en gang gjennom notatene han hadde gjort kvelden før, der han forsøkte å få de forskjellige delene av saken til å henge sammen.

Han føyde til det han hadde fått vite i løpet av formiddagen. Filmen avslørte et komplott mot Schechter. Den mest sannsynlige fienden var von Ostheim, men han satt i Bergen, Freiberg hadde selv snakket med ham på telefon et par dager tidligere. Trapp hadde arbeidet for von Ostheim en gang i tiden, det var en grei forbindelse. Nå måtte han også finne ut hvor Thøgersen kom inn i ligningen. Om dette faktisk var en plan som var startet mange år tidligere måtte de ha hatt kontakt med fotografen også på det tidspunktet. Han var nødt til å lete etter en forbindelse mellom fotografen og Trapp før 1921. Han måtte kontakte den infernalske førstebetjenten igjen. Han forsøkte flere ganger å få tak i ham, men Fibe var ifølge konstabelen som svarte ute i et oppdrag og ville ikke være tilbake før sent på ettermiddagen.

Kapittel 24

Nelly var i ferd med å låse seg inn i mannens forretning da noen ropte navnet hennes. Hun snudde seg og så en kone i stakk og skaut som hun gjenkjente som en bakstekone som solgte brød og kaker fra en bod på hjørnet nederst i gaten, hun hadde et lite krypinn der som hun fylte med bakervarene sine grytidlig på morgenen hver dag.

«Fru Trapp!» ropte hun med en stemme skarp som en tranes trompetstøt. «Unnskyld, fru Trapp!» ropte hun igjen da hun tilsynelatende trodde at Nelly bare var på vei inn uten å bry seg om henne. Hun kom sjokkende opp gaten mens hun løftet på skjørtet med den ene hånden. Det klakket i brosteinen av treskoene hennes. Hun stanset andpusten foran Nelly som så lett forundret på henne.

«God formiddag, Jørgine, hva er det som står på?»

«Det var fryktelig leit med Deres mann!» sa Jørgine og pustet hvesende.

«Takk for omtanken», sa Nelly og smilte til henne.

«Det var sannelig heldig at han som kom sammen med ham kom seg unna!»

Nelly stivnet. «Hva mener du?»

«Ja, jeg så'n bare så vidt der i tåka, men da det smalt forsvant'n bare som en ånd og var borte. Etterpå ramla jo deres mann sammen her på trappa og ...»

Nelly lente seg fram og avbrøt henne. «Sier du at min mann kom sammen med en fremmed da han ble overfalt?»

«Ja det er akkurat det jeg ...» Jørgine så på Nelly og så et øyeblikk redd ut. «Men å'ere for no' fru Trapp, Dere ser da rent fortustra ut!»

«Ja, Jørgine», sa Nelly og rettet seg opp mens hun kikket opp og ned gaten. «Det er akkurat det jeg er.» Jørgine holdt en hånd opp foran munnen. «Jeg meinte ikke å skremme Dere, fru Trapp!»

«Nei, nei, ikke tenk på det. Det var bare litt overraskende å høre at han ikke var alene. Jeg tror at det bare er du som har visst om dette.»

«Å, sier'u det?»

«Har du fortalt det til noen?»

«Nei, det har jeg da ikke.»

«Fint. Det er nok best for deg at du ikke sier det til noen andre heller.»

«Nei, just det, fru Trapp, det er jo deffor at jeg sier'e til Dere!»

«Det er fint, Jørgine, takk skal du ha.»

Freiberg hørte telefonen allerede da han var nede i trappen på vei opp og hastet inn for å ta den.

«Dette er Konrad Freiberg, vær så god?»

«Ja ... det er meg igjen, herr Freiberg, så fint at jeg fikk tak i Dem» sa Nelly. «Jeg har akkurat fått en viktig opplysning av en dame som holder til nede i gaten her.»

«En opplysning?»

«Ja, hun sier at hun så en annen mann sammen med Emanuel da han ble skutt», sa hun.

Freiberg lente seg fram. «En gjerningsmann?»

«Nei, det virket snarere som det var en venn av Emanuel, han hadde forsvunnet inn i tåken da skuddene startet å falle.»

«Hm. Det er svært interessant. Det kan være Thøgersen.»

«Ja, jeg tenkte De ville vite det så snart som mulig.»

«Jeg har forsøkt å ringe Fibe et par ganger, men han er ikke å få tak i. Jeg forsøker igjen litt senere, så nevner jeg det for ham.»

Da Freiberg endelig fikk tak i Fibe virket han mer gretten en noen gang. «Freiberg? Hva pokker er det denne gangen? Jeg har ikke tid til Deres evinnelige mas. Vi har saker å arbeide med her, ser De!»

«Har dere funnet noe mer på Trapp-mordet?» spurte Freiberg uforstyrrelig.

«Hva mener De? Hvorfor lurar De på det nå?»

«Tror dere fremdeles det er denne ransmannen?»

«Det vil jeg ikke uttale meg om. Hvorfor spør De?»

«Jeg har akkurat funnet ut at Trapp ikke var alene da han ble skutt.»

«Jaha?» sa Fibe etter en lang stillhet.

«Noen har sett ham sammen med en mann som forsvant idet skuddene falt.»

«Hvem var det som så dette?»

«En eller annen i gaten. Jeg er ikke sikker.»

«Hvilken forskjell gjør så dette, Freiberg, det kan vel De som er så briljant fortelle meg?»

«Vel, det får vel Deres ransteori til å minne sterkt om selveste Titanic og isfjellet, gjør det ikke?»

«Ikke vær frekk!»

«Jeg bare understreker fakta, herr Fibe!»

«Pah», spyttet Fibe og det lød som et revolverskudd i Freiberg øre. «Ble han skutt av dette individet som var sammen med ham da, mener De?»

«Nei, nei, personen rømte fra stedet da noen begynte å skyte.»

«Vet De hvem dette kan være?»

«Nei, men det kan være denne fotografen Thøgersen. Jeg vet ikke mer enn det. Det kan være ham.»

«Ja, ja, kanskje det», brummet Fibe. «De nevnte ham tidligere. Vi er i ferd med å se nærmere på det.»

«Det er godt», sa Freiberg, sa farvel og la på.

Han dro hjem etter det, og husket enda en gang at han hadde glemt å avertere etter en ny hushjelp, og fant huset mørkt og kaldt og uten noen som helst liflig duft av middag. Irritert på seg selv hentet han ut noe kaldt kjøtt fra isboksen og oppdaget at den også var like før å måtte fylles med ny is, ellers ville maten han hadde der bli ødelagt. Han sukket og slamret igjen lokket. Dette var altfor mye å huske på for en mann. Etter at han hadde spist ble han sittende og tenke over det Nelly hadde sagt tidligere på dagen, spørsmålene hun stilte. Han var fremdeles imponert over hvor skarp hun var, han måtte innrømme for seg selv at han ikke hadde sett henne for seg som en likeverdig, men som en pen dame med behov for hjelp. Han forstod nå at hun ikke stod noe tilbake for ham selv, og det var et langt skritt å ta for Freiberg, som i bunn og grunn var noe av en selvhøytidelig sjåvinist som så på damene som noe pent som hang i albukroken hans.

Det var tidene som forandret seg, innså han, moderne kvinner i 1924 var selvstendige og, vel, moderne. Ikke ville de bli degget for, ikke ville de vartes opp. De betalte sine egne drinker, takk. Og tok utdanning. Han kjente personlig to søstre som hadde doktorgrad i biologi og fartet omkring i polare strøk på jakt etter vekster han aldri hadde sett, og i enda sjeldnere grad hadde hørt om. Og nå hadde denne damen som bare noen dager tidligere hadde virket skjør som kinesisk porselen, stått fram som en robust og tenkende kvinne som var minst like klar i tankene som han selv, og det sa ikke lite når det var en tanke som kom fra ham.

Han greide ikke å unngå å føle seg tiltrukket av henne på en helt annen måte enn han hadde gjort med de flørtete unge pikene han møtte på restaurant Svanen eller andre steder i byen om kveldene. Det hadde vært mer som en jakt for å tilfredsstille et behov han ikke visste hva var, men disse damene som han til tider brakte med seg hjem som trofeer for kvelden, var like interessante å snakke med som stumtjeneren han hadde i entreen og han så dem aldri mer etter at de møtte den stakkars Elise i døren om morgenen. Elise som bare hilste likegyldig på dem og slapp dem ut for så å lage frokost til Freiberg som om ingenting hadde skjedd.

Og nå var han altså i ferd med å falle for denne damen, og det passet seg ikke når hun ikke engang hadde begravet sin mann enda. Han klødde seg i nakken og bannet stille over sine egne tanker og konsentrerte seg enda en gang om tankene hun hadde hatt omkring Thøgersen.

For fotografen interesserte ham.

Nelly så ham som en som virket å trekke seg unna offentligheten, en som ikke ville være synlig. Hennes spørsmål hadde gitt ham et nytt spor å følge. Hun hadde spurt om hvorfor han gjemte seg. Hvis han hadde grunn til å gjemme seg for politiet, kunne det bety at han hadde hatt noe utestående med lovens lange arm. Det kunne være en inngangsport for kontakten mellom Thøgersen og Trapp. Freiberg hadde fått en tanke i

hodet som sa at om komplottet hadde startet så tidlig som i 1918, og det allerede da impliserte denne Thøgersen, burde det bety at også han hadde et kriminelt rulleblad, man fikk ikke med seg en hvilken som helst fotograf på et slikt vidløftig prosjekt uten at de kjente ham fra tidligere. Den neste tanken han hadde hatt var denne: hvor var det logisk at Trapp og Thøgersen da kunne ha kommet i kontakt med hverandre? Dette var den første sammenhengen Freiberg ville finne ut av. Men han ville også, på samme måte som han hadde gjort overfor von Ostheim, prøve å få ham i tale, røre litt i dammen deres for å se hva som skjedde.

Telefonen hans ringte i det samme. Den hang på veggen i entreen og han gikk ut dit og tok den stående.

«Dette er Konrad Freiberg privat, vær så god?»

Det var stille et øyeblikk i den andre enden, såpass lenge at Freiberg sa «hallo?»

«Ja ... dette er Reinert Bekkeland.»

«Ja vel, hva kan jeg hjelpe Dem med?» Navnet sa ikke Freiberg noen ting, men det var noe kjent med den skarrende røsten hans. Mannen nølte, men Freiberg ventet til han snakket, han hadde ofte folk på tråden som ikke var sikre på om de gjorde det rette ved å ringe ham og han hadde funnet ut at det beste da var å vente til de selv fikk bestemt seg for om de skulle snakke eller legge på. Om han nødet dem la de bare på.

«Det er jeg som arbeider i Thøgersens fotoforretning», sa mannen endelig.

«Ja, selvfølgelig», sa Freiberg som nå kjente igjen stemmen. «Jeg satt akkurat og tenkte på sjefen Deres.

Har De funnet ham?»

«Nei ...», sa han, og stemmen virket underlig anspent.

«Nei vel, hvorfor ringer De så?» sa Freiberg.

«Jeg må dessverre fortelle at han er sporløst forsvunnet!»

«Hva sier De? Siden når?»

«Han skulle komme på arbeid i går, men kom ikke, og han kom heller ikke i dag, og han har ikke tatt telefonen. Jeg vet ikke hva som kan ha skjedd. Det virker som om han ikke er i huset sitt. Jeg er nødt til å dra ut dit for å se om noe har skjedd med ham.»

Freiberg tenkte seg om. «Har dette hendt før?»

«At han forsvinner? Ja, en gang, for et halvt år siden. Da var han borte i fire dager før han kom tilbake og han ville ikke fortelle hva som var på ferde. Men han virket preget av et eller annet denne gangen, som om han hadde vært utsatt for store sinnsbevegelser.»

Freiberg nikket ut i luften. Dette var urovekkende.

«Har De adressen hans?»

«De fikk den av meg tidligere», sa Bekkeland.

«Ja, akkurat, det stemmer, jeg den nedskrevet her», sa Freiberg og åpnet notatboken sin for å sjekke at han hadde den.

«Godt», sa han som avslutning. «Jeg skal se på det.»

Freiberg tok frakken sin og gikk til automobilen, deretter kjørte han en liten mil vestover og svingte vekk fra vikene og sjøen. Han kjørte noen minutter innover og stanset ved et rødmalt hus som lå for seg selv

litt vekk fra de større nabohusene. Han ble sittende bak rattet og studere det en stund. Det så ubebodd ut. Et øyeblikk lurte han på om han hadde funnet feil adresse, men en rask sjekk av notatene viste at det var her Thøgersen skulle bo. Han gikk ut av bilen og inn gjennom den åpne smijernsporten. En kort gruslagt innkjørsel gikk inn mot inngangsdøren. Den var gjengrodd med gress. Det var i det hele tatt et loslitt inntrykk med hele stedet. Han gikk opp to trinn og banket på døren. Det var ingen som svarte. Han banket igjen uten at noe skjedde. Deretter gikk han en runde gjennom den vanstelte hagen til baksiden av huset og kikket inn gjennom vinduene, men kunne ikke se noe, gardinene var trukket for. Det var helt klart ingen i huset, dørene var låst og i postkassen lå flere brev og to aviser. Det var ingenting å finne og han måtte dra tilbake med uforrettet sak. Det var helt klart ting som tydet på at han hadde gått under jorden i all hast. Eller hadde noe verre skjedd med ham? Om han var den som var sammen med Trapp, Kunne skytteren ha funnet ut om ham også?

Kapittel 25

Nelly Trapp gikk opp trappene til Deichmanske bibliotek og fram til disken der en dame i begynnelsen av trettiårene satt i en tett tilknappet bluse bak en skranke og skrev på et registreringskort. Hun så opp på Nelly og smilte. «God dag, hva kan jeg gjøre for Dem?» Stemmen var lav og velmodulert og det var tydelig at hun hadde vært bibliotekar i mange år. Lavmælteten lå som en kappe omkring henne.

«God dag. Jeg trenger en ordbok på Latin, eller riktignere, en latinsk-norsk ordbok. Finnes det?»

«Selvfølgelig», smilte bibliotekaren. «Om De venter et øyeblikk skal jeg finne det for Dem!» Hun ga henne et vennlig smil og forsvant. «Tusen takk», sa Nelly til ryggen hennes. Hun satte seg på en sofa og ventet. Damen forsvant innover i lokalet og gikk automatisk på tå, og i det lange skjørtet hun hadde på virket det som om hun svedde lydløst over gulvet. Et vagt sus av dempet støy lå over biblioteket, på underlig vis forsterket under det høye taket. Flere mennesker, for det meste unge menn i tyveårene, satt og studerte på bord langs kanten av lokalet. Hun kunne se bibliotekaren oppe på avsatsen høyere opp der hun klatret opp på en skammel og plukket ned noen bøker fra en av hyllene. Tre minutter etter var hun tilbake med tre kraftige bind i mørkt skinn, slitt matte i ryggen.

«Om De vil se på dem her, er det en plass der bak hvor De kan sitte.»

Hun gikk bort til en ledig pult med en grønn lampe over og la bøkene klar. Nelly takket for hjelpen og satte seg ned. Deretter fant hun fram en notisbok. Det tok henne en halv time å finne det hun lette etter. Hun noterte det hun fant og leverte bøkene tilbake til bibliotekaren. Deretter dro hun hjem og ringte Konrad Freiberg.

«Jeg har vært på Deichmannske og har funnet ut hva det mystiske navnet betydde» fortalte hun. Dette navnet «Alopex», Det er faktisk navnet på fjellreven. Jeg forstår ikke helt ...»

«Vent litt!» avbrøt Freiberg. Det ble stille mellom dem et øyeblikk, bare en elektrisk skurring hørt på linjen. Noe hadde koblet seg sammen i hjernen hans og det ringte en alarmklokke et eller annet sted.

«Hva? Hva er det?» sa hun.

«Fjellreven. Det handler om pels.»

Hun trakk pusten i et dempet, sjokkert gisp.

«Det spør det ikke er på tide å ta en nærmere kikk på denne Adolphi» sa han. «Jeg har ikke vært sikker på hans medvirkning, men dette ser alvorlig ut for ham.» Han takket henne for hjelpen og de ble enige om å møtes neste dag før de avsluttet samtalen.

Nelly ble sittende med røret i hånden noen sekunder før hun hengte det stille på gaffelen. Adolphi? Den stille mannen på den andre siden av gaten passet på ingen måte inn i noe slags skummelt komplott mot hennes far. Et hulk unnslopp henne og hun dro en trett hånd over pannen. Dette var i ferd med å bli altfor mye for henne.

Kapittel 26

Tidlig neste formiddag var Freiberg på vei opp en smal trapp i en steinbygning i sentrum. Han kom inn i et støvet halvmørkt lokale hvor en kvinnelig sekretær i tjuårene hakket løs på en gammel høy skrivemaskin uten å se opp, og en dør stod oppe inn på et kontor der Freiberg kunne se en mann sitte med små runde briller og en pomadisert glattstrøket hårsveis. Han så ut til å lese i en avis. Han hadde en pipe i munnen og en grå tåke av tobakksrøyk svevde inne i rommet.

Sekretæren skrev ferdig hva det nå var hun holdt på med og så opp på Freiberg. «Kan jeg hjelpe dem?»

«Det håper jeg da», sa han i et nøytralt tonefall, mildt irritert over at hun lot ham vente et minutt før hun snakket til ham.

Hun så ut til å ta det som kritikk, for munnen hennes strammet seg til en smal strek.

«Jeg trenger å vite noe om firmaer og eierskap», sa Freiberg.

Hun nikket en gang. «De skal få snakke med kontorfullmektig Olsén.»

«Takk.»

Hun forsvant inn den åpne døren og sa et eller annet, og mannen der inne brettet støyende sammen avisen. Så kom hun ut igjen og ba ham stige inn. Freiberg takket igjen og steg inn i det røykfylte kontoret. Mannen viste seg å være i førtiårene et sted og Freiberg så at han også hadde en smal bart under nesen, så tynn at han ikke hadde sett den på avstand. Han så uinteressert opp på Freiberg.

«Mitt navn er Konrad Freiberg», sa han og rakte mannen et vitittkort, «jeg trenger å vite eiendommene til en viss Valdemar Adolphi.»

«Hva handler dette om?» sa mannen med knirkete stemme mens han leste på vitittkortet.

«Jeg trenger dette i forbindelse med en etterforskning jeg holder på med.»

Mannen så ut til å måtte tenke over dette en stund før han nikket langsomt. «Politi?» sa han forsiktig.

Freiberg ristet på hodet. «Nei.»

Dette så ut til å overraske mannen, som ikke sa noe til det, men stirret mistenksomt på Freiberg en liten

stund. «Nåvel», sa han endelig, «eiendommer er da ingen hemmelighet. Adolphi, sa De?»

«Akkurat. Valdemar.»

«Dette vil ta en liten stund, om De vil sette Dem skal jeg finne ut av det.»

Freiberg satte seg og mannen tok med seg en blekgul skriveblokk og forsvant ut i rommet utenfor der et stort skuffekartotek var plassert. Han kunne høre smellet av skuffer og blafringen av kortene mens mannen lette. Klappingen av skrivemaskinen var i gang igjen på forkontoret. Fem minutter etter var Olsén tilbake. Han hadde notert flere ting på blokken sin. «Valdemar Adolphi», sa han, «det stemmer at han eier noen eiendommer.»

Freiberg lente seg framover. «Noen eiendommer?»

«Det stemmer.»

«Jeg vet om en liten bygård på østkanten?» Freiberg nevnte gateadressen.

«Ja, akkurat. Det er en av dem.»

«Hvor er de andre?»

«Det er to til. En større gård nede i Dronningens gate – en fem etasjes forretningsgård, og en mindre eiendom rett utenfor sentrum oppe på Frogner.»

«Sier De det? Tre eiendommer står oppført på mannen?»

«Det stemmer? Er det et problem med det?»

«Nei, for all del. Det var bare ...» Freiberg tok seg i det. «Kan jeg få en kopi av det De har skrevet?»

«De kan få hele papiret.»

«Det er jo strålende.» Freiberg smilte til mannen, som ikke smilte tilbake.

«Men det var også noe mer», sa Olsén.

«Ja ha?»

«Han eier også tre forretninger utenom dette.»

Freiberg myste overrasket. «Tre forretninger? De snakker om butikker?»

«Akkurat. En pelsforretning, en skobutikk og en forretning som selger herrekonfeksjon.»

Han møtte Nelly Trapp en time senere på Svanen restaurant, Ole serverte dem lunsj med et megetsigende smil på leppene som Freiberg overså.

«Det viser seg at Adolphi faktisk er en velstående forretningsmann», fortalte Freiberg og forsøkte å skjære gjennom et høyt smørbrød bestående av roastbiff, remulade og løk. «Han eier bygårder og flere forretninger.» Nelly hevet et øyenbryn. «Kan De da si meg hvorfor han sitter i et ørlite kott og syr pels hele dagen når han eier så mye?»

«Nei. Det kan jeg ikke. Det hele er underlig.»

«Man skulle tro at han hadde nok penger til å reke omkring på verdensomseiling, i stedet sitter han i det knøttlille lokalet. Merkelig.»

«Og dette Alopex-navnet antyder at han har noe med det hele å gjøre?»

«Vel, vi vet jo faktisk at Adolphi er på årlig forretningsreise til Tyskland.»

«Ja, De har jo rett, det hadde jeg glemt! Det betyr jo at han må ha godt med penger!» En liten latter unnslopp henne, men Freiberg hadde tankene et helt annet sted. Han åpnet lommeboken og tok ut kvitteringen som Adolphi hadde benektet å ha noe med å gjøre. Den var datert 20. april året før.

«Adolphi kjøpte utstyret», sa han langsomt. «Det er helt sikkert.»

«Hva?»

«På forretningsreisen sin. Han kjøpte utstyret for Thøgersen og Trapp.»

«Hva slags utstyr?»

«Hørte De ikke hva mannen i forretningen hans sa? Om det særegne fotoutstyret som måtte bestilles spesielt? De laget antakelig en bestillingsliste som Adolphi fikk med på denne årlige reisen sin, de sendte med ham penger og han kjøpte det inn. Han var i Tyskland i fjor, jeg så kalenderen.»

«Kalenderen?» Hun så uforstående på ham.

«Han hadde en jernbanekalender for fjoråret hengende på veggen sin.»

«De legger da også merke til alt», smilte hun.

«Det er en del av jobben min, vet De.»

«Det vil jeg tro», sa hun, «hva tenker De å gjøre nå?»

«Jeg skal få ut av Adolphi sannheten.»

«tenker De gå til voldsomheter?» Hun så bekymret på ham.

Freiberg skar en grimase. «Nei. Jeg tror ikke det vil være nødvendig.»

Kapittel 27

Freiberg trampet inn i Adolphis butikk som om han var i ferd med å skulle rive den ned. Adolphi spratt opp fra stolen han satt på og rygget bakover da han så Freibergs uttrykk.

«Valdemar Adolphi», sa Freiberg mørkt. «De har alvorlige problemer!»

Den lille mannen stirret forskrekket på Freiberg. «H ... hva?»

«Er de medsammevoren i mord, herr Adolphi?» Han støttet seg med knyttnevene på Adolphis disk og lente seg mot ham.

«Men er De gal?» Den lille pelshandleren hadde grepet tak i en skinnmuffe han var i ferd med å reparere og holdt den foran seg som om det skulle hjelpe for noe.

«En mann er død, og en mann De har konspirert med er forsvunnet!»

«Men hva er det De sier?»

«Nå må De fortelle sannheten, min gode Adolphi!» Han lente seg enda lenger over disken mot mannen som nå så fullstendig vettskremt ut.

«Men, hva mener De? Si meg, er De aldeles forrykt?» Adolphis stemme sprakk i et vettskremt skrik.

«Vel. Det viser seg at De sitter dypere i klisteret enn en tapetserer i kuling! Det beste De kan gjøre for å redde Dem selv fra å gå til hundene er å fortelle hva som skjedde.» Freiberg stirret hardt på ham.

«Hvorfor sier De dette til meg? Hva er det De snakker om?»

«Kjenner De til en fotograf ved navn Thøgersen?»

Adolphis øyne utvidet seg i sjokk et sekund før han tok seg inn igjen. «Nei ...» sa han bestemt, ansiktet var i vanlige folder igjen. «Jeg kjenner ham ikke.» Han møtte ikke Freibergs blikk.

«Men?» sa Freiberg, som følte at det lå noe mer bak den korte setningen.

«Men jeg kjenner til ham. Han kom hit sammen med Trapp.»

Freiberg nikket. Han hadde sett Adolphi som en forsiktig mann, og å komme busende inn som en løpsk okse ville ganske sikkert skremme vettet av ham og få den forsiktige mannen til å bryte sammen. Taktikken hadde virket.

«Når var dette?»

«Like før jeg skulle på en forretningsreise til Tyskland midt i april i fjor.»

«Jaha?»

Adolphi dumpet ned på stolen sin igjen, men så ikke på Freiberg. «De hadde et forslag å komme med.»

«Om å bli med på et kupp?»

«Kjære vene, nei!» han så sjokkert opp på Freiberg. «Er det hva De tror?»

«Fortell meg hva dette forslaget gikk ut på», sa Freiberg stramt og overhørte Adolphis spørsmål.

Adolphi løftet skuldrene høyt opp og slapp dem ned igjen med et sukk. «Denne Thøgersen, han var forresten en ufordragelig lømmel, jeg har aldri ..., nåvel, han hadde med seg en katalog over fotoutstyr. Jeg skulle kjøpe en spesiell linse hos en Zeiss-forhandler i Berlin, og dertil deler til et kamerahus som ikke var å få tak i her i landet fordi det var spesielt lite i størrelse.»

«Fortalte de Dem hva det skulle brukes til?»

Adolphi ristet energisk på hodet. «Nei! Men da Trapp ble skutt forstod jeg at de hadde fingrene i noe som var svært farlig, de hadde innlatt seg med skruppelløse personer!»

«Og fordi De var redd for selv å bli drept ville De ikke fortelle meg om dette da jeg var her tidligere?»

«Akkurat. Jeg visste jo ikke hva som kunne komme til å hende meg!» Han slo ut med hendene i en desperat gest. «Med disse ukjente mennene utenfor her og allting! Jeg var vettskremt!» Han ristet oppgitt på hodet.

«Tilbake til handelen. De dro av gårde i april i fjor og brakte hjem utstyret?»

«Ja. Jeg smuglet det inn etter råd fra Trapp, de var redde for at innførsel av slikt utstyr kunne vekke mistanke. Det var helt imot mine prinsipper, men ...»

«Hva trodde De selv?» avbrøt Freiberg.

«Jeg visste jo ikke hva det handlet om! De må tro meg! De kom seg ikke utenlands for å få kjøpt dette utstyret fordi de ifølge Trapp ikke hadde tid til en flere uker lang reise.»

«Jeg gjetter at de ikke hadde råd. For ikke å snakke om hvordan de skulle få forklart det for ektefeller og kolleger», sa Freiberg sarkastisk.

«Trapp visste at jeg hvert år på den tiden drar av gårde på en forretningsreise», fortsatte Adolphi. «Jeg var ganske enkelt et bud! Et redskap for å skaffe dem det de trengte for å gjøre hva de nå var i gang med.»

Freiberg nikket. «Hvorfor skal jeg tro Dem på dette? Har De forresten et firma som heter Alopex?»

«Nei? Hva ... men det er jo navnet på et pelsdyr, en rev?» Han så uforstående på Friberg.

«Akkurat. De har ikke noe slikt firmanavn?»

«Nei, det har jeg da ikke, jeg er registrert hos myndighetene som Adolphi eiendom.» Han lente seg fram, øynene hans viste tegn til panikk. «Hør her, herr Freiberg, jeg tjener mine penger på ærlig vis. Min sønn driver selskapet som eier eiendommene mine og jeg lager pelser fordi det var yrket min far i sin tid lærte meg og fordi det fremdeles er lukrativt, takk og lov!»

Han fikk en tenksom rynke i pannen idet han roet seg mer ned. «Men hvem vet», sa han stille, «hvem vet hvordan det går. Alle disse små bankkrisene som har foregått de siste årene, jeg er redd for at noe langt mer alvorlig kan komme til å skje. Og da vil nok ikke folk kjøpe pelser lenger.»

«Tror de at det går så ille?»

Adolphi trakk på skuldrene. Redselen for Freiberg så ut til å ha forsvunnet og han snakket i et vanlig, forretningsmessig toneleie. «Jeg vet ikke. Det er bare en frykt man har. Hva er dette med Alopex-firmaet?»

«Det ser ut til at betalinger og bestillinger har gått gjennom dette firmaet.»

«Men, hvorfor?» Adolphi så forvirret på Freiberg. Så husket han noe og forsvant inn på bakrommet der Freiberg hørte ham romstere og lete etter noe. Så hørte han Adolphi komme med et utrop, og noen sekunder etter kom han ut igjen med et papir, rød i toppen av sinne. Freiberg så at han holdt en nota. «Jeg har aldri sett på maken!» utbrøt Adolphi. «De ville kompromittere meg, aldeles sikkert!» sa han og stirret rasende på Freiberg som så at pelshandleren holdt en kvittering nesten lik den han hadde i lommen. «Jeg har ikke lagt merke til dette tidligere», sa Adolphi sjokkert.

«Det kan se slik ut», sa Freiberg og så lenge på mannen som nå hadde satt rett som et spett i ryggen og stirret trassig inn i øynene hans. Han hadde kommet med en plausibel forklaring på sin medvirkning. Han hadde rett og slett stått lagelig til for kumpanene Trapp og Thøgersen.

Og bakenfor, tenkte Freiberg stod den notoriske millionær Pengelens – von Ostheim. Ingen av dem hadde penger eller anledning til å reise og brukte en uskyldig og uvitende mann til oppdraget.

«Fikk De betalt?»

Adolphi rettet seg opp og smilte for første gang siden Freiberg kom inn. «Jeg fikk i alle fall refundert for mine utlegg. For jeg ga dem ikke varene før de hadde betalt meg. Jeg er ikke idiot heller, herr Freiberg!» Freiberg smilte. «Nei, det har jeg forstått.» Han hadde for lengst lagt av seg den sinte personligheten han stod fram som da han kom inn, og han rakte fram hånden. Adolphi tok den og trykket den i et fast, kontant håndtrykk som Freiberg ikke hadde tiltrudd ham. «Jeg beklager at det ble på denne måten, men jeg måtte ha fram sannheten om det som skjedde. Jeg ser nå at De ikke har visst noe om de tre herrenes planer.»

«Tre herrer?»

«Ja, det sitter en mann i Bergen og styrer det hele», sa Freiberg.

«Du store all verden», sa Adolphi og ristet på hodet. «Du store all verden.»

Kapittel 28

«Von Ostheims kontor, vær så god?»

Freiberg stusset over å høre en østlending på telefonen fra forretningsmannens kontor i Bergen. «God dag, jeg trenger å snakke med von Ostheim om en privatsak», sa han. «Det kan ikke vente.»

«Jaha? Hva er Deres navn?»

«Konrad Freiberg. Etterforsker, Oslo. Jeg har snakket med ham tidligere, han vet antakelig hva det gjelder.»

Det var stille så lenge at Freiberg lurte på om linjen var brutt, men omsider sa sekretæren: «Et øyeblikk, herr Freiberg.»

Det lød et klikk og det ble igjen bare elektrisk sus på linjen, men han ventet tålmodig. Det gikk nesten to minutter før linjen våknet til liv igjen og han hørte von Ostheims selvhøytidelige stemme. «Hva er det denne gangen, hvorfor ringer De meg til stadighet?! Jeg trenger ikke dette, jeg har virkelig andre ting å fordrive tiden med.» Han lød gretten, men det var et eller annet i tonefallet som fikk Freiberg til å tenke at han var usikker under den harde fasaden.

«Hør her, von Ostheim, jeg skal fortelle Dem noe De kanskje bør tenke på», begynte Freiberg.

«Jeg trenger ikke høre på Dem!» sa von Ostheim som om Freiberg ikke hadde snakket i det hele tatt, «jeg skal si dem ...»

«Hvordan vil de like å bli inndratt i mord, von Ostheim?» avbrøt Freiberg. «Kanskje De ikke innser at De står i fare for å havne i fengsel i 15 år?»

Det var stille en lang stund før han svarte. «Hva ... snakker De om, jeg har da aldri ...»

«Vel, det henger selvsagt sammen med drapet på Trapp.»

«Ja, jeg forstod da såpass, og som sagt ...»

«Om De ikke forteller om Deres kupplaner nå kommer De til å bli dratt inn i en alvorlig sak som ruller her i byen, og som helt sikkert vil være fatal for de involverte.»

«Dette er tøv, hvorfor skal jeg vel ...»

«Jeg har bevis!» Freiberg mistet tålmodigheten. «Nå skal De for fanden lytte!»

«Ja, ja vel ...»

«Jeg har snakket med deres kurér.»

«Hva? Hvilken kurér?»

«Han som handlet det tekniske utstyret for dere i Tyskland, selvfølgelig. Han dere har forsøkt å legge skyld på om alt skulle gå skeis. Han har fortalt alt om Deres ordre om å frakte det usett inn i landet, og han har overlatt meg et par interessante telegrammer.»

Von Ostheim kom med en lyd midt mellom et host og et gulp.

«Det var en tynn plan å lage et fiktivt selskap når Adolphi faktisk har et stort selskap i sitt eget navn.»

«Hva mener De?»

«Den lille pelshandleren dere trodde dere lurte ved å lage et selskap i hans navn, eier flere store eiendommer i byen her, von Ostheim. Det er lite sannsynlig at politiet vil tro at han har opprettet et skarve selskap for innførsel av suspekterte apparater, og som ikke har omsetning eller ingen aktivitet på et år.»

«Jeg forstår ikke hvor De vil med disse insinuasjonene», sa von Ostheim og lød som han brått fikk sure oppstøt. Freiberg så for seg en svettende mann som følte et nett stramme seg omkring ham.

«Vel, von Ostheim, har de tenkt tanken at mordet på deres kompanjong ...»

«... han var ikke min kompan ...»

«... deres kompanjong», fortsatte Freiberg ufortrødent, «at det mordet kan ses på som en opprydding innen rekkene? At De faktisk kan bli beskyldt for dette mordet?»

Von Ostheim var stille en lang stund, Freiberg kunne høre pusten hans i telefonrøret der han tydeligvis tenkte over hva han skulle gjøre.

«Greib», sa han til slutt. «Jeg skal fortelle.»

«Godt. Jeg venter.»

Selv over suset på linjen hørte Freiberg sukket som unnslopp mannen i den andre enden. «Vel. Det hele begynte i 1912, da Elmer Schechter kastet meg ut av firmaet sitt.»

«Fordi De forsøkte å lure ham.»

«Hva har det med noe å gjøre? La meg nå få fortelle.»

«Selvfølgelig. Beklager.»

Von Ostheim kremtet lenge og surklende før han kom i gang igjen. «Han kastet meg ut og jeg gikk i årevis og bar nag til ham for dette, fordi det slo bena under alt jeg planla da jeg startet opp i Bergen.»

«Akkurat. »

«Etter krigen tapte jeg mye av mine siste aktiva på en konkurs, og trengte svært til penger. Jeg behøvde noen å samarbeide med og hadde Emanuel Trapp i tankene fordi han hadde arbeidet for meg tidligere og det hadde kommet meg for øre at han hadde sittet inne et års tid, så jeg gikk ut ifra at han ikke hadde så mye å gå til etter dette, og det stemte. Så vi, vel, opprettet et samarbeid da, på høsten i 1918. Han visste også om min fortid med Schechter, og hadde en idé. I fengselet hadde han truffet en fotograf, dømt for svindel ...»

«Thøgersen ...»

«Akkurat, Thøgersen.»

«Fikk dere ideen med det samme? Teknologien var vel ikke akkurat så langt kommet den gangen?»

«Nei, vi gikk gjennom flere forskjellige ideer og forkastet dem etter hvert som vi så hvor håpløse de var, og bare ventet på et passende tidspunkt.»

«Så oppdaget dere at Thøgersens søster var en bekjent av Nelly Schechter?»

«Ja, det passet jo som hånd i hanske! Thøgersen fortalte det, Nelly hadde kommet til byen i 1920 og et vennskap hadde oppstått mellom dem nesten med en gang. Dermed visste vi at vi på en eller annen måte kunne få innpass hos Schechter via dette vennskapet, og sannsynligvis kunne komme inn i Schechters hus på et tidspunkt. Dermed utviklet vi ideen med et automatisk drevet miniatyrkamera, noe som hadde vært bare en

tanke noen år tidligere.»

«Hva var dere på jakt etter?»

«Vi ville ha tak i industrihemmelighetene hans, selvfølgelig.»

«Selvsagt.»

«Thøgersen satte i gang med å lete etter filmapparater som var kompakte nok og fant til slutt delene i Tyskland. Han bygde det selv, han er en utrolig dyktig mann.»

Freiberg stusset, men sa ingen ting.

«Trapp arbeidet også med denne framdriftsmekanismen dere helt sikkert har funnet.»

«Ja, det tok en stund før vi forstod hva det var. Dere utviklet den i fjor?»

«Ja, da det var klart at Trapp faktisk greide å bli gift med Nelly Schechter var det jo ingen grunn til å holde tilbake.»

«Og Adolphi?»

«Vi hadde ingen mulighet for å skaffe de delene Thøgersen trengte, men Trapp visste at naboen var på en årlig utenlandsreise til Tyskland der delene blir produsert. Han ble, ah ... hyret inn, uvitende om hva vi skulle med sakene.»

«Hadde dere ingen skrupler med dette?»

«Hva? Nei, det hadde vi ikke», sa von Ostheim som om det var utenkelig.

«Men noe gikk feil? Jeg har sett filmen.»

«De har rett. Kameraet var feilplassert. Idioten Trapp hadde plassert den slik at lyset ble for dårlig, og ikke nok med det, Schechter kom i veien og vi så bare ryggen hans.»

«Ville De prøve igjen?»

«Nei. Trapp hadde fått nok så vi har ingen vei inn.»

«Så dere brøt samarbeidet?»

«Ja ...»

«Og med både Trapp og Thøgersen død faller alle deres planer i fisk?»

«Det ... kan De si.» Svaret kom merkelig nølende.

«Akkurat.»

«Det er alt jeg vil si om dette. Om de ringer meg igjen kommer jeg til å anmelde Dem til politiet.»

«Ja, det er jeg sikker på», sa Freiberg sarkastisk. «Men takk for at De fortalte dette, det klargjør en hel mengde ting jeg har undret meg på.»

«Godt. Så De ringer ikke igjen?»

«Nei, det gjør jeg ikke.»

«Vel. Da får De ha en god dag, herr Freiberg.»

«Takk det samme.»

Von Ostheim la på. Freiberg ble sittende og tenke på det han hadde sagt. Han visste det var noe der han reagerte på men han greide ikke se hva det var.

Kapittel 29

«... og Valdemar Adolphi har altså vært med som en uvitende brikke i spillet deres. Kvitteringen jeg fant og som han benektet å ha noe med å gjøre kom virkelig fra ham.»

Freiberg stod i Nelly Trapps stue og forklarte den siste utviklingen i saken. Han fortsatte: «han var redd for at han selv kom til å bli skadet om han fortalte hva han hadde gjort, nemlig at han gjorde innkjøpene for trioene. Han visste ikke hva de var i gang med, men hadde en anelse om at det handlet om noe ulovlig. Han kjøpte huset til miniatyrkameraet og linsene som ble brukt til å filme pengeskabet på en forretningsreise i Tyskland i mai i fjor. Han ga det videre til Thøgersen som bygde ferdig kameraet. Thøgersen og Deres mann hadde i mellomtiden begynt å konstruere mekanismen som skulle starte opptaket i rett tid og det var bare for Thøgersen og Trapp å montere dette sammen, deretter kunne Trapp, som hadde tilgang helt inn i deres fars private gemakker, plassere apparaturet på et passende sted. Antakelig i en ventilasjonsluke eller noe slikt.»

«Du verden, noe så skrekkelig. Når begynte dette egentlig?»

«Så tidlig som i 1918.»

«Kjære vene», sa hun og stirret storøyd på ham. «Hvordan ... jeg mener, hvorfor ...» Hun slo oppgitt ut med armene. Dette var mer enn hun kunne fatte.

«Jeg har endelig fått snakket med von Ostheim. Jeg telefonerte ham i dag, rett etter at jeg hadde snakket med Adolphi. Jeg kom med noen antydninger til ham som sa at han kunne bli inndratt i en mordsak og det fikk tungen hans på glid. I alle fall til en viss grad. Han røpet, om enn noe flyktig, at han kanskje hadde hatt noen planer om et kupp mot Deres far. Han fortalte også at disse planene så dagens lys etter at han tapte en stor pengesum en gang under verdenskrigen. Han hadde fremdeles et ondt øye til Deres far og kjente Trapp fra tidligere. Han kom på at han kunne brukes i et mulig kupp, og Trapp kjente videre til Thøgersen, ifølge von Ostheim hadde de sittet inne samtidig en periode da Trapp var i fengsel for underslaget han gjorde. Så, der har vi koblingen mellom de tre.»

«Dette er helt utrolig», sa hun og ristet på hodet.

«Et riktig triumvirat» fortsatte Freiberg. «De la planer om hvordan ting skulle gjennomføres, så måtte de bare få laget apparatet, og Adolphi ble, uvitende om hva som foregikk bak kulissene, tatt med inn i planene fordi han reiste utenlands en gang i året og var i deres umiddelbare nærhet.»

«Var ... jeg også i den planen?»

Freiberg myste. «Nei ... jeg tror det kom til etter hvert, da Thøgersen oppdaget at De kjente hans søster.» Hun så på ham med et blick som inneholdt like deler avsky og vantro. «Fortalte von Ostheim virkelig alt dette?»

Han nikket. «Etter litt overtalelse. En trussel om femten år i fengsel løsner på tungebåndet», sa han.

«Si meg en ting», sa hun og så lenge på Freiberg.

«Ja?»

«Med Adolphi renvasket for mistanke og både Emanuel død og Thøgersen forsvunnet, hvor skal vi se etter den skyldige? Von Ostheim hadde alibi for tidspunktet, hadde han ikke? Kunne det være Wiesenstein? 'Skyggen'? Eller var det likevel bare denne raneren som har holdt på omkring i byen i sommer?»
«Det kan jeg ikke svare Dem på nå. Jeg må tilbake til mitt kontor nå, jeg fikk en melding om at jeg får besøk der om en times tid.»

«Har det med denne saken å gjøre?»

«Ja, det er Adrian Fibe som kommer.»

«Fibe!» sa hun beskt. «Den ufordragelige mannen!»

«Ja ... De har vel rett i det, men jeg må like fullt ta ham imot.»

En time senere stod to politietterforskere foran Freibergs skrivebord med bistre miner. Det var en høy solid kar, på grensen til å være fetladen, og en mager stolpe med et hånlig blick og en sørgelig mustasje under bowlerhatten. Freiberg lente seg tilbake i stolen og så opp på dem. «Hva kan jeg hjelpe dere med mine herrer?»

«Vi er fra politiet.»

«Jeg forstod såpass. Jeg hadde ventet å få Fibe på besøk. Så jeg spør igjen, hva pokker gjør dere her?»

«Jeg spør meg selv om det samme», sa den største av de to og så på Freiberg med et blick fylt av ingenting. «Disse lystige omgivelsene er ikke hva jeg ser for meg som en tilfredsstillende arbeidsdag. Fibe måtte i et møte. De får stå ut med oss i stedet, om det passer Dem», sa mannen syrlig. Freiberg visste hvem han var. Han var etterforsker på kriminalavdelingen og het Manger. Han var i begynnelsen av tredveårene, men tedde seg med en selvsikkerhet som var en ti år eldre mann verdig. «Men De er jo umulig å finne på telefonen», fortsatte han.

«Det er fordi jeg ikke ønsker å bli funnet», sa Freiberg med et skuldertrekk.

«Hvilken god ide for en privat etterforsker», sa Manger med et sarkastisk blick på den tause sidemannen. Han snakket med en stemme som kom langt nede fra brystkassen et sted. «De har nevnt denne Thøgersen for førstebetjent Fibe», sa han uten flere innledende fraser.

«Ja ...?» sa Freiberg avventende, han hadde en anelse om at de ikke kom med gode nyheter. «Hva med ham?»

«Jeg mener, han er død.»

Freiberg lente seg fram uten at han var klar over det selv. «Hva sier De?!»

«Han ble funnet tidligere i dag, like ved huset sitt, noen har tatt ham av dage på bestialsk vis.»

Freiberg forsøkte å få det til å henge sammen uten hell. «Men, hvordan?»

«Noen har skutt ham i ansiktet med et haglgevær. Det så slett ikke pent ut, Freiberg.»

Freiberg var sjokkert. Han forsøkte å forstå sammenhengen uten å få det til. «Det kan jeg forestille meg. Men hvorfor kommer De hit til meg og snakker om dette?»

«Han hadde Deres visittkort», sa Manger uten å fortrekke en mine.

Freibergs tanker raste av gårde. Han hadde vært ved huset hans og lett etter ham dagen før uten å ha gjort

noe annet enn å gå en runde omkring det, han hadde ikke lagt fra seg noen ting. Men de hadde vært i forretningen to dager før og der hadde han lagt igjen sitt visittkort. Det betydde at Thøgersen hadde vært innom forretningen etter at han og Nelly hadde vært der, og hadde blitt drept på et tidspunkt da han vendte hjem. Hvor hadde han vært i mellomtiden? Hadde han glemt seg? Vært borte i forretninger? I så fall ...

Han ble dratt ut av tankene av Manger som fortsatte å snakke. «Thøgersen hadde også Emanuel Trapps visittkort i huset sitt. Og telefonnummeret stod skrevet i en telefonbok på skrivebordet hans. Som om de var gode venner. Hvilken klikk av sammensvorne!»

«hva antyder De?»

«Nei ... ingen ting», sa Manger og ventet på en reaksjon.

Freiberg klødde seg på kinnet og stirret på Manger som nå så tilbake på ham med noe som minnet om triumf i blikket. «Jeg kjenner ikke disse menneskene», sa Freiberg til slutt og sukket. «Vi har lett etter Thøgersen et par dager på grunn av dette. Derfor har han visittkortet. Jeg la det igjen i hans butikk for et par dager siden.» Manger hevet et øyenbryn. «Vi? Hvem er 'vi'?»

«Det er undertegnede og Nelly Trapp.»

«Hustruen til den avdøde Emanuel?» Mangers tonefall grenset mot vantro.

«Det stemmer.»

«Du verden. Det var kvikt!» Han så på sidemannen og lokket fram et megetsigende flir fra ham.

«Ingen morsomheter takk, fruene er bare ivrig på å finne ut hvem som har tatt mannen av dage.»

«Det er jeg sikker på», sa Manger sarkastisk. «Men tilbake til denne Thøgersen. Hva vet De egentlig om ham?»

«Vet De ikke at jeg har nevnt ham for Fibe tidligere?»

«Jo, selvfølgelig. Vi har noen fakta samlet om ham etter at De nevnte det, rullebladet hans, jeg kommer tilbake til det. Men vi vet altså ingenting om ham her i byen. De vet noe, gjør De ikke?»

Freiberg nikket. «Vel. Han var fotograf og optiker. Han laget linser til spesial-fotografiapparater. Og det er interessant. For det passer med min teori.»

«Teori? Hva snakker De om?»

«Har De hørt om filmingen av pengeskapet?»

«Ja?»

Freiberg stakk en finger i været. «Se for Dem dette scenarioet: Trapp og Thøgersen går sammen om å bygge et mekanisk miniatyrapparat som automatisk kan ta levende bilder av noe på et bestemt tidspunkt. Trapp sørget for utløsermekanismen og urverket for dette, Thøgersen hadde linsen og kamerahuset.»

«De har kontroll på alt, forstår jeg.»

«Ikke alt. Vi vet enda ikke hvorfor Trapp ble drept, hvorfor Thøgersen nå er blitt drept. Det er ingenting som tyder på at det har sammenheng med deres eget komplott.»

«Så, hvem kan det da være?»

Freiberg trakk på skuldrene. «Hvem vet. Jeg holder en knapp på smuglerne.»

Manger hevet et øyenbryn. «Smuglerne, hvorfor det?»

«Fordi jeg har mistanke om at de kom for nær en smugleroperasjon. Noe foregår i det hotellet.»

Politimannen skar en grimase. «Det virker som en høytflyvende tanke.»

«Kanskje. Kanskje ikke. Fibe fortalte at De ikke visste noe om en overvåkning av hotellet?»

«Vi har ikke noe slikt gående.»

«Vel, jeg vil tro det er smuglerne som har overvåket hverandre.»

Det gikk flere minutter uten at de sa noe. Manger og kumpanen tente hver sin sigarett, Freiberg tente for en gangs skyld en pipe, og de satt alle noen minutter i stille kontemplasjon mens de betraktet røyken som snodde seg i stripen av sollys som skar gjennom rommet.

Det var Manger som brøt stillheten. «De er ikke redd selv?» Han myste mot Freiberg gjennom røyken.

«Hva mener De?»

«De trækker i bedene til disse menneskene. Noen kan bli forbannet. Det ble tross alt skutt mot Dem tidligere i uken.»

Freiberg ristet langsomt på hodet med øynene tankefullt festet på veggen bak politimannen. «Nei, jeg er ikke urolig», sa han.

«Det er best å passe på», sa Manger i en ukarakteristisk omtanke for Freibergs helse.

«De sa noe om at De har funnet ut noe om Thøgersens tidligere historie?»

«Ja, vi fant noe. Vi har snakket med fengselsmyndighetene», sa han, deretter ble han stille.

Freiberg ventet på fortsettelsen. Den kom ikke. «Ja?» sa han til slutt, utålmodig.

«Han var en ufordragelig figur.»

«Det er vi alle», sa Freiberg og angret øyeblikkelig.

«Hva mener De?» sa Manger og hevet et øyenbryn.

«Nei jeg mener ingen ting», sa han og smilte det vekk. «Fortell meg nå hva De fant ut. De sa De hadde noe?»

«Thøgersen satt i fengsel en stund rett etter verdenskrigen.»

Freiberg nikket. Det var som han hadde trodd og som von Ostheim senere hadde fortalt. «Når?» spurte han selv om han visste det.

«1918.»

«Det var vel i Bergen, var det ikke», sa han, mer som en statuering av et fakta enn som et spørsmål.

Manger så overrasket på ham. «Ja. Det var faktisk det. Hvordan visste De ...»

«Jeg har da ikke ligget på latsiden», sa han selvhøytidelig og trakk på skuldrene.

«Akkurat. De visste altså det?» Manger klodde seg på en rund kjake, den disset svakt av bevegelsen. «Faktum er at han de delte celle i perioden da Trapp satt der. To måneder på våren i 1918.»

Freiberg nikket. «Dette gir mening. Hvorfor har ikke Fibe fortalt dette tidligere?»

«Jeg vet ikke, det er vel opp til ham å bestemme hva han lar private få vite om sine etterforskninger.»

«Antakelig. Hva satt Thøgersen inne for?»

«Han satt inne åtte uker for simpelt tyveri.»

«Har De noe mer på rullebladet hans?»

Manger ristet på hodet. «Nei. Siden har han vært ren som en liljebloomst.»

«Og nå har noen tatt livet av ham. Det er merkelig, er det ikke?»

«Jeg må si meg enig. Og smuglerne er vanligvis ikke så nådeløse, om det er som De sier.»

«Jeg har tenkt det samme.»

De to politimennene gikk, og Freiberg lurte på hvorfor i all verden de hadde kommet. De hadde ingen grunn til å opplyse ham om et drap som var skjedd, selv om han drev med en privat etterforskning. Men Fibe hadde tydeligvis en mer forekommende side også, ikke bare den lukkede steinmuren han vanligvis framstod som.

Og det var greit nok for ham.

Kapittel 30

Freiberg snakket med Nelly igjen en liten stund senere, de møttes på en kafé ikke lang fra der hun bodde. Det var heller ikke langt fra Freibergs leilighet, han spiste en gang imellom frokost på stedet når han måtte tidlig av gårde, og Elise hadde fri. Nå satt de med hver sin kaffe ved et lite trebord i et stille hjørne av den lite besøkte kafeen. Bak dem var et vindu ut mot trafikken utenfor.

«Hvordan går det med begravelsesforberedelsene?» spurte han.

Hun skar en liten grimase, som om hun kjente på smerten av en gammel skade. «Begravelsesagenten tar seg av det hele. Jeg orker ikke gjøre noe. Begravelsen vil som De allerede vet bli avholdt tirsdag formiddag. Annonsen står i avisene i dag. Jeg satt 'ingen blomster til hjemmet' under.» Hun grøsset synlig.

Han nikket. «Går det bra med Dem?»

Nelly smile svakt. «Ja ... jada, det går greit. Men hvorfor ville De snakke med meg igjen nå?»

«En oppdatering, og jeg vil høre Deres mening.»

«Det er smigrende», sa hun og møtte blikket hans.

«De har et godt blikk for situasjonen.»

«Takk. La meg høre.»

Det var stille mellom dem noen sekunder før Freiberg begynte. «Fibe bekreftet at det var en forbindelse mellom Thøgersen og Trapp allerede i 1918, akkurat slik von Ostheim fortalte meg, altså kan vi stole på at det von Ostheim sa stemmer. Han ble nok nervøs av min trussel om tjue år i fengsel.

Hun smilte svakt. «Samtidig er det klart at de kjøpte miniatyrfilmkameraet», sa hun.

«Ja, de har vært tålmodige, dette har foregått over svært lang tid.»

«Akkurat. Men bringer dette oss videre i hvem som kan ha tatt livet av min mann?»

«Nei ...» sa han, «for jeg tror ikke det har å gjøre med deres egen agenda, jeg tror det har med det som foregikk nede på det lille hotellet å gjøre.»

Hun rynket pannen. «Drapet på hotelleieren?»

Freiberg nikket bekreftende. «Det også. Ting foregår der nede. Jeg tror det var et internt oppgjør mellom smuglerne. Wiesenstein. Simonson. 'Skyggen'. Det er mange på banen. Jeg tror også det har sammenheng med automobilen Adolphi så, de tre karene som så ut til å vente på noe, overvåke noe.»

«Men hvis det ikke har med dette å gjøre, hvorfor har De da blitt truet? Skutt etter? Bortført til underlige gangstere?»

«De kan så si», sa han og så lenge på henne. «Jeg har nok kommet noen for nær.»

Hun nikket og øynene hennes ble tankefulle og bekymrede. «Det var i den sammenhengen at det var en som truet Dem forleden? Over telefonen?»

Freiberg stirret på henne.

«De har rett» utbrøt han. Han husket plutselig at han hadde glemt noe. En ide han hadde hatt i et øyeblikks klarsyn flere dager tidligere. Han visste hvordan han kunne ha en mulighet til å finne ut hvem som ringte og kom med trusler. Det hadde ikke vært Wiesenstein, og Simonson hadde ingen interesse av å komme med trusler mot ham. Det måtte være en annen. Denne personen som kalte seg for 'Skyggen'.

«Jeg må gå», sa han til henne, «jeg er nødt til å ta en viktig telefon.»

Hun så litt perpleks ut, men sa: «Ja vel. Kontakter De meg når du vet mer?»

«Selvsagt.»

Kapittel 31

Freiberg satt ved skrivebordet sitt og bladde gjennom en liten arkivboks med alfabetskilleark til han fant det han lette etter. Det var et nummer han ikke hadde ringt på et par år og håpet at abonnenten fremdeles var blant de levende. Det burde hun være, for hun kunne vel ikke være mer enn tretti år gammel. Han løftet av røret og sveivet en gang på telefonen, da sentralborddamen svarte ba han henne sette ham over til et nummer på Sinsen.

«Et øyeblikk», sa sentralborddamen trett. Det klikket av, deretter fikk han ringetonen og etter tre ring ble anropet besvart. «Backer, vær så god?»

«Ah, Mimmi, dette er Konrad Freiberg.»

Det ble stille et øyeblikk. En syrlig kvinnestemme sa: «Freiberg. Det var en stemme jeg ikke hadde håpet å høre fra igjen. De ringer meg antakelig ikke av sosiale hensyn?» Personen i den andre enden var helt klart ikke glad over å høre Freiberg. Hun lød irritert på grensen til det direkte forbannede. «De vil ha meg til å gjøre en tjeneste for Dem igjen, er det ikke slik?»

Freiberg kjente et stikk av dårlig samvittighet, men ristet det av seg. «Jo ... det stemmer, for så vidt.»

Mimmi Backer var sentralborddame og hadde arbeidet som dette i nærmere femten år. Hun var tjueni år gammel og fremdeles ugift. Hun var en slank, vakker brunette med moderne frisyre og en tunge skarp som en barberkniv. Nå var hun leder for en rode av sentralborddamer på en sentral på østkanten og likte dårlig å bli brukt i Freibergs etterforskninger.

«Hva er det denne gangen?» Hun sukket oppgitt. «Jeg trodde jeg var ferdig med Dem.»

«Vel, saken er den at en mann truet meg på telefonen forleden og jeg ønsker å finne ut hvem han er.» Mimmi Backer snøftet i telefonen. «Det er ingen overraskelse at noen truer deg, Freiberg, du er en pest og en plage!»

Freiberg lot seg ikke dupere. «Jeg trenger din hjelp, kjære Mimmi!»

Hun utstøtte et uartikulert bjeff, som latter uten humor. «Ikke 'kjære Mimmi' meg! Du ber meg om for meget, Freiberg, jeg kan ikke gjøre dette gang etter gang!»

«Men forstår De ikke at jeg er nødt til å finne ut hvem som ringte meg!»

Freiberg hørte henne le oppgitt. «Det er en vise jeg har hørt før! Dette er minst tiende gang, det er ...»

En undertrykt ed unnslopp henne.

«Mimmi, min kjære venn», sa Freiberg i et beroligende, om enn noe nedlatende tonefall, «jeg liker ikke at noen truer meg over min egen telefonlinje! Jeg vil finne ut av det, og det har sammenheng med denne saken jeg er opptatt med! Det er en drapssak, Mimmi! Og jeg lover at dette skal bli siste gang!»

«Ha! sa hun bittert. «Det har De sagt de siste fem gangene også!»

«Det er lenge siden sist, frøken Backer, men denne gangen forsikrer jeg Dem om at det er siste gang.»

«Ja vel», sa hun på utpust etter enda noen sekunders overveielse. «fortell meg så hva du trenger hjelp til.»

«Jeg trenger å finne en sentralbord dame.»

Mimmi Backer var stille et øyeblikk. «Hva sier du?»

Han forklarte situasjonen, om den truende telefonen og at han hadde fått navnet på sentralbord damen som hadde satt over samtalen. «Sentralbord damen het Aslaug.»

«Vet De det?» Det ble sagt i et tonefall som indikerte at hun ikke forstod hva i all verden det var Freiberg var i gang med denne gangen.

«Jeg gikk henne på klingen for om mulig å få navnet hennes, slik at hun kanskje husker samtalen. Jeg ba henne ta notater!»

Hun sukket. «Ja vel. Jeg skal se på det. Men dette er siste gang, hører du!»

«Takk skal De ha», sa Freiberg.

Han fortalte henne om samtalen og ga henne sentralen, datoen og det omtrentlige tidspunktet. Hun sa at hun skulle ringe ham tilbake om hun fant ut noe og la på.

Mimmi bannet og ble sittende med hånden på telefonrøret etter at hun hadde snakket med Freiberg. Hun kjeftet på seg selv fordi hun enda en gang hadde sagt ja til mannen. Hun hadde en gang i tiden hjulpet ham for å være snill, blendet av sjarmen hans, men siden hadde han brukt henne for det hun var verdt, og hadde knapt betalt for det han fikk hjelp til. Hun bodde i en liten leilighet på Sinsen og måtte gå en kilometer til sentralen hun arbeidet på for å finne det han etterspurte. Der hadde de en oversikt over sentralene og hun kunne finne en sentralbord dame ved navn Aslaug.

En time senere visste hun hvor hun måtte gå og var på vei.

Kapittel 32

«Er Det De som er Aslaug Bråtan?»

En slank dame i tredveårsalder med en knallende rød hårmanke som flommet nedover skuldrene hennes snudde seg og så forundret på henne. «Hva? ja? Det er meg ...» Hun løftet av seg bakelitthodetelefonene sine og satte stillbordet i avmodus med en hendel på tablået foran seg. Det var en nesten bedøvende summing i lokalet fra den skranglete lyden av numre som ble oppringt, av telefondamenes stemmer og klikkene fra releer.

«Jeg har et spørsmål til Dem.» Mimmi stod rett opp og ned på gulvet bak henne.

Aslaug Bråtan betraktet den nyankomne damen med skepsis. «Hvem er De?»

«Jeg er Mimmi Backer, og har ansvaret for pikene på Hammersborg sentral.»

«Og hva gjør De så her? Dette er ikke Hammersborg.»

Mimmi smilte svakt. «Jeg har et spørsmål å stille Dem.»

«Ja vel?» Hun kastet på det røde håret. «Da får'i komma med det da!»

Mimmi ble satt ut av sensualiteten til damen som satt foran henne, men konsentrerte seg om oppgaven Freiberg hadde gitt henne. «Snakket De forleden med en mann som spurte Dem om Deres navn?» Sentralborddamen myste tankefullt. «Ja ... Ja, jeg husker noe om det. Det var no' merkelig med det hele.»

«Ja ... mannen er merkelig. De har rett i det ...»

Sentralborddamen glippet med øynene. «Kjenner De ham?»

«Ja, dessverre.» Mimmi smilte svakt.

Aslaug Bråtan smilte tilbake. Det klikket i et rele og det summet bak henne, og en rød indikator kom til syne i en rute på sentralbordet, men hun lot ikke til å legge merke til det. «Hva handler detta om?»

«Vi vil gjerne finne ut hvem det var som telefonerte ham den gangen. Det var noe suspekt med den samtalen og han vil gjerne vite hvor den kom fra.»

Den rødhårede lo. «Men trur'i jeg husker sånn'a?»

«De husker at De snakket med ham?»

«Ja, veldig godt.»

«Kan De minnes noe i forkant av den samtalen? Det var en mann som telefonerte. Han hadde visstnok en hes stemme.»

«Jeg kan da ikke ... det er da så mange som ...» Hun avbrøt seg selv idet et eller annet dukket opp i minnet hennes. «Vent litt, det var noe ...» sa hun plutselig. Hun ble sittende et halvt minutt og tenke seg om, og Mimmi lot henne sitte der uten å si noe. Hun betraktet damen som var som et sensuelt fyrverkeri der hun satt.

«Ja! sa damen plutselig og Mimmi skvatt nesten. «Ja, jeg hus'er det nå! Jeg måtte leite opp det navnet, og ringe tilbake til mannen!!»

«Hvilket navn?»

«Fri, frei, et eller annet?»

«Freiberg?»

Aslaug pekte på henne. «Akkurat, det var navnet jeg lette opp. Er det han De arbeider for?»

«Det er vel å trekke det litt langt, men la oss si det på den måten», sa Mimmi syrlig, «og så ringte De tilbake til mannen?»

«Akkurat.»

«Husker De hvor?»

«Et øyeblikk. Jeg tror jeg ...» Damen bladde bakover i en notisbok hun hadde liggende foran seg. Hun pekte ned i boken. «Her. Her står det.»

Hun leste opp et telefonnummer og fortalte at det fantes et omvendt register der man kunne lete fram adressen til de forskjellige numrene. Dette visste Mimmi Backer allerede, hun hadde brukt den utallige ganger. Men dette var et nummer hun ikke trengte å lete opp. Hun skrev det likevel ned i sin egen notisbok og takket den rødhårede for hjelpen.

«Kanskje vi treffes en dag ...?» sa Mimmi, «hvor bor De?»

«Jeg bor på Kampen», sa hun.

«Å, det er jo like ved der jeg bor», løy Mimmi, «kanskje vi møtes?»

«Ja, kanskje det», sa den rødhårede og smilte tilbake til henne. Mimmi håpet at hun ikke rødmet.

«Hva slags suspekterte ting var dette da?» spurte sentralborddamen og så opp på Mimmi Backer med et glimt i øynene Mimmi ikke greide å tolke. Blikket fikk det til å krible på forbudte steder.

«Det kan jeg dessverre ikke snakke om», sa Mimmi halvkvalt og takket enda en gang, snudde seg og hastet ut.

«Du all fredens for ei snelle», sa hun høyt til seg selv da hun gikk ned trappen mot gaten.

Kapittel 33

Freibergs kontor lå badet i sollys og avslørte at han ikke hadde hatt noen der til å tørke støv på lang tid. Han hadde satt inn en notis i aftenavisene et par dager tidligere der han skrev at han ønsket en voksen, erfaren husholderske og underskrev med *bill.mrk. gode arbeidsforhold*, men han hadde enda ikke rukket å hente ansøkingene. Han lot hånden gli distré over flaten og etterlot en blank stripe i støvet. Han hadde en bunke notater der alt som hadde foregått var skrevet ned, han hadde brukt kvelden før til å fylle ut en tidslinje for hendelsene.

Det var nesten utrolig å se at dette hadde startet så mange år tidligere med Trapps konkurs, noe som etter hvert fikk ham i jobb hos von Ostheim i flere år. Samtidig, von Ostheims kontakt med Elmer Schechter, og hans agenda med å ville fravriste ham bedriftshemmeligheter, noe som gjorde at Schechter kastet ham ut. I januar 1917 skjedde det som Wiesenstein snakket om, skuddvekslingen utenfor Hvaler. Året etter jobbet Trapp hos Weidege og ble tatt for underslag for deretter å bli dømt til nesten et år i fengsel. Han satt inne det meste av 1918. I seks uker av straffen delte han celle med fotografen Thøgersen. På denne tiden,

etter at Trapp ble sluppet ut, hadde von Ostheim tapt pengene sine og hadde klekket ut en plan for å fravriste sin gamle fiende Schechter forretningshemmelighetene han ikke fikk tak i mens han samarbeidet med ham flere år tidligere. Freberg gikk ut i fra at det var ønsket om å få mer penger som var drivkraften i alt disse holdt på med. Von Ostheim tok kontakt med Trapp som han nå visste hadde vært på kant med loven, og planen ble satt ut i livet. Thøgersens søster er med på det på et eller annet vis, ifølge von Ostheim hadde det skjedd tilfeldig; de fant ut at hun kjente Nelly og Thøgersen ordnet det slik at Nelly og Emanuel ble invitert til det samme selskapet i julen 1921, og de møttes.

Nelly, som var relativt voksen og ugift, hun var 31 år gammel, falt for den et år yngre Emanuel og det gikk antakelig langt bedre enn de tre bandittene kunne ha sett for seg. Allerede året etter giftet de seg. Alt var klart for å sette ting ut i livet. Fotografen har visst om det siste på markedet av kamerateknologi, men det måtte kjøpes fra Tyskland. For å skjule sporene sine bestilte de ikke selv, men fikk Trapps uvitende og noe naive nabo Adolphi til å kjøpe med delene fra Tyskland på sin årlige forretningsreise i april 1923. De brukte resten av det året på å bygge apparaturet som skulle til, antakelig var det prøving og feiling før det neste sommer var klart for generalprøven. Nelly og Emanuel besøkte hennes far i juli 1924 og Emanuel må på et tidspunkt ha greid å montere apparatet i en luftekanal eller lignende med utsikt til pengeskapet. Men, som opptaket viste, det var mislykket, kameraet var feilplassert og de så bare ryggen og hodet til Schechter, ikke låsen.

Så blir Trapp drept et par måneder etterpå, uten at det så ut til å være relatert til Trapps agenda. Men hva var det som skjedde? Freiberg trodde i alle fall ikke at det hadde med butikkranene den sommeren å gjøre, raneren hadde sin måte å gjøre ting på, og det var absolutt ikke på samme måte som drapet på trapp, som snarere var som en henrettelse. Det samme var drapet på Thøgersen, som antakelig hadde vært sammen med Trapp den fatale morgenen.

Freiberg rettet seg plutselig opp i stolen. Det var noe i dette bildet som ikke stemte.

De påfølgende hendelsene var som en revyplakat klistret opp ved siden av et Munchmaleri, det passet ikke inn. Noe hadde initiert drapet på Trapp, men ut fra det han visste på dette tidspunktet var det umulig å si hva det var. Det var helt utenkelig at det var Schechter som hevnet seg, selv om kanskje en overivrig politietterforsker kunne ha tenkt den tanken. Freiberg vurderte den ikke som sannsynlig i det hele tatt, Schechter var ikke en mann som nedlot seg til å bruke slike brutale metoder.

Freiberg trommet med fingrene på notatene sine. Han var helt sikker nå. Det måtte ha å gjøre med hendelsene på hotellet. Ting ble straks mer brutale når man tok det inn i ligningen. Hotelleieren var blitt drept på iskaldt vis. Han var muligens for nær hendelsene og hadde sett noe som kunne røpe dem, eller han var en femtekolonist blant gangsterne, og fortalte om det som foregikk til noen utenfor. Noen hadde skutt etter Freiberg og han ble tatt med til denne Wiesenstein. Noen hadde brutt seg inn på Freibergs kontor. Noen hadde truet ham over telefonen. Midt oppe i dette vandret figuren som alle kalte for 'Skyggen' med et voksende ry som en svært brutal gangster, som banket opp konkurrenter og jaget dem ut av spritmarkedet omkring Oslofjorden. Kanskje samarbeidet han med Wiesenstein, kanskje ikke.

Det var bare olme banditter og dulgte trusler så langt øyet rakk. Det handlet mest sannsynlig om markedsandeler. Det var en stor mulighet for at et eller annet i dette bildet fikk Trapp drept. Og deretter, til alt overmål ble Thøgersen drept før Freiberg greide å få tak i ham. Freiberg hadde lett etter saken i morgenvisen men hadde ikke funnet noe. Det ble mer og mer tydelig at Trapp og Thøgersen måtte ha dumpet opp i ting som var farlig for noen i det kriminelle miljøet. Freiberg greide ikke å forstå hva det kunne være, det var som om alt bare ble en grøt av hendelser rørt tilfeldig sammen.

Det skulle ikke gå lang tid før ting ble mer håndfaste. Han rakk ikke tenke mer på dette før det banket på døren og Nelly Trapp kom inn.

«God formiddag, fru Trapp.»

«Kan vi ikke kutte det formelle, dette blir bare komisk. De kan godt kalle meg Nelly.» Hun smilte. Freiberg nikket. «Så kan De kalle meg Konrad!»

Et flyktig smil gled over Nellys ansikt, men hun hadde et eller annet på hjertet, noe plaget henne.

Hun sa ingenting, så Freiberg sa: «Nelly, vil De høre hva slags tanker jeg har om det som har skjedd?»

«Ja ... gjerne.»

Han fortalte om tidslinjen og hvordan han trodde ting hadde foregått, og avsluttet med at han trodde at Trapp hadde tråkket for nær noens bed.

Hun hørte på ham uten å fortrekke en mine. Til slutt sa hun: «jeg vet ikke hva jeg skal gjøre!» Hun var på gråten og Freiberg rakte henne galant et rent lommeterkle fra innerlommen på jakken. Hun takket og krystet det som om hun ville klemme saften ut av det.

«Hva tenker De på?»

«Begravelsen. Jeg må begrave min mann og jeg vet ikke lenger hvem han er!» Tårene hennes begynte å renne.

«Så, så, det går nok bra.»

«Men hva skal jeg gjøre?! jeg er lurt opp i stry her, jeg har blitt utsatt for et helt ufattelig komplott bare for at noen skulle fravriste papa noen hemmeligheter!»

Freiberg tenkte seg om et øyeblikk.

«Jeg foreslår at De bare gjør gode miner til slett spill til dette er over, så kan De ta sorgene etterpå. Det kommer nok av dager», sa han og angret med en gang han hadde sagt det, for Nelly brøt ut i hulkegråt. Han reiste seg og sa lavmælt: «kom her, Nelly.» Hun reiste seg og han la armene om henne og trakk henne inntil seg. Hun gråt mot skulderen hans. Til slutt stilnet gråten. Han holdt henne fortsatt, og hun lot ham gjøre det. Han kjente hvordan kinnen hennes søkte halsen hans, hvordan munnen hennes gled opp mot hans. De var millimeterne fra å kysse hverandre idet døren til kontoret plutselig ble åpnet og noen utstøtte et overrasket utrop.

Kapittel 34

Mimmi Backer steg rett inn på Freibergs kontor uten å banke på slik hun alltid pleide å gjøre, selv om det var mer enn to år siden hun hadde vært der. Hun dumpet rett opp i noe som så ut til å være en full klinch mellom Freiberg og en dame hun aldri hadde sett. Hun bråstanset og haken hennes falt tre centimeter ned. «Åh ...» sa hun halvkvalt og visste ikke hva hun skulle gjøre. Aller helst ville hun løpe på dør, så pinlig var det. Men hun hadde noe hun var nødt til å fortelle Freiberg om. Damen Freiberg hadde omfavnet tok et langt skritt tilbake og så forferdet på Mimmi.

«Ah, Mimmi», sa Freiberg som om ingenting hadde hendt. «Der er De jo. De kunne jo ha ringt.»

«Nei, Freiberg, dette er alt for farlig til å snakke om på telefonen.»

Han så forskende på henne, men ansiktet hennes røpet ikke annet enn bekymring. Han kastet et blick på Nelly, som fremdeles så skrekkslagen på Mimmi.

«Ingen fare, Nelly, dette er Mimmi Backer, som en gang imellom hjelper meg. Hun er rasende flink! Mimmi, dette er Nelly Trapp, det er hennes sak jeg utforsker.»

Mimmi overså smigeren og hevet et øyenbryn. «Det kan jeg se», sa hun syrlig. Så tok hun seg sammen.

«De må høre dette, Freiberg.»

«Hva fant De ut?»

«Telefondamen De snakket med, hun som heter Aslaug, jeg fant henne, og hun hadde nummeret til mannen som truet Dem skrevet ned.»

Freiberg lente seg frem. «Hadde hun?»

«Ja, hun var nødt til å ringe ham tilbake etter å ha funnet fram nummeret ditt. Hvorfor har De egentlig hemmelig nummer?»

«La oss ta det en annen gang», sa han, «fortell nå videre hva De har funnet.»

«Ja ... og det nummeret ...» sa Mimmi sakte. «Kommer fra et svært uventet sted.»

Ti minutter etter hadde hun fortalt det hun visste og Freiberg var lamslått. Nelly så på henne som om hun var forrykt. Han hadde først ikke trodd på det Mimmi Backer sa. Det var for utrolig. Men når han så på alt sammen passet det. Og det gjorde ham bare ikke overrasket. Det gjorde ham forbannet. Det stod bare igjen å få det bekreftet. Og det var et par mennesker han måtte snakke med før han konfronterte ham. Han så på de to kvinnene. «Fra nå av må vi gå svært forsiktig», sa han. «Mimmi, du må ikke snakke med en sjel om dette. Og Nelly, det er kanskje best om vi nå et par dager ikke ser hverandre.»

Han merket at Mimmi gjorde en slags megetsigende grimase ved siden av seg, men lot seg ikke merke med det. «Er vi enige om dette?» Freiberg så fra den ene til den andre.

«Ja da, Konrad», sa Nelly.

«Ja da, Konrad», sa Mimmi Backer med all den sarkasme hun kunne legge i setningen, og med et ilt blick på Freiberg forsvant hun ut døren.

«Hva var det med henne?» spurte Nelly med blikket på den lukkede døren.

«Hvem vet», sa Freiberg og unnlot å møte blikket hennes.

«Hva gjør vi nå?» spurte hun med et blick fylt av gryende angst. «Hvem kan vi nå stole på?»

«Jeg vet ikke enda», sa han mørkt. «Men vi må finne ut av det. Jeg følger Dem hjem», sa han, for å unngå emnet, «men først må vi innom og snakke med damen som så din mann bli skutt, hva het hun igjen?»

«Jørgine på hjørnet.»

«Akkurat. Jørgine på hjørnet. La oss dra.»

Kapittel 35

Jørgine, som hadde sett Trapp bli skutt, hadde ikke sagt noe til Nelly om hvem som skjøt. Men hun hadde stått nede i gaten, bare tredivet meter fra hotellet, i området der skuddene måtte ha kommet fra. Hun hadde sett at noen gikk sammen med Trapp og flyktet da skuddene falt, det var en stor sannsynlighet for at hun også hadde sett skytteren. Konrad Freiberg og Nelly Trapp oppsøkte henne tidlig neste morgen, rett etter at hun kom til den vesle butikken sin. Hun så overrasket opp da de kom fram til henne, hun hadde ikke oppdaget dem før de stod der.

«Kors, dere skremte meg!» sa hun og så på dem med store, knallblå øyne.

«God morgen, Jørgine», sa Nelly.

«Å, er'e Dere», sa hun og smilte til Nelly.

«Ja. Og dette er Konrad Freiberg, han prøver å finne ut hvem som skjøt min Emanuel.»

«Er'n spanser?» hun skjøt Freiberg et pussig sideblikk.

Nelly greide ikke unngå å smile. «Neida, han er ikke politimann. Han holder på for seg selv. Han driver med private undersøkelser.»

Jørgine så fra den ene til den andre uten at det virket som hun forstod hva Nelly mente.

«Jeg har noe å spørre Dem om, Nelly», sa Freiberg.

«Dere trenger ikke være dis tel meg, inspektør, jeg er da ikke så stor på det!»

«Nei, vel», sa han og smilte vennlig til henne. «Du har fortalt Nelly her at du så hvordan Trapp ble skutt?»

«Ja og en forferdelig opplevels' var'e!» Hun nikket langsomt med fryktsomme øyne.

«Det kan jeg forstå.»

Nelly spurte: «så du noe annet den morgenen, Jørgine?»

«Å meiner Dere?» Blikket hennes spratt mellom dem som om hun var redd for at hun hadde sagt noe galt. Freiberg tok over: «du så at Trapp ble skutt med kaldt blod og at kameraten hans løp inn i tåken og forsvant, gjorde du ikke?»

Jørgine nølte, blikket hennes vandret til Nelly og holdt seg der.

«Du kan bare snakke med Freiberg her, Jørgine, ingenting av det du sier vil komme ut til andre. Jeg lover at du ikke er i fare!»

«Sier Dere det?» Blikket gled tilbake til Freiberg.

Freiberg nikket forekommende, men kunne ikke uten videre gå god for Nellys lovnad, men sa likevel med ettertrykk: «absolutt!»

«Det var to karer ...» sa hun etter en liten pause.

Freiberg rynket pannen overrasket. «To andre menn?»

Hun nikket. «Ved hottellet.» Øynene hennes ble store og redde idet hun gjenopplevde hendelsen.

Freiberg måtte holde seg fra å smile. Dette passet med teorien hans som hånd i hanske. «Hva skjedde?»

«De krangla, bråka fært.»

«Når var dette?»

«Akkurat da jeg hadde kommi på mandagen. Grytidlig. Trapp og han kumpanen hans kom opp gata og så dem stå der og krangle, og jeg hørte Trapp si et eller annet om at de kanskje trengte hjelp, at det kunne være denna ranern som har drivi på i byen i sommer.»

«Gjorde de det? Gikk de bort til dem?»

«Nei, det var som om det brått gikk opp et lys for Trapp, som om han hørte hva de krangla om og at de stod og så på noe de ikke burde se, for han greip bare kameraten i overarmen og dro'n fort oppover uten å se mer på de to som sto og krangla. De hasta avgårde som om det brant i buksene dem's»

«Fortsett», sa Freiberg utålmodig da hun tok en pause for å samle seg.

«Ja, ja», sa Jørgine, like utålmodig. «En av kranglefantene oppdaga de to, og detta er merkelig», sa hun og viftet med en finger, «han sa noe til han andre og de bare slutta å krangle.»

Freiberg så på henne med en overrasket rynke i pannen. «Sluttet? Sånn uten videre?»

«Ja ... bare 'sånn'» sa hun og knipset med fingrene mens ansiktet lyste av forundring.

«Hvordan så de ut, disse mennene? Hvordan var, eh, 'han andre' som du snakket om?»

Hun nikket dypt med hodet, øynene hennes var store og alvorlige. «En av dem var ganske mager og, med et forunderlig musefjes. Han svetta fært i frakken.»

Nelly så på Freiberg. «Vet De hvem det kan være?»

Freiberg nikket. «Han heter Torger og blir kalt 'rottetryne'. Han ble kraftig banket opp for noen dager siden.»

«Og den andre?»

«En gråhåra kar med hundefjes. Skalk på hodet.»

Freiberg nikket. Det var alt han trengte å vite. «Hva skjedde så?»

«Jeg blei helt fjetra av detta», sa hun, «han rotta sjokka ned gata og inn i tåka som om ingenting hadde skjedd, mens han andre fulgte etter de to opp gata.»

Nelly Trapp og Freiberg vekslet blikk.

«Og så ..., jeg har aldri sett makan», sa hun, og nå så Freiberg at tårer flommet opp i øynene hennes, «så dro han fram en skyter og plaffa Trapp ned med to skudd. Det smalt som bare faen i gata her! Kameraten bare løp av gårde og forsvant. Han blei borte i tåkeheimen. Jeg gjemte meg bak disken min og kom ikke ut før den første kunden kom en halv time etterpå! Han hadde sikkert skutt meg også om han hadde sett meg.»

«Ja», sa Freiberg tankefullt, «det tror jeg sannelig han hadde gjort.»

Jørgine så intens på ham og grøsset synlig.

Freiberg forsøkte å tolke det Jørgine hadde sagt. Han forstod hvorfor Trapp hadde trukket seg unna. Han gikk ut fra at Trapp hadde en anelse om hva som foregikk fra hotellet, og når han så disse to, hadde han sett at en av dem var på et sted han ikke burde være, og snakke om ting han ikke burde snakke om. Trapp måtte ha kjent ham igjen og det var brått i ferd med å bli farlig for ham.

«Du har sett denne personen tidligere?»

«Ja det var noe kjent me'n. Men da hadde'n unniform. Og det kan vel ikke stemme, kan det, Freiberg?»

«Nei ...», sa Freiberg bistert. «Det høres utrolig ut.» Han gløttet bort på Nelly, som gransket ham som om hun aldri hadde sett ham før. De takket henne og ga henne en femmer for uleiligheten som hun takket overstrømmende for, før han kjørte Nelly hjem til leiligheten.

«Så det stemmer at det er noen i politiet som har gjort dette?»

«Det kan se slik ut», sa han alvorlig. «Jeg må snakke med Fibe.»

Telefonen Mimmi Backer hadde sporet opp hadde kommet fra politiets nummer. Men de visste ikke hvem som hadde ringt, bare at telefonen kom innenfra politiets hovedkvarter.

«Jeg må gjøre noe jeg aldri hadde trodd jeg skulle finne på», sa han til Nelly idet de stanset foran inngangen hennes noen minutter senere.

«Hva da?» sa hun og virket urolig.

«Jeg må alliere meg med Simonson. Jeg må få ham med på laget.»

«Med smugleren? Alvorlig talt?»

«Ja. En av karene til denne Wiesenstein jobbet for Simonson for noen år siden. Jeg trenger å finne ham og Simonson kan sannsynligvis hjelpe meg med det. Dessuten tror jeg Wiesenstein og 'Skyggens' egentlige plan er å overta Simonsons hegemoni på smuglermarkedet. Dermed er det i hans interesse å finne ut av dette.»

«Jeg forstår. Men er ikke han farlig?»

Freiberg smilte ut i luften. «Nei, jeg har aldri oppfattet ham som farlig.»

«Bare vær forsiktig», sa hun.

«Det skal jeg være.. Og De slipper heller ingen inn om De ikke er brennsikker på hvem det er.»

«Jeg lover. Takk, Konrad, jeg stoler på Dem.»

«Det er godt å høre. Jeg tar kontakt igjen når ting ordner seg.»

Kapittel 36

Freiberg gikk opp trappen til Noel Simonsons sted etter å ha fått en adgangsbillett av en av karene som arbeidet på kaia, det var måten dette ble ordnet på. Man visste om en kontakt, gikk til ham og fikk en billett, et adgangskort som man tok med seg og viste i døren. Det illegale skjenkestedet hadde ligget der i mange år og hadde overlevd flere runder med razziaer uten å gå under, den lå i en stor leilighet i tredje etasje i en blåmalt bygård langt øst i sentrum. I etasjen over hadde Simonson hovedkvarter. Freiberg trodde at smugleren eide hele gården og for alt han visste bodde han i en av de andre leilighetene der også.

Han ble sluppet inn etter å ha vist passerseddelen til en skummelt utseende vakt ved døren. Freiberg måtte først inn på skjenkestedet i andre etasje før han fikk audiens hos sjefen for det hele. Kun to gjester satt i lokalene i konsentrert samtale med hvert sitt glass foran seg. Han gjenkjente den ene som en sakfører i et kjent firma, mannen han snakket med var ukjent for Freiberg. Noen snakket bak ham og han oppdaget at den glattslikkede bartenderen hadde sagt et eller annet. Freiberg fortalte at han måtte snakke med Simonson og at smugleren burde si ja til dette, det var absolutt i hans interesse.

Bartenderen så på ham med et par døde øyne et øyeblikk før han åpnet en luke i veggens bak seg, hentet ut et telefonrør og dunket et par ganger på gaffelen med to fingre. Han fikk svar med det samme og snakket lenge lavmælt med skrå sideblikk bort på Freiberg, som ikke hørte hva han sa annet enn enkeltord. Han syntes han hørte sitt eget navn i talestrømmen. Deretter la bartenderen på og nikket til ham. Han ble fulgt opp trappen av en annen av Simonsons muskelmenn, en lite pratsom kar på størrelse med en T-Fordkasse som pustet som en blåsebelg etter bare fem trinn. Regimet hadde ikke forandret seg nevneverdig siden sist han hadde gått opp disse trappene for å snakke med Simonson tre år tidligere, annet enn at kvaliteten på muskelmennene hadde gått ned.

Et hemmelig bankesignal senere var han inne. Det var ikke hemmeligere enn at han husket det fra forrige gang. Han tenkte at de burde ha byttet det, hvis det da ikke var bare koketterier av dem.

Simonson satt bak skrivebordet sitt med sitt røde hår og svære bart og røykte på en sigar. Freiberg syntes han så sliten ut, han hadde alltid sett Simonson som en veltrent, energisk mann, men det så ut til at det lå ting på ham nå, ting som gjorde ham bekymret eller sliten. Han hadde poser under øynene. Mørke striper som om noen hadde gitt ham en neve midt over neseryggen. Den ellers så perfekte tweeddressen virket loslitt. Slipset satt løst. Det stanket av sigarrøyken der inne. En mann som ikke var en av muskelmennene, men tvert imot var en småvokst og tynnlemmet mann i førtiårene, satt foran skrivebordet med noen papirer i hendene, også han røykte på en enorm sigar. Bowlerhatten hans lå på bordet foran ham.

Begge så opp da nykommerne entret rommet.

«Ah, det er jo Dem! Freiberg, er det ikke? Vi har jo hilst på hverandre før?» Simonson snakket nesten perfekt norsk, men med myke engelske konsonanter. Han reiste seg og rakte fram hånden, og Freiberg trykket den kort og forretningsmessig. «Hva bringer Dem hit?», fortsatte han som om han ønsket å skifte samtaleemne så fort som mulig. «Jeg mener å huske at De er spion, detektiv eller noe slikt?» Han smilte skøyeraktig og så ut til å være i godt humør, til tross for det slitne oppsynet. Freiberg antok at fyrstikkmannen med sigaren nettopp hadde presentert et godt økonomisk resultat for bossen sin.

«Noe sånt», sa han og smilte tilbake.

Smilet hang fremdeles igjen i Simonsons munnvik. «Jeg mener å huske at De gav en av karene mine en skikkelig runde? Karsten Torp, om jeg ikke husker feil.»

«Det kan vel stemme. Det er i grunnen derfor jeg er her.»

Simonsons øyenbryn vandret høyt opp i pannen hans. «Han jobber ikke hos meg lenger, om det er ...»

«Jeg er klar over det», avbrøt Freiberg og møtte de grønne øynene til den drevne smugleren, han lette etter

tegn på irritasjon uten å finne det.

«Han har ikke vært her siden du ga ham en knockout. Jeg hørte det var dyktig utført, stakkars Karsten skjønnte aldri hva som traff ham. Har De drevet med boksing?» spurte han.

«Litt. Jeg konkurrerte litt de to årene jeg var i Chicago.»

«Chicago, *by jove*, De har vært over dammen?»

«Et par års tid, hos Pinkerton i Chicago.»

Simonson hevet enda en gang øyenbrynene, denne gangen imponert, og ga mannen som satt ved skrivebordet et hva-sier-du-til-det -blikk.

«Pinkerton, *I'd say*! Ikke dårlig. Vi bør vel passe på da, Anton, bør vi ikke?»

Den spede Anton ga ham bare en slags grimase tilbake uten å se på nykommeren.

«Nok småprat», sa Freiberg. «Jeg trenger å snakke med Dem om det som foregår på spritmarkedet i byen for tiden.»

Simonsons smil forsvant og han nikket en gang. «Kom igjen. La oss høre!»

«Alene», fortsatte Freiberg uten å se på mannen ved navn Anton.

Simonson så ut til å tenke seg om et øyeblikk før han så på Anton og ba ham stikke av. Han reiste seg langsomt, grep hatten sin og ga Freiberg et iskaldt, irritert blikk. Han var så liten at han nesten ikke ble noe høyere da han reiste seg. Det gjorde at gangsterframtoningen hans bare var komisk. Det var som å få et ondt blikk fra en fjortenåring. Freiberg motstod en fristelse til å klappe ham trøstende på hodet. Han trev papirene sine forsvant ut døren sammen med muskelmannen som hadde fulgt Freiberg opp. Han så fascinert på dem. Det var som å se et lokomotiv ved siden av en dresin.

«Så», sa Simonson da de var alene. «Hva snakker De egentlig om?»

«Jeg tror De vet det, Simonson.»

Simonson slo ut med armene. «Hvordan kan jeg vite det? Jeg er ikke *psychic* er jeg vel?»

«Synsk? Nei, men De har jo Deres utposter omkring i byen. Menn i biler. For eksempel blå Packarder? Menn med våpen», sa Freiberg uten å vike med blikket fra Simonsons skarpe grønne øyne.

«De snakker i gåter, min gode mann», sa Simonson, men noe i øynene hans røpet at han visste hva Freiberg snakket om.

«Gjør jeg?»

«Forklar Dem.» Simonson hadde fått en vag rødfarge over kinnbena, et tegn på at han var i ferd med å bli irritert.

Freiberg hadde tenkt ut på forhånd hvordan han skulle legge fram sin sak for Simonson. «Jeg har etterforsket en sak der en urmaker ble skutt ned ikke langt fra et visst hotell», sa Freiberg og la merke til engelskmannens reaksjon. «Siden har flere ting skjedd, enda en mann med forbindelse til urmakeren er død.»

Simonsen ranket seg tilsynelatende ubevisst i stolen. Det er i utgangspunktet en sak som ikke var relatert til spritsmugling», fortsatte han. «Men jeg tror han rotet seg borti noe i forbindelse med ...»

«Frøken Franks hotell», fullførte Simonson som om han smakte på navnet og smaken var bitter.

«Ja ... Noe foregikk i den gaten, ikke sant? Det var fremmede biler og mystiske gjester på hotellet med falske navn. Og en hoteleier som tilsynelatende fortalte en eller annen ...» Freiberg så skarpt på Simonson, «...om hva han så på hotellet. Og tok sin død av det.»

Freiberg ventet på hva Simonson ville si. «Fortsett ...» sa han mellom sammenbite tenner.

Freiberg fortalte resten som det var en historie ved et skjenkestuebord. «Hoteleieren dukker senere opp flytende omkring i møkka et sted i havnebassenget. Noen likte ikke varslingen hans, jeg har en mistanke om hvem han faktisk varslet.»

«Det er prisen for å hyre amatører», sa han til Freibergs overraskelse uten å fortrekke en mine.

Freiberg skakket på hodet. «Hva mener De?»

. «Jeg har halvt ventet å se Dem», sa Simonson.

«Sier De det?» sa han overrasket.

«Vi har registrert at De var på frøken Franks hotell», sa han.

Freiberg så på ham noen sekunder for å ta inn over seg hva dette betydde. «Så da er det som jeg trodde? Det var til Dem den resepsjonisten rapporterte?»

Simonson gjorde en nesten umerkelig grimase. «Ja. Det stemmer.» Han sukket, tenkte seg om en liten stund før han hektet tomlene i vestelommene og satte et trett blick i Freiberg. «Kan jeg stole på at det jeg forteller ikke kommer politiet for øre?»

«Selvsagt.»

Simonson nikket mens han studerte Freibergs øyne. Så sukket han igjen og sa: «det går på stumpene for spritmarkedet for tiden, folk vet at forbudet snart kan bli opphevet og desperasjonen etter spriten er muligens i ferd med å avta. Kristenfolket mister grepet og politikerne kan komme til å oppheve forbudet når som helst, man er i ferd med å stille seg inn til en ny virkelighet», sa han, som om det var et regjeringsskifte han snakket om. «Det gikk rykter og vi trengte å vite om noen var ute etter vår andel.»

Freiberg lente seg fram. «Så ... om jeg forstår Dem rett hadde De alliert Dem med hoteleieren?»

Simonson så ukomfortabel ut, Freiberg hadde aldri sett ham slik. «Det stemmer», sa han stramt. «Det var ikke slik vi ønsket at det skulle ende. Vil De kanskje ha en dram?»

«Ja, hvorfor ikke», sa Freiberg blidt. Han var i alle fall på rette sted når det handlet om skjenking.

Simonson reiste seg og skjenket i to glass fra et utvalg flasker som stod på et bord bak ham. Han satte det ene foran Freiberg. «Whisky!» sa han melodramatisk og roterte den brune væsken i glasset. «*Shite!* De vet, Freiberg, folk er gale etter dette stoffet i dette lille landet Deres. Spriten! Siden de skinnhellige misjonistene fikk gjennom forbudet den gangen har nasjonen gått av hengslene.» De skålte i stillhet og drakk før Simonson fortsatte: «det er som om det har vært en livsnødvendighet å få det i seg. Og det har gjort at en stadig større underverden av små og store *flaskers* har profitert på det. Forbudet har gjort at mange kan leve bra på det. Men det har samtidig gjort miljøet hardere og mer kompromissløst. Det blir stadig nye aktører i dette markedet.» Han drakk langsomt av whiskyen mens han lette etter ordene han skulle fortsette med.

«Og nå er det en kamp innad blant de som distribuerer og selger denne etterlengtede, forbudte varen. På

grunn av at spritforbudet kan bli historie. De har hørt om monopolet som blir opprettet?»

Freiberg nikket. «Det er tøffe tider?» sa han bare for å si noe.

Simonson trakk på skuldrene. «Det var tøft de første årene også, til tross for at vi som allerede var i bransjen kom lett til sakene og var raskt ute på markedet.»

«Som i januar 1917?» Freiberg slengte det likegyldig fram.

«Ja. Som i januar 1917», sa Simonson uten å reagere nevneverdig på at Freiberg brakte datoen på banen. Det ble stille et øyeblikk, de drakk begge mer av whiskyen og Simonson, den filosofiske banditten, så et øyeblikk trist ut, som om han savnet den gode gamle tiden.

Freiberg nølte et øyeblikk før han sa lett henkastet: «hva skjedde egentlig i januar 1917?»

Simonson kom tilbake fra drømmeriene sine og satte øynene i Freiberg. «Det, min gode Freiberg, var den gangen jeg drepte en mann. I alle fall», fortsatte han, «var det slik jeg trodde det var. Men denne mannen er tilbake i vår midte, tro det eller ei.»

Freiberg myste. Han hadde hørt historien om at Simonson hadde flyktet fra Liverpool fordi han hadde drept en mann der. Det virket ikke slik på det han fortalte nå. Måten han sa det på fikk det til å virke som om han hadde vært plaget av dårlig samvittighet i sju år.

«Nei, jeg drepte ingen i Liverpool før jeg kom hit», sa Simonson med et smil, som om han leste Freibergs tanker. «Det er bare en myte. Man må bygge myter og skape frykt omkring seg i min bransje, Freiberg.

Det var en av mine måter å gjøre det på. Gi inntrykk av å være en *ruthless bastard*»

Freiberg nikket. Han forstod det i all sin vindskjeve logikk. Han bare ventet på at Simonson skulle fortsette og ville ikke forstyrre mannens tankerekker med spørsmål.

«Jeg var allerede i gang da forbudet kom. Jeg startet i 1913, sprit da også, men også andre varer som måtte passe og som jeg tjente penger på. Men jeg var enerådende. Det var knapt noen konkurranse. Jeg var 35 og hadde gjort en svært god karriere i smugling til dette forbannede, fattige landet deres. Jeg hadde vært her tidligere som sjømann, allerede 1906 var jeg her med en last fra Liverpool. Jeg så at det var et marked her, et sted å tjene penger under overflaten! Jeg samarbeidet først med et par nordmenn, men de trakk seg ut. Jeg flyttet hit i 1913, kjøpte dette huset og satte i gang min entreprise! Jeg drev en god forretning, og hadde fremdeles få konkurrenter. Så da det begynte å dukke opp *all sorts of scoundrels* ble jeg forbannet! Og enda flere da forbudet ble innført! Jeg tålte det ikke!»

Freiberg kunne bare nikke. Simonson var i ferd med å bygge opp det som så ut som sinne overfor sine egne dumheter i fortiden og tømte resten av glasset sitt før han fylte opp en gang til.

«Januar 1917 ...» sa Simonson og så over kanten på glasset sitt som for å sjekke om det var godt nok vasket. «En tysk kutter, den het Josefin av alle ting.» Han lo bjeffende av noe som egentlig ikke var det minste morsomt. Freiberg fortrakk ikke en mine. «Hun hadde kommet til en av de ytterste holmene utenfor Hvaler og en av nykommerne hadde lastet inn et parti kanner med polsk brennevin. Vårt polske brennevin!»

«Han kuppet leveransen?»

«*Exactly!*»

«Hvem var denne konkurrenten?»

Simonson så irritert på Freiberg og han angret på at han hadde spurt.

«En mann ved navn Wiesenstein ...» sa Simonson som om han tenkte på noe annet mens han snakket. Han ristet på hodet. «En forbannet idiot som prøvde seg på den samme ruten som oss.»

Freiberg nikket. Det var det han hadde ventet å få høre.

Simonson fortsatte: «han kom på markedet høsten 1916, vi hørte at han hadde skaffet en svært rask båt, og måtte passe på å gjøre det samme selv, skaffe en rask båt. Og, *by jove* we did! Balja var den raskeste på fjorden!»

Freiberg nikket.

«Den dagen», sa Simonson, og stemmen hans falt ned i et lavere leie. Det var tydelig at han så det hele for seg for sitt indre øye. «Det hadde blåst opp. Det var stiv kuling og urolig sjø. Det regnet fra lave, svarte skyer, de var som ville hester over hodet på oss. Han, Wiesenstein, kom til kutteren en halv time før vi skulle være der og løftet revolveren mot skipperen og mannskapet på to. Ingen ble skadet. Da vi kom fram, forsinket på grunn av uværet, så vi kutteren på vei sørover igjen og hørte lyden av Wiesensteins båt fem hundre meter nord for oss.»

Han drakk av whiskyen, øynene var festet på ingenting der han tenkte tilbake. «Jeg sier Dem, jeg har aldri, hverken før eller siden, vært så forbannet. *Christ almighty!* Jeg ville kaste ham på sjøen! Jeg ville drepe ham! Rive ham i filler! Vi la etter i vår båt i retningen vi hørte ham, og i løpet av en halv time hadde vi nesten tatt ham igjen. Båten vår var tom og gikk høyere i vannet, så vi var raskere.»

Han drakk av glasset og blikket ble fjernt, nesten glassaktig idet han entret hendelsene fra mange år før. Stemmen hans ble introvert, som om han snakket til seg selv.

«Jeg tenker at vi bare border ham og tar tilbake det som er vårt. Da er det at en av karene på den andre båten fyrer løs med en pistol og vi må bare skyte tilbake. Og jeg kan se, femti meter foran oss, hvordan en av mennene på Wiesensteins båt faller som en brukken mast. De skyter tilbake og en av mine karer får et skudd gjennom skulderen, den andre ...» Simonson grøsset. «Han fikk det midt i ansiktet. Det var ... *fuck it!* De vet hva det var.»

Freiberg nikket. «Jeg forstår.»

«I det øyeblikket var det drep eller bli drept der ute i bølgene. En situasjon jeg ikke unner noen. Jeg hadde en Enfield armérevolver den gangen, et våpen jeg hadde hatt med fra England noen år før. Den kunne drepe en hest på hundre meters avstand!»

Simonson tok en pause før han sa stille: «jeg traff Wiesenstein med begge mine skudd og han forsvant *over board.*»

Han drakk langsomt av glasset, Freiberg gjorde det samme.

«En tredje mann som var med i båten hans satte den mot land og hoppet på sjøen i det vi nærmet oss», sa Simonson tankefullt. «Vi så ham på svabergene en stund etter, men vil lot ham bli igjen der, og senere forsvant han inn over øya. vi fulgte ikke etter. Vi er ikke kaldblodige mordere heller.» Han vred munnen opp i en

grimase. Freiberg ante ikke om det var anger eller sinne som red ham. «Vi fant ikke noen av de døde selv om vi lette og soknet i et par timer etterpå i uværet. Til slutt ga vi opp, ellers hadde vi gått tomme for drivstoff.»

«Hva skjedde med Wiesensteins last?»

«Vi tok den, fordi det var vi som skulle ha den i utgangspunktet», sa han som om det var den selvfølgeligste ting i verden.

«Dere så aldri Wiesenstein igjen?»

«Nei. Vi var sikre på at han var død.»

«Hva men han som hoppet på skjæret?»

«Han hadde gjemt seg antakelig et eller annet sted på øya. Vi lette aldri etter ham.»

«Og nå har Wiesenstein, unnskyld, dukket opp igjen.» Freiberg sa det som om han stadfestet et faktum, ikke som et spørsmål.

Simonson gløttet opp på ham. «Ja ...» sa han, «ryktet sier så. Men jeg tror ikke helt på det. Uansett, de skjøt min informant på hotellet.» Han ristet på hodet. «Jeg liker ikke denne utviklingen, den er for brutal!»

«Har De sett ham?»

«Nei. Vi har vært i litt dispuTT med noen av karene hans, men har ikke sett ham.»

«Jeg har snakket med ham», sa Freiberg.

Simonson lente seg overrasket fram. «Har De?»

Freiberg trakk på skuldrene. «De tok meg med til ham etter at det ble skutt etter meg forleden.»

«Skutt etter Dem?» Simonson så på ham som om han trodde Freiberg tøyset.

«Ja. De insisterte på at det ikke var dem som hadde gjort det. Jeg går automatisk ut ifra at De ikke har noe med det å gjøre?»

«Hvorfor skulle vi..»

«Dere var jo i gata der, var dere ikke? En blå Packard? Dere holdt øye med hotellet, ikke sant?»

«Nei, ikke akkurat da hotelleieren ble skutt. Vi ... vel, vi fikk en last akkurat da og det var alle mann på dekk.» Så sa han, utypisk for en hardkokt gangster som ham: «hvordan var han, Wiesenstein?» Freiberg forstod at Wiesenstein var et av Simonsons tilbakevendende mareritt.

Han trakk enda en gang på skuldrene. «Vel, han var ikke spesielt imponerende. En fet fyr som mente han skulle overta alt.»

«Det skal vi bli to om», sa Simonson bistert. Freiberg lot som han ikke hørte det og fortsatte: «... ikke en mann som umiddelbart inngir frykt», sa han. «Han så snarere ut som en som var klar for å more barn med stepping og morsomme historier.»

Simonson nikket som om det Freiberg sa bekreftet det han trodde. Freiberg så på ham et øyeblikk før han fortsatte: «men det er en mulighet for at ting ikke er som de ser ut til.»

Simonsons øyne trakk seg sammen til to smale streker. «Hva mener De?»

Freiberg trakk pusten. Det var nå han skulle selge ideen sin. Dette var grunnen til at han hadde oppsøkt

Simonson, dette var punktet da han skulle få ham til å forstå hvordan dette hang sammen og at de måtte samarbeide for å få ham på ham til beste for alle parter.

«Vet De, jeg tror hele dette Wiesenstein-teateret er kun det.»

Simonson stirret uforstående på ham en lang stund uten å si noe.

«Teater», forklarte Freiberg. «Jeg tror han vi har snakket med som Wiesenstein er en som spiller rollen som gangsteren.»

Smugleren sperret opp øynene i vantro. «De mener at Wiesenstein ikke lever likevel?»

«Ja. Det er akkurat hva jeg mener.»

«Det var jo svært oppløftende», sa Simonson biskt, «nå har jeg trodd at jeg likevel ikke drepte ham, og nå må jeg enda en gang revurdere dette!»

«Se slik på det, Simonson: den gangen var De i en presset situasjon. De sa det nettopp selv; det var Dem eller ham.» Han slo ut med hendene. «Det ble ham.»

Simonson så lenge på Freiberg. «Ja ... kanskje. Men hvordan kan De si dette? Hva vet De?»

«Som jeg sa, jeg ble tatt med til denne 'Wiesenstein' ute på vestsiden av byen forleden, etter at det ble skutt på meg ved hotellet samme kveld som hotelleieren ble drept.»

«Det var forbannet uheldig!»

«Det er jo en måte å si det på», sa Freiberg tørt. «Det slo meg at det var noe kunstig over hele situasjonen, gangsterne som tok meg med var altfor dumme, butleren og Wiesenstein stod fram som karikaturer!»

«Det var bare *makebelieve*? Bare teater?»

«Ja ... jeg tror det.»

«Men hvorfor?»

«Jeg tror at det er denne 'Skyggen' som styrer det hele. Og jeg har en mistanke om hvor jeg finne ham.» «Men, hvorfor det? Hva vil han oppnå?»

Freiberg trakk på skuldrene. «Det er som en magikers triks, tenker jeg, han vifter med den ene hånden og gjør triksene med den andre. Wiesenstein-plottet er gjort for å sette Dem ut, samtidig som alle tror at denne 'Skyggen' bare er en muskelmann for den gamle gangsteren som så beleilig har dukket opp igjen. Under denne paraplyen rydder han unna motstandere.»

«Hvorfor akkurat nå?»

«De sa det jo selv. Det er fare for at markedet faller sammen, og det nå har kommet til et punkt da han må ta grep. Han satser på å være alene igjen om markedet.»

Simonson klødde seg langsomt på kjaken. «Dette er drøye påstander, Freiberg, kan De si, hvordan vet De dette?»

«Hva om jeg sier at jeg tror jeg kjenner ham?» Freiberg stirret intenst på Simonson.

«Hva?»

«Han er herfra.»

«Hva?» Simonson reiste seg langsomt. «Hvem er han?» spurte han forsiktig.

Freiberg fortalte ham det og Simonsons munn falt åpen et øyeblikk og han dumpet ned på stolen igjen. «De er sikker på dette?»

Freiberg nikket. «Ikke helt sikker, men jeg trenger bevis. Jeg har avtalt et møte nå senere i dag. Jeg trenger Deres hjelp, fordi en av hovedplanene hans er å ta Dem og jeg har ingen andre å alliere meg med nå. De er sannsynligvis den neste på listen. Når har han kvittet seg med Torger og flere av småfiskene, er det bare Dem igjen ...»

«Hvor vil De med dette?» avbrøt Simonson, plutselig irritert. «Hvorfor er De egentlig her?»

«Jeg mener vi kan samarbeide om å få tatt ham vekk fra kartet.»

«Hvorfor det? Jeg er også en 'gangster' som du kaller det. Hvordan kan vi samarbeide?» Blikket Simonson ga Freiberg var mer enn skeptisk.

Freiberg smilte til ham. «Vel. De er den av de mer ryddige. For det første, De er som De sier ingen kaldblodig morder, De har en bandittens ære ved Dem. Jeg har kjent til Dem noen år og jeg mener at De er en renhårig fyr tross alt.»

Simonson smilte svakt. «Det er antakelig en stor kompliment når det kommer fra Dem.»

Freiberg trakk på skuldrene. «Ta det gjerne som det.»

«Så ... nå som jeg vet det samme som Dem, hva mener du vi skal gjøre?»

«Her kommer poenget jeg nevnte tidligere. Denne Karsten som arbeidet for Dem og som jeg slo ned utenfor her for tre år siden jobber nå for denne 'Wiesenstein'. Jeg så ham og pratet med ham da de tok meg dit.»

Simonsons kinn flammet opp igjen i irritasjon. «Vel, den forbannede ...»

«Han kan fremdeles være der ute.»

«Jeg vet også hvor han bor. Om han ikke er hos Wiesenstein.»

«Vi må ta det senere. Jeg trenger Dem som sikkerhet i det kommende stevnemøtet. Om De ankommer noen minutter senere virker det ikke opplagt at vi er i samme oppdrag. La oss si femten-tjue minutter.»

«Godt. La meg få adressen og tidspunktet, så sees vi.»

Kapittel

«Jeg trenger et lite møte med Dem.»

Freibergs tonefall i telefonen hadde fått mannen til å reagere. Hva var det denne gangen? Han pleide alltid å være jovial og lystig til det mest irriterende.

«Og jeg tror ikke De ønsker å ha denne samtalen inne på kontoret Deres», hadde Freiberg sagt. «For mange interesserte ører i nærheten.»

Enda en gang dette tonefallet. «Nei vel, hva skal det bety?» hadde han selv forsiktig sagt. En glo av uro hadde begynt å gløde et sted mellom skulderbladene hans.

«La oss snakke om det når vi treffe», var Freiberg langsomme og betydningsfulle svar.

Mannen hadde holdt pusten noen sekunder. «*Greit. La oss møtes. Jeg har et lite sted jeg pleier bruke når jeg ikke rekker hjem på travle arbeidsdager, vi kan møtes der.*»

«*Det er i orden.*»

Han ga Freiberg en adresse på Torshov, og de hadde avtalt et tidspunkt. Etter den korte samtalen hadde han blitt sittende en lang stund helt stille, før han trommet fingertuppene i bordplaten i en definitiv rytme.

«Så Freiberg vil møtes ...» sa han ut i luften, «... mon tro hva han har på hjertet.» Men han trengte ikke tenke lenger over akkurat det, han hadde vært sikker på hva det gjaldt.

Nå var han på plass på møtestedet og gikk en rastløs runde i den lille leiligheten. Nå var det bare å vente.

Freiberg fant adressen etter kort tids leting. Det var en bygård i fem etasjer, rikt utsmykket med smijernsbalkonger og blyglassvinduer, men som også bar preg av alder. Pussen var i ferd med å falle av gesimsene høyt oppe under taket, et par av glassrutene i etasjen mot gaten var knust der noen hadde dyttet inn et par gamle aviser i åpningene for å stenge for trekken. Mannen han skulle møte hadde sagt at han holdt til i tredje etasje, og han kunne se at det stod på lys der oppe i den begynnende skurmingen. Det luktet kokt kål, mugg og noe enda mer avskyelig da han entret trappegangen, og han gikk opp en støpejernstrapp til han stod foran en gråmalt dør med et glassfelt over. Det samme vage lyset han hadde sett utenfra lakk ut over hodet hans. Han banket to ganger, og etter noen sekunder åpnet mannen for ham.

«Ah, der er De. Stig på.»

Han steg inn og ble ledet inn en liten to roms leilighet, «Bare sett Dem i sofaen. Vil De ha en pjolter?»

«Jeg takker. Det hadde smakt.»

«Jeg pleier å lage meg en slik på ettermiddagen, det får tankene vekk fra.. De vet, trivialitetene.»

«Jeg forstår, det er akkurat slik jeg gjør det også», sa Freiberg med et skrått smil. Han vocket seg for å se mistenksomt på ham, for han oppførte seg annerledes enn han pleide til vanlig.

Han kom med to pjoltere i høye glass. «Hva var det De ville snakke med meg om?»

«Denne 'Skyggen', sa Freiberg og studerte ansiktet hans.

«Jaha?»

«Det er tegn som tyder på at han kommer fra politiets rekker.»

«De spøker, det går da ikke an!»

Freiberg nikket. «Det går an. Jeg har beviser.»

«Beviser?»

«En truende telefonsamtale ble registrert til meg av en sentralborddame og hun kan bekrefte at nummeret det ble ringt fra virkelig er hos politiet.»

«Og dette skulle være 'Skyggen'? De er sikker på at det ikke er noen som spøkte med Dem?»

«Hvem pokker skulle gjøre det av deres menn? Selv om Manger og en annen kar jeg ikke har hilst på tidligere var innom meg forleden. Jeg forstod ikke helt hvorfor de kom. Var det på eget initiativ, eller var det på

ordre fra noen?»

«Nei, De kan så si ... men De trenger påfyll!» Han reiste seg og rakte hånden mot Freibergs glass, som fremdeles var halvfyllt.

«Jeg har fremdeles igjen noe her.»

«For noe tøv, De trenger en til. De har vært gjennom mye disse dagene!»

«Ja, ja, takk da», sa Freiberg og lot ham ta glasset sitt.

Freiberg kunne høre hvordan han romsterte med glassene, og han benytte anledningen til å se seg om i den lille leiligheten. Det var underlig at eieren eide en slik forsoffen leilighet, når han bodde i en moderne nyoppført bygård langs Drammensveien.

Simonson svingte inn i den vesle gaten og så Freibergs Chevrolet stå parkert omtrent halvveis inn mot enden. En annen velpolert engelsk bil med totonet karosseri stod foran den igjen. Noen med gode penger mellom hendene holdt i alle fall til her til tross for områdets noe forsofne utseende. Det tydet på at Freiberg var på rett spor. Simonson antok at det var en dekkleilighet for enten 'Skyggen' selv, eller Wiesenstein og hans kompaner. Nummer 14, hadde han sagt. Simonson tok bygningen i øyesyn. Den var ikke spesielt imponerende, snarere tvert imot, og han tenkte tilbake på steder han hadde bodd som minnet sterkt om dette. Ikke det lenger nå, takk og pris. Han fisket fram lommeuret. Om et kvarter skulle han komme etter. Han var en mann å stole på, denne Freiberg, Simonson trodde aldri at han selv var i fare for å havne i noen klemme med ham; han virket helt oppriktig i ønsket om å få hjelp til tross for at de stod på hver sin side av loven. Freiberg var sikker på at han var på rett spor til å ta 'Skyggen', mannen med det tåpelige kallenavnet, og han ville bruke alle midler for å nå dette målet, til og med å alliere seg med smuglere. Det var imponerende. Det stod igjen og se om han faktisk greide det. Han utsatte seg selv for fare ved å gjøre dette og Simonson gløttet urolig opp mot de svakt opplyste vinduene i tredje etasje. Det var knapt noen bevegelser å se noe sted, gaten var nesten utdødd. I den innerste enden drev et par guttunger med et eller annet, oppslukt av noe på bakken foran seg uten interesse for ham der han steg ut av bilen sin og ble stående litt ubeslutsom. Om den andre personen hadde holdt avtalen hadde Freiberg nå vært der inne i nesten tjue minutter. Det var lenge nok til at han kunne ligge drept på gulvet.

Simonson beveget seg langsomt mot portrommet. Han måtte komme seg nærmere, om noe skjedde mens han stod her ute og glodde ville han aldri tilgi seg selv.

«Så, denne leiligheten», sa Freiberg, og kjente det brått som om gulvet tippet over. Han grep i armlenene og ventet på at det skulle gå over. «... når skaffet De Dem denne?» Han satt og kjente på om svimmelheten kom tilbake, men det virket som om det bare var et øyeblikks anfall av vertigo. Mannen kom tilbake med enda en pjoletter. Han takket og tok en god slurk.

«Jeg kjøpte den for noen år siden», sa han og av en eller annen grunn syntes Freiberg det lød som om han

snakket i langsom hastighet, stemmen steg og sank som om han gikk fram og tilbake foran en døråpning mens han snakket. «Jeg trengte den i et sideprosjekt.»

Freiberg kjente seg stadig tyngre i hodet. «Thom va?» Freiberg knep øynene sammen. Tungen ville ikke være med på det han ville si.

«Unnskyld?»

«Phorbasket», sa Freiberg, stemmen var flat og nesten uten pust. «Phjolteren.»

Mannen smilte og bare så på at Freiberg gled langsomt sidelengs før han rant ut av stolen som sekk fylt med erter og ble liggende nesten fullstendig bevisstløs på gulvet. Han grep en politibatong han hadde hatt liggende ved siden av sofaen. «Du har stukket nesen din inn i mine saker for siste gang», sa han, og et sted langt inne i bedøvelsen registrerte Freiberg det undertrykte raseriet som kokte opp til overflaten som lava i et utbrudd. Mannen løftet batongen. «Nå skal du få det!»

Han ble avbrutt av at det brått banket voldsomt på døren. Han bannet, slengte fra seg batongen som spratt klaprende bortover gulvet. Deretter løp han ut på en liten smijernsbalkong utenfor stuen, klatret over rekkverket og slapp seg forsiktig ned på balkongen under. Han gjentok manøvre til han stod på bakken. Deretter løp han ut det nærmeste portrommet og fant bilen sin. Han så Freibergs bil og en annen, ukjent Packard stå parkert bak den igjen. Freiberg hadde skaffet seg hjelp. Det var som pokker. Han klødde seg på håndbaken, skjøt haken fram, startet motoren og kjørte av gårde.

Kapittel 37

Simonson brukte tid på å sparke inn den solide døren og da karmen endelig ga etter, til misbilligende rop fra nede i trappeoppgangen, fant han Freiberg liggende der han hadde falt om. Han så den åpne verandadøren og løp bort dit bare for å se den tofargede bilen forsvinne om hjørnet i enden av gaten. Mannen var forsvunnet. Deretter skyndte han seg tilbake til Freiberg og fikk dratt ham rundt slik at han lå på siden. Etterforskeren var grå i ansiktet, og Simonson var et øyeblikk redd for at han var død. Men så oppdaget han at øyelokkene hans sitret svakt.

«Freiberg!»

Det kom bare en halvkvalt lyd fra ham.

«*Shitel*!» Simonson fant en blikkøse og fylte den fra en kaldtvannskran over en utslagsvask. Han balanserte den tilbake og helte den over Freibergs hode. Det virket. Freiberg kom hikstende til seg selv, men var svært påvirket av hva det nå var han hadde fått i seg.

«Kom igjen, *on your feet*», sa Simonson innbitt, men det var umulig. Freiberg kom seg bare opp på hender og knær, vaklet som en nyfødt kalv og veltet over ende igjen med et brak, og en kvinnestemme sendte en strøm av skjellsord opp gjennom gulvet mot dem.

Simonson bannet, han forsøkte enda en gang, og nå greide han endelig å få Freiberg opp i stolen. Det kom noen halvkvalte lyder og han rygget unna idet Freiberg kastet voldsomt opp på gulvet ved siden av stolen, før

han veltet tilbake mot ryggstøt.

«*Am, sweet mother of God*», sa Simonson innbitt og så på resultatet med avsky. Lukten av oppkast, sprit og noe annet, udefinert fikk ham også til å brette seg, men han så på det som en fordel at Freiberg fikk ut av seg mesteparten av hva det han hadde drukket, det ville få ham raskere tilbake. Han hentet mer vann og hold den opp mot Freibergs lepper.

«Her. Drikk. Det er vann, men De tåler det nok.»

Freiberg hang fremdeles bare halvt ved bevisshet mot ryggstøt og gullet hostende i seg vannet Simonson helte i ham. Det kjentes kjølig og lindrende ned halsen hans og den underlige følelsen av at verden omkring ham hadde sakket farten var i ferd med å avta.

«Han ga meg en pjolter med et eller annet bedøvende i», stønnet han, tungen var fremdeles motvillig til å være med på det han ønsket.

«Hvorfor drakk De en pjolter med ham når de visste hvor farlig mannen er?»

«Jeg tenkte han ikke måtte få mistanke.»

«Kalkulerte De med risikoen om å bli bedøvet?»

«Nei, jeg trodde ikke han ville gå så langt, jeg trodde han ville angripe meg fysisk, og da visste jeg at jeg kunne ta ham.»

«Ja, De bokset i ungdommen, gjorde De ikke» sa Simonson uten å forvente noe svar. «Men nå er han advart og vet at du vet», sa han mørkt og hjalp Freiberg på bena. Det var som å støtte en nittiåring.

«Det var uansett bare et spørsmål om tid før det skjedde», stønnet Freiberg.

«Så, hva gjør vi?»

«Først og fremst kommer vi oss herifra. Jeg må ha et eller annet å spise skal jeg greie å stå ut dagen.»

«Jeg fatter ikke at du kan tenke på mat nå», sa Simonson og gløttet med avsky på etterlatenskapene etter Freiberg der de lå stinkende ved stolen hans.

De fant en liten kro ikke langt unna, eieren var først skeptisk til å slippe inn Freiberg fordi han virket full.

«Det er bare et øyeblikks illebefinnende», sa Simonson, og de fikk et bord der de kunne se inngangsdøren. Freiberg insisterte på det. Simonson var fremdeles uvel etter de påtrengende luktene fra leiligheten og takket nei til noe å spise. Han utstod i stedet et krus med det dårlige ølet de tilbød. Alt for å få unna minnene fra leiligheten. Det var gått nesten tre kvarter siden smugleren hadde sparket inn døren, og Freiberg var nesten tilbake til sitt gamle jeg, han spiste med god appetitt. Utenfor vinduene var mørket i ferd med å senke seg over byen, og gatelysene kom på. Gjenskinnet laget kantete mønstre på bordflatene omkring dem.

«Så, hva gjør vi videre?» spurte Simonson med fingrene om glasset mens han betraktet Freibergs inntak av føde.

«Vi drar ham fram i lyset og uskadeliggjør ham», sa Freiberg med et skuldertrekk som om det var den selvfølgeligste ting i verden.

Simonson hevet et øyenbryn. «Og hvordan gjør vi det?»

«La oss klekke ut en plan.»

Mannen som hadde kalt seg 'Skyggen' var klar. Han rygget ut av spritlageret sitt, skjøv igjen dørene og sjekket at våpenet han hadde i skulderhylsteret var på plass. Freibergs avtale hadde satt avslutningen i sving raskere enn han hadde tenkt. Han hadde enda ikke rukket å ta seg av Simonson, men man fikk ta sine tap og gå videre. Til helvete med Simonson. Det kom andre anledninger. Han tenkte på 'Wiesenstein', nå trygt deponert i et hemmelig rom i lageret hans. Mannen var ikke lenger noen dreven smugler på hevntokt. Han var en skuespiller, lukket nede under en lem i gulvet. 'Skyggen' smilte bistert. Han ville ta seg av ham når dette var over. Nå var det for liten tid.

Etter å ha kjørt ti minutter svingte han inn i en kort gate og så målet sitt.

Frøken Franks hotell. Navet i planen hans om å ta over smuglermarkedet i byen. Ideelt i plassering og anonymitet. Likevel hadde ting gått galt, han hadde gjort taktiske feil og hadde fått svi for det på grunn av en mistenksom rival og en altfor ivrig privatetterforsker. Han stanset foran bygningen og ble sittende et minutt og tenke på følgene av det han var i ferd med å gjøre. Det lyste i toppetasjen. De trodde de skulle få betaling. Det var noe annet som ventet dem.

Dette var slutten.

Det var overgangen til et annet liv, tilbake til en tilværelse han kjente fra ti år tilbake.

Endelig.

«Jeg kan få med noen menn, så tar vi ham?» Simonson så på Freiberg med noe som minte om iver.

«Nei. Det blir for tydelig. Jeg mistenker at han holder øye med Dem fordi De er en rival, og at noen så meg gå inn i leiligheten, jeg kan ikke tro at han ikke har noen form for sikkerhet.»

«Mener De at noen har sett oss nå?» Simonson så seg omkring. Det var ingen andre der, kun verten som stod smal og fjern bak disken innerst i lokalet.

«Vi vet ikke helt sikkert, det er det som er problemet. Jeg har for øvrig et par dager hatt en følelse av at jeg har blitt forfulgt.»

«Hvordan?»

«Jeg vet ikke, det er noen ganger underbevissthets jobber for seg selv, jeg tror jeg har sett samme person ved flere anledninger der jeg har gått. Og noen oppdaget jo at jeg skulle kontakte Torstein Krone.» Han ristet på hodet når han tenkte på journalistens endelikt.

Simonson så skeptisk på ham. «Så. Ingen andre enn oss to, altså?»

«Akkurat.»

«Og, siden De nå er så klar antar jeg at De allerede har en plan? At De ikke trenger meg til å 'klekke ut' noe som helst?» Simonson smilte skrått til ham.

Freiberg trakk på skuldrene. «De har rett. Jeg har tenkt på det.»

«Så, fortell meg hva De tenker å gjøre.»

«Først, hotellet», sa Freiberg.

«Hotellet?»

«Ja. Toppetasjen der, jeg tror at det er der 'Skyggen' egentlig holder til. Kaller seg for Jakob Stein.»

«Så De mener at Wiesenstein og Skyggen er samme mann? Vi startet med å holde hotellet under oppsikt fordi vi mente at Wiesenstein holdt til der under det Stein- navnet.»

Freiberg nikket. «Ja, Han holder ikke til der ute på Stabekk, det var teater, husk det. Og denne leiligheten der jeg nettopp ble bedøvet er noe annet, noe privat. Han fortalte at han hadde eid den noen år.»

«De har antakelig rett, jeg forstår at De har arbeidet godt med denne saken. Jeg får være fornøyd med å være på Deres side», sa han med et bistert smil. «Vel, hotellet, og hva gjør vi videre?»

«Vi må få noen i tale og finne stedet der de har det egentlige hovedkvarteret. Stedet der 'Skyggen' egentlig holder til. Siden det er en smugleroperasjon må de ha et annet sted der de oppbevarer sakene.»

«De tror at det ikke er hotellet?»

«Nei, men det er der de bor, det har Deres menn selv sett. Og noe er det jo siden resepsjonisten som rapporterte til Dem ble funnet i havnebassenget.»

Simonson nikket. «Jeg likte ikke det. Det var slett ikke meningen at han skulle ende opp slik.»

«Jeg forstår. Men 'Skyggen' er nådeløs. Nå har vi muligheten til å få gjort gjengjeld. Hva har deres menn sett?»

«Vel, om jeg må si det, ikke en *damn shite*.»

Freiberg nikket tankefullt. «Sjekket dere bakdøren?»

«Ja ... ingen ting.»

«Og fremdeles var det folk der», sa Freiberg tankefullt.

«Hva?»

«Da det ble skutt etter meg, sannsynligvis av 'Skyggen' selv, og jeg ble bortført, var det fremdeles folk i hotellet til tross for at det skulle være tomt.»

Simonson så lenge på ham. «Så ... De tror det kan være en tredje adkomstvei?»

Freiberg nikket langsomt med blikket festet på ingenting utenfor de skitne vinduene i kafeen. «Det ser mer og mer ut til det.»

«Vi må gå gjennom hotellet for å finne ut av dette?»

«Akkurat», sa Freiberg og smilte. «Vi går gjennom rommene der.»

«Hva gjør vi om de er til stede?»

«Vi må få ham i tale.»

«Jeg får med meg noen av karene ...» begynte Simonson.

«Nei sier jeg!» avbrøt Freiberg. «Jo færre vi er, jo bedre.»

«Men hvorfor det?» Det var tydelig at Simonson var ukomfortabel med å skulle gå i krigen kun med offiserer, uten soldater.

«Kanskje fotfolkene hans ikke vet at de er avslørt.»

«Akkurat, nei, kanskje ikke, men siden det har gått snart en time er vel det lite sannsynlig?»

«Ja, men vi kan jo alltid håpe.»

«Vi vil ligge tynt an om de sitter og venter. Vi må i alle fall ha våpen.»

«Jeg er enig. Så, da tar vi hotellet først.»

Simonsons ansikt sprakk opp i et stort smil. «Well, det er ingen tid å miste. La oss dra med det samme.»

«Som jeg skulle ha sagt det selv», sa Freiberg.

Kapittel 38

Det var stille på frøken Franks hotell. Mørket var nå fullstendig, forsterket av tåken som enda en gang hadde senket seg over byen. «Skyggen» steg ut av bilen sin og gløttet inn på skikkelsen som lå bevisstløs i passasjer-setet. Hendene var heftet fast i girspaken med et håndjern. Han lukket døren og så opp på hotellfasaden. Lysene fra de to vinduene i øverste etasje ga gjenskinn i tåken som om den var ladet og lyste av seg selv. Nattemørket lå som en svart presenning over gaten. Resepsjonisten som satt og halvsov oppdaget ikke at han hadde besøkende før en batong traff ham i tinningen og han falt tungt av stolen, fullstendig bevisstløs. «Skyggen», så ned på ham. «Beklager», sa han tomt. Han klødde seg nærmest distré på håndbaken, knivarret påført ham i en kamp mange år tidligere klødde alltid når han var i pressede situasjoner. Han visste at hotellet var nesten tomt. Det var bare to rom i øverste etasje hvor det var folk, og det var dit han nå var på vei. Trappen var trang og svingte seg opp fire etasjer i en halvmørk trappesjakt med dørløse åpninger inn til hver etasje. Det var seks rom i hver korridor. Han stanset et øyeblikk på den siste avsatsen før han entret korridoren. De to innerste rommene på gatesiden var målet. Han trakk et våpen ut av et skulderhylster. Det var en lysbryter ved siden av ham og han slo av lyset i korridoren, den ble stummende mørk, bare to bleke lysstriper lakk ut under de to dørene. Han stanset utenfor den første, vage lyder kunne høres der inne. Han greide ikke skjelne mer enn to stemmer. Han trakk pusten, tok et skritt tilbake og sparket inn døren med et brak. To menn satt og spilte kort i skjorteermene, begge var bevæpnet, med våpnene i skulderhylster.

De ble sittende som lamslåtte, ingen av dem spratt opp, ingen av dem reagerte raskt nok. Han skjøt uten videre den største av dem midt i brystet med et skudd. Han falt bakover og knuste den raklete pinnestolen han satt på i fallet. Den andre kom ut av handlingslammelsen med et rop og sparket stolen bakover mens han trakk våpenet sitt. Hånden med kort han hadde holdt i flakset som konfetti i luften idet han fikk det første skuddet i skulderen, hånden hans fløy ut til siden og våpenet han hadde grepet traff vinduet så glassbitene regnet over kortene på bordet og ut i mørket utenfor. Det neste skuddet kuttet ryggraden hans og han falt omkull i en haug på gulvet. «Skyggen» rygget ut i mørket i korridoren idet han hørte ropene fra rommet ved siden av.

Han ventet.

Det var helt stille.

Så lød en voldsom serie skudd inne fra rommet og lysende punkter dukket opp i veggen og i døren i brysthøyde. De fyrte på måfå i den tro at han stod rett utenfor. Noe som ikke var en dårlig idé; to av skuddene smalt inn i veggen bare centimetre fra ham, og han tok to skritt til venstre mens han ropte ut i smerte som om han var truffet. Han ble stående midt i korridoren med et kne i gulvet og våpenet i et tohåndsgrep. Trikset hadde virket, døren til hotellrommet fløy opp og to mann kom i full fart ut. Han tømte magasinet, så hvordan kulene traff, drønnene var øredøvende i den trange korridoren og stanken av brent krutt var nærmest kvelende. Den siste av de to mennene greide å fyre av et skudd som traff angriperen i høyre overarm i samme sekund som han selv ble truffet av 'Skyggen's siste skudd. Han tok seg til halsen og falt bakover mot dørkarmen før han forsvant inn i rommet igjen med et brak. 'Skyggen' reiste seg langsomt opp. Først nå kjente han smerten i overarmen, skuddet hadde bare gått gjennom muskulaturen og ikke ødelagt bein. Smerten var insisterende, det blødde kraftig og han kjente hvordan blodet rant ned langs armen. Han bannet. Dette var ikke med i beregningen. Han stod helt stille et øyeblikk, det var ikke flere lyder i etasjen. Han hadde gjort sitt her. Avslutningen ventet i passasjeretsetet i bilen hans. Etter det skulle han forsvinne, men først måtte han gjøre noe med skuddsåret. Men han gikk ikke ned trappen. Han åpnet i stedet en dør for enden av korridoren, gikk opp en loftstrapp og forsvant.

Kapittel 39

Konrad Freiberg og Noel Simonson stanset foran hotellet og gikk ut. Klokken var ti på kvelden og hotellet var stille, mørkt og underlig illevarslende. De så lysene i de to vinduene i øverste etasje. Freiberg ble stående og se på fasaden et øyeblikk.

«Noe galt?» sa Simonson.

«Jeg vet ikke, jeg har bare en dårlig følelse.»

Simonson fulgte blikket hans uten å forstå. «Hvorfor?»

Freiberg gikk opp trinnene mot døren uten å si noe, noe knaste under føttene hans og han oppdaget at det var glasskår på det øverste trinnet. Han så på døren, ingen ting var knust. Enda en gang så han oppover fasaden over seg. «Noe har skjedd her. Vi har antakelig kommet for sent. Kom.»

De gikk inn og så ingen, Freiberg gikk mot skranken.

«Freiberg ...» sa Simonson langsomt.

Han snudde seg. «Hva?»

«Kjenner De lukten?»

«Nei ... hva snakker De om?»

«Noen har avfyrt våpen her. Kjenner De ikke det?»

Freiberg snuste som en hund. Smugleren hadde rett. Lukten av korditt var tydelig til stede. Han snudde seg mot skranken igjen og så plutselig mannen som lå på gulvet bakenfor. «Faen ...» sa han. Han rundet den og satte seg på huk ved siden av ham. «Han her er ikke skutt, han har blitt klubbet ned. Vi må opp i fjerde etasje!»

De løp opp trappene, Simonson hadde hatt to revolvere bak en klaff under dashbordet i bilen sin og tok med seg et ekstra våpen. Selv hadde han allerede et tredje våpen i et hylster under jakken, Freiberg hadde sin revolver i skulderhylsteret.. Begge hadde trukket dem og holdt dem i klarstilling, forberedt på det verste. Jo lenger opp de kom, jo sterkere var lukten av avfyrte våpen. «Han har allerede vært her», pustet Freiberg, «det er ingen tvil.»

På den øverste avsatsen stanset de og så innover i korridoren. Mørke. To åpne dører. I lyset fra den innerste så de en mann ligge forvridd opp mot veggen. Beina på en annen stakk ut av døråpningen.

«*Shit!*» sa Simonson. «Han rydder opp som du sa ...»

«Kom!» sa Freiberg.

De beveget seg forsiktig inn korridoren, det var ikke en lyd å høre, og Freiberg kjente et grøss av ubehag som maur nedover ryggen. Den emne lukten av korditt var nesten overveldende og var blandet med en mer organisk, mettet lukt av blod. Han konsentrerte seg om ikke å brenne seg. Bak seg kunne han høre hvordan Simonson pustet i korte, anstrengte åndedrag. De kom til den første døren. Freiberg kikket raskt inn og tok inn over seg de skrekkelige scenene i et sveip fra høyre mot venstre med pistolen klar i den fremstrakte hånden. Én mann lå på ryggen til høyre i rommet, én mann lå i en merkelig stilling på gulvet til venstre for et lite bord. Han så en spritflaske, en kortstokk, et avbrutt kortspill der kortene lå spredt tilfeldig utover bordet og gulvet ved siden av. På bordet var to glass, et av dem veltet – innholdet hadde ødelagt et spareskaff og en ruterkenekt. Bakenfor så han en knust rute; kilden til glasskårene utenfor inngangsdøren.

«Ingenting her», sa han stille til Simonson som slapp pusten hørbart ut bak ham. De gikk langsomt videre.

Mannen i korridoren hadde to kulehull i brystet og stirret matt opp mot taket. Den siste av de døde lå nesten helt inne på dette rommet og hadde tydeligvis blitt truffet av et skudd i halsen, store mengder blod hadde bredt seg utover gulvet og under halvlukkede øyelokk var øynene døde og matte. To pappkofferter stod mot en vegg, fire kanner sprit stod plassert langs en annen av veggene, to mørke jakker hang over en sengeende, og to hatter var slengt tilfeldig bort på en av de to sprinkelsengene. I en lakkert og merkelig misplassert ramme på veggen stirret Jesus mildt forundret ned på scenen. Også her sto to glass og en flaske på bordet.

Den sterke lukten av korditt var allestedsnærværende etter skuddvekslingen som tydeligvis nettopp hadde foregått.

Freiberg oppdaget noe på bordet mellom glass, flasker og kortstokker. Han plukket det opp. Det var en telegramslipp. «*Klokken 7 på Frøken Franks. Møt opp for avsluttende oppgjør. S.*»

«Han lurte dem i en felle», sa han og holdt opp lappen.

«For en hjerteløs djevel», sa Simonson da han leste den. «Klokken 7. Det er ikke mer enn noen minutter siden. Han kan fremdeles være her», sa han, plutselig hviskende.

Freiberg nikket stumt. Han så en revolver på gulvet og skulle til å plukke den opp.

«Nei!» sa Simonson, stemmen var stram av adrenalinrushet. «Ikke rør den. Ikke rør noe. Vi har ikke vært her, vi melder ikke fra.»

Freiberg så på ham. «Greit. Vet du hvem disse karene er?»

Simonson nikket. «Det er kjente folk. De to der inne er Alfred Hansen og Harry Hagen, en av dem arbeidet tidligere for meg. Det var han du banket opp den gangen.»

Freiberg nikket. Han gjenkjente ham som den som hadde fraktet ham til Wiesenstein noen dager før og som han hadde gitt en forbilledlig høyre/venstre-kombinasjon noen år tidligere. «Og disse to her?»

«Han her kjenner jeg ikke, men der ute ligger Anders Riis.»

«Akkurat. 'hold-kjeft-Anders.' Jeg kjenner ham igjen nå. Ikke den smarteste av banditter. Han var også en av dem som brakte meg til Wiesenstein.»

De hørte plutselig en lyd. De stirret på hverandre. «Hva var det?»

«Det kom der inne fra!»

De gikk raskt ut i korridoren og inn på det andre rommet. Mannen til venstre for bordet blunket langsomt.

«For helvete, han lever endal!»

Det lød en hvesende lyd fra den hardt skadde mannen, og Freiberg satte seg ned ved siden av ham. «Hva skjedde?»

Mannen stønnet et eller annet som endte i et hvesende og surklende host. Det lød som: «skh...»

«Hva sa du?»

Han rørte ikke annet enn øynene og Freiberg forstod plutselig at han måtte ha blitt lammet av skuddet han var truffet av.

«Skuret ...» hveste han.

«Hva faen snakker du om?!» sa Freiberg. Han så opp på Simonson. «Skuret?»

Simonson trakk på skuldrene. «Et lager et sted?»

«Kan du si noe mer?» sa Freiberg og så ned på den døende mannen som trakk pusten enda en gang og forsøkte, men greide ikke å fullføre ordet han hadde begynt på. Freiberg og Simonson så på hverandre. «Wiesenstein er ikke her, og han er også i fare», sa han. «Vi må stanse dette vanviddet før han også forsvinner!»

Han så ned på den skadde mannen. «Vi skaffer deg hjelp!»

Han så bedende på dem. «Nei ...» pustet han. «Jeg er f ..., jeg er f... erdig», hveste han. «Ta ... ham.»

Freiberg så ned på ham, deretter kastet han et blick på Simonson. Engelskmannen hadde et uttrykk som om han var hogd i stein. Døden var ikke hans business, og her var det altfor mye av den.

Han så ned på mannen igjen. «Vi skal ta ham.»

Noe som lignet et smil gled over leppene til den døende mannen. «La ham få føle ... smerte.»

Kapittel 40

De gikk ut i korridoren igjen og Freiberg slo på lyset. «*Kan* han fremdeles være her?»

«Se her!» sa Simonson og satte seg på huk. Det var misfarging på det skittengrønne teppet som lå i hele korridorens lengde. Han dro en finger over flekken og holdt den opp mot Freiberg.

«Hva er det?»

«Det er blod her. Bortover korridoren. Se på kulehullene. Det er antakelig ham som er truffet. Noen har i alle fall gått denne veien, og er skadet.»

De kjente begge hvordan nervene sitret enda noen hakk sterkere. «Da må han være her et sted. En av dem har greid å treffe ham», sa Freiberg. «Skyggen er også skadet.»

«Den døren», sa Simonson, «hvor går den?»

«Antakelig til loftet.»

«La oss sjekke.»

De beveget seg stille langs veggen i korridoren og åpnet døren som gled opp på overraskende godt smurte hengsler. Trappen forsvant rett opp i et dypt mørke. Hvis 'Skyggen' var der oppe ville han kunne plukke dem som fasaner på et kongelig jaktterreng.

Han ropte inn i mørket. «Wiesenstein! Er du der?!»

Ingenting.

«Hva gjør vi?» hvisket Simonson.

«Jeg er ikke sikker. Om han er der oppe kan det gå ille for oss.»

«Jeg har en lykt.» Simonson og plukket fram en liten flat lykt med tykk linse foran lyspæren.

«Vi kan ikke bruke den, da røper vi hvor vi er med det samme», hvisket Freiberg.

«De har rett. Sleng noe opp der», foreslo Simonson, «se om det skremmer ham nok til å skyte.»

«Hva om det ikke gjør det?»

«Det er en sjanse vi må ta», sa Simonson alvorlig.

Freiberg heftet en av de dreptes jakker av en stol og gikk langsomt mot loftsdøren, som stod litt på gløtt. Han dro den opp og så opp i mørket. Deretter gikk han langsomt og forsiktig opp de første trinnene med revolveren sin klar, før han ropte ut og kastet jakken høyt opp i åpningen i et håp om at mannen som eventuelt ventet på dem skulle fyre av et skudd og røpe om han var der eller ikke. Men ingenting skjedde, jakken kom dalende ned igjen og ble liggende som en død flaggermus i trappen foran ham.

«Ingenting», sa han lavt til Simonson. «Hva tror du?»

«Jeg tror han på et eller annet vis er forsvunnet», sa Simonson.

«Vi tar sjansen?»

Simonson nikket. Han også hadde sitt våpen klart da de gikk resten av trinnene opp til loftet. Freiberg kikket forsiktig over kanten, men så ingenting annet enn antydninger til et tomt loft. Han gikk resten av trinnene opp på loftsgulvet og lot blikket gli rundt hele rommet, stanset ved de dypeste skyggene uten at han så noen.

«Han er ikke her», sa han.

De stod på et støvet loft, der kun noen kafébord og stoler stod lagret, ikke noe annet.

«Se der!» sa Simonson, som hadde sett noe i den flakkende lysstrålen fra den lille lykten. «En dør!»

Innerst på loftet stod en lav dør halvåpen. Simonson lyste på gulvet og en klar sti ledet gjennom støvet bort mot døren, som var mer som en luke, en meter i firkant og plassert litt opp på veggen. De kunne se det glimte matt i blodspor langs stien. Et vagt lys skinte bakenfor døren.

«Den leder inn i nabohuset», hvisket Freiberg overrasket. «Kom!»

De gikk forsiktig bort til døråpningen og Simonson skjøv den helt opp. Også denne døren åpnet seg på velsmurte hengsler. De så inn i et stort rom, mye større enn det trange loftsrommet de stod i. Freiberg forsøkte å se for seg husene utenfra og forstod at det var en tilgang til nabohusets fjerde eller femte etasje, i og med at hotellet var mye lavere enn husene omkring. Huset ved siden av måtte være seks etasjer høyt pluss et loft på toppen. De kom altså inn i huset halvveis oppe i etasjene. En enslig lampe hang i en krøllet snor og bredte et gult lys over et stort, tomt rom. Freiberg innså at huset ikke var en leiegård, slik han trodde, men et lager av noe slag. Han gikk først over terskelen og Simonson fulgte tett bak. Det var knapt noen ting i det store rommet, bare et par tomme hyller til høyre for dem. Han lot lysstrålen skjære gjennom mørket og så stien i støvet og blodsporet som fortsatte inni den mørke delen av rommet. Han antok at det var en dør der et sted.

«De må ha hatt et lager her», sa Simonson, «og de har tømt det nettopp. Se der borte, tomme spritdunker.» Freiberg nikket fraværende. Han tenkte sitt. Dette forklarte hvorfor politiet ikke hadde funnet noen i toppetasjen da resepsjonisten ble drept, og det forklarte også hvor mennene som kom etter Freiberg etter at det ble skutt mot ham kom fra. De måtte ha arbeidet med noe i dette rommet. Simonson gikk fryktløst innover i mørket, og Freiberg fulgte etter. Det var ganske riktig en dør der, og de endte opp i en trappegang med en kraftig heis i et nettingbur midt i trappeløpet.

«Hva er dette», sa Freiberg, «jeg trodde det var en leiegård, men det er da virkelig en svær lagerbygning.»

«Er det så merkelig?»

«Nei, men her? Langt oppe i byen?»

Simonson trakk på skuldrene. Så rettet han seg plutselig opp. «Hør! Hører du en automobil?»

«Vel, gaten er jo utenfor ...»

«Nei, den kommer der ute fra!» Han pekte mot et høyt vindu mot bakgården lenger nede i trappen, en av rutene var knust. De løp ned mot vinduet og kikket ut. De så frontlysene på en bil som kjørte ut gjennom porten og forsvant.

«Pokker, jeg vil tro at det var vår mann», sa Freiberg.

«*Definitely*», sa Simonson.

«Hva gjør vi nå?»

«Vi leter gjennom dette huset og ser om vi finner noe som kan lede oss videre.»

«Wiesenstein!» sa Freiberg plutselig.

Simonson så seg forskrekket rundt og grep etter revolveren.

«Hva?! Hvor?»

«Har han rukket å dra ut til Stabekk enda, dit jeg ble ført forleden? Han rydder unna alt! Wiesenstein er ikke her, ikke Karsten heller. Det er en fare for at han har drept den eneste som kan fortelle oss hvor vi finner 'Skyggen'!»

«Karsten Torp», sa Simonson mørkt med et bekymret blikk på Freiberg. «Hvor holder de til?»

Freiberg var ikke sikker, for hadde blitt fraktet dit i mørket, men han hadde også gått til fots da han ble sluppet løs, så ham mente han kunne finne det igjen. Han fortalte Simonson hvor han skulle kjøre mens de småløp ned trappene og kom ut i gaten gjennom en dør som ledet ut i portrommet der de hadde sett bilen forsvinne.

«Min vogn er der bortel» sa Simonson og de løp til Packarden og kjørte så raskt som det var tilrådelig i mørket, gjennom sentrum og ut av byen vestover mot Wiesenstein's hus. De brukte lang tid på å finne det, men til slutt, etter en drøy times leting så Freiberg portstolpene til den store eiendommen.

«Her er det», sa han og pekte. «Pokker», sa han samtidig. Portene stod åpne, og en politibil stod utenfor. «Vi er selvsagt for sent ute. Det er kanskje best at De venter i bilen», sa Freiberg. «Jeg hører hva som foregår.» Simonson nikket, trakk hatten godt ned i pannen og satte seg lavt i setet mens Freiberg gikk rundt motorkassen og bort til politibilen. Han ble stående en lang stund og snakke med politimannen som satt der inne, og Simonson kunne se at et eller annet mannen fortalte sjokkerte Freiberg. Etter en liten stund kom han ut av bilen og snakket irritert til ham, men Freiberg så bare kjølig tilbake på ham. Det endte med at politimannen noterte et eller annet i en bok, og Freiberg gikk tilbake mot Simonsons bil.

Simonson rettet seg opp i setet og spurte: «hva foregår?»

«Ikke se mot politimannen, jeg tror han følger med på oss.» sa Freiberg. Simonson motstod fristelsen til å se ut vinduet og startet bilen ved å trække på selvstarteren. Han satte bilen i gir og kjørte av gårde i et rolig tempo. «Kan du fortelle hva som har skjedd, eller må jeg gjette?» spurte han irritert.

«Han ville avhøre meg», sa Freiberg, «jeg ba ham kontakte Fibe, men han sa at Fibe ikke hadde vært å se de siste timene.»

«Selvsagt ikke», sa Simonson og så skarpt på ham. Freiberg trakk på skuldrene. «Hustjeneren meldte fra til politiet for nesten to timer siden, en mann som utga seg for å være politimann truet dem med en revolver og tok med seg Wiesenstein. Det er ingen flere menn her, alle har blitt dimittert ...»

«... og er blitt skutt», sa Simonson dystert.

«Ja.» sa Freiberg bare. «Det betyr at operasjonen er over, og er enda et tegn på at Skyggen sletter alle spor.» De svingte seg ned mot Drammensveien igjen.

«Det er også helt klart at han går i oppløsning», sa Freiberg og holdt seg fast i en stropp i taket idet bilen skrenset gjennom en skarp venstresving så grusen sprutet fra hjulene.

«Jeg tviler på om vi vil se Wiesenstein, igjen i live», sa Freiberg dystert.

«De har rett. Hvor drar vi?»

«Vi må finne Karsten.»

«Ja! Han har et krypinn ikke langt fra Akerselva.»

«Da kjører vi dit.»

De kjørte i stillhet inn mot byen, klokken hadde passert midnatt og det var knapt et menneske ute på denne

tiden. Simonson holdt god fart.

«Vet vi at han er der?»

«Hvis ikke finner vi ham. Frua hans vil fortelle oss det.»

«Han er gift?»

«Vel, han bor i samme hus som en kvinne.»

«Akkurat», sa Freiberg.

De passerte Vika, et skip lå for anker og ble losset i det flimrende lyset fra buelamper, de kunne se menn yre omkring på kaien som maur i en tue.

«Hva kan han vite?» spurte Simonson.

«De har et lager et sted, et hovedkvarter annet enn det fiktive ute på Stabekk eller hotellet.»

«Hva mener De, lager?»

«De hørte jo hva den døende karen sa. Skuret. De sa det jo selv: et lager et sted. Har ikke De et hemmelig lager? Et sted der De tar imot og fordeler alt?»

Simonson smilte skrått til ham. «Vel, jo, jeg har jo det.»

«Det har helt sikkert disse folkene også. Vi må bare finne det, jeg er sikker på at det er det siste skjulestedet for ham. Byen er full av lagerskur og det er umulig å gjette hvor han kan holde til. Nå venter vi til vi får snakket med Karsten, deretter finner vi Skyggen og får ham fram i lyset!»

Tjue minutter senere stanset Simonson foran en gammel toetasjes tregård preget av forfall og vanskjøtsel. Den var mørk og avvisende, ingen gatelys viste veien og de famlet seg fram gjennom et smalt portrom inn i en tilsvarende trang bakgård der en ensom lyspære hang i en streng mellom bygningene og strevde med å lyse opp en halvt nedfallen rekke med priveter inntil veggen mot den mye større nabogården. En brønn med pumpearmer var plassert midt i gårdsrommet. Flere sykler stod støttet opp mot en av veggene.

«Der», sa Simonson og pekte på en dør i sideveggen. Han ledet an inn i en trang trappegang og bort til den første døren han kom til. Det luktet mugg og døde rotter der inne.

Han banket kraftig på den første døren han kom til. Ingenting skjedde og han banket enda hardere. Noen hoiet fra lenger oppe i trappen og Simonson bare gikk tre skritt til siden og så på vedkommende, som kom med en kort ed, og tre sekunder etter slamret døren igjen der oppe.

«De har ryktet Deres med deg, forstår jeg», sa Freiberg.

«Det er også meningen», sa Simonson idet døren foran dem gled opp noen centimeter.

«Hvem e're som kommer på denna tida?»

En liten flis av en dame stod i dørsprekken, ansiktet kopparret, med håret samlet i et tørkle. Hun hadde slått om seg en blass nattkjole og hadde tresko på bena, og myste nærsynt opp på dem fra et dunkelt opplyst værelse.

«Vi må snakke med Karsten.»

«Han er ikke ...»

«La oss se», sa Simonson og skjøv døren opp. Hun tumlet ustøtt bakover.

«Men, hva er'e du gjør?» Den lille damen tok tre ustødige skritt bakover og stirret sjokkert opp på Simonson, som så over hodet hennes og ropte: «Karsten, er du her?»

En mann viste seg etter noen sekunder bak et forheng innerst i rommet. «Hæ?»

«Men der er du jo, Karsten!» sa Simonson med et blick på den lille damen, som strammet munnen til en strek og trakk seg lenger bakover som om hun var redd for at Simonson skulle gi henne en lusing.

Karsten så Freiberg bak Simonsons skulder og bleknet synlig. «Hør her, Noel», sa han med en stor grad av panikk i stemmen, «jeg meinte ikke no' galt, jeg trudde det var Skyggen, jeg trur noe foregår, og faen, jeg er redd!..»

«Hold kjeft, Karsten. Du skal svare oss på et par spørsmål.»

«Ja! Ja!» sa han øyeblikkelig. «jeg svarer på alt!»

«Du arbeidet for han som kalte seg for Wiesenstein?»

«Ja ... han betalte godt», sa han, «og jeg trengte penga, så ...» Han møtte ikke Simonsons blick.

«*Whatever*», sa Simonson, «vi trenger å finne 'skyggen'.»

Karsten ble enda blekere. «Hva i helvete vil du med ham frivillig?»

«Hva tror du, han er etter meg, jeg må stoppe ham.»

«Ingen kan ...»

«Han dreper alle som har hatt noe med ham å gjøre, Karsten», sa Freiberg, «du er heldig som ikke ligger i en blodpøl akkurat nå.»

«Hva meiner De?» Han glodde mistroisk på ham, og Freiberg registrerte han han var dus med Simonson og dis med ham.

«Det ligger fire mann døde på hotellet nå. Og Wiesenstein er antakelig bortført av ham, med lik sjanse for å overleve.»

«Snakker'u sant nå? Daue? Alle sammen?» Karsten grep seg til den fillete kragen som om han brått hadde vansker med å puste.

Freiberg nikket alvorlig. «Kanskje du bør forsvinne fra byen et par dager, om vi ikke får tak i ham.»

«Men det kan kanskje du hjelpe oss med, Karsten?»

«Hva, hvordan ...»

«Hvor er lageret hans?»

«Lageret?»

«Lageret, Karsten, ikke spill idiot her nå ellers blir jeg alvorlig forbannet!» Simonson hevet stemmen og la til en illevarslende tone for godt mål. Det hjalp. Karsten svelget en gang og unnlot å møte blikkene deres.

«Nei, ja, jo, lageret ...» sa han langsomt og motvillig.

«Må vi ty til tøffere metoder her?» sa Simonson illevarslende.

«Det er et skurl!» datt det ut av Karsten, «et havneskur rett ved Akers mek.. Gulmalt. Dere ser det med det samme. Det ligger rett på innsiden av de store kranene der.»

«Dette var et lurt trekk, Karsten», sa Simonson og nikket bistert til ham. «Ikke slipp inn noen du ikke vet

hvem er.»

«Ååå ... faen», sa Karsten og så ut som om han skulle kaste opp.»

«Jeg sa re ti deg, Karsten!» kom det fra venninnen hans, «du roter deg alltid opp i problemer!»

«Alma, du holder kjef!» sa Karsten og fikk tilbake noe av selvsikkerheten et øyeblikk.

«Jeg går ut ifra», sa Freiberg med et hardt blick på Karsten, «at du behandler denne damen på en skikkelig måte når vi har gått?»

«Ja? Selvfølgelig», sa han med et skuldertrekk.

«Godt. Da må vi finne et havneskur», sa Freiberg.

«Vent litt», sa Karsten og forsvant inn bak forhenget. Han kom tilbake etter noen sekunder med en fillete papirlapp revet ut av en notatbok av et eller annet slag. Han rakte den til Freiberg. Det var en skisse over et område vest for Pipervika, og en smal bygning var ringet inn med blyant. «Takk, jeg vet omtrent hvor dette er», sa han. «La oss dra.»

De forlot Karsten og Alma der og kjørte tilbake mot havna. De var fremme på tju minutter, parkerte automobilen ved et plankegjerd ute av syne fra lageret og gikk til fots de siste femti meterne. Skuret viste seg å være en om lag tredve meter lang bygning i en etasje, malt i blek gul farge med et bredt takskjegg, noe som fikk det til å ligne en lagerbygning på en jernbanestasjon snarere enn et havneskur. En rekke smårutede vinduer var alle mørklagte, og det var helt stille på området. Skuret lå på et kaianlegg med to høye kraner plassert med nesten hundre meters mellomrom, det var lys på kaia lengst unna der de fremdeles holdt på å losse et skip. Det freste sprøtt fra buelampene som hang over dem. Det durte i motorer og lød metalliske smell fra kranen. Et svakt lys viste at det var en kranfører i kranens styrhus ti meter over bakken. De nærmet seg skuret forsiktig. Den nærmeste kranen stod mørk som et dinosaurskjelett mot lyset bakenfor.

«Se ...» sa Freiberg og pekte. Ferske hjulspor ledet over grusen inn gjennom en dobbel dør på enden av havneskuret. Simonson nikket og de stanset. Han måtte være der inne og de visste at han var bevæpnet. Et skilt hang på veggen. *'Weilert import'* stod skrevet med løkkeskrift.

«Weilert import?» hvisket Freiberg

«Ikke spør meg, jeg har aldri hørt om det», hvisket Simonson tilbake.

«La oss gå inn», sa Freiberg, fremdeles hviskende. Han dro døren forsiktig til side, den rullet opp uten en lyd. Freiberg ventet halvt at noen skulle skyte på dem, men ingenting skjedde. Han gjorde et kast med hodet til Simonson og de gled stille inn i lagerhuset. Det første de så var en automobil, to dører stod åpne. Simonson gjenkjente det tofargede karosseriet.

«Han er her», hvisket han inn i Freibergs øre. «Det er hans vogn, jeg så den i ettermiddag.»

Det var et vagt lys i det store rommet. Lyskilden var skjult og befant seg nesten i motsatt ende av lageret. Freiberg la en hånd på motorkassen. «Fremdeles varm», hvisket han tilbake. De kikket inn i bilen. Simonson pekte. Det var mørke flekker på førersiden. Freiberg nikket alvorlig. Det var svar nok. Han var her, og han var skadet. «Vi deler oss», hvisket han. «Vær forsiktig.»

Simonson nikket med en bister mine og trakk fram revolveren sin. Ansiktet var anspent i det svake gjenskinnet fra lampene utenfor vinduene. Lageret var delt opp i seksjoner med store hyller på langs av rommet, og det var tydelig at flere av dem var fulle av spritkanner. Freiberg gikk inn mellom to av dem og mistet Simonson av syne. Han beveget seg langsomt fram mens han lyttet intenst etter lyder. Foreløpig var alt stille.

I en annen del av det store bygget løftet en mann på lokket til en trekasse. Han stønnet svakt.

Varehuset var kaldt og fuktig, noen små lamper høyt oppe i taket over hodet hans greide knapt å gjøre annet enn å antyde hvor det stod ting lagret der inne. Han syntes han hørte en lyd og ble stående urørlig noen sekunder, men hørte ikke noe mer og fortsatte med det han holdt på med. Flere høye stabler med materialer stod lagret langs den ene veggen, på motsatt vegg var det plassert flere anonyme trekasser adressert til en mottaker i Trondheim. Han hentet ut en blikkdunk av kassen han hadde åpnet og satte den på gulvet foran seg. Smerten i armen var blitt sterkere og det hadde ikke sluttet å blø.

Han var ferdig med den såkalte 'Wiesenstein', eller personen han hadde leid til å være Wiesenstein i sitt forsøk på å kuppe spritmarkedet. Det var enkelt å 'arrestere' ham, han hadde papirene i orden til det. Hadde det bare ikke vært for den forbannede hustjeneren som var så nysgjerrig ville det ha gått helt smertefritt. Han bannet. Det var nå han skulle ha gjort sitt store kupp og fått alle av banen, inkludert den fordømte Simonson. Men alt så ut til å gå til helvete. Ingenting hadde gått slik han hadde tenkt.

Noen så ham krangle med Torger Rottetryne en tidlig morgen utenfor frøken Franks hotell der han hadde laget en base for planen sin, det hadde vært en høylytt krangel hvor ord ble slynget ut, ord som kunne få noen til å tro de hadde hørt noe de ikke burde, og det var ingen grunn til at akkurat han skulle stå slik og krangle med en småkriminell. Han hadde banket opp Torger en sen kveld litt tidligere, og han var en til å spre ryktene om Skyggen, uten at han visste hvem han egentlig var. Torger ville gi seg med trafikken, men trengte å tjene noen penger før han stakk av til hjembyen Kongsvinger. Derfor denne krangelen om priser, Torger hadde ikke mye å rutte med og ville kjøpslå, han selv ville det ikke. Da han banket opp Torger hadde han på en bred hatt og ansiktet lå i skygge, Torger ante ikke at han stod og kranglet med selvsamme mann som hadde slått ham helseløs. Det som ødela al var at de to som dukket ut av tåken og passerte dem på fortauet tydelig hadde forstått at noe ikke var som det burde. Det var ikke vanskelig for en utenforstående å forstå hva de snakket om. Da de brått dukket ut av tåka, var det tydelig at de hadde kjent ham igjen. Han var nødt til å ta seg av dem. Urmakeren fikk det først, der og da, men mannen som hadde gått sammen med ham forsvant i tåka. Senere fikk han tatt ham også, selvsagt. Ingen måtte vite, ingen måtte se hva som foregikk.

Han helte noe av spriten fra dunken i en kopp og helte det over såret i overarmen og det sved som bare pokker. Han bet tennene sammen og bannet igjen. Så fikk han surret et stykke tøy revet av en lerretspose omkring skuddsåret og strammet det skikkelig til. Han forbannet igjen situasjonen han var kommet opp i. For hvem andre enn den helvetes Freiberg blander seg inn i sakene hans! Det var jo som forbannet, at han skulle ta denne saken som det pågående fruentimmeret plaget ham med. Og i tillegg så det ut til at han var i ferd med å sette i gang en flørt med damen også, selv før mannen hennes var jordfestet. Det

måtte være et lavpunkt til og med for Freiberg. Han ristet på hodet. Freiberg! Mannen som han hadde måttet holde på armlengdes avstand helt siden han hadde forhindret ham i å få en stilling som førstebetjent allerede i 1916.

Freiberg hadde stanset og stod inn mot en hylle uten å røre så mye som en muskel. Han syntes han hadde hørt en stemme et sted der fremme, en introvert, messende stemme som om noen framførte besvergelses for seg selv. Så ble det stille igjen, og ingenting var å høre, hverken fra Simonson eller fra 'Skyggen', som han nå visste hvem var. Det hadde gått opp for ham da han fikk vite om telefonoppringningen fra politistasjonen. Og når han først hadde tenkt den tanken falt ting på plass, både ting som hadde skjedd de siste dagene og ting fra mange år tilbake. Freiberg visste at han hadde kjent denne personen i nesten ti år. Hadde han faktisk opptrådt i en dobbeltrolle så lenge? Det var nesten utrolig. Men det illegale markedet var slik, det var mulig å opprettholde en hemmelig organisasjon rett under nesen på myndighetene i årevis, man kunne bare se på Simonson. Hvor var han hen forresten? Det var fremdeles ikke en lyd å høre noe sted i bygningen, det var som om han var mutters alene i et halvmørke som kjentes som om det var ladet med elektrisk spenning på nippet til å bryte, en eksplosjon av hendelser som bare ventet på å utfolde seg. Han begynte langsomt å gå igjen i retning av stemmen han hadde hørt.

Han bråstanset, så han en bevegelse der framme?

Politinspektør Adrian Fibe ristet på hodet. Han hadde en urolig følelse av å bli iaktatt, men det var jo ingen flere i bygningen annet en Wiesenstein-skuespilleren, og han kom ikke til å forstyrre noen igjen. Uheldigvis hadde han falt forkjært da han skjøv ham ned gjennom gulvluken. Ute av syne, ute av sinn. "Likevel, kjente han på noe, en følelse av umiddelbar fare, som om han hang over en avgrunn bare sikret av en snor der trevlene var i ferd med å ryke én etter én. Han ristet det av seg og konsentrerte seg om øyeblikket. Dagene som sitt alter ego 'Skyggen' var over det var på tide å samle sammen oppsparte verdier og forsvinne. Han hadde en plan for flukten, det hadde han hatt hele tiden. Freiberg var skarp. Han visste for mye om metoder, han kunne komme til å se gjennom Fibes renkespill. Derfor hadde han avslått søknaden om jobb i politiet den gangen i 1916.

For Fibe var allerede i gang med sitt dobbeltliv den gangen. Knivslagsmålet i Drøbak året etter, da han ble kuttet så grundig av en av Simonsons menn, hadde vært dråpen. Helt fra han klatret i land på en forblåst holme i januar 1917, med båten dunkende mot fjæresteinene og Simonsons folk der ute i de frådende bølgene, visste han at en egen smugleroperasjon var det han skulle holde på med. Politistillingen var bare en fasade mot verden omkring seg. Han kom seg unna med en hårsbredd den gangen, men sverget at han på et tidspunkt skulle hevne seg. Han klodde seg på håndbaken der arrstripen stod fram som malt på ham.

Det hadde vært tider.

Adrian Fibe ble født i Moss i 1874. Han vokste opp i et arbeidermiljø og dro til sjøs allerede som sekstenåring i 1890. Han var i langfart i mange år, og var ikke tilbake i byen før han var 25 år gammel i 1899. Han

fikk nesten umiddelbart nyss om at politiet trengte nye folk og søkte. Han var ferdig konstabel i 1901, og fikk sin første jobb i Kristiania umiddelbart. Han arbeidet der til han ble tilbudt en overkonstabelstilling i hjembyen og tok den. Det skulle bli et helt annet liv enn å arrestere fyllefanter og løse fugler slik han hadde holdt på med i Kristiania.

Omkring 1910 fikk han problemer da et uassurert hus han eide brant. For å redde økonomien inngikk han et partnerskap med noen han tidligere hadde jaktet på, han fikk dem av kroken i en alvorlig straffesak fordi han kunne avlede etterforskerne. Siden hadde han med hell fortsatt dette dobbeltspillet og tjente gode penger under bordet. Etter hendelsene på øyene utenfor Hvaler lå han lavt noen år før sjalusien og hevtanken tok tak i ham igjen. Han så hvordan Simonsons imperium bare vokste, og han visste at mye av det var bygd på Wiesensteins fall. Hans fall. Fibe ville ikke se på det lenger. Det var på tide at Simonson fikk smake straffen for det han hadde gjort. Men han kunne ikke gjøre det offisielt fordi Simonson satt med bevis på at han og mange av hans kolleger hadde vært kunder hos ham opp gjennom årene, som Freiberg antydte var det et rykte som sa at han fotograferte kundene sine. Om noen truet med å avsløre ham viste han dem bare et bilde han hadde tatt på en av de illegale skjenkestedene, og saken forsvant uten å bli hørt om igjen.

Fibe ville hevne seg, han ville ha Simonson vekk. Derfor hyret han inn en dansk småkriminell svindler med talent for å spille ut roller til å være Wiesenstein, mest for å få Simonson ut av balanse. Noen hadde fortalt at drapet på Wiesenstein lå tungt på smugleren. At han skulle dukke opp ut av intet ville være en flott måte å bringe Simonson ut av fatning, til kanskje å gjøre noe overilt. Deretter fant han opp denne 'Skyggen'-figuren. Han kunne spre skrekk blant småskurkene, få dem ut av veien og komme seg nærmere Simonson samtidig. Planen var å ta knekken på engelskmannen en gang for alle og deretter forsvinne. Det ville bli avskrevet som et oppgjør blant smuglerne. Deretter hadde han en bakkdør, en troverdig fluktplan. En fingert sykdom, en 'beklager, jeg må dessverre trekke meg fra min stilling,' og deretter forsvinne. Sverige. Danmark kanskje. Han hadde siden han startet opp lagret store mengder kontanter og hadde alderdommen sikret.

Så hadde Simonsons folk fått nyss om hotellet og satt det under overvåkning. Antakelig hadde Torger fortalt om hotellet som hevn for at han ble banket opp. I et anfall av svakhet hadde han latt være å drepe ham. Det var en strek i regningen, men hadde for så vidt ikke gjort så mye, selv ikke da Simonson hadde greid å få med seg den dumme hoteleieren til å tyste på dem om noe skjedde i hotellet. Den hemmelige døren var en av tingene fyren oppdaget og Fibes folk tok ham da han skulle ringe Simonson om dette etter å ha blitt oppdaget glanende inn på lageret ved siden av loftet.

Nå var det bare flukten igjen, det så nå ut som om Simonson ikke var mulig å få tatt knekken på. Den kvelden de hadde båret den døde ut hadde Fibe oppdaget Freiberg i et portrom og skjøt etter ham for å skremme ham og sette ham på et feil spor, og karene hans, som holdt på med å ordne en leveranse fra lageret ved loftet hørte skytingen og handlet som de hadde fått beskjed om. Etter at Freiberg var lagt bevisstløs inn i bilen hadde Fibe gitt karene og 'Wiesenstein' beskjed om hvordan de skulle oppføre seg når Freiberg kom til seg selv igjen og ble brakt ut til ham. Det var en glimrende måte å forvirre ham på, sette

ham på villspor.

Fibe hørte plutselig en lyd rett bak seg, snudde seg brått og så rett i ansiktet på Noel Simonson som stod med hånden hevet klart til slag.

Kapittel 41

Freiberg hørte noen brå lyder; det lød et halvkvalt rop og et eller annet krasjet i gulvet i halvmørket lenger framme og han bråstanset. Han turte ikke rope. Et eller annet slamret igjen og ekkoet lød lenge og illevars-lende i det store rommet, siden var det helt stille igjen, som om han hadde innbilt seg det hele.. Han ante ikke hva som hadde skjedd og han begynte å bli bekymret for hva det var han hadde hørt. Til slutt trosset han alle faresignaler og ropte lavt: «Simonson? Er alt i orden?»

Intet svar, det var som om han var helt alene der inne. Han tok to forsiktige skritt fram, og plutselig var Fibe over ham, han kom som en rambukk ut av mørket mellom to hyller og traff ham voldsomt i mageregionen med skulderen. Freiberg gikk i gulvet med et halvkvalt 'offl,' all luft var slått ut av ham. Fibe var over ham og slo desperat mot ansiktet hans, han fikk inn to fulltreffere. Freiberg så stjerner og kjente at han ble susete av slagene. Vagt merket han at Fibe bare slo med venstre hånd, og husket at han var skadet. Han grep tak i den høyre armen til motstanderen rett over albuen. Fibe skrek rett ut i smerte og kastet seg om i en refleks vekk fra Freiberg som holdt taket det han kunne. Politimannen skrek enda en gang og greide å sparke seg løs. Så reiste han seg halvt og løp snublende mot døren. Freiberg kom seg opp på beina igjen, fremdeles ør av de to fulltrefferne fra Fibes høyre. Han så at døren gled opp og et øyeblikk så han Fibes silhuett mot lyskasterne i lenger borte på kaien før han var forsvunnet.

Han ropte på Simonson uten å få svar. «Faen, Simonson, er du her?»

Han begynte å løpe etter Fibe, han håpet at ikke Simonson lå død et sted der inne, at han var slått i svime. Det var ingen ting han kunne gjøre med det nå og det var viktig å få tak i den ustabile Fibe før han gjorde det av med enda flere. Freiberg løp mot døren og stanset i mørket ved siden av åpningen og kastet et raskt blikk ut. Han kunne se Fibe der han klatret opp fagverket på den nærmeste kranen. Hva pokker var det han drev med? Han løp etter. Han kunne se silhuettene av ti-tolv mann som arbeidet med lessingen ved den andre kranen hundre meter unna, de store lyskasterne badet dem i et gult, lett flimrende lys. Det duret voldsomt i en av kranmotorene, tannhjul klapret med en lyd som om en guttunge dro en pinne langs et smijernsstakitt og en stor pall løftet seg opp i mørket over lyskasterne, deretter svingte den inn over lasterommet der flere mann stod klare til å styre den ned gjennom åpningen i dekket. Ekkoet av ropene dem imellom ble kastet tilbake mellom veggene på havneskurene og for Freibergs var det en vagt uvirkelig scene der den spilte seg ut i bakgrunnen mot Fibe som klatret opp i den uvirksomme kranen. Han kunne nå se den svarte silhuetten av Fibe som en fortetting i mørket mot den kullsvarte himmelen. Tåkebankene drev omkring ham som brannrøyk, og høyvannet lå oljesvart og illevarslende langs kaikanten nedenfor.

«Fibe!» ropte han, «det er for sent! Hva pokker skal du der oppe?»

«Hold kjef», ropte politimannen tilbake, stemmen gjallet mot pakkhusveggene, og han fyrte av et skudd

mot Freiberg, og det traff kaien en halv meter til siden for ham. Han kastet seg sidelengs og kom seg i skjul bak en lastebil. Fibe sendte av gårde enda et skudd, det traff bakdekket på lastebilen og det eksploderte med et skarpt knall. Det gikk et sett gjennom bilen idet den falt ned på felgen. En stabel kasser på lasteplanet falt skramlende over ende.

Freiberg forstod nå hva Fibe drev med. Han ville ha et høyt utsiktspunkt for lettere å kunne se ham og treffe ham med et skudd. Han bannet, om Fibe kom bare litt høyere var det ingen steder å gjemme seg. Han så seg omkring. Han var alene. Simonson dukket ikke opp. Han hadde ikke tid til å bekymre seg, men trakk sin egen revolver, la an mot karmen på lasteplanet og fyrte av to raske skudd. Det gnistret av anslagene rett over hodet på Fibe, som bannet og nesten så ut til å miste taket. Noe falt klaprende ned og traff fagverket flere ganger på veien. Han hadde mistet våpenet.

Freiberg visste at han var skadet, og det var antakelig derfor han var så klossete der oppe.

«Fibe!» ropte han igjen. «Du faller ned!»

«Dra ad helvede til», ropte Fibe tilbake, og Freiberg kunne se hvordan han klatret seg møysommelig oppover. Av en eller annen grunn brukte han ikke den sikrede stigen som ledet opp til styrehuset, men klatret i selve reisverket i kranen, og han beveget seg langsomt som en forfrossen edderkopp i et størknet spinn. Freiberg løp bort til kranen og så at tilgangen til stigen var stengt med en diger hengelås. Han siktet på den med revolveren og fyrte av en gang. Det gnistret, smellet var så høyt at det pep i ørene hans, men låsen var borte. Han dro ut jernstaven som stengte for tilgangen til stigen og begynte å bevege seg oppover etter Fibe. Omkring stigen var det sveiset på ringer av stål slik at det var som å bevege seg opp gjennom et rør. Han tok langsomt trinn for trinn, hele tiden med øynene festet på Fibe, som nå var helt oppunder styrehuset. Et eller annet sted i bakgrunnen hørte Freiberg flere sirener nærme seg, og han forstod at noen måtte ha telefonert politiet om skytingen. Han stanset oppstigningen og så seg omkring, det var ingen å se. Arbeiderne var opptatte med sitt under lyskasterne lenger bort på kaien, men så ikke ut til å ense dem, de hadde antakelig ikke hørt skuddene over maskinstøyen fra kranen. Med blikket tilbake på Fibe så han at politimannen nå beveget seg mot stigen han selv var på vei opp, antakelig for å forsøke å komme seg inn i styrhuset på kranen. Freiberg så at han ikke brukte venstrearmen normalt, han holdt seg fast med albuen snarere enn med hånden, og han hørte Fibes anstrengte pust helt dit han stod.

«Du faller ned! Er det verdt det?» ropte han og gikk raskt tre trinn oppover, politimannen hadde problemer, og Freiberg ønsket ikke at mannen skulle falle. Det var tydelig at han var sliten etter blodtapet; klatringen hadde tappet ham for de siste kreftene og han holdt på å miste taket i tverrbjelken han holdt seg fast i. Han måtte gjøre et kast med kroppen for å få nytt tak med den friske armen. Det var bare en drøy meter igjen til stigen, men Fibe stod helt fast, han strakk benet sideveis for å rekke stigen, men før han greide det glapp det keitete taket han hadde med den skadde armen og han holdt på å falle.

Freiberg grep etter ham og fikk akkurat tak i Fibes hånd. Rykket var voldsomt, Freibergs hode ble dratt mot en av ringene i stigen som ga et hardt, dissonant metallisk 'klang' som en dommedagsklokke utover havnen.

Han bannet gjennom sammenbitte tenner. Fibes hånd var som et dødsgrep rundt hans, og vekten av politimannen dro Freiberg mot stigen slik at han ikke greide å røre seg.

«Fibe! Grip tak i stigen!» ropte han.

«Jeg greier det ikke», sa Fibe, men det lød som om han ikke ønsket å gjøre det.

Freiberg hang slik til at han ikke så ansiktet hans. «Beina dine. Tråkk inn i stigen! Faen!» Smertene i hånarmen var uutholdelige.

«Det er for sent.»

Freiberg kjente hvordan Fibes grep langsomt løsnet. Med en voldsom kraftanstrengelse fikk han snudd seg for å gripe Fibes hånd med sin egen ledige, men det var for sent. Idet han endelig hadde fått rakt armen ned mot politimannen slapp han taket. Blikket hans hang ved Freiberg hele veien til det forsvant i halvmørket under ham og han hørte det dumpe klasket av kroppen hans mot kaien ti meter nedenfor. I gjenskinnet fra lampene kunne han se Fibes kropp, som en filledukke på betongen, en mørk flekk bredte seg langsomt omkring hodet hans.

Freiberg ble hengende der, lenge, for sliten til å røre seg. I det samme så han to politibiler svinge inn på kaien. Plutselig innså han hvordan situasjonen så ut og han klatret raskt opp mot styrehuset på kranen, dyttet opp luken og kom seg usett opp dit. En slåe som kunne åpnes med en nøkkel fra utsiden satt på luken og han skjov den igjen. Deretter satte han seg på huk mot bakveggen og ble sittende mens han hørte politimennene løpe inn på området, og hørte politimennenes reaksjon da de så at det var Fibe som hadde falt fra et sted oppe i kranen. Han ble sittende der og ventet når som helst på at de skulle komme opp stigen og forsøke å komme inn i styrehuset, men ingenting skjedde. Han holdt et forsiktig øye med dem der de undersøkte stedet, ingen gikk inn i pakkhuset av en eller annen grunn, de bare gikk gjennom havneområdet, et par konstabler snakket med havnearbeiderne lenger bort. Freiberg hørte de diskuterte mellom seg der nede, men greide ikke skjelve noen sammenhengende setninger. Det tok en drøy time, så ble den døde Fibe båret inn i en ambulanse, og politimennene forsvant fra stedet. Etter å ha sjekket at de ikke hadde satt igjen en vaktpost, klatret han forsiktig ned igjen, keitete fordi skulderen var øm etter rykket fra Fibes kropp. Han gikk tilbake mot pakkhuset og fryktet det verste. Innenfor dørene var det helt stille.

«Simonson!» ropte han, «er du her inne?»

Nå hørte han til sin lettelse endelig Simonson, som svarte med et uartikulert rop som virket å komme fra ingestedet. Freiberg småløp innover mens han ropte. Han visste hvor han hadde hørt smellet fra tidligere, og enda en gang lød dette fjerne, merkelig ropet. Han stanset. Hvor kunne han være? Han gikk langsomt videre.

«Kan noen få meg opp herfra?!» hørte han brått Simonsons stemme like ved. Han rundet et hjørne og så en lem i gulvet bli skjøvet noen centimeter opp. Fibe måtte ha skjøvet ham ned i hullet og lukket luken.

«Endelig», sa Simonson da han så Freibergs ansikt over seg. Luken var for tung og for høyt oppe til at Simonson hadde greid å komme seg ut. Han stod nede i noe som antakelig var et skjulested for smuglergods, såpass stort at Freiberg ikke så veggene fra der han stod. Simonson fortsatte: «jeg antar du fremdeles har min lykt? Det ligger et eller annet her nede, jeg har sparket borti noe.»

Freiberg fisket fram lommelykten han hadde fått på hotellet og lyste ned i hullet. Simonson fulgte lysstripen og hoppet inn mot veggen en meter bak seg med et forskrekket utrop. «*Holy fucking christ!*».

På gulvet foran ham lå han som hadde gått for å være Wiesenstein med hodet bendt bakover i en unaturlig og grotesk vinkel. Hendene hans var bundet på ryggen og han hadde ikke hatt noen sjanse til å ta seg for. Nakken var brukket i fallet da han var blitt kastet ned i det skjulte kammeret under gulvet. Freiberg fant en stige ved veggen og satte den ned i hullet, Simonson kom opp og så ettertrykkelig rystet ut.

«En time i et hull med en død mann, *shib*». Han stirret på Freiberg. «Hva har skjedd med deg?»

«Det vanlige. Slåssing og fordervelse.»

«Hva med Fibe?»

«Han falt ned fra en av kranene der ute. Han er død. De har tatt ham med seg, jeg vet ikke hva de tror har skjedd. Men snart er de nok tilbake for å utspørre sjauerne der borte», sa Freiberg og nikket mot lyden av skipet som ble lastet.

Simonson nikket langsomt som om han ikke trodde helt på Freiberg. «Fibe er død?»

«Jeg forsøkte å redde ham, men han ville ikke bli reddet», sa han.

«Hvor var du?»

«Oppe i kranhuset, de tenkte aldri på å se om det var noen der. Det er mulig de trodde han ble slått ned, eller at han gjorde det av egen vilje.»

«Så, ingen vet at vi er involvert?»

Freiberg ristet på hodet. Han oppdaget plutselig noe på et enkelt skrivebord som stod plassert inntil veggen like ved dem. Det lignet en telefon, men var det ikke likevel. Det hadde et håndtak, et telefonrør og et par ledninger som endte opp i to fjærbelastede krokodilleklemmer. Ved siden av lå et sett med stolpesko. Det trigget minnet om hendelse fra et par dager tidligere. Han hadde stått på kontoret sitt og snakket i telefonen. Noen hadde arbeidet utenfor. Hvem hadde han snakket med? Han tenkte seg om. Jo, Krone, han hadde gjort avtalen med Krone samtidig som det satt noen i en stolpe utenfor kontoret hans. «Faen!» sa han ut i luften med hånden omkring apparatet.

«Hva er det?»

«De avlyttet telefonen min», sa han, «det var derfor de visste hvor Krone skulle møte meg.»

Simonson så på Freiberg. «Så det var ingen som har forfulgt Dem?»

«Nei, det ser slik ut. Han hadde på en eller annen måte forstått at det var Fibe som var 'Skyggen'. Han ville fortelle meg det nede på kaien. Faen, det måtte være som å jakte på vingestekkede fasaner. De kunne bare vente til han kom.»

«*Death, a necessary end, will come when it will come*», sa Simonson mørkt.

«Hva?»

«Det er Shakespeare», sa han forklarende.

«Fandens. Jeg står i et skittent pakkhus med en banditt som siterer Shakespeare», sa Freiberg og kastet apparatet bort på skrivebordet igjen.

Simonson bare så på ham med en uutgrunnelig mine.

Freiberg ristet irritert på hodet. All denne moderne teknologien gjorde at man ikke lenger kunne være trygg for noe som helst. Avlytting av samtaler. Fotografering og filming i det skjulte. Hvor skulle dette ende? I en voldsom bevegelse feiet han alt som stod på skrivebordet ned på gulvet med et brak. Deretter gikk han mot døren. Simonson fulgte etter. «Jeg liker at De har temperament», sa han, «De er alltid så forbannet dannet.»

Freiberg svarte ikke, han var mørk til sinns.

«Hva gjør vi nå?» spurte Simonson.

«Jeg må snakke med politimesteren. Han må få vite om dette.»

«Tør du det?» Simonson stanset og ble stående og se skeptisk på Freiberg.

Freiberg trakk på skuldrene «Jeg begynner med å tipse dem om hotellet så tar jeg det derfra, tenker jeg. Når de analyserer kulene som mennene ble drept med finner de kanskje ut at de er avfyrt med Fibes revolver.»

Simonson nikket. Han rakte fram en hånd. «Takk», sa han.

Freiberg grep den og de holdt hverandres blikk noen sekunder før de slapp.

«Kan jeg kjøre Dem noe sted?»

«Nei takk. Jeg trenger frisk luft.»

«I denne byen?» sa Simonson og flirte.

«Det er bare en talemåte. Jeg trenger å tenke over ting. Jeg gjør det best når jeg går til bens.»

«Ja vel. Da drar jeg tilbake til mitt domene», sa Simonson. «De er velkommen til å komme innom når som helst.»

«Takk for det, det vil jeg gjøre», sa Freiberg.

Deretter gikk Freiberg av gårde mot byen mens Simonson startet opp Packarden og forsvant langs veien mot festningen som lå i silhuett mot nattehimmelen bak piper og master på skipene som lå side ved side i Pipervika.

Kapittel 42

Det var kun noen få personer til stede under Trapps begravelse tre dager senere. Freiberg, Simonson og Adolphi var de utenforstående. To kvinner Freiberg ikke ante hvem var satt ved siden av Nelly, han antok at det var slektninger av henne. I tillegg var broren hennes der, en musiker som arbeidet ved et teater i byen. Han spilte et stykke Freiberg aldri hadde hørt, og som hadde en aura av jødisk klezmermusikk ved seg. Nelly var preget av situasjonen og hadde bare nikket avmålt til dem da de kom, men hun så ut til å ta det med fatning likevel. Freiberg visste at hun hadde opparbeidet en anselig mengde sinne overfor ektemannen som hun hadde trodd var en helt annen og hun kunne knapt bli ferdig med begravelsen fort nok. Hennes far var forståelig nok ikke til stede.

Kisten ble senket i jorden og presten sang en salme med tordenrøst. Ingen av de som stod omkring sang

med, selv om fiolinisten spilte til. Da Freiberg og Simonson gikk fra stedet noen minutter etter ropte hun etter dem og de ble stående og vente.

Hun gikk rett bort til Freiberg og omfavnet ham lenge og varmt. «Tusen takk», sa hun, «jeg vet ikke hvordan jeg skal få takket Dem nok.»

Han smilte svakt til henne. «Det har vært en udelte glede å bli kjent med Dem, Nelly. Jeg håper vi kan treffes igjen.»

«Det samme gjør jeg, herr Freiberg.» Hun smilte igjen. «Konrad», la hun til.

«Hvorfor føler jeg meg som femte hjul på vognen her», sa Simonson.

En liten latter unnslopp henne, før hun husket hvor hun stod og tok seg i det. «Og Dem, herr Simonson, De var også med, forstår jeg.»

«Well, det var vel mest som en moralsk støtte for herr Freiberg her, han er en handlingens mann.»

«Hva skal De gjøre nå?» Hun så på Freiberg igjen.

«Jeg har snakket med politimesteren, han er innforstått med det som har hendt, selv om det kan virke som en røverhistorie. Simonson her fortalte sitt om hendelsene i 1917, i brev form, han tok ikke sjansen på å møte opp på Victoria terrasse.» Freiberg smilte til Simonson som bare vagget med hodet tilbake.

«Han forklarte seg også om skytingen og hendelsene forleden. Det virker som om vi blir trodd.»

«Heldigvis», sa Simonson.

«Jeg skal reise til Bergen i morgen», sa hun, «jeg blir hos min far en stund.»

«De må ringe meg når De kommer tilbake», sa han.

«Det skal jeg gjøre», sa hun. Så gikk hun bort til ham igjen strakte seg på tå og ga ham en lite kyss på kinnet. Deretter snudde hun seg og gikk mot sin bror og de to damene som stod og ventet ved en drosje utenfor hekken til kirkegården.

«Det der er litt av en dame», sa Simonson og så etter henne.

«Ja. Litt av en dame», sa Freiberg.

Kapittel 43

Det var siste uke i oktober, snaue tre uker etter hendelsene på kaien. Freiberg satt på et avhørsrom på Victoria terrasse og fylte ut siste side på en substansiell rapport om hele den store saken, som egentlig var to enkeltstående saker. Han hadde vært ut og inn på stedet i ukene etter det som hendte og hadde gått med på at han skulle lage denne store rapporten som et supplement til politiets etterforskning, som nå var lagt i hendene på etterforskeren Manger. Han var slett ikke den arrogante idioten Freiberg hadde tatt ham for da han var på kontoret hans tidligere, men tvert imot en kapabel og jovial politimann når man først ble kjent med ham. Freiberg utelot to ting; Schechter og von Ostheim, den første fordi det var for mye av en sensasjon, den andre fordi han hadde en plan om å snakke med mannen igjen selv. Om pressen fikk tak i at Trapp-saken dreide seg om Schechter ville det bli et voldsomt oppstuss. I stedet pakket han det hele inn som et forsøk på et kupp som strandet før det var begynt, og at drapet på Trapp var gjort for å skjule operasjonen Fibe drev fra

hotellet. Det viste seg at den døde som ble funnet i Thøgersens hage ikke var fotografen, men snarere mannen som stod i butikken i hans fravær. De tolket dette slik at Fibe aldri hadde sett Thøgersen annet enn bakfra i tykk høsttåke og hadde trodd at han drepte riktig mann. Så, Thøgersen var et eller annet sted der ute, og Friberg hadde en sterk mistanke om hvor. Da han var ferdig underskrev han med navn og dato og tok rapporten med seg ut. Der møtte han enda en gang Walther Manger, mannen som hadde avhørt ham den dagen han kom inn og fortalte om hendelsene som hadde foregått uken før.

«Dette var noe til bragd, herr Freiberg», sa han. «Jeg beklager min oppførsel forleden.»

Freiberg smilte. «Alt i orden», sa han, «og takk for det, Manger.»

«Hvordan forstod De at det var Fibe?»

«Det var flere ting, men den største grunnen var at han ringte og truet meg herfra.»

«Herfra? Du verden, det virker da dumdristig?»

Freiberg slo ut med armene. «Kanskje han trodde seg uovervinnelig. Han hadde tross alt holdt på i ti år og vel så det med dette uten å bli tatt for noe.»

«Fordi han visste hva politiet visste», sa Manger. «Han kunne lede etterforskning vekk fra seg selv om det ble nærgående.»

«Akkurat. Som jeg skulle sagt det selv», sa Freiberg. «Det var nok derfor han var så tilbakeholdende med etterforskningen på drapet på Trapp.»

«Jeg kan ikke tro at vi ikke oppdaget dette tidligere. Nesten ti år!»

«Han var en dreven sjarlatan», sa Freiberg.

Manger nikket, fremdeles misfornøyd med seg selv. Så lyste han opp. «Forresten, politimesteren ringte meg akkurat og ba Dem ta en tur innom kontoret hans, han har noe han ønsker å snakke med Dem om.»

«Jaha?»

«Ikke se slik på meg, jeg har ingen formening om hva det kan være», sa Manger. Han rakte ut hånden og fikk Freibergs rapport.

Freiberg gikk en trapp opp og fant kontoret innerst i en korridor. Døren stod åpen. Politimesteren stod ved vinduet med hendene på ryggen og stirret ut på torget utenfor.

«Det skjer mye der ute», sa han uten å snu seg.

«De kan så si», svarte Freiberg og antok at politimesteren snakket til ham.

«Det er en i økende grad lovløs verden.»

«Jeg kan ikke være mer enig», sa Freiberg.

«Vi trenger gode medarbeidere som kan møte denne utfordringen med høy grad av profesjonalitet og iherdighet», fortsatte han.

«De har så rett.»

«En vakker dag står vi der med bare tomhjernede idioter som ikke kan finne sin egen bakende uten forklarende skisse», sa han.

Freiberg var ikke sikker på hva han skulle svare til det, så han lot være å si noe.

«Hva med Dem?» spurte politimesteren.

«Unnskyld?»

«Hvor står De?»

«Jeg er ikke sikker på hva De sikter til», sa Freiberg.

«De har arbeidet for politiet tidligere, men Fibe lot Dem aldri slippe til av åpenbare årsaker.»

«De har antakelig rett i det», sa Freiberg og lurte på hvor dette var på vei.

Politimesteren snudde seg endelig og så rett på ham. «Jeg har alltid sett på Dem som en dyktig etterforsker, herr Freiberg, til tross for at De har arbeidet utenfor vårt, ah.. system», sa han med et smil.

«Det er hyggelig å høre», sa Freiberg.

«Men får De brukt alle Deres egenskaper som De ønsker i en slik posisjon?»

Noe gikk opp for Freiberg. «Jeg har vært fornøyd enn så lenge, politimester», sa han og smilte.

«Jeg har forstått det. Men er det ikke tid for å komme seg videre?»

«Vil De utdype hva De mener?» sa Freiberg som etter hvert forstod svært godt hva han mente.

«Vi trenger slike som Dem», sa han, «folk som er tvers gjennom profesjonelle. De har vært hos Pinkerton til og med, det er ingen her i korpset som har vært i nærheten av noe sånt.»

«Nei ...» sa Freiberg beskjedent.

«Vil De ikke sette Dem, «sa politimesteren og pekte på en skinnstol ved et rundt bord i hjørnet av kontoret. En flaske som minnet sterkt om dem Simonson hadde i sin portefølje stod på bordet med to glass.

Han satte seg, men greide ikke helt å slappe av og ble sittende rett i ryggen med hendene i fanget. Politimesteren helte opp et godt mål i hvert glass og skjøv det ene over til Freiberg med to fingre. «Jeg har tenkt å tilby Dem jobb», sa han uten videre, «De får Fibes jobb rett og slett.»

Freiberg så på ham uten å vite hva han skulle si. Han hadde forventet at politimesteren skulle få ham til å gå gradene i korpset, men i stedet fikk han tilbudt en av toppjobbene på et fat uten videre. «Jeg vet ikke hva jeg skal si», sa han.

«Forresten», sa politimesteren, «det har akkurat kommet inn en melding om at det har vært innbrudd i forretningen til Trapp.»

Freiberg lente seg fram. «Hva?»

«Det var en nabo som la merke til det. De har kommet seg inn gjennom et vindu i bakgården i løpet av de siste par dagene.»

«Hva har de gjort der inne?»

«Ifølge rapporten jeg leste rett før De kom står det at de har rotet omkring som om de har lett etter noe, og de har tatt med seg en del lommeur, og ellers ingenting.»

«Det var som fandens», sa Freiberg.

«De kan så si», sa politimesteren. «Nåvel, det er vel bare rakkerpakk som har vært på ferde.»

«Ja. Antakelig», sa Freiberg fraværende.

«De har fjorten dager til å tenke Dem om», sa politimesteren og var tilbake på sporet igjen, «om De ikke

har svart da kommer jeg til å gi stillingen til den som egentlig står for tur, nemlig Fibes nestkommanderende, Stenersen. Han er en skrivebordsrytter og en stivsinnet idiot, unnskyld uttrykket. De forstår hva jeg sier?»

«Jeg forstår meget godt hva De sier», sa Freiberg og tok en drøy slurk av drikkevarene. Det var uansett ikke til å misforstå. Politimesteren ønsket ikke en kontorist i stillingen, men en mann med førstehånds erfaring med etterforskning og politiarbeid, en som hadde hatt fingrene sine i et spekter av saker og hendelser. Altså en som Freiberg.

«Jeg må få lov til å tenke på det», sa Freiberg. «Jeg har tross alt holdt på med dette siden 1917. Det skal noe til å venne seg til en annen situasjon.»

«Det forstår jeg», sa politimesteren. «Men jeg tror at De kommer til å svare ja til dette. De får god lønn, De får en assistent, og om De ønsker det en sekretær.»

«Det haster ikke med detaljene», sa Freiberg. «Jeg har noe jeg må ordne først.»

«Jaha?»

«Ja, det haster svært, og jeg må dra av gårde i dag.»

«Av gårde? Hvor har De tenkt Dem?»

«Jeg er nødt til å ta en tur til Bergen», sa Freiberg, drakk ut og reiste seg. «Jeg gir Dem svar i løpet av noen dager.»

Politimesteren så på Freiberg med et pussig uttrykk i ansiktet. «Så ...? Bergen?»

Freiberg nikket.

«Hvorfor?»

Han trakk på skuldrene. «Det er, vel, personlig.»

«Jaha?»

Freiberg kjente at han ble irritert. Det var et eller annet som politimesteren reagerte på.

«Hør her», sa han, «det virker som om De på et vis er misfornøyd med min tur til Bergen?»

Politimesteren nikket. Når han snakket var noe av den tidligere jovialiteten forsvunnet fra stemmen hans.

«Ja. For jeg tror det har med saken å gjøre. De antydte tidligere at oppdragsgiveren var en forretningsmann fra Bergen uten at det ser ut til å være mulig å stadfeste. Jeg tror De er på vei for å konfrontere ham. De skal vite en ting, Freiberg: jeg har tilbudt Dem denne stillingen, men det betyr ikke at De bare kan fortsette med denne etterforskningen Deres selv om det aldri så mye er deres bekomst at den er løst. Saken er nå i politiets hender, det har vært ni døde, jeg vet ikke om vi noen gang hatt et slikt antall døde menn i en og samme sak. Og det betyr at den ikke kan være i hendene på en som ikke har denne politimyndigheten.» Han så stramt på Freiberg, som holdt blikket hans en lang stund.

«Om De legger bånd på meg, politimester», sa han lavmælt, «må jeg revurdere tilbudet Deres. Det betyr at selv med Deres vakre ord om min dyktighet og fine bakgrunn stoler De ikke helt på meg. Det kan bli et problem om jeg kommer inn under Deres vinger.»

Politimesteren skulle til å si noe men Freiberg holdt opp en hånd. «Jeg har hatt én sak i de siste dagene og det er Trapp-saken, og den er helt frigjort fra alle disse drapene. Alt det andre har kommet ubedt inn, for

å si det på den måten. Alt det andre har skjedd i forbindelse med Fibes agenda. Med hotellet. Med den såkalte Wiesenstein og hans kumpaner. Trapp og hans kamerater, derimot, har bare hatt onde tanker, men ikke vært kapable nok til å gjennomføre det, selv om de på sett og vis hadde en god plan. Amatører, politimester! På den annen side har de i alle fall ikke holdt på med å drepe hverandre! Jeg skal besøke fru Trapp i Bergen og rapportere om saken til henne og hennes far.»

«Hennes far? Hvorfor?»

Freiberg kunne bitt av seg tungen. Han hadde holdt navnet Elmer Schechter og hans forbindelse med saken unna rapportene. «Hennes far er bekymret for sin datter, rimeligvis», sa han, «og det er vel forståelig.»

«Hvem er hennes far?»

«En forretningsmann fra Bergen. Schechter», sa Freiberg unnvikende.

Politimesteren nikket. Han kjente tydeligvis ikke igjen navnet. «Vel. De har antakelig rett. Det er slik De har beskrevet. Om saken så ut som et genuint kriminalmysterium var det kun et simpelt oppgjør mellom gangstere.» Han gjorde en avfeiende bevegelse med hånden. «Ja vel, Freiberg, hold på med denne saken Deres, det få være som det er med det.»

Freiberg begynte å gå mot døren. «Takk», sa han, «De skal få svar fra meg om noen dager.»

Før han gikk var han innom Mangers kontor igjen.

«Hvordan gikk det?» spurte politimannen med en bekymret mine.

«Jeg tror det gikk bra», sa Freiberg. «Hør, jeg trenger hjelp til noe», sa han.

«Ikke noe problem», sa Manger, «bare kom med det.»

Freiberg nikket og satte seg i besøksstolen hans.

Kapittel 44

Freiberg satt i dype tanker i en togvogn på vei til Bergen, utenfor regnet det voldsomt. Han hadde en stabel dokumenter på bordet foran seg og han skrev kommentarer til det han leste i den lille notatboken sin. Han arbeidet med en forklaring han skulle legge fram for Elmer Schechter, forretningsmannen hadde bedt ham komme og avlegge en rapport på den utrolige saken. Nelly var også der fremdeles, nesten en måned etter mannens begravelse og noen dager etter Freibergs møte med politimesteren. Freiberg forsøkte å sy sammen et forståelig narrativ av alt som hadde foregått, fortrinnsvis det som handlet om forsøket på å fravriste Schechter koden til pengeskapet, men han måtte få med det som var blitt den mest dramatiske saken i hans karriere, den blodige og smått utrolige historien om politiinspektøren som viste seg å være høyt oppe i hierarkiet i en smuglerring og som forsøkte å kuppe markedet i hovedstaden på egen hånd. Og som da ting begynte å bli farlig for ham drepte alle omkring seg med kaldt blod. Ikke mindre enn åtte mann var gått med, i tillegg til Fibe selv. To av dem var involvert i Schechter-komplottet, nemlig Trapp og mannen som het Bekkeland, som Fibe drepte fordi han trodde det var Thøgersen. Fibe var livredd for å bli avslørt, det var helt tydelig. Journalisten Torstein Krone ble regelrett slått i hjel fordi han på et eller annet vis hadde rotet det til

for seg ved å rope for Fibe at han visste at det var han som kalte seg for 'Skyggen'. Den dystre listen ble komplottet av de fire mennene i hotellkorridoren og hotelleieren Svendsen.

Når han satt og så slik på listen tenkte Freiberg at Fibe fikk som fortjent. Thøgersen var savnet, men Freiberg trodde han visste hvor han var. Det var en av grunnene til at han nå var på vei til Bergen. For det var tydelig at noen av medspillerne til Trapp fremdeles var aktive, innbruddet tydet på det. Freiberg var sikker på at det var en av dem som hadde vært i Trapps butikk for å lete etter ting som kunne avsløre dem. Måten innbruddet ble gjennomført tydet på det. Noen hadde lett etter noe. Til alt hell hadde Freiberg lagt alle papirer i safen den siste gangen han var der, filmen var i hans varetekt, og den lille mekanismen som skulle starte opp et miniatyrkamera var hos politiet med lovnad om at den ville bli levert tilbake til Nelly Trapp når saken var ferdig etterforsket. Det minnet ham noe og han fant fram lommeboken sin. Freiberg trakk ut et lite papir han hadde tatt vare på den første gangen han var i butikken, han hadde nesten glemt det. Han brettet det ut på bordet foran seg og leste:

«Telegram nr 12065. fra: Bergen, 15/6 kl 12 aftens. 17 ord. Th. har apparat klart. Jeg har det hos meg. Gi beskjed når De kan komme. Von O.»

Forrige gang hadde det ikke betydd noen ting for ham, nå så han hele konspirasjonen nedfelt i 17 kjølige ord på et papir. Det eneste han ikke hadde sett enda var selve kameraet. På papiret han hadde hatt i lommen hele saken gjennom, og som han hadde funnet igjen etter at han fikk vite om at det hadde vært et innbrudd i Trapps forretning, stod det svart på hvitt at Von Ostheim hadde kameraet hos seg. Det var første mål for Freibergs Bergenstur. Deretter, Nelly Schechter. Hun hadde skrevet til ham rett etter at hun kom fram og fortalt at hun tok tilbake pikenavnet sitt og fortest mulig ville glemme alt som hadde med Emanuel Trapp å gjøre. Freiberg visste at dette var noe hun kom til å bære med seg som et usynlig arr resten av livet. Og om det var opp til ham skulle han gjøre sitt for at hun ikke skulle plages av minnene.

Det var det andre målet hans. Han ville rett og slett kurtisere henne. Hun hadde skrevet at han var velkommen til å komme på privat besøk til henne og faren når han allikevel skulle møte gamle Schechter. Han fortalte henne ikke om det andre ærendet sitt da han selvsagt takket ja til invitasjonen. Han kjente at han var nervøs når han tenkte på det som skulle skje. Hva om han tolket signalene feil? Hva om hun avviste ham? Det var tross alt bare uker siden mannen hennes ble drept, siden hun fikk vite hvordan hun var blitt brukt som en brikke i et spill som hadde pågått i seks år, helt siden von Ostheim satte det i gang i 1918.

Slik satt han og funderte over tingene til han gikk av toget på stasjonen i Bergen sent på ettermiddagen en dag midt i november 1924. Han hadde ordnet seg med rom på et hotell ikke langt fra Nygårdsparken og fikk en drosje til å frakte seg dit. Deler av sentrum var fremdeles preget etter bybrannen i 1916, men nye bygninger var i ferd med å reise seg i ruinene. Han brydde seg ikke om å gå ut i byen etter at han hadde ordnet seg på hotellrommet, men spiste på hotellet og ble sittende med papirene sine noen timer før han sovnet på sengen med klærne på.

Neste dag fant han en dress som ikke var krøllete, leverte den han hadde sovet i til damping og la i vei for å

finne von Ostheims kontor etter at han hadde inntatt frokosten i den lille spisesalen på hotellet. I telefonkatalogen stod forretningsmannen som 'direktør', men bygningen han holdt til i var ikke spesielt imponerende. Den lå i et smalt smau i et område som het Nøstet, og Freiberg hadde aldri funnet fram om det ikke var for at drosjesjåføren var så lokalkjent. Huset var smalt, rart og høyt, det hadde tre steintrinn opp til døren og minnet ikke så lite om det uhellsvangre hotellet ved Trapps forretning i Oslo. Huset var blåmalt en gang for lenge siden, og det skallet av og så generelt vanstelt ut fra utsiden. Døren hadde en anløpen messingring hengende midt på og Freiberg banket tungt tre ganger. Det tok et minutt eller to før den ble åpnet av en mann som først så likegyldig på ham og sa: «hva er det?» med østlandsdialekt. Så skjedde det noe i ansiktet hans og øynene ble store og sjokkerte.

«Men skulle du sett», sa Freiberg med et smil, skjøv ham inn døren og fulgte etter selv. «Er det ikke selveste fotograf Thøgersen. Tenk at jeg skulle finne Dem her!» Han smelte døren igjen bak seg og så på den livredde mannen med torden og uvær i blikket. Thøgersen var en liten mann og så ut til å krympe enda mer foran Freibergs imponerende polfarer-image der han ruvet over ham i den trange entreen de hadde kommet inn i. «Det var på tide at vi møttes», sa Freiberg og skakket på hodet. «Hvor er sjefen din?»

«Ha... han er oppe hos seg selv i annen etasje!» stammet Thøgersen.

«Få ham ned hit! Nå!»

«Ja! Ja! Et øyeblikk!»

Han åpnet døren inn i et kontor og småløp bort til et lakkert skrivebord med fire krumme ben og en høy skrivemaskin midt på. Han trykket flere ganger på en ringeknapp som hang i en snor ned fra taket. «De sender ikke hemmelige signaler til ham nå?»

Thøgersen ristet fryktsomt på hodet, men sa ingen ting.

«Godt. For om De gjorde det ...» sa Freiberg og lot trusselen henge der. Thøgersen stod rett opp og ned bak skrivebordet som om han var på rektors kontor og fikk kjeft. De hørte raske trinn i trappen og en mann i sekstiårene med en stripet dress og et ikke matchende slips kom busende inn døren med en løftet ildraker i hånden. Han stanset innenfor døren og stirret vilt på Freiberg. Han hadde et pløsete ansikt med en tynn bart på overleppen, et par runde hornbriller på nesen og et hår som var gredd i en ukledelig pomadisert hentesveis over skallen hans.

Freiberg så på ham, deretter på Thøgersen. «De sendte likevel et signal, jeg er skuffet over Dem», sa Freiberg, snudde seg og ga von Ostheim en likegyldig rett høyre. Forretningsmannen krasjet inn i dørkarmen, ildrakeren falt skramlende i gulvet og han falt hardt på baken med ryggen mot veggen. Freiberg snudde seg, grep tak i Thøgersens skjortebryst og halte ham over skrivebordet så skrivemaskinen ramlet i gulvet med et brak, og slengte mannen i veggen så han falt ned ved siden av sjefen sin.

«Spillet er over, mine herrer», sa han rungende og tok et skritt mot dem. Thøgersen trakk til seg beina og forsøkte å få så mye avstand mellom seg og denne tilsynelatende ville og gale mannen som hadde dukket opp i deres midte. Von Ostheim satt virrende med hodet, brillene hadde falt av ham og hentesveisen var ikke lenger på plass. «Jeg har ikke gjort noen ting!» sa von Ostheim, han hadde en skrapende stemme som lød som

om han på et tidspunkt hadde drukket lut ved en feiltakelse.

«Nei?» sa Freiberg og bøyde seg mot ham. «Jeg har her et telegram som ble funnet i Trapps pengeskap. Den bekrefter sammenhengen mellom Dem og Trapp. Det står her at det er De som har apparatet. Og tro ikke at jeg ikke vet hva det er snakk om! At Thøgersen hadde det ferdig før Trapp og hans kone dro til Bergen i sommer! For å gjennomføre planen!»

«Jeg..» begynte von Ostheim, men Freiberg stanset ham ved å holde opp håndflaten som om han var en trafikkpolitimann.

«Jeg har to krav til dere», sa han. «Dere skal gi meg kameraet. Og dere skal forsvinne fra denne byen.»

«Hva! Jeg kan ikke ...»

«Det er et ufravikelig krav!» brølte Freiberg, og von Ostheim så nå regelrett vettskremt ut. Freiberg flyttet blikket til fotografen. «Thøgersen, Deres mann, hjelperen Deres, ble drept på grunn av dette.»

«Jeg hadde ikke noe med det å gjøre», sa fotografen, som endelig hadde funnet igjen stemmen sin. Han lød ulykkelig.

«Kanskje ikke, men han hadde ikke vært der han var om det ikke var for at De hadde forsvunnet. Jeg tenker at von Ostheim fikk hentet Dem etter at jeg ringte ham. Det reddet nok Deres usle liv, men det tok en annens. Det er med på å styrke saken mot dere.»

«Hvilken sak?» sa von Ostheim hånlig.

«For eksempel innbruddet», sa Freiberg.

De to sammensvorne så uforstående på hverandre.

«Ville dere se om det lå igjen bevis for deres forbrytelser i Trapps forretning?»

«Hva snakker De om?»

Et glimt av tvil kom til syne i Freibergs underbevissthet. Han hadde vært sikker på at det var dem som hadde brutt seg inn for å rydde opp. Kanskje det ikke var slik likevel?

«Var dere ikke i Trapps forretning?»

«Når?» sa von Ostheim og så på ham med et tomt ansiktsuttrykk.

«Nå, forleden. Fire dager siden?»

«Nei, hvordan skal vi ha rukket det?»

Freiberg bannet innvendig. Han hadde vært sikker på at det var dem. Det var grunnen til at han bestemte seg for å dra til Bergen for å konfrontere dem med dette, fordi han så på innbruddet som et arrogant 'takke for sist' fra dem. Men når han tenkte nærmere på det hadde Trapps navn vært i avisene i flere uker, hele byen måtte vite at forretningen var stengt og lagelig til for en som ville berike seg. Han kremtet. «Det var ikke dere?»

«Hva snakker De om, nei, det var ikke oss!»

Freiberg ristet på hodet av sine egne forhastede slutninger.

«Så De har trodd feil om oss?»

Freiberg smilte til ham. «Akkurat dette gjaldt bare en brøkdel av det dere har holdt på med. Det er en substansiell liste over ting som kan hjelpe dere til å gå i klisteret. Så ikke tro at jeg ser gjennom fingrene med dette bare fordi jeg trodde feil om et innbrudd. Om noen uker er jeg i Fibes stilling», sa han lavt. «Da er jeg i posisjon til å forfølge dere til helvete og tilbake. Om dere så mye som tar et ørlite steg fra den smale vei vil jeg lage deres liv til en katastrofe. Jeg vet om hele bakgrunnen – Trapp som arbeidet for Dem, von Ostheim. Jeg vet at De, Thøgersen og Trapp satt inne samtidig i 1917, jeg vet om at De brukte deres søster for å komme inn på henne! Til å lure en uskyldig tredjepart! Bare for simpel hevn over å ha blitt behandlet urettferdig!» Stemmen hans steg etterhvert som han snakket. Han var rasende. Å påstå at han ville misbruke sin stilling var selvsagt bare spill for galleriet; han ville aldri gjøre det, men det trengte ikke de to kumpanene å vite. «Von Ostheim, De har arrangert et tvers gjennom skittent og simpelt spill for å få en slags hevn over noe som skjedde for mange år siden. De er kjent her i byen som en sjarlatan og en oppustet luftballong uten innhold, hvem tror De politiet vil tro på om jeg legger dette fram for politimesteren her i byen? Jeg kan godt gjøre det den dag i dag, om De heller vil det.»

Nå var det von Ostheim som holdt hendene avvergende opp. «Nei ...» begynte han og kom seg på beina, han fisket opp brillene, som hadde blitt slått skjeve av Freiberg. Han dro en dreven hånd over skallen og parkerte hentesveisen perfekt. «Neinei», sa han uten å møte Freibergs blick, «det vil ikke være nødvendig. «Jeg kommer til å reise fra byen. I løpet av en måned er jeg tilbake i København. Det har blitt for usikkert for meg her.» Freiberg nikket og ga ham et bistert smil. «Det kan jeg forestille meg. Hva med Dem, Thøgersen?»

«Med meg ...?»

«Ja. Hva slags planer har De for fremtiden.»

Thøgersen slapp pusten ut i et sukk og så i gulvet. «Fotografi. Kun fotografi. Ingen flere lovnader om kupp og store penger skal få meg ut på skråplanet igjen. Se hvor det har brakt meg!» Han så på von Ostheim med et anklagende blick. «Jeg er 'sekretær' for en, hva kalte De det – en 'oppustet luftballong', det var fanden meg rett navn på rett mann! Takke meg til å selge et fotografiapparat i måneden framfor dette.»

«Jeg reddet Dem fra å bli skutt av denne vanvittige politimannen!» sa von Ostheim og lød såret.

«Ja, men jeg mistet en kamerat, og om jeg hadde holdt meg unna Dem og Trapp den gangen i 1918 hadde jeg aldri trengt å være i en slik situasjon! Det er for pokker det mest tåpelige jeg i mitt syndige liv har gjort!» Stemmen hans brast og en tåre rant ned kinnet hans uten at han gjorde noe med det.

«Det er alltid interessant med angrende syndere», sa Freiberg, «men nå, mine herrer, filmapparatet!»

Thøgersen stablet seg på beina og gikk stolt forbi Freiberg og bort til et pengeskap som stod i hjørnet bak skrivebordet. Han fisket fram en nøkkel fra lommen og låste det opp. Deretter tok han ut et lite treskrin som også, i likhet med den lille mekanismen, var perfekt utformet. Den var bare en liten terning, femten centimeter i alle retninger. Han satte den på skrivebordet. «Dette kameraet er verdt nesten et tusen kroner», sa han lavmælt og åpnet lokket.

Freiberg stirret. Han visste ikke hva han hadde vente å se, men ikke dette perfekt utformede og nydelige vesle apparatet som lå nedfelt i rød fløyel inne i boksen. Det var et perfekt lite filmkamera med svart kamerahus, en

liten linse om lag 5 centimeter lang og med et hjul på siden som antakelig korresponderte med den lille remmen som hang på drivverket de hadde funnet tidligere.

«Dette er et fantastisk instrument», sa Freiberg imponert og løftet det ut. Det fikk plass inne i hånden hans.

«Takk», sa Thøgersen og så overrasket på ham. «Det kan ved hjelp av mekanismen Trapp laget ta opp to minutter med 5 millimeters film.»

«Jeg forstår at De er en dyktig mann på deres felt.»

«Å..» sa Thøgersen og rødmet.

«De skulle ikke ha brukt dette i det ondes tjeneste», sa Freiberg.

«Nei, jeg vet det», sa fotografen og virket kuet.

«Pah!» utbrøt von Ostheim hånlig fra sin posisjon ved veggen bak dem. «Jeg visste det ville gå slik. Du har ikke ryggrad i deg til å bli en storforbryter som meg!»

«Som Dem, von Ostheim?» sa Freiberg med et hevet øyenbryn.

«Ja! Bare innrøm det! Dette var en listig uttenkt plan!»

Freiberg trakk på skuldrene. «Jeg skal gi Dem det. Det var en smart plan. Men storforbrytere omgir seg med profesjonelle, og roter det ikke til med amatører som vår venn Thøgersen her.» Han smilte skøyeraktig til den lille fotografen, som rødmet igjen. «En storforbryter lykkes i det han gjør. Du er en vandrede fadese», sa han. «De kommer aldri til å lykkes, von Ostheim, De er ikke eslet til det.»

«Hm», brummet han, «bare vent og se!»

«Hal» nå var det Thøgersens tur til å rope hånlig. «Det har du sagt i alle år! 'Vent og se.' Hva var det å vente på? Dette?» Han slo ut med en hånd som innebefattet hele det vanstelte huset. «Jeg vet ikke når du var en vellykket forbryter, von Ostheim, men det har jeg i alle fall ikke sett noe til i min tid sammen med deg!»

Von Ostheim reagerte som en avsikret granat og var i et voldsomt sprang over Thøgersen, de gikk gulvet med et brak, von Ostheim satt over Thøgersen og rakk å gi ham flere slag og fikk til og med tatt et kvelertak på ham før Freiberg ga ham en drabelig bredside så han falt i gulvet og ble liggende bevisstløs mellom dem.

«Gud bedre!» utbrøt Thøgersen og holdt seg til halsen, han kravlet seg opp langs skrivebordet Freiberg hadde dratt ham over tidligere. «Jeg tror han ville ha tatt livet av meg! Jeg har aldri sett ham slik!»

«Nåvel, vi såret vel stoltheten hans. Hvor bor De?»

«Jeg har et lite kryptinn litt lenger oppe her», sa fotografen.

«Jeg foreslår at De drar og pakker sakene Deres og kommer Dem her i fra så raskt som mulig.»

«Ja. Jeg drar med det samme. Passer De på apparatet?»

«Selvfølgelig.»

«Godt. Jeg er glad for at De kom, selv om De skremte meg til å begynne med!» Han ga Freiberg et fårete smil før han nikket en gang og strøk på dør. Von Ostheim hadde så vidt begynt å røre på seg. Freiberg ble lenge nok på stedet til å se at det gikk bra med mannen før han tok med den lille boksen og forsvant. Han hørte ikke noe mer til noen av dem før han fikk et telegram på skrivebordet sitt et par måneder senere fra

Thøgersen.

«Von O. drept i knivslagsmål. Tatt for juks i kortspill i kneipe på Nørrebro. Th.»

Det var alt. Siden hørte han til sin glede at Thøgersen hadde gjort seg en karriere på miniatyrkameraer. Freiberg la det skjeve huset og den usympatiske von Ostheim bak seg. Han hadde flere ærender i byen.

Kapittel 45

Elmer Schechter passet til navnet sitt. Han var en robust mann i slutten av sekstiårene med en fyldig grå hårmanke og trompetstemme. Han var kledd i den mest perfekte tredelte dress Freiberg i sitt liv hadde sett og framstod med et særdeles kraftig hakeparti og et par tynne stålinfattede briller på en solid nese med et jovialt vesen som Freiberg likte med det samme. «Min gode mann!» sa forretningsmannen, fabrikkieren og rederen støyende da Freiberg viste seg i døren på kontoret hans. «La meg få trykke Deres hånd!» Han grep Freibergs hånd med et stålgrep og ristet den energisk. «For en fabelaktig etterforsker De er!»

«Vel, det var mye hell også», sa Freiberg beskjedent.

«For noe tøys, her, ta en konjakk, jeg hører De menger dem med spritsmuglere også!» Han lo voldsomt av sin egen morsomhet og Freiberg lo med av ren høflighet. Det var ikke så morsomt. Schechter helte opp en solid mengde konjakk i et bredt løkformet glass og rakte det til ham. Freiberg takket.

«Skål for en lykkelig utgang!» sa Schechter. «Vil De ikke sitte og fortelle meg alt.»

«Takk, takk», sa Freiberg og satte seg ned i en dyp lenestol som var plassert i en salong i det store kontoret som huset redervirksomheten til Elmer Schechter. På vei inn hadde han passert en rekke kvinnelige sekretærer hektisk skrivende på de mest moderne skrivemaskiner. Dresskledd menn hastet fram og tilbake i korridoren utenfor der de satt foran en stor peis hvor noen hadde lagt godt i med ved. Freiberg kunne høre at det tikkete i en telegraf et sted i nærheten. Flere imponerende skutemalerier hang omkring på veggene og et par modeller av moderne motorskip stod på pidestaller i rommet. Schechter satte seg i en tilsvarende stol og plasserte konjakken på bordet mellom dem. Freiberg tok enda en slurk, det var antakelig den beste konjakken han i sin tid hadde smakt, og det sa ikke lite. «Jeg vil begynne med å si at jeg har snakket med von Ostheim», sa han, «han kommer ikke til å bli noe problem framover.»

«Nei vel?»

«Han flytter fra byen i løpet av en måned.»

Den bråkete Schechter ble målløs et øyeblikk. «Virkelig?»

«Absolutt.»

«De er virkelig en mer imponerende mann enn jeg trodde», sa Schechter.

«Det handler bare om å trykke på de rette knappene», sa Freiberg med et vagt smil. «Når han fikk realitetene presentert for seg innså han at det var bare én løsning på dette. Og det er at han forsvinner fra denne byen.» Han sa det som om det var den selvfølgeligste ting av verden.

«Du verden. De må ha gode overtalelsesevner.» Schechter smilte til ham på en måte som Freiberg oppfattet som takknemlig. «Men fortell meg nå hva som har skjedd de siste ukene. Min kjære Nelly har vært svært

ute av seg etter det som hendte.»

Freiberg fortalte alt. Fra Nelly kontaktet ham, via det faktum at Fibe foret ham med informasjon om Emanuel Trapp, til den voldsomme avslutningen i den tåkete hovedstaden. Hele historien tok brorparten av en time, og Schechter var helt svett da Freiberg var ferdig. Han hadde også etterfylt Freibergs glass på et tidspunkt, og Freiberg følte seg lett i hodet og fløt av gårde på en bølge av velbehag.

«Dette var enda mer dramatisk enn jeg har sett for meg», sa han og dro en hånd over håret.

«Ja, jeg har ikke vært borti verre sak selv, heller», sa Freiberg. «Så, hvordan er det med Deres datter etter det som hendte?» spurte han.

«Nelly har hatt det tungt en stund, men det går da bedre», sa Schechter.

«Jeg tenkte å, eh, besøke henne når jeg likevel er her», sa han.

Schechter trakk på skuldrene. «Ja, det trodde jeg da at De ville gjøre.»

«Er hun hjemme i dag?»

«Ja, det er bare å dra, hun har stort sett holdt seg innendørs fordi hun ikke har orket å snakke med noen.»

«Flott, jeg mener, det er flott at hun er hjemme. Hvor bor De?»

Schechter ga ham en adresse og Freiberg noterte den i boken sin for sikkerhets skyld.

«Så», sa Schechter, «De fortsetter med denne etterforskningsgeskjeften Deres?»

«Ja, jeg, nei, jeg har fått tilbud om en fast stilling i Oslo.»

«En fast stilling? Kan jeg spørre hvor?»

Freiberg skar en liten grimase. «Det er dessverre ikke offentlig enda og jeg har ikke takket ja, så, vel, jeg tror kanskje jeg ikke skal fortelle Dem det.»

Rederen nikket alvorlig. «Det er antakelig en god beslutning.»

Freiberg ante ikke om han snakket om jobben eller det at han ikke fortalte om den.

«Jeg hadde for øvrig en tanke om å tilby dem jobb selv», sa Schechter.

«Hva?!»

«Ja, jeg trenger en sikkerhetssjef, en som er ansvarlig for å ivareta dette i alle mine selskaper. Etter dette med von Ostheim vet man aldri hva som kan hende.»

«Jeg er smigret, herr Schechter.»

«Hvordan stiller De dem til denne ideen?»

Freiberg tenkte seg om. Å ha to slike jobbtilbud var som å stå foran to veier som begge førte til regnbuens ende, uten at det var mulig å vite hvilke problemer han kunne møte på veien. Eller for den saks skyld – hvilke problemer han kunne møte når han endelig hadde kommet seg til målet.

«Jeg tror jeg må tenke på det litt», sa han.

«Jeg forstår det», sa Schechter.

Freiberg reiste seg. «Vel, herr Schechter, jeg takker for denne glimrende konjakken Deres, jeg tenker jeg drar hjem til Dem og hilser på Deres datter.»

«Glimrende, vil De spise med oss i aften?»

«Ja, hvorfor ikke?»

«Da gir jeg beskjed til min kone om det», sa Schechter og nikket fornøyd.

De trykket hverandres hender, Schechter takket ham enda en gang og han gikk ut på gaten igjen.

Da Nelly Schechter åpnet døren for ham mistet han nesten pusten. Hun var ikke lenger i en sørgende enkehætt, men hadde i stedet på seg en sensuell og fargerik kjole, knelang med stropper over de bare skuldrene og med et langt perlekjede til. Ansiktet hennes hadde en helt annen glød en sist han hadde sett henne, da sjokket over sannheten om eksmannen lå tungt på henne.

«Konrad! så godt å se deg igjen!» sa hun smilende. Hun tok et skritt fram og tok varmt omkring ham, og han gjengjeldte omfavnelsen. Han nøt å kjenne henne inntil seg og de stod slik til hun slapp taket og plutselig så litt brydd ut. Hun skjøv et løst hårstrå bak øret og så flyktig opp på ham. «Ja ...» sa hun, «kom inn, da!» Hun tok et skritt til siden og lot ham komme forbi inn i en stor hall med en bred trapp som forsvant opp i annen etasje.

«De ser fantastisk ut!» sa han.

«Tusen takk», sa hun og rødmet som en sekstenåring. «Det gjør De også.»

De ble stående og se på hverandre i noen sekunder som om de ventet på hva det neste skulle bli. Så brøt de begge ut i latter. «Huff, dette ble nesten pinlig», sa hun, «la meg ta jakken Deres.»

Hun hengte den på en stumtjener og de gikk langsomt innover i huset.

Det var et enormt hus. Freibergs leilighet kunne få plass i stuen, som var møblert med dyrt utseende og enorme sofaer, sjeselonger, lysekroner og tunge draperier og var et tydelig tegn på at dette handlet om gamle penger. I den neste stuen hang et anegalleri av gubber med samme hår, nese og øyenbryn som Elmer Schechter og med skarpe blikk ned på betrakteren. Det var som om de alle spurte hva i all verden han gjorde der. En tynn dame møtte dem i den neste stuen, som var en spisestue. Hun virket litt skrøpelig, og var i slutten av sekstiårene med håret i en stor topp bak på hodet. «Mama, dette er Konrad Freiberg, som fant ut alt om det som skjedde», sa Nelly.

«Du verden», sa den tynne damen med en røst som var mer solid enn den spede kroppsbygningen skulle tilsi og rakte fram hånden. Hun hadde et fast og selvsikkert håndtrykk. «Så hyggelig å få møte Dem. Det var imponerende hva De har fått avdekket», sa hun og ga ham et varmt smil. «Vi er så takknemlige.»

«Jeg gjorde bare jobben min», sa Freiberg brydd.

«Ja», sa fru Schechter med et smil. «Men likevel.»

Han bukket lett til henne.

«La oss sette oss i stuen!» sa Nelly, «så kan Anette bringe oss kaffe!»

«Jeg må ta meg av noen andre oppgaver», sa fru Schechter, «det var hyggelig å hilse på Dem.»

«Takk det samme», sa Freiberg og trykket hånden hennes nok en gang.

De gikk tilbake inn i den første store stuen og satte seg overfor hverandre i en av sittegruppene. «Jeg forstår at De har snakket med von Ostheim?» sa Nelly.

«Ja», sa Freiberg, overrasket over at hun visste det, før han forstod at Elmer Schechter mest sannsynlig hadde telefonert for å melde at en gjest kom til middag og antakelig hadde fortalt om møtet med Freiberg. Det sa ham at von Ostheim-saken antakelig hadde ligget tungt på familien Schechter og at de alle var svært glade for at den nå så ut til å være over.

«Jeg er så glad over å se Dem», sa hun, «hvor lenge har det gått?»

«tjuesju dager», sa Freiberg.

«Du verden, holder De så nøye telling», sa hun med et smil.

«Ja», sa han, «det gjør jeg.»

Hun rødmet. «Hva har De gjort siden sist?»

«Jeg har vært mye hos politiet.»

«De trodde på Dem?»

«De gjorde mer enn det, de har tilbudt meg jobb.»

Hun hevet de to velformete øyenbrynene sine. «Hva?»

Freiberg fortalte om samtalen med politimesteren.

«Det er jo fantastisk», sa hun, «jeg visste ikke at De opprinnelig var politimann?»

«Joda», bekreftet han, «jeg har en del år som politimann bak meg i København.»

«I København? Men hvorfor der?»

«Jeg er halvt dansk, halvt tysk», sa han, «min far kom fra Bøhmen, min mor var fra et lite sted utenfor København. Jeg ble norsk statsborger først i 1919.»

«Du store, jeg forstår at jeg ingenting vet om Dem», sa hun og han lurte på om det lå noe mer under enn det han hadde fortalt.

«Jeg møtte forresten denne lille telefondamen Deres», sa hun, «på stasjonen, da jeg skulle dra hjem.»

«De møtte Mimmi Backer?» Freiberg var ikke sikker på om det var en god ting.

«Ja, på Vestbanen. Hun var i følge med en rødhåret dame på samme alder.»

Han nikket, og kommenterte det ikke nærmere. «Hva sa hun til godt», spurte han forsiktig.

«Hun kjente meg igjen og spurte om det var jeg som hadde vært hos 'han Freiberg'». Hun smilte. «Jeg bekreftet at ja, det var meg. 'De må passe Dem litt for han' sa hun videre. 'Å' sa jeg. 'Ja han kan være en luring'» Freiberg holdt seg fra å skjære en grimase. Det siste han ville var å få en nidvise fra Mimmi, hun kunne være en prøvelse og var irritert på ham på generelt grunnlag.

«En luring, du», sa han flatt. «Det lød ikke så bra.»

Nelly smilte. «Hun sa noe mer også.»

Hun tok en kunstpause, og Freiberg sa: «vel, hva sa hun?» og ventet det verste.

«Hun sa at De var en grepa kar og at jeg måtte passe på å holde på Dem.»

Freibergs hake datt et par centimeter ned. «Sa hun virkelig det?»

«Jada. Freiberg ordnet det så jeg møtte denna fine dama», sa hun videre», fortalte Nelly. «Hadde det ikke vært for han hadde jeg ikke møtt hu Aslaug!»

Freiberg myste. «Aslaug? Hvorfor kjenner jeg det navnet?»

«Jeg tror det var hun som satt på sentralen da Fibe truet Dem over telefonen», sa hun.

«Ja, De har rett! Så Mimmi har gått hen og blitt ... venninne, med denne damen?»

Nelly smilte. «Det ser slik ut. Og hun har gjort et godt valg. Det var noe til fruentimmer», sa hun og lo.

Freiberg slapp pusten langsomt ut. Han hadde virkelig fryktet det verste. «Du verden», sa han, «du verden.

Godt for henne. Jeg skal ikke blande henne inn i mine saker noe mer. Virkelig ikke.»

«Nei, for De går inn i politiet.»

«Deres far har også tilbudt meg en stilling.»

Nelly sperret opp øynene. «Hva, har han gjort det?»

Han nikket. «Ja, men jeg tror nok ikke Bergen er stedet for meg. Hva med Dem?»

Hun så på ham med hodet litt på skakke, som om hun ertet ham. «Hva mener De?»

«Blir De fortsatt i Bergen?»

«Hvorfor spør De om det?»

Han trakk vagt på skuldrene. «Vel, De vet ...» sa han og smilte til henne.

«Hva?»

«Jeg vil gjerne fortsette å treffe Dem, og om De fortsetter å bo her kan det bli et problem.»

Hun smilte nå. Med hele kroppen. Han ønsket å gripe tak i henne og dra henne inntil seg.

«Fortsette å treffe meg, Freiberg, De må nesten utdype hva De mener.» Det var helt klart at hun ertet ham nå.

Han kremtet. Han harket. Klødde seg i nakken. «De er den flotteste kvinnen jeg i mitt liv har møtt», sa han og følte at det lød altfor klossete.

«Og De har møtt mange, er det så?» spurte hun og tok komplementet på strak arm.

Nå var det hans tur til å rødme. «Vel, De vet ...» sa han.

Hun lo. En hjertelig latter som lød sensuell og selvbevisst. «Vel, Konrad. For å si det som det er», sa hun og holdt igjen et øyeblikk som for Freiberg virket som en time, «jeg hadde tenkt å spørre Dem om det samme.» Blikket hennes var ertelystent og pikeaktig skjelsk.

«Moderne kvinner er så selvstendige», sa han lettet. «Kom hit.» Hun lente seg mot ham over bordet og han kysset henne.

I det samme gikk døren opp og hushjelpen Anette kom inn med et kaffebrett. Da hun så hva som foregikk slapp hun brettet i gulvet med et voldsomt brak. Kopper, kaffekanne og småkaker lå i småbiter utover gulvet foran henne og hun ble stående med hendene foran munnen i et stumt skrik.

«Kjære Anette, hva er det som foregår», hørte de fru Schechters stemme et sted bakenfor den sjokkerte hushjelpen.

«Eg snubleb», sa hun, «i dørstokken!»

«Men kjære Anette», sa fru Schechter som nå var kommet inn i rommet. «Det er da ingen dørstokk her!»

Hun så fra døren til hushjelpen til Freiberg og Nelly og tilbake igjen på døren.

«Unnskyld fru Schechter, eg skal rydda opp», sa hun, neiet og forsvant, rød i toppen som en tent fyrstikk. De to stod oppreist nå, fru Schechter så på dem med et megetsigende blikk. En lang stund var det som om ingen visste hva de skulle si eller gjøre. Så vekslet de alle blikk og begynte å le uten å greie å stoppe.